

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ରିଗ୍ ବେଦ

(ରିଗ୍ ବେଦ)

Rig Veda

ଶାକଲ ସଂହିତା

Shakala Samhita

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା,

ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

astrosant@gmail.com

ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

niladrihere@gmail.com

ପୂର୍ବାଭାଷ

ମାତାପିତୃଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।
ସର୍ବଭ୍ୟାଂ ଗୁରୁଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଗଣପତୟେ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ସରସ୍ୱତ୍ୟେ ନମଃ ।
ସର୍ବଭ୍ୟାଂ ଦେବେଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ବେଦାୟ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ବେଦପୁରୁଷାୟ ନମଃ ।

୨୫, ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୨୦, କୋଭିଡ-୧୯ ପାଇଁ ଭାରତ ବନ୍ଦ ଘୋଷଣା କରାଗଲା । ସବୁକିଛି ବନ୍ଦ, ଘରେ ବସିବା ଛଡ଼ା କିଛି ରାସ୍ତା ନାହିଁ । ତେବେ କ'ଣ କରିବା ? ଖାଲି ବସିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଚିନ୍ତା କଲି ଯେ 'ବେଦ' ଉପରେ କିଛି କାମ କରିବି ବୋଲି । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ବେଦର କୌଣସି ଡିଜିଟାଲ୍ ଦସ୍ତାବିଜ ନଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ବେଦର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ସମୟକୁ ବେଦର ରୂପାନ୍ତର କରିବାରେ ବିନିଯୋଗ କରିବି ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲି । ଯଦିଓ ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଉପରେ କାମ କରିବାକୁ ବହୁତ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ କର୍ମମୟ ଜୀବନରେ ସମୟର ଅଭାବରୁ ଏହା କରିପାରିନଥିଲି । ସେଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତାକଲି ପ୍ରଥମେ "ଋକ୍ ବେଦ"ରୁ ଅରମ୍ଭ କରିବି ଓ ଏହାପରେ ଅନ୍ୟ ବେଦ ମାନଙ୍କ ଉପରେ କାମ କରିବି ।

ଗତ ୭ ବର୍ଷ ହେବ ଯେତେବେଳେ ସମୟ ମିଳୁଥିଲା, ସେତେବେଳେ ବେଦ ଉପରେ ଗବେଷଣା କରିଆସୁଥିଲି । ଏ ସମୟରେ ଅନେକ ପୁରୁଣା ଓ ଅସାଧ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡ଼ିକ ହାସଲ ହେଲା, ଓ କିଛି ପୁସ୍ତକ ଓ ଡିଭିଡି ଦେଶ ବା ବିଦେଶ ରୁ କିଣିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ି ଆସୁଅଛି । ମୋ ପାଇଁ ଋଚିର ବିଷୟ ଥିଲା, ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ଯେ କେମିତି ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଏତେ ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ, ଯେଉଁ ମାନଙ୍କୁ ଆଜିର ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁସରଣ କରିଆସୁଅଛି ।

ଏବେ ମନରେ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିପାରେ, ବେଦର ରୂପାନ୍ତର କ'ଣ ଦରକାର ? ଆମେମାନେ ଯେତେବେଳେ ସ୍କୁଲରେ ସଂସ୍କୃତ ପଢୁଥିଲୁ, ସେତେବେଳେ ଆମେ ସଂସ୍କୃତକୁ ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ଲେଖୁଥିଲୁ ବା ପଢୁଥିଲୁ । ତେଣୁ ଯଦିଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଂସ୍କୃତ ଜଣାଥିଲା କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ସଂସ୍କୃତ ଲିପି ପଢ଼ିବାରେ ପ୍ରବୀଣ ନ ଥିଲେ । କାରଣ ଆମେ ସଂସ୍କୃତକୁ ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ପଢ଼ିଥିଲେ ବା ଲେଖିଥିଲେ । ତେଣୁ ବେଦର ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତାହା ଛଡ଼ା ଯେଉଁମାନେ ସଂସ୍କୃତ ଲିପି ପଢ଼ିବା ଜାଣିନାହାଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ବେଦ ମନ୍ତ୍ର ବା ଶ୍ଳୋକ ଜାଣିବାରେ ଇଚ୍ଛା ଅଛି, ଏହା ସେମାନଙ୍କର ସହାୟକ ହେବ । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଆଗକୁ ଆଗେଇଲି, କିନ୍ତୁ ଏକୂଟିଆ ଏ ସବୁ କରିବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ବେଦର ରୂପାନ୍ତର ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ଜଣା ଗୁରୁମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କଲି ଓ କିଛି 'ଫେସବୁକ' ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କଲି । ସମସ୍ତେ ମତ ଦେଲା ପରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଲି ।

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କଠିନତା ତ ନିଶ୍ଚିତ ଆସେ, ସେହିପରି ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ କଠିନତା ଆସିଥିଲା । ସୁଖଦ ବିଷୟ, ମୋ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଇନ୍‌ଫର୍ମେସନ ଟେକନୋଲୋଜି ସଂଗରେ ଯୋଡ଼ା ଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହି କାମରେ ସଫ୍ଟୱେୟର ବ୍ୟବହାର କଲି । ଏହା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ସହାୟକ ହେଲା । ପ୍ରାୟ ୮୦ ଭାଗ କାମ କରିସାରିବା ପରେ ଦେଖିଲି ଯେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ ରୂପାନ୍ତର ହୋଇପାରୁନି । ଏହା ବଡ଼ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ଥିଲା । କାରଣ ମନ୍ତ୍ରରେ ଆକାର, ହର୍ଷ-ଇକାର, ଦୀର୍ଘ-ଇକାର, ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଇତ୍ୟାଦି ଭୁଲ ହେଲେ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ବା ଶ୍ଳୋକର ଅର୍ଥ, ଶକ୍ତି ଓ ଫଳ ବଦଳିଯିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ - 'ସୁର' ଓ 'ସୂର' ; 'କର୍ମ' ଓ 'କ୍ରମ'; 'ସଂବାଦ' ଓ 'ସମ୍ବାଦ'; 'ସ୍ୱଷ୍ଟ' ଓ 'ସ୍ୱଷ୍ଟ' ଇତ୍ୟାଦି, ଯଦିଓ ଏ ସମସ୍ତ ଶବ୍ଦର ଉଚ୍ଚାରଣ ଏକ ପ୍ରକାରର, କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥ ଅଲଗା ଅଲଗା । ଆଉ ଏକ ବଡ଼ ତର ଥିଲା ଯେ - ଯେଉଁ ବେଦ ୫୦୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଯେମିତି ଥିଲା, ଏବେ ବି ସେହିପରି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ଅଛି, ତେଣୁ ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର ଠିକ ସେହିପରି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିବା ଦରକାର, ନଚେତ ଏ କାମର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ରହିବନାହିଁ । କିଛି ଦିନପରେ ଏହାର ସମାଧାନ ମଧ୍ୟ ମିଳିଲା । ତେଣୁ ପୁଣି ଥରେ ମୂଳରୁ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଶେଷରେ ସଫଳତା ମିଳିଲା ।

"ଋକ୍ ବେଦ" ବିଶ୍ୱର ସବୁଠୁ ପୁରୁଣା ଧର୍ମ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟେ, ଯାହାକି ୫୦୦୦ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ସେଥିରେ ୧୦ଟି ମଣ୍ଡଳ (ପୁସ୍ତକ) ରହିଅଛି । ସେଥିରେ ୧,୦୨୮ ଟି "ସୁକ୍ତ", ସମୁଦାୟ ୧୦,୫୫୨ଟି "ଶ୍ଳୋକ ବା ମନ୍ତ୍ର", ୨୧,୦୩୫ଟି "ପଦ" (ଲାଈନ୍), ୩୯,୮୩୯ଟି "ପାଦ", ୧,୬୩,୫୫୭ଟି "ଶବ୍ଦ", ଓ ୩,୮୪,୧୭୭ଟି "ଅକ୍ଷର" ଅଛି । ଏହାର ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କାମ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୦ ମାସ ସମୟ ଲାଗିଗଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣ୍ଡଳର (ପୁସ୍ତକ) 'ସୁକ୍ତ', 'ମନ୍ତ୍ର', 'ପଦ', 'ପାଦ', 'ଶବ୍ଦ' ଓ ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ତଳେ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

	ମଣ୍ଡଳ ୧	ମଣ୍ଡଳ ୨	ମଣ୍ଡଳ ୩	ମଣ୍ଡଳ ୪	ମଣ୍ଡଳ ୫	ମଣ୍ଡଳ ୬	ମଣ୍ଡଳ ୭	ମଣ୍ଡଳ ୮	ମଣ୍ଡଳ ୯	ମଣ୍ଡଳ ୧୦	ସମୁଦାୟ
ସୁକ୍ତ	୧୯୧	୪୩	୬୨	୫୮	୮୭	୭୫	୧୦୪	୧୦୩	୧୧୪	୧୯୧	୧,୦୨୮
ମନ୍ତ୍ର	୨୦୦୭	୪୨୯	୬୧୭	୫୮୯	୭୨୭	୭୬୫	୮୪୧	୧୭୧୭	୧୧୦୮	୧୭୫୪	୧୦,୫୫୨
ପଦ	୪୦୪୦	୮୫୯	୧୨୩୪	୧୧୭୮	୧୪୪୭	୧୫୨୬	୧୬୪୨	୩୪୧୯	୨୧୯୨	୩୪୯୮	୨୧,୦୩୫
ପାଦ	୭୭୪୫	୧୭୯୪	୨୩୫୭	୨୨୪୯	୨୮୬୦	୨୯୧୯	୩୧୯୦	୬୦୭୧	୬୦୭୧	୬୯୯୬	୩୯,୮୩୯
ଶବ୍ଦ	୩୨୨୬୩	୭୬୯୮	୯୮୯୯	୯୬୭୩	୧୧୫୩୭	୧୨୫୨୯	୧୪୧୭୮	୨୧୮୧୭	୧୪୦୭୬	୨୯୮୮୭	୧,୬୩,୫୫୭
ଅକ୍ଷର	୭୫୭୪୯	୧୭୯୨୬	୨୩୯୫୧	୨୨୫୨୯	୨୭୭୭୩	୨୯୦୧୦	୩୨୯୩୯	୫୦୭୯୪	୩୪୦୫୭	୭୦୦୩୯	୩,୮୪,୧୭୭

ଏହି ରୂପାନ୍ତରିତ ରେ ବେଦର 'ସ୍ୱର' (ଉଦାତ୍ତ, ଅନୁଦାତ୍ତ, ସ୍ୱରିତ ଇତ୍ୟାଦି) ମାନଙ୍କର ଶଂକେତ ବା ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ସେ ପ୍ରକାର ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ତଥାପି ଏହା ଉପରେ ଗବେଷଣା ଜାରି ରହିଛି, ହୋଇପାରେ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂସ୍କରଣରେ ଏହା ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । 'ଞ୍ଜେବ ସାଇଟ' ରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ଳୋକ ବା ମନ୍ତ୍ର ମାନଙ୍କର 'ସ୍ୱରାବୃତ୍ତି' ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି, ପାଠକମାନେ ଏହାକୁ ଶୁଣି ପାରିବେ ବା ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବେ ।

ଏହି 'ଋକ୍ ବେଦ' ର ରୂପାନ୍ତର ବିଶ୍ୱସନୀୟ ସୂତ୍ର ଉପରେ ଅଧାରିତ । କେଉଁ କେଉଁ ସୂତ୍ର ଏହି ଦସ୍ତାବିଜରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି, ତାହାର ତାଲିକା ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥି

ମଧ୍ୟରୁ 'ଜର୍ମାନୀ' ର ସଂସ୍କୃତ ବିଷୟର "ମାକ୍ସ ଏଫ୍ ମୁଲ୍ଲେର" ଓ "ଡେଟଲେଫ୍ ଏଇଚଲେର" ଜ୍ଞାନ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ଏହାର ଆଧାର । 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର' ଭାରତକୁ ବେଦ ଉପରେ ଗବେଷଣା କରିବାପାଇଁ ୧୮୫୦ ମସିହାରେ ଆସିଥିଲେ । 'ରକ୍ ବେଦ' ର ସୁକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରିବାରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଏହିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ୧୦ ବର୍ଷ ଲାଗି ଯାଇଥିଲା । ୧୮୭୦ ମସିହା ରେ 'ରକ୍ ବେଦ' ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ "ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ ଇଉନିଭରସିଟି" ରେ ଜମା କରିଥିଲେ । ସେହି ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡ଼ିକ ଏହି ରୂପାନ୍ତର ର ଆଧାର । ଏହା ସହିତ ଅନ୍ୟ ସୂତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ବି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

'ରକ୍ ବେଦ' ର ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ସରିବା ପରେ, ଏହା ଠିକ ରେ ରୂପାନ୍ତର ହେଲା କି ନାହିଁ, ତାହାର ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (ପୁଂ-ରିଡିଙ୍ଗ୍) ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ସଙ୍ଗରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଦସ୍ତାବିଜର ଯାଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ, ୫ ଜଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ଶୁଦ୍ଧିକରଣ କାମରେ ଲାଗିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ "ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର", ଓ "ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ " ମୁଖ୍ୟରୂପେ କାମ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମସ୍ତ ଯୋଗଦାନକାରୀ ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି । ତାଙ୍କର ଉପଦେଶ, ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ ଓ ସୁଧାରୀକରଣ ସର୍ବଦା ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ରହିବ ।

ଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ “ରକ୍ ବେଦ” ଓଡ଼ିଆ ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଛି । ଆଶାକରୁଛି ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ବେଦଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୩୦.୧୨. ୨୦୨୦

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ,
ସଂପାଦକ,

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା, ଭାରତ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି - ଚେନ୍ନାଇ, ତାମିଲନାଡୁ, ଭାରତ ।

ଉତ୍ସର୍ଗ

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ “ରକ୍ତ ବେଦ” ଓଡ଼ିଆ ରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷୀ ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବାରେ ଓ
ସାର୍ବଜନୀନ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛି ।

ବଶନ୍ତ

ସଂପାଦକ

ନିବେଦନ

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ “ରକ୍ତ ବେଦ” ଓଡ଼ିଆ ରେ ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରେ ତିଆରି କରାଯାଇଛି
ଓ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲ ରୂପରେ ମୁକ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଏହାର କୌଣସି
ବ୍ୟାପାରୀକରଣ ନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ଯଦି କେହି ଏହାର ପ୍ରକାଶନ କରିବାକୁ
ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସଂପାଦକଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ବେଦ ପଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ,
ବେଦ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ, ତେଣୁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଆଉ ଏକ ପୁସ୍ତକ “ ବେଦ
ସଂହିତା, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆରଣ୍ୟକ ଓ ଉପନିଷଦ - ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ ” ପଠନ କରିପାରିବେ ।

ସଂପାଦକ,

କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା

ଏହି ଓଡ଼ିଆ ରୂପାନ୍ତରିତକୁ ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ, ସମସ୍ତ ସାବଧାନ ଓ ଯତ୍ନର
ସହିତ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ ବା ତ୍ରୁଟି ରହିଥାଇ ପାରେ, ସେଥିପାଇଁ
ପାଠକ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅଗ୍ରୀମ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ଯଦି କିଛି ଭୁଲ ତ୍ରୁଟି
ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।

କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ, ସଂପାଦକ ।

ଯଦକ୍ଷରପଦବ୍ରଷ୍ଟଂ ମାତ୍ରାହିନଂ ତୁ ଯଦ୍-ଭବେତ୍ ।
 ତତ୍-ସର୍ବ ଶମତାଂ ଦେବ ନରାୟଣ ନମୋଽସ୍ତୁତେ ॥
 ବିସର୍ଗବିନ୍ଦୁମାତ୍ରାଣି ପଦପାଦାକ୍ଷରାଣି ଚ ।
 ନ୍ୟୁନାନି ଚାତିରିକ୍ତାନି ଶମସ୍ତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ॥
 ଓମ୍ ତତ୍ ସତ୍ । ସର୍ବମ୍ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାର୍ପଣାମସ୍ତୁ ।
 ଓମ୍ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।

Sources ସୂତ୍ର	• Sir F MAX MULLER — 1st edition research paper on year 1860 submitted to Oxford University for publication • Sir DETLEF EICHLER • Ralph T H Griffith • www.sanskritdocuments.org • www.archive.org • www.academia.edu • IISH Global (Indian Institute of Scientific Heritage) • www.docs.google.com • www.sanskritweb.net/rigveda/ • Vedanta Spiritual Library — www.celextel.org • www.wikipedia.org • www.vedicheritage.gov.in
Send Corrections to ଭୁଲ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ	prakash@scholarshoppe.com
Site access ଜେବ ସାଇଟ୍	www.scholarshoppe.com/veda-odia/

ଏହି ‘ଦସ୍ତାବିଜ ବା ପୁସ୍ତକ’ ଟି ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଡିଜିଟାଲ୍
 ରୂପାନ୍ତର ଅଟେ ।

'ଋକ୍ ବେଦ' - ମଣ୍ଡଳ (ପୁସ୍ତକ) ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା

'ଋକ୍ ବେଦ' ରଚନାରେ ୪୦୦ ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ବ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟା ଋଷି ମାନଙ୍କର ଯୋଗଦାନ ରହିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୦ ଜଣ ନାରୀ ଋଷି ବା ଋଷିକା ଥିଲେ । ଏହି ଋଷି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ୧୦ଟି ମୁଖ୍ୟ ଋଷିକୁଳର ଥିଲେ । ଋଷିକୁଳ କହିଲେ, ସେଥିରେ ମୁଖ୍ୟଋଷି, ଋଷିଗଣ, ସେମାନଙ୍କର ବଂଶ, ପରିବାର, ଓ ଶିଷ୍ୟ ଋଷିଗଣ କୁ ବୁଝାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଋଷିକୁଳ ତାଙ୍କର ବିଶେଷତ୍ବ, ଯଥା ଆରାଧ୍ୟ, ସାଧନା, ତପ ଓ ବିଷୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏହି ୧୦ଟି ଋଷିକୁଳ 'ଦଶତ୍ରୟା' ନାମରେ ଜଣା ଓ ତାଙ୍କ ପାଖରେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ୯୫ ଭାଗ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ଥିଲା । ଆଉ ୫ ଭାଗ ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟା ଋଷି ମାନଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ସମୂହ ଥିଲା । ଏମାନେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ରଚୟିତା ଭାବରେ ଜଣା । ଅର୍ଥାତ ସେମାନଙ୍କୁ 'ଋକ୍ ବେଦ' ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ 'ରଚୟିତା' ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରିବା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ଋଷି ଦ୍ବାରା, ଗୋଟିଏ ଛନ୍ଦରେ ଓ ଗୋଟିଏ ଦେବତା ବା ଯୁଗ୍ମ ଦେବତା ଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ରର ଋଷି, ଛନ୍ଦ ଓ ଦେବତା ରହିଥାଏ । ଆଗକୁ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ, ଋଷି, ଛନ୍ଦ ଓ ଦେବତା ବିଷୟର କିଛି ତଥ୍ୟ ବୁଝିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କାତ୍ୟାୟନଙ୍କ 'ସର୍ବାନୁକ୍ରମଣୀ' ଓ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯକ୍ଷଙ୍କ 'ନିରୁକ୍ତ'ରେ, ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଏଠି ଋଷିର ସଂଜ୍ଞା କହିଲେ –

- ସେ, ଜଣେ ନାରୀ ବା ପୁରୁଷ, ଜଣେ ବିବାହିତ ବା ଅବିବାହିତ, ଓ ଜଣେ ଗୃହସ୍ଥ ବା ବନସ୍ଥ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସେ, କୌଣସି ଋଷିଙ୍କର ପୁତ୍ର, ବା ପୌତ୍ର, ବା କନ୍ୟା ବା ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସେ, କୌଣସି ଗୋତ୍ର, ବା ବଂଶ, ବା କୁଳ, ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟନ୍ତି । ତଥା ସେ, ମଧ୍ୟ କଥାପକଥନ ବା ଉକ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ର ଦେବତା ହୋଇ ପାରନ୍ତି ।

- ଅନେକ ସମୟରେ ମନ୍ତ୍ରର ରଚୟିତା ଋଷିଙ୍କର ଦୁଇଟି ନାମ ରହିଥାଏ, ତେବେ ଏହା କ'ଣ ଦୁଇଟି ଋଷିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି ? ଏହାର ଉତ୍ତର, ନାଁ, ଏହା କେବଳ ଗୋଟିଏ ଋଷି ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତେବେ ୨ୟ ନାମ କ'ଣ ପାଇଁ ? ଏହାର ଉତ୍ତର, ୨ୟ ନାମ ତାଙ୍କର ପିତାଃ, ବା ଗୁରୁ, ବା ସ୍ଵାମୀ, ବା ଗୋତ୍ର, ବା କୁଳ, ବା ବଂଶ, ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ବା ଉକ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ଦେବତା ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରରେ ଋଷିଙ୍କର ଦୁଇଟି ନାମରୁ ଅନେକ ତଥ୍ୟ ଜଣା ପଡିଥାଏ, ଯଥା ସେ କାହା ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟା, କେଉଁ ଋଷିକୁଳର, କେଉଁ ଗୋତ୍ରର ଇତ୍ୟାଦି ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ –

- 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ପ୍ରଥମ ସୁକ୍ତର ରଚୟିତା - (ଋ.ବେ ୧.୧) - ମଧୁଛନ୍ଦାଃ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଃ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷି ହେଉଛନ୍ତି ମଧୁଛନ୍ଦା, ସେ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଙ୍କର ପୁତ୍ର/ ଶିଷ୍ୟ ।
- ସେହିପରି - (ଋ.ବେ - ୩.୬୨.୧୦) ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ରଚୟିତା ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷି ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର, ଓ ସେ ଗାଧିଙ୍କ ପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।
- ଅନ୍ୟଏକ, (ଋ.ବେ - ୧୦.୩୯) ସୁକ୍ତର ରଚୟିତା ଘୋଷା କକ୍ଷିବତୀ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷିକା ହେଉଛନ୍ତି ଘୋଷା ଓ ସେ କକ୍ଷିବନ ଋଷିଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି ।
- ଆଉ ଏକ, (ଋ.ବେ ୧.୧୭୦) ସୁକ୍ତର ରଚୟିତା ଇନ୍ଦ୍ରଃ, ଅଗସ୍ତ୍ୟଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ, । ଏଠି ଏହି ସୁକ୍ତର ପ୍ରକୃତ ରଚୟିତା ଋଷି ଅଗସ୍ତ୍ୟ ଅଟନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ-ପ୍ରଭୃକ୍ତର ଦେବତା ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ମିତ୍ର-ବରୁଣ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସୁକ୍ତର ଋଷି ବୋଲି ମାନାଯାଏ ।

'ଋକ୍ ବେଦ'ର ଦେବତା ଓ ଛନ୍ଦ ବିଷୟରେ "ବେଦ ସଂହିତା, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆରଣ୍ୟକ ଓ ଉପନିଷଦ - ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ" ପୁସ୍ତକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଛନ୍ଦରୁ ମନ୍ତ୍ରର ଭାବ ଜଣାପଡିଥାଏ ଓ ଦେବତାରୁ ମନ୍ତ୍ରର ଶକ୍ତି ଓ ବିଷୟ ଜଣାପଡିଥାଏ ।

ଏବେ ଆମେ, ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରବନ୍ଧନକୁ ଆଧାର କରି, 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ବିଷୟବସ୍ତୁ, ରଚୟିତା, ଦେବତା, ଛନ୍ଦ ଓ ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ ଜାଣିବା ।

ମଣ୍ଡଳ - ୧, (ପୁସ୍ତକ - ୧)

“ମଣ୍ଡଳ-୧” କୁ ‘ଶତରଚିନଃ’ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ, ଅର୍ଥାତ ଯେଉଁ ରକ୍ଷିମାନେ ୧୦୦ରୁ ଅଧିକ ମନ୍ତ୍ର ‘ରକ୍ ବେଦ’କୁ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ମଣ୍ଡଳ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ୧୯୧ଟି ସୁକ୍ତ ବା ସମୁଦାୟ ୨୦୦୬ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୭ଟି ରକ୍ଷିକୂଳର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ସେହି ରକ୍ଷିକୂଳ ଗୁଡିକ ହେଲେ - କଶ୍ଵ (୨୭ ସୁକ୍ତ, ୩୨୧ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୯୬ ସୁକ୍ତ, ୧୦୪୭ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୨୭ ସୁକ୍ତ, ୨୩୯ ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର (୧୮ ସୁକ୍ତ, ୨୩୯ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୯ ସୁକ୍ତ, ୯୧ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୧ ସୁକ୍ତ, ୧ ମନ୍ତ୍ର), ଓ ଭରତ (୧୩ ସୁକ୍ତ, ୧୦୦ ମନ୍ତ୍ର) ଥିଲା ।

ଏଥିରୁ ପ୍ରଥମ ସୁକ୍ତ ଅଗ୍ନିଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରାଯାଇଛି, ଓ ତାଙ୍କ ନାମ ‘ରକ୍ ବେଦ’ର ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦ ଅଟେ । ବାକି ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଗ୍ନି, ଓ ଇନ୍ଦ୍ର ଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହା ସହିତ ବରୁଣ, ମିତ୍ର, ଅଶ୍ଵିନ,ମରୁତ, ଉଷା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଋତୁ, ରୁଦ୍ର, ବାୟୁ, ବୃହସ୍ପତି, ବିଷ୍ଣୁ, ଦ୍ୟାସ୍ତ୍ୟା, ପୃଥିବୀ, ଓ ବିଶ୍ଵଦେବ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗାୟତ୍ରୀ, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଓ ପଞ୍ଜି ଇତ୍ୟାଦି ଛନ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଥିବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ‘ପ୍ରହେଳିକା ବା କୌତୁହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶନତତ୍ତ୍ଵ’ ବିଷୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯେଉଁ ଗୁଡିକ ପର ସମୟରେ ‘ଉପନିଷଦ’ ରଚନା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଥିଲା । ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ସୁକ୍ତ ନାମ	ଦେବତା	ରକ୍ଷି	ମନ୍ତ୍ର
୧.୧	ଅଗ୍ନି-ସୁକ୍ତ	ଅଗ୍ନି	ମଧୁକ୍ଷ୍ମାଃ ବୈଶ୍ଵାମିତ୍ରଃ	ଅଗ୍ନିମୀଳେ ପୁରୋହିତଂ...
୧.୨୨	ବିଷ୍ଣୁ-ସୁକ୍ତ	ବିଷ୍ଣୁ	ମେଧାତିଥିଃ କାଶ୍ଵଃ	ଅତୋ ଦେବା ଅବନ୍ଧୁ...
୧.୩୨	ଇନ୍ଦ୍ର-ସୁକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ର	ହିରଣ୍ୟସ୍ତ୍ରୁପଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ନୁ ବୀର୍ଯ୍ୟାଣି...
୧.୮୯	ଶାନ୍ତି-ସୁକ୍ତ	ବିଶ୍ଵେ ଦେବା	ଗୌତମଃ ରାତ୍ନଗଣଃ	ଆ ନୋ ଭଦ୍ରଃ କ୍ରତବୋ...
୧.୯୦	ମଧୁ-ସୁକ୍ତ	ବିଶ୍ଵେ ଦେବା	ଗୌତମଃ ରାତ୍ନଗଣଃ	ଋତୁନୀତୀ ନୋ ବରୁଣୋ...
୧.୯୯	ଅଗ୍ନି-ଦୁର୍ଗା-ସୁକ୍ତ	ଅଗ୍ନି	କଶ୍ୟପଃ ମାରିତଃ	ଜାତବେଦସେ ସୁନବାମ...
୧.୧୨୨	ଅଶ୍ଵମେଧ-ସୁକ୍ତ	ଅଶ୍ଵଃ	ଦୀର୍ଘତମାଃ ଔରଥ୍ୟଃ	ମା ନୋ ମିତ୍ରୋ ବରୁଣୋ...

ମଣ୍ଡଳ – ୨, (ପୁସ୍ତକ - ୨)

“ମଣ୍ଡଳ-୨”, “ଗୃହମନ୍ତ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ଗୃହମନ୍ତ ଋଷିକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ୪୩ଟି ସୁକ୍ତ ବା ୪୨୯ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଗୃହମନ୍ତ ଋଷିକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି ‘ମହର୍ଷି ଗୃହମନ୍ତ ଶୌନହୋତ୍ର’ ଥିଲେ । ଗୃହମନ୍ତ ଅଗ୍ନିଦେବ, ଓ ଗଣେଶଙ୍କର ପରମ ଭକ୍ତ ଥିଲେ, ତଥା ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସବୁଠୁ ପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଅନେକ ସୁକ୍ତ ରହିଅଛି, ତଥା ଅଶ୍ୱିନ, ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ପତି, ଆଦିତ୍ୟ, ବରୁଣ, ସବିତା, ରୁଦ୍ର, ମରୁତ, ମିତ୍ରାବରୁଣ, ଓ ବିଶ୍ୱଦେବୀ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସୁକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୨ଟି ଋଷିକୁଳର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ସେ ଋଷିକୁଳ ମାନେ ହେଲେ - ଗୃହମନ୍ତ (୩୯ ସୁକ୍ତ, ୩୯୮ ମନ୍ତ୍ର) ଓ ଭୃଗୁ (୪ ସୁକ୍ତ, ୩୧ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ସୁକ୍ତ ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୨.୧୨	ସଜନୀୟ-ସୁକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃହମନ୍ତ ଭାର୍ଗବ ଶୌନକଃ	ଘ୍ନୋ ଜାତ ଏବ ପ୍ରଥମୋ...
୨.୨୩.୧	ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ପତି-ଗଣେଶ	ଗଣେଶ	ଗୃହମନ୍ତ ଭାର୍ଗବ ଶୌନକଃ	ଗଣାନାଂ ତ୍ୱା ଗଣପତିଂ...
୨.୪୨	କପିଞ୍ଜଲରୂପୀନ୍ଦ୍ରଃ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃହମନ୍ତ ଭାର୍ଗବ ଶୌନକଃ	କନିକ୍ରଦଞ୍ଜନୁଷଂ ପ୍ରବୁବାଣ...
୨.୪୩	କପିଞ୍ଜଲରୂପୀନ୍ଦ୍ରଃ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃହମନ୍ତ ଭାର୍ଗବ ଶୌନକଃ	ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଦତ୍ତି ଗୃଣନ୍ତି...

ମଣ୍ଡଳ – ୩, (ପୁସ୍ତକ - ୩)

“ମଣ୍ଡଳ-୩” କୁ “ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମଣ୍ଡଳ” ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଗୁରୁକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି “ ମହର୍ଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର” ଅଟନ୍ତି । ସେ ରାଜର୍ଷିରୁ ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି ହେଲେ, ଓ ତାଙ୍କର ମହାନତା ପାଇଁ ସେ ସପ୍ତର୍ଷି ମଣ୍ଡଳରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ । ସେ ସବିତା (ସୂର୍ଯ୍ୟ), ଅଗ୍ନି ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ବଡ଼ ଉପାସକ ଥିଲେ, ତଥା ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରରେ ଗୋ ମହିମାର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଅଛି । ଏହି ୩ୟ ମଣ୍ଡଳରେ ସମୁଦାୟ ୬୨ ସୂକ୍ତ ବା ୬୧୭ ମନ୍ତ୍ର ଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କ (୬୦ ସୂକ୍ତ, ୫୮୮ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱାରା, ଓ ଆଙ୍ଗିରସ, ଭୃଗୁ, ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୨ ସୂକ୍ତ, ୨୯ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଉଷା, ସବିତା, ମିତ୍ର, ଅଶ୍ୱିନ, ଋତୁ, ପର୍ବତ ଓ ବିଶ୍ୱଦେବ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍, ଜଗତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ବୃହତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ମହର୍ଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର, ସବୁଠୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ଗାୟତ୍ରୀମନ୍ତ୍ରର ରଚୟିତା ଓ ତାହା, ଏହି ୩ୟ ମଣ୍ଡଳର ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୩.୬୨.୧୦	ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର	ସବିତା	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ତଦ୍-ସବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋ...
୩.୮	ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେଦେବା	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ଅଞ୍ଜନ୍ତି ଦ୍ୱାମଧ୍ୱରେ...
୩.୪	ଆପ୍ତି ସୂକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ସମିସ୍ତମିସ୍ତୁମନା ବୋଧ୍ୟସ୍ତେ...

ମଣ୍ଡଳ – ୪, (ପୁସ୍ତକ - ୪)

“ମଣ୍ଡଳ-୪”, “ବାମଦେବ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ପରିଚିତ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ, ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି “ମହର୍ଷି ବାମଦେବ” ଅଟନ୍ତି । ସେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ସବିତା ଜ୍ଞର ଉପାସକ ଥିଲେ । ସେ, ଏହି ୪ର୍ଥ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ଅନେକ ରୂପ ଓ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି, ତଥା ବର୍ତ୍ତାଶାସ୍ତ୍ର, କୃଷିଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଆତ୍ମା ସଂବନ୍ଧୀୟ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଝଠି ସୂକ୍ତ ବା ଝଠି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳ (ଝଠ ସୂକ୍ତ, ଝଠି ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ‘ବାମଦେବ ଗୌତମ’ ନିଜେ ଝଠି ସୂକ୍ତ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଋତୁ, ଦଧିକ୍ରା, ବରୁଣ, ଉଷା, ଅଶ୍ଵିନ, ବାୟୁ, ବୃହସ୍ପତି, ସବିତା, ବିଶ୍ଵଦେବା, ସ୍ଵର୍ଗ-ପୃଥିବୀ, କ୍ଷେତ୍ରପତି, ଘୃତ, ଆତ୍ମା ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଆଦି ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ସୂକ୍ତ/ମନ୍ତ୍ର	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୪.୪୦.୫	ସୌରୀ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟ	ବାମଦେବ ଗୌତମ	ହଂସଃ ଶୁଚିଷ୍ଠସୁରତ୍ରରିକ୍ଷସଜ୍ଞୋତା...
୪.୫୭	କୃଷି ସୂକ୍ତ	କ୍ଷେତ୍ରପତି	ବାମଦେବ ଗୌତମ	କ୍ଷେତ୍ରସ୍ୟ ପତିନା...
୪.୫୮	ଆଜ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ଅଗ୍ନିସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍- ଗୋଘୃତାନାମନ୍ୟତମଃ	ବାମଦେବ ଗୌତମ	ସମୁଦ୍ରାଦୂର୍ମର୍ମଧୁମାଁ...
୪.୫୮.୩	ପଞ୍ଚଦେବତାପରକ	ଅଗ୍ନିସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍- ଗୋଘୃତାନାମନ୍ୟତମଃ	ବାମଦେବ ଗୌତମ	ଚତ୍ଵାରି ଶୃଙ୍ଗା ତ୍ରୟୋ ଅସ୍ୟ...

ମଣ୍ଡଳ – ୫, (ପୁସ୍ତକ - ୫)

“ମଣ୍ଡଳ-୫”, “ଆତ୍ରେୟ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳକୁ ‘ଆତ୍ରେୟ ଗୁରୁକୁଳ’କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ “ମହର୍ଷି ଅତ୍ରି” ଅଟନ୍ତି । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଓ ସବିତାଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ, ତଥା ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରଙ୍କର କୃପା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ‘ପ୍ରଜାପତି’ ମଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି । ସେ, ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ସହକର୍ମୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି, ତଥା ମାନବ ମଙ୍ଗଳ ସକାଶେ ‘ସ୍ୱସ୍ତି ସୁକ୍ତ’ ଓ କଲ୍ୟାଣ ସୁକ୍ତ ଆଦି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୮୭ଟି ସୁକ୍ତ ବା ୭୭୭ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ, ୫ଟି ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେମାନେ ହେଲେ, ଆଙ୍ଗିରସ (୩ ସୁକ୍ତ, ୧୯ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୧ ସୁକ୍ତ, ୪ ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୨ ସୁକ୍ତ, ୧୯ମନ୍ତ୍ର), ଅତ୍ରି (୭୯ ସୁକ୍ତ, ୬୫୫ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୧ ସୁକ୍ତ, ୧୫ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମହର୍ଷି ଅତ୍ରି ଓ ମହର୍ଷି କଶ୍ୟପ (୧ ସୁକ୍ତ, ୧୫ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହିସବୁ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ, ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ବିଶ୍ୱଦେବା, ମରୁତ, ମିତ୍ରା-ବରୁଣ, ଅଶ୍ୱିନ, ଉଷା, ସବିତା, ପର୍ଜ୍ୟନ୍ୟା, ପୃଥିବୀ ଓ ବରୁଣ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଥିବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ, ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ପଞ୍ଜି ଓ ଜଗତୀ, ଆଦି ଛନ୍ଦ ମାନଙ୍କରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ଛନ୍ଦ	ମନ୍ତ୍ର
୫.୫	ଆତ୍ରି ସୁକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବସୁଶ୍ରୁତଃ ଆତ୍ରେୟଃ	ଗାୟତ୍ରୀ	ସୁସମିଦାୟ ଶୋଚିଷେ...
୫.୪୭	ସ୍ୱସ୍ତି ସୁକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ	ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ	ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍	ତମୁ ଷ୍ଟୁହି ଯଃ ସ୍ୱିଷ୍ଟଃ...
୫.୮୭	କଲ୍ୟାଣ ସୁକ୍ତ	ସବିତା	ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ	ଗାୟତ୍ରୀ	ତସ୍ରବିତୁର୍ବୃଣୀମହେ ବୟଂ...

ମଣ୍ଡଳ - ୭, (ପୁସ୍ତକ - ୭)

“ମଣ୍ଡଳ-୭”, “ଭରଦ୍ବାଜ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳର ମହର୍ଷି ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ମହର୍ଷି ଭରଦ୍ବାଜ ଜଣେ ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ଋଷି ଥିଲେ । ସେ, ଅନେକ ବିଦ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ବ୍ୟାକରଣ ଓ ଆୟୁର୍ବେଦ, ମହର୍ଷି ତୃଗୁଙ୍କ ଠାରୁ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ତଥା ଶିକ୍ଷାଶାସ୍ତ୍ର, ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର, ଧନୁର୍ବେଦ, ଓ ଭୌତିକ ବିଜ୍ଞାନ ଆଦି ଅନେକ ବିଦ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏହିସବୁ ବିଦ୍ୟା ପରସମୟରେ ଅନେକ ବେଦ ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନା କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା । 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଓ ସରସ୍ବତୀଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ । ସେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ମାନବ ଅନ୍ତର୍ସ୍ଥିତ ଅଗ୍ନିର ମହତ୍ବ, ବାତ୍ୟ ଓ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାର, ସରସ୍ବତୀଙ୍କ ସ୍ମୃତି, ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର ଓ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ଉପଦେଶ ଓ ସ୍ମୃତି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୭୫ଟି ସୁକ୍ତ ବା ୭୭୫ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ବାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେଥିରୁ ୫୭ଟି ସୁକ୍ତ ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଓ ବାକି ତାଙ୍କ ପରିବାର ଓ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ବାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଗୋ, ବିଶ୍ବଦେବା, ଅଶ୍ବିନ, ପୁଷା, ସରସ୍ବତୀ, ଉଷା, ମିତ୍ର-ବରୁଣ, ମରୁତ, ବିଷ୍ଣୁ, ସବିତା, ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ, ରୁଦ୍ର, ବୃହସ୍ପତି ଆଦି ଦେବତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ମୃତି କରାଯାଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଓ ଉଷ୍ଟିକ୍ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୭.୯.୪	ଅନ୍ତଃଅଗ୍ନି ମନ୍ତ୍ର	ବୈଶ୍ବନରଃ ଅଗ୍ନିଃ	ଭରଦ୍ବାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଅୟଂ ହୋତା ପ୍ରଥମଃ...
୭.୧୪.୭	ଅନ୍ତଃଅଗ୍ନି ମନ୍ତ୍ର	ଅଗ୍ନିଃ	ଭରଦ୍ବାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଅଗ୍ନିରିଦ୍ଧି ପ୍ରଚେତା...
୭.୨୮	ଗୋ ସୁକ୍ତ	ଗାବଃ	ଭରଦ୍ବାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଆ ଗାବୋ ଅଗ୍ନନ୍ତୁତ...
୭.୨୭	ସରସ୍ବତୀ ସୁକ୍ତ	ସରସ୍ବତୀ	ଭରଦ୍ବାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ସୁଷେ ନରା ଦିବୋ ଅସ୍ୟ...
୭.୨୫	ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର ସୁକ୍ତ	ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର	ପାୟୁଃ ଭାରଦ୍ବାଜଃ	ଜୀମୂତସ୍ୟେବ ଭବତି ପ୍ରତୀକ...

ମଣ୍ଡଳ - ୭, (ପୁସ୍ତକ - ୭)

“ମଣ୍ଡଳ-୭”, “ବସିଷ୍ଠ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ମଧ୍ୟ ପରିଚିତ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ‘ବସିଷ୍ଠ ଗୁରୁକୁଳ’କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ‘ମହର୍ଷି ବସିଷ୍ଠ’ ଅଟନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କର ସାଧନା, ନିଷ୍ଠା ଓ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ‘ଋକ୍ ବେଦ’ରେ ତାଙ୍କର ବିଚାର ଓ ଉପଦେଶ, ତାଙ୍କର ରଚନାରୁ ମିଳିଥାଏ । ତାଙ୍କ ବିଚାରରେ, ତୁଳନାତ୍ମକକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ଗୁଣାତ୍ମକକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ବରୁଣ ଉଭୟଙ୍କର ପରିପୁରକ, କେହି ବଡ଼ ନୁହଁନ୍ତି, ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର ଗୁଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବଡ଼ ଅଟନ୍ତି । ‘ଋକ୍ ବେଦ’ରେ ତାଙ୍କ ରଚନା ଗୁଡିକ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରେରଣା ଦାୟକ ଓ ଦର୍ଶନତତ୍ତ୍ବର ପରିଚୟ ଦିଏ, ତାଙ୍କ ମତରେ ମାନବ ନିଜର ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଓ ସେହି ଅନୁସାରେ କର୍ମ, ଓ ଧର୍ମ କରିବା ଦରକାର, ତଥା ନିଜର ପ୍ରତିଭା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରି ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ କରିବା ଦରକାର । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ‘କାମଧେନୁ’ ଓ ‘ନନ୍ଦିନୀ’ ନାମକ ଗୋ ମାତା ଥିଲେ, ଯାହାକୁ ସେ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ମାନୁଥିଲେ, ଏଥିରୁ ଜଣାପଡେ ସେ ଗୋ ମହିମାକୁ କେତେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଉଥିଲେ । ସେ, ସୂର୍ଯ୍ୟ କାହିଁକି ବରେଣ୍ୟ, ନଦୀର ମହାତ୍ମ୍ୟ, ଜଳର ମହାତ୍ମ୍ୟ, ରୁଦ୍ର ଓ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଆଦି ଅନେକ ବିଷୟରେ ‘ଋକ୍ ବେଦ’ରେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ସେ ଅତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ “ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମନ୍ତ୍ର” ରଚନା କରିଥିଲେ । ସେ, “ଯୋଗ ବସିଷ୍ଠ”, “ବସିଷ୍ଠ ଧର୍ମସୂତ୍ର”, “ବସିଷ୍ଠ ସଂହିତା” ଆଦି ଅନେକ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନା କରିଥିଲେ, ଯାହା ପର ସମୟରେ ‘ଯୋଗସୂତ୍ର’, ଓ ‘ବେଦାନ୍ତ’ ଆଦି ରଚନା କରିବାପାଇଁ ପ୍ରେରଣା କରିଥିଲା । ସେ, ଅଗ୍ନି, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଋଦ୍ର ଓ ବିଷ୍ଣୁ ଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୦୪ଟି ସୂକ୍ତ ବା ୮୪୧ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ବସିଷ୍ଠ ଗୁରୁକୁଳ (୧୦୨ ସୂକ୍ତ, ୮୩୨ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ବାରା ତଥା ଆଙ୍ଗିରସ ଓ ବସିଷ୍ଠ (୨ ସୂକ୍ତ, ୯ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ବାରା ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ, ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ବିଶ୍ବଦେବା, ମରୁତ, ମିତ୍ରା-ବରୁଣ, ଅଶ୍ବିନ, ଉଷା, ଇନ୍ଦ୍ର-ବରୁଣ, ବାୟୁ, ସରସ୍ବତୀ, ଋଦ୍ର, ଆପଃ, ଆଦିତ୍ୟ, ବିଷ୍ଣୁ, ବୃହସ୍ପତି, ସବିତା, ଭଗ, ଦଧିକ୍ରା, ଋତୁ, ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ, ପର୍ଜନ୍ୟ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି

ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୭.୨	ଆପ୍ତି ସୁକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଭୃଷସ୍ବ ନଃ ସମିଧମଗ୍ନେ...
୭.୪୬	ରଦ୍ର ସୁକ୍ତ	ରଦ୍ରଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଇମା ରୁଦ୍ରାୟ ସ୍ଥିରଧନ୍ବନେ...
୭.୫୯.୧୨	ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମନ୍ତ୍ର	ରଦ୍ରଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ତ୍ର୍ୟମ୍ବକଂ ଯଜାମହେ ସୁଗନ୍ଧିଂ...
୭.୬୦.୧	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ୟଦଦ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରବୋଽନାଗା...
୭.୬୨.୧-୩	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଭଦ୍-ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ବୃହଦର୍ଚୀଂଷ୍ୟଶ୍ରେତ୍-ପୁରୁ...
୭.୬୬.୧୪-୧୬	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ୟଦୀମାଶୁର୍ବହତି ଦେବ ଏତଶୋ...
୭.୧୦୦	ବିଷ୍ଣୁ ସୁକ୍ତ	ବିଷ୍ଣୁଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ନୁ ମର୍ତ୍ତୋ ଦୟତେ ସନିଷ୍ୟନ୍ୟୋ...
୭.୧୦୩	ମଣ୍ଡୁକ ସୁକ୍ତ	ମଣ୍ଡୁକାଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ସଂବସ୍ରତଂ ଶଶୟାନା...

ମଣ୍ଡଳ – ୮, (ପୁସ୍ତକ - ୮)

“ମଣ୍ଡଳ-୮”, ଏଥିରେ 'କଣ୍ଠ ଋଷିକୁଳ'ଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ମନ୍ତ୍ର ଥିବାରୁ, ଏହା "କଣ୍ଠ ମଣ୍ଡଳ" ନାମରେ ପରିଚିତ । 'କଣ୍ଠ ଋଷିକୁଳ'ର ମୁଖ୍ୟ ମହର୍ଷି କଣ୍ଠ, ଜଣେ ଅତିଥି ପ୍ରିୟ ଓ ଯାଜ୍ଞିକ ଋଷି ଭାବରେ ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲେ । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଭକ୍ତ ଥିଲେ, ତଥା ତାଙ୍କୁ ଅଶ୍ୱିନଙ୍କର କୃପା ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା । 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ସୁକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର, ଲୌକିକ ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ, ଓ ଅନିଷ୍ଟ ନିବାରଣ ବିଷୟରେ ରଚିତ ହୋଇଛି । ସେ, ଗୋ ମହିମାର ଉପଦେଶ ଓ ପୂଜା ବିଷୟରେ ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୦୩ଟି ସୁକ୍ତ, ବା ୧୭୧୬ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୧ଟି ସୁକ୍ତ (୮.୪୯ - ୫୯) ବାଲଗିଲ୍ୟ ସୁକ୍ତ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ୬ଟି ଋଷିକୁଳ ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ଯଥା, କଶ୍ଵ (୫୫ ସୁକ୍ତ, ୯୯୩ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୨୫ ସୁକ୍ତ, ୪୬୦ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୧ ସୁକ୍ତ, ୨୧ ମନ୍ତ୍ର), ଅତି (୭ ସୁକ୍ତ, ୮୮ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୬ ସୁକ୍ତ, ୭୪ ମନ୍ତ୍ର), ଭୃଗୁ (୪ ସୁକ୍ତ, ୪୬ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ଵିତ (୪ ସୁକ୍ତ, ୭୭ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଅଶ୍ଵିନ, ମରୁତ, ଆଦିତ୍ୟ, ବରୁଣ, ମିତ୍ର-ବରୁଣ, ବିଶ୍ଵଦେବା, ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ସୁକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍, ବୃହତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଉଷ୍ଠିକ୍, ଓ ଜଗତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୮.୬୧.୧୩	ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ନିବାରଣ ମନ୍ତ୍ର	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ଭର୍ଗଃ ପ୍ରାଗାଥଃ	ୟତ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୟାମହେ...
୮.୯୭.୪	କପୋଳଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ର	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ରେଭଃ କାଶ୍ୟପଃ	ୟଜ୍ଞକ୍ରାସି ପରାବତି...
୮.୧୦୦	ଇନ୍ଦ୍ର-ବାକ୍ ସୁକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ନେମଃ ଭାର୍ଗବଃ	ଅୟଂ ତ ଏମି ତନ୍ମା...
୮.୧୦୧.୧୫-୧୬	ଗୋ ମହିମା ମନ୍ତ୍ର	ଗୌଃ	ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ	ମାତା ରୁଦ୍ରାଣାଂ ଦୁହିତା ବସୁନାଂ...

ମଣ୍ଡଳ – ୯, (ପୁଷ୍ତକ - ୯)

“ମଣ୍ଡଳ-୯”, “ସୋମ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ କେବଳ ‘ସୋମ ସୁକ୍ତ’ ଗୁଡିକ ଅଛି । ଏହି ‘ସୋମ ସୁକ୍ତ’ ଗୁଡିକ ୩ ପ୍ରକାରରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ, ଯଥା, ୧). ସୋମ ଲତା ବା ଗଛ ବା ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ର ଚରିତ୍ର ବା ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡିକ, ୨). କିପରି ‘ସୋମ ରସ’ ବାହାର କରାଯାଏ, ତା’ର ପଦ୍ଧତି ଓ ୩). ‘ସୋମଯଜ୍ଞ’ରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଉଥିବା ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୧୪ଟି ସୁକ୍ତ, ବା ୧୧୦୮ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୁକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ୯ଟି ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ଯଥା, କଶ୍ଵ (୮ ସୁକ୍ତ, ୫୦ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ

(୩୦ ସୁକ୍ତ, ୨୧୭ ମନ୍ଦ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୨ ସୁକ୍ତ, ୧୨ ମନ୍ଦ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୫ ସୁକ୍ତ, ୪୪ ମନ୍ଦ୍ର), ଅତି
(୨ ସୁକ୍ତ, ୧୬ ମନ୍ଦ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୧ ସୁକ୍ତ, ୬ ମନ୍ଦ୍ର), କଶ୍ୟପ (୩୬ ସୁକ୍ତ, ୩୦୦ ମନ୍ଦ୍ର), ଭରତ (୨
ସୁକ୍ତ, ୨୭ ମନ୍ଦ୍ର), ଭୃଗୁ (୧୪ ସୁକ୍ତ, ୧୩୬ ମନ୍ଦ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ରିତ ଋଷିଗଣ (୬ ସୁକ୍ତ, ୧୯୬ ମନ୍ଦ୍ର)
। ଏହି ମଣ୍ଡଳର ମନ୍ଦ୍ର ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ଓ ଉଷ୍ଟିକ୍ ଆଦି
ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଥିବା ସୁକ୍ତ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୯.୫ ସୁକ୍ତ "ଆପ୍ତି
ସୁକ୍ତ" ଓ ଏହା ଯାଜ୍ଞିକ ଅଟେ ।

ମଣ୍ଡଳ – ୧୦, (ପୁଷ୍ପକ - ୧୦)

'ମଣ୍ଡଳ-୧୦'ରେ, ଯେଉଁ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ୧ମ ରୁ ୯ମ ମଣ୍ଡଳ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ
ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା, ସେ ସବୁ ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମଣ୍ଡଳର
ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନେକ ପ୍ରକାରର, ଯଥା ପୌରାଣିକ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ, ଦର୍ଶନିକ, ସାମାଜିକ, ବିଶ୍ୱ
ନିର୍ମାଣ, ରକ୍ଷା, ଜ୍ଞାନ, ଦାନ, ଧର୍ମ ଓ ନୀତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି
ମଣ୍ଡଳରେ ୧୯୧ ସୁକ୍ତ ବା ୧୭୫୪ ମନ୍ଦ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୁକ୍ତର ମନ୍ଦ୍ର ଗୁଡିକ ୯ଟି ଋଷିକୁଳ ଓ
ଅନେକ ଅନ୍ୟ ଋଷିଗଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ସେମାନେ ହେଲେ, କଶ୍ଵ (୧ ସୁକ୍ତ,
୯ ମନ୍ଦ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୫୮ ସୁକ୍ତ, ୪୮୫ ମନ୍ଦ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୪ ସୁକ୍ତ, ୪୦ମନ୍ଦ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୧୨
ସୁକ୍ତ, ୯୧ ମନ୍ଦ୍ର), ଅତି (୮ ସୁକ୍ତ, ୧୧୨ ମନ୍ଦ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୨୭ ସୁକ୍ତ, ୨୭୭ ମନ୍ଦ୍ର), କଶ୍ୟପ (୩
ସୁକ୍ତ, ୨୪ ମନ୍ଦ୍ର), ଭରତ (୪ ସୁକ୍ତ, ୪୨ ମନ୍ଦ୍ର), ଭୃଗୁ (୨୪ ସୁକ୍ତ, ୨୫୫ ମନ୍ଦ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ରିତ
ଋଷିଗଣ (୬ ସୁକ୍ତ, ୪୪ ମନ୍ଦ୍ର), ଓ ଅଜ୍ଞାତ ଋଷିଗଣ (୪୪ସୁକ୍ତ, ୩୭୧ ମନ୍ଦ୍ର) । ଏହି ସୁକ୍ତର ମନ୍ଦ୍ର
ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ସବିତା, ଉଷା, ପ୍ରଜାପତି, ଓ ଆପଃ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବତା,
ତଥା ଅନେକ ଅଦେବତା ମାନଙ୍କର ସୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ସୁକ୍ତର ମନ୍ଦ୍ର ଗୁଡିକ ସମସ୍ତ
୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅନେକ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ଦ୍ର ଗୁଡିକ
ଅନେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଆସୁଅଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୧୦.୧୦	ୟମ-ୟମୀ ଉକ୍ତି	ୟମଃ ଯମୀ	ବୈବସ୍ୱତୀ ଯମୀ ଯମଃ ବୈବସ୍ୱତୋ	ଓ ତିସ୍ରାୟାଂ ସଖ୍ୟା...
୧୦.୧୩	ହବିର୍ଧାନ ସୂକ୍ତ	ହବିର୍ଧାନେ	ବିବସ୍ୱାନ୍ ଆଦିତ୍ୟଃ	ୟୁଜେ ବାଂ ବ୍ରହ୍ମ...
୧୦.୧୫	ପିତୃ ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ପିତରଃ	ଶଙ୍ଖଃ ଯାମାୟନଃ	ଉଦୀରତାମବର ଉପୁରାସ...
୧୦.୧୮	ପିତୃ ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ପିତୃମେଧଃ	ସଂକୁସୁକଃ ଯାମାୟନଃ	ପରଂ ମୃତ୍ୟୋ ଅନୁ...
୧୦.୩୭	ସୂର୍ଯ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ଅଭିତପାଃ ସୌର୍ଯ୍ୟଃ	ନମୋ ମିତ୍ରସ୍ୟ ବରୁଣସ୍ୟ...
୧୦.୪୭	ଇନ୍ଦ୍ର ବୈକୁଣ୍ଠ	ବୈକୁଣ୍ଠଃ ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ସପ୍ତଗୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଜଗୃହ୍ମା ତେ ଦକ୍ଷିଣମିନ୍ଦ୍ର...
୧୦.୪୮	ଇନ୍ଦ୍ର ବୈକୁଣ୍ଠ	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ବୈକୁଣ୍ଠଃ ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ଅହଂ ଭୁବଂ ବସୁନଃ...
୧୦.୫୯	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବୟଃ ଶୁତବୟଃ	ପ୍ର ତାର୍ଯ୍ୟୟୁଃ ପ୍ରତରଂ...
୧୦.୬୦.୭-୧୧	ଜୀବ ମନ୍ତ୍ର	ଜୀବଃ	ବିପ୍ରବନ୍ଧୁଃ ଗୌପାୟନଃ	ଅୟଂ ମାତାୟଂ ପିତାୟଂ...
୧୦.୬୦	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ସୁମିତ୍ରଃ ବାଧ୍ର୍ୟଶୁଃ	ଇମାଂ ମେ ଅଗ୍ନେ ସମିଧଂ...
୧୦.୬୧	ଜ୍ଞାନ ସୂକ୍ତ	ଜ୍ଞାନମ୍	ବୃହସ୍ପତିଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ବୃହସ୍ପତେ ପ୍ରଥମଂ ବାତୋ...
୧୦.୬୫	ନଦୀ ସୂକ୍ତ	ନଦୀଃ	ସିରୁକ୍ଷିତ୍ ପ୍ରେୟମେଧଃ	ପ୍ର ସୁ ବ ଆପୋ...
୧୦.୮୧-୮୨	ବିଶ୍ୱକର୍ମା ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱକର୍ମା	ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଭୌବନଃ	ୟ ଇମା ବିଶ୍ୱା ଭୁବନାନି...
୧୦.୮୩	ମନ୍ତ୍ରୀ ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ରୀଃ	ମନ୍ତ୍ରୀଃ ତାପସଃ	ୟସ୍ତେ ମନୋଽବିଧଦୁଜ୍ଜ...
୧୦.୮୫	ବିବାହ ସୂକ୍ତ	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ସାବିତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟା	ସତ୍ୟେନୋଋତିତା ଭୂମିଃ...
୧୦.୯୦	ପୁରୁଷ ସୂକ୍ତ	ପୁରୁଷଃ	ନାରାୟଣଃ	ସହସ୍ରଶୀର୍ଷା ପୁରୁଷଃ...
୧୦.୯୬	ହରି ସୂକ୍ତ	ହରିଃ	ବରୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ପ୍ର ତେ ମହେ ବିଦଧେ...
୧୦.୯୭	ଔଷଧ ସୂକ୍ତ	ଔଷଧୟଃ	ଆଥର୍ବଣଃ ଭିଷକ୍	ୟ ଔଷଧୀଃ ପୂର୍ବା ଜାତା...
୧୦.୧୦୭	ଦକ୍ଷିଣା ସୂକ୍ତ	ଦକ୍ଷିଣା ଦକ୍ଷିଣାବାତାରଃ	ଦିବ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ ପ୍ରଜାପତ୍ୟା	ଆବିରଭୁନ୍ନୁହି ମାଘୋନମେଷାଂ...
୧୦.୧୦୮	ସରମା-ପଣି ଉକ୍ତି	ସରମା ପଣୟଃ	ସରମା ପଣୟଃ	କିମିଚ୍ଛନ୍ତୀ ସରମା...
୧୦.୧୧୦	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ ରାମଃ ଜାମଦଗ୍ନୀଃ	ସମିଜ୍ଞୋ ଅଦ୍ୟ ମନୁଷୋ...
୧୦.୧୧୭	ଦାନ ସୂକ୍ତ	ଧନାନୁଦାନଂ	ଭିକ୍ଷୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ନ ବା ଉ ଦେବାଃ...
୧୦.୧୨୧	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ସୂକ୍ତ	କଃ (ପ୍ରଜାପତିଃ)	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ସମବର୍ତ୍ତତାଗ୍ନେ...
୧୦.୧୨୩	ବେନ ସୂକ୍ତ	ବେନଃ	ବେନଃ ଭାର୍ଗବଃ	ଅୟଂ ବେନଶ୍ଳୋଦୟତ୍-ପୃଶ୍ନିଗର୍ଭା...
୧୦.୧୨୫	ଆତ୍ମା ସୂକ୍ତ	ଆତ୍ମା	ବାକ୍ ଆମୃଣୀ	ଅହଂ ରୁଦ୍ରେଭିର୍ବସୁଭିଷ୍ଟ...
୧୦.୧୨୭	ରାତ୍ରି ସୂକ୍ତ	ରାତ୍ରିଃ	କୁଶିକଃ ସୌଭରଃ ରାତ୍ରିଃ ଭାରଦ୍ୱାଜୀ	ରାତ୍ରୀ ବ୍ୟଖ୍ୟଦାୟତୀ...
୧୦.୧୨୯	ନାସଦୀୟ ସୂକ୍ତ	ଭାବବୃତ୍ତମ୍	ପରମେଷ୍ଠି ପ୍ରଜାପତିଃ	ନାସଦାସୀନ୍ନୋ ସଦାସୀଉଦାନୀଂ...

୧୦.୧୩୦	ନାସଦୀୟ ସୁକ୍ତ	ଭାବବୃତ୍ତମ୍	ୟଞ୍ଜଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ୟୋ ଯଞ୍ଜୋ ବିଶ୍ୱତସ୍ତନ୍ତୁଭିସ୍ତତ...
୧୦.୧୪୬	ଅରଣ୍ୟ ସୁକ୍ତ	ଅରଣ୍ୟାନୀ	ଐରଂମଦଃ ଦେବମୁନିଃ	ଅରଣ୍ୟାନ୍ୟରଣ୍ୟାନ୍ୟସୌ ଯା...
୧୦.୧୬୨	ଗର୍ଭସଂସ୍ରାବ ସୁକ୍ତ	ଗର୍ଭସଂସ୍ରାବେପ୍ରାୟଶ୍ଚିତଂ	ରକ୍ଷୋହା ବ୍ରାହ୍ମଃ	ବ୍ରହ୍ମଣାଗ୍ନିଃ ସଂବିଦାନୋ...
୧୦.୧୬୪	ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ନାଶନ ସୁକ୍ତ	ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନନାଶନଂ	ପ୍ରଚେତାଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଅପେହି ମନସସ୍ତତେପ...
୧୦.୧୬୯	ଗୋ ସୁକ୍ତ	ଗାବଃ	କକ୍ଷୀବତଃ ଶବରଃ	ମୟୋଭୂର୍ବାତୋ ଅଭି ବାତୁସ୍ରା...
୧୦.୧୭୩-୧୭୪	ରାଜାଭିଷେକ ସୁକ୍ତ	ରାଜା	ଅଭିବର୍ତ୍ତଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଆ ଦ୍ୱାହାର୍ଷମନ୍ତରେଧି...
୧୦.୧୭୭	ମାୟାଭେଦ ସୁକ୍ତ	ମାୟାଭେଦଃ	ପତଙ୍ଗଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ପତଙ୍ଗମକ୍ତମସ୍ତରସ୍ୟ ମାୟାୟା...
୧୦.୧୭୮	ତାର୍ଷ୍ୟ ସୁକ୍ତ	ତାର୍ଷ୍ୟଃ	ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ ତାର୍ଷ୍ୟଃ	ତ୍ୟମୁ ସୁ ବାଜିନଂ ଦେବଭୂତଂ...
୧୦.୧୮୩	ପୁତ୍ରକାମ୍ୟ ସୁକ୍ତ	ୟଜମାନଃ	ପ୍ରଜାବାନ୍ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ଅପଶ୍ୟଂ ତ୍ୱା ମନସା...

'ରକ୍ ବେଦ' ରଚନାରେ ପ୍ରାୟ ୩୦ ଜଣ ନାରୀ ରକ୍ଷି (ରକ୍ଷିକା) ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟ୍ରୀ ଥିଲେ । ସେମାନେ ହଲେ, ଘୋଷା କକ୍ଷିବତୀ, ଦକ୍ଷିଣା ପ୍ରଜାପତ୍ୟା, ବିଶ୍ୱବାରା ଆତ୍ରେୟୀ, ଗୋଧା ରକ୍ଷିକା, ଅପାଲା ଆତ୍ରେୟୀ, ଯମୀ ବୈବସ୍ୱତୀ, ଲୋପମୁଦ୍ରା, ରୋମଶା ସ୍ୱନୟା, ଅଦିତି ଦାକ୍ଷାୟଣୀ, ରାତ୍ରି ଭାରଦ୍ୱାଜୀ, ବସୁକ୍ରପତ୍ନୀ , ସାବିତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟା, ଇନ୍ଦ୍ରାଣି, ସରମା ଦେବସୁନୀ, ଉର୍ବଶୀ, ଶଶ୍ୱତୀ ଆଙ୍ଗିରସୀ, ଅଦିତି, ଭୃହୁ ବ୍ରହ୍ମଜାୟା, ଦୃଷ୍ଟା ଗର୍ଭକର୍ତ୍ତା, ବାକ୍ ଆମ୍ବୁଶୀ, ଶ୍ରଦ୍ଧା କାମାୟନୀ, ଶତୀ ପୌଲୋମୀ, ସାର୍ପରାଜ୍ଞୀ, ସିକତା ନିବାବରୀ, କାଶ୍ୟପେୟୀ ଶିଖଣ୍ଡିନେୟୀ ଅପ୍ସରସୌ, ଜରିତା ଶାର୍ଙ୍ଗ, ସୁଦୀତିପୁରୁମିଲ୍ଲେହି ଆଙ୍ଗିରସୌ, ଦେବଜାମୟଃ ଇନ୍ଦ୍ରମାତରୋ, ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ରିଗ୍ ବେଦ

Rig Veda

ନବମ ମଣ୍ଡଳମ୍

9th Mandalam

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

ରଞ୍ଜ ବେଦ

[ଅଧ୍ୟାୟ ନବମଂ ମଣ୍ଡଳମ୍]

| ଅଧ୍ୟାୟ ଷଷ୍ଠୋଽଷ୍ଟକଃ |

(ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ || ବର୍ଗାଃ ୧-୩୯)

(୯|୧) ଋଷିଃ - ମଧୁଚ୍ଛନ୍ଦାଃ ବୈଶ୍ଣାମିତ୍ରଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ସ୍ବାଦିଷ୍ଠ୍ୟା ମଦିଷ୍ଠ୍ୟା ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଧାରୟା ।	ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ପାତବେ ସୁତଃ ॥୧॥
ରକ୍ଷୋହା ବିଶ୍ଵଚର୍ଷଣିରତି ଯୋନିମୟୋହତମ୍ ।	ଦ୍ରୁଣା ସଧସ୍ଥମାସଦତ୍ ॥୨॥
ବରିବୋଧାତମୋ ଭବ ମଂହିଷୋ ବୃତ୍ରହତ୍ତମଃ ।	ପର୍ଷି ରାଧୋ ମଘୋନାମ୍ ॥୩॥
ଅଭ୍ୟର୍ଷ ମହାନାଂ ଦେବାନାଂ ବୀତିମନ୍ତ୍ରସା ।	ଅଭି ବାଜମୁତ ଶ୍ରବଃ ॥୪॥
ତ୍ୱାମକ୍ତା ଚରାମସି ତଦିଦର୍ଥଂ ଦିବେଦିବେ ।	ଇନ୍ଦୋ ଡେ ନ ଆଶସଃ ॥୫॥
ପୁନାତି ତେ ପରିସ୍ରୁତଂ ସୋମଂ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଦୁହିତା ।	ବାରେଣ ଶଶ୍ଵତା ତନା ॥୬॥
ତମୀମଶ୍ଵୀଃ ସମର୍ଯ୍ୟ ଆ ଗୃଭ୍ଣନ୍ତି ଯୋଷଣୋ ଦଶ ।	ସ୍ଵସାରଃ ପାର୍ଯ୍ୟେ ଦିବି ॥୭॥
ତମୀଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତ୍ୟଗ୍ରୁବୋ ଧମନ୍ତି ବାକୁରଂ ଦୃତିମ୍ ।	ତ୍ରିଧାତୁ ବାରଣଂ ମଧୁ ॥୮॥
ଅଭୀମମୟା ଭତ ଶ୍ରୀଶକ୍ତି ଧେନବଃ ଶିଶୁମ୍ ।	ସୋମମିନ୍ଦ୍ରାୟ ପାତବେ ॥୯॥
ଅସ୍ୟେଦିନ୍ଦ୍ରୋ ମଦେଷ୍ଠା ବିଶ୍ଵା ବୃତ୍ରାଣି ଜିହ୍ନତେ ।	ଶୂରୋ ମଘା ଚ ମଂହତେ ॥୧୦॥

(୯|୨) ଋଷିଃ - ମେଧାତିଥିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପବସ୍ତୁ ଦେବବୀରତି ପବିତ୍ରଂ ସୋମ ରଂହ୍ୟା ।	ଇନ୍ଦ୍ରମିନ୍ଦୋ ବୃଷା ବିଶ ॥୧॥
ଆ ବଚ୍ୟସ୍ତୁ ମହି ଘୃରୋ ବୃଷେନ୍ଦୋ ଦ୍ୟୁମ୍ନବତ୍ତମଃ ।	ଆ ଯୋନିଂ ଧର୍ଣ୍ଣସିଃ ସଦଃ ॥୨॥
ଅଧୁକ୍ଷତ ପ୍ରିୟଂ ମଧୁ ଧାରା ସୁତସ୍ୟ ବେଧସଃ ।	ଅପୋ ବସିଷ୍ଠ ସୁକ୍ରତୁଃ ॥୩॥

ମହାତ୍ମା ତ୍ୱା ମହୀରନ୍ତାପୋ ଅର୍ଷନ୍ତି ସିନ୍ଧବଃ ।
 ସମୁଦ୍ରୋ ଅୟୁ ମାମୃତେ ବିଷ୍ଣୁମ୍ନୋ ଧରୁଣୋ ଦିବଃ ।
 ଅତିକ୍ରଦଦୃଷା ହରିର୍ମହାନ୍ତିତ୍ରୋ ନ ଦର୍ଶତଃ ।
 ଗିରସ୍ତ ଇନ୍ଦ ଓଜସା ମର୍ମଜ୍ୟନ୍ତେ ଅପସ୍ତ୍ୟବଃ ।
 ତଂ ତ୍ୱା ମଦାୟ ଘୃଷ୍ଣୟ ଉ ଲୋକକୃତୁମୀମହେ ।
 ଅସ୍ତ୍ରଭ୍ୟାମିନ୍ଦବିନ୍ଦୟୁର୍ମଧ୍ୟଃ ପବସ୍ତୁ ଧାରୟା ।
 ଗୋଷା ଇନ୍ଦୋ ନୃଷା ଅସ୍ୟଶ୍ୱସା ବାଜସା ଭତ ।

ୟଦ୍ଭୋଭିର୍ବାସୟିଷ୍ୟସେ ॥୪॥
 ସୋମଃ ପବିତ୍ରେ ଅସ୍ତ୍ରୟୁଃ ॥୫॥
 ସଂ ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ରୋଚତେ ॥୬॥
 ଯାଭିର୍ମଦାୟ ଶୁମ୍ଭସେ ॥୭॥
 ତବ ପ୍ରଶସ୍ତୟୋ ମହୀଃ ॥୮॥
 ପର୍ଜନ୍ୟୋ ବୃଷ୍ଟିମାଁ ଇବ ॥୯॥
 ଆତ୍ମା ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ପୂର୍ବଃ ॥୧୦॥

(୯।୩) ଋଷିଃ - ଶୁନଃଶେପଃ ଆଜୀଗର୍ତ୍ତିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଏଷ ଦେବୋ ଅମର୍ତ୍ୟଃ ପର୍ଣ୍ଣବୀରିବ ଦୀୟତି ।
 ଏଷ ଦେବୋ ବିପା କୃତୋଽତି ହୁରାଂସି ଧାବତି ।
 ଏଷ ଦେବୋ ବିପନ୍ୟୁଭିଃ ପବମାନ ଋତାୟୁଭିଃ ।
 ଏଷ ବିଶ୍ୱାନି ବାୟା ଶୂରୋ ଯନ୍ନିବ ସତ୍ୱଭିଃ ।
 ଏଷ ଦେବୋ ରଥୟତି ପବମାନୋ ଦଶସ୍ୟତି ।
 ଏଷ ବିପ୍ରେରଭିଷ୍ଟୁତୋଽପୋ ଦେବୋ ବି ଗାହତେ ।
 ଏଷ ଦିବଂ ବି ଧାବତି ତିରୋ ରଜାଂସି ଧାରୟା ।
 ଏଷ ଦିବଂ ବ୍ୟାସରଭିରୋ ରଜାଂସ୍ୟସ୍ତୃତଃ ।
 ଏଷ ପ୍ରତ୍ନେନ ଜନ୍ତୁନା ଦେବୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସୁତଃ ।
 ଏଷ ଉ ସ୍ୟ ପୁରୁବ୍ରତୋ ଜଜ୍ଞାନୋ ଜନୟନ୍ନିଷଃ ।

ଅଭି ଦ୍ରୋଶାନ୍ୟାସଦମ୍ ॥୧॥
 ପବମାନୋ ଅଦାଭ୍ୟଃ ॥୨॥
 ହରିର୍ବାଜାୟ ମୃଜ୍ୟତେ ॥୩॥
 ପବମାନଃ ସିଷାସତି ॥୪॥
 ଆବିଷ୍ଟୁଶୋତି ବଶ୍ମନ୍ ॥୫॥
 ଦଧତ୍ରନ୍ତାନି ଦାଶୁଷେ ॥୬॥
 ପବମାନଃ କନିକ୍ରଦତ୍ ॥୭॥
 ପବମାନଃ ସ୍ୱଧୃରଃ ॥୮॥
 ହରିଃ ପବିତ୍ରେ ଅର୍ଷତି ॥୯॥
 ଧାରୟା ପବତେ ସୁତଃ ॥୧୦॥

=====

(୯।୪) ଋଷିଃ - ହିରଣ୍ୟସ୍ତ୍ରୁପଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ସନା ଚ ସୋମ ଜେଷ୍ଠି ଚ ପବମାନ ମହି ଶ୍ରବଃ ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୧।।
ସନା ଜ୍ୟୋତିଃ ସନା ସ୍ବର୍ବିଶ୍ଵା ଚ ସୋମ ସୌଭଗା ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୨।।
ସନା ଦକ୍ଷମୁତ କ୍ରତୁମପ ସୋମ ମୃଧୋ ଜହି ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୩।।
ପବୀତାରଃ ପୁନୀତନ ସୋମମିନ୍ଦ୍ରାୟ ପାତବେ ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୪।।
ତ୍ବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟେ ନ ଆ ଭଜ ତବ କ୍ରତ୍ବା ତବୋତିଭିଃ ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୫।।
ତବ କ୍ରତ୍ବା ତବୋତିଭିର୍ଜ୍ୟୋକ୍ପଶ୍ୟେମ ସୂର୍ଯ୍ୟମ୍ ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୬।।
ଅଭ୍ୟର୍ଷ ସ୍ବାୟଧି ସୋମ ଦ୍ବିବର୍ହସଂ ରୟିମ୍ ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୭।।
ଅଭ୍ୟର୍ଷାନପରୁ୍ୟତୋ ରୟିଂ ସମସ୍ତୁ ସାସହିଃ ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୮।।
ତ୍ବାଂ ଯୁଜ୍ଞେରବୀବୃଧନ୍ ପବମାନ ବିଧର୍ମଣି ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୯।।
ରୟିଂ ନଶ୍ଵିତ୍ରମଶ୍ବିନମିନ୍ଦୋ ବିଶ୍ଵାୟୁମା ଭର ।	ଅଥା ନୋ ବସ୍ୟସସ୍ତୁଧି ।।୧୦।।

=====

(୯।୫) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୭, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୮-୧୧,
ଦେବତା - ଇଧ୍ମଃ ସମିଜଃ ଅଗ୍ନିଃ ଙ୍ଗା ୧, ତନୁନପାତ୍ ୨, ଇଲଃ ୩, ବର୍ହିଃ ୪, ଦେବୀର୍ଦ୍ଧାରଃ ୫,
ଉଷାସାନକ୍ତା ୬, ଦୈବ୍ୟୌ ହୋତାରୌ ପ୍ରଚେତସୌ ୭, ତିସ୍ରଃ ଦେବ୍ୟଃ ସରସ୍ବତୀଳାଭାରତ୍ୟଃ ୮,
ତୃଷ୍ଣା ୯, ବନସ୍ପତିଃ ୧୦, ସ୍ବାହାକୃତୟଃ ୧୧

=====

ସମିଜୋ ବିଶ୍ଵତସ୍ପତିଃ ପବମାନୋ ବି ରାଜତି ।	ପ୍ରୀଣନ୍ତୁଷା କନିକ୍ରଦତ୍ ।।୧।।
ତନୁନପାତ୍-ପବମାନଃ ଶୃଙ୍ଗେ ଶିଶାନୋ ଅର୍ଷତି ।	ଅନ୍ତରିକ୍ଷେଣ ରାରଜତ୍ ।।୨।।
ଇଲେନ୍ୟଃ ପବମାନୋ ରୟିର୍ବି ରାଜତି ଦ୍ୟୁମାନ୍ ।	ମଧୋର୍ଧାରାଭିରୋଜସା ।।୩।।
ବର୍ହିଃ ପ୍ରାଚୀନମୋଜସା ପବମାନଃ ସ୍ତୃଣନ୍ ହରିଃ ।	ଦେବେଷୁ ଦେବ ଇୟତେ ।।୪।।
ଉଦାତୈର୍ଜିହତେ ବୃହଦ୍ଭାରୋ ଦେବୀର୍ହିରଣ୍ୟୟଃ ।	ପବମାନେନ ସୁଷ୍ଟୁତାଃ ।।୫।।
ସୁଶିଲ୍ଲେ ବୃହତୀ ମହୀ ପବମାନୋ ବୃଷଣ୍ୟତି ।	ନକ୍ତୋଷାସା ନ ଦର୍ଶତେ ।।୬।।

ଉଭା ଦେବା ନୃଚକ୍ଷସା ହୋତାରା ଦୈବ୍ୟା ହୁବେ । ପବମାନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଷା ॥୭॥
 ଭାରତୀ ପବମାନସ୍ୟ ସରସ୍ୱତୀଳା ମହୀ । ଇମଂ ନୋ ଯୁଜ୍ଞମା ଗମନ୍ତିସ୍ତୋ ଦେବୀଃ ସୁପେଶସଃ ॥୮॥
 ତୁଷ୍ଟାରମଗ୍ରଜାଂ ଗୋପାଂ ପୁରୋୟାବାନମା ହୁବେ । ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଷା ହରିଃ ପବମାନଃ ପ୍ରଜାପତିଃ ॥୯॥
 ବନସ୍ପତିଂ ପବମାନ ମଧ୍ୱା ସମତ୍-ଗ୍-ଧି ଧାରୟା । ସହସ୍ରବଲ୍ଲଙ୍ଘଂ ହରିତଂ ଭ୍ରାଜମାନଂ ହିରଣ୍ୟୟମ୍ ॥୧୦॥
 ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ ସ୍ୱାହାକୃତିଂ ପବମାନସ୍ୟା ଗତ । ବାୟୁର୍ବୃହସ୍ପତିଃ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଽଗ୍ନିରିନ୍ଦ୍ରଃ ସଜୋଷସଃ ॥୧୧॥

(୯।୭) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ମନ୍ତ୍ରୟା ସୋମ ଧାରୟା ବୃଷା ପବସ୍ତୁ ଦେବୟଃ ।	ଅବ୍ୟୋ ବାରେଷ୍ଠସ୍ଥୟଃ ॥୧॥
ଅଭି ତ୍ୟଂ ମଦ୍ୟଂ ମଦମିନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ର ଇତି କ୍ଷର ।	ଅଭି ବାଜିନୋ ଅର୍ବତଃ ॥୨॥
ଅଭି ତ୍ୟଂ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ମଦଂ ସୁବାନୋ ଅର୍ଷ ପବିତ୍ର ଆ ।	ଅଭି ବାଜମୁତ ଶ୍ରବଃ ॥୩॥
ଅନୁ ଦ୍ରପ୍-ସାସ ଇନ୍ଦବ ଆପୋ ନ ପ୍ରବତାସରନ୍ ।	ପୁନାନା ଇନ୍ଦ୍ରମାଗତ ॥୪॥
ୟମତ୍ୟମିବ ବାଜିନଂ ମୃଜନ୍ତି ଯୋଷଣୋ ଦଶ ।	ବନେ କ୍ରୀଳନ୍ତମତ୍ୟବିମ୍ ॥୫॥
ତଂ ଗୋଭିର୍ବୃଷଣଂ ରସଂ ମଦାୟ ଦେବବୀତୟେ ।	ସୁତଂ ଭରାୟ ସଂ ସୃଜ ॥୬॥
ଦେବୋ ଦେବାୟ ଧାରୟେନ୍ଦ୍ରାୟ ପବତେ ସୁତଃ ।	ପୟୋ ଯଦସ୍ୟ ପୀପୟତ୍ ॥୭॥
ଆତ୍ମା ଯୁଜ୍ଞସ୍ୟ ରଂହ୍ୟା ସୁଷ୍ମାଶଃ ପବତେ ସୁତଃ ।	ପ୍ରତ୍ନଂ ନି ପାତି କାବ୍ୟମ୍ ॥୮॥
ଏବା ପୁନାନ ଇନ୍ଦ୍ରୟୁର୍ମଦଂ ମଦିଷ୍ଠ ବୀତୟେ ।	ଗୁହା ଚିଦଧିଷେ ଗିରଃ ॥୯॥

(୯।୭) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରମିନ୍ଦବଃ ପଥା ଧର୍ମନୃତସ୍ୟ ସୁଗ୍ରିୟଃ ।	ବିଦାନା ଅସ୍ୟ ଯୋଜନମ୍ ॥୧॥
ପ୍ର ଧାରା ମଧ୍ୱୋ ଅଗ୍ନିୟୋ ମହୀରପୋ ବି ଗାହତେ ।	ହବିର୍ହବିଷ୍ଠୁ ବନ୍ୟଃ ॥୨॥
ପ୍ର ଯୁଜୋ ବାତୋ ଅଗ୍ନିୟୋ ବୃଷାବ ଚକ୍ରଦଦ୍ବନେ ।	ସଦ୍ଭାଭି ସତ୍ୟୋ ଅଧ୍ୱରଃ ॥୩॥
ପରି ଯତ୍-କାବ୍ୟା କବିର୍ନୃମ୍ଣା ବସାନୋ ଅର୍ଷତି ।	ସୂର୍ବାଜୀ ସିଷାସତି ॥୪॥

ପବମାନୋ ଅଭି ସ୍ୱଧୋ ବିଶୋ ରାଜେବ ସୀଦତି ।	ୟଦୀମୁଶ୍ୱନ୍ତି ବେଧସଃ ॥୫॥
ଅବ୍ୟୋ ବାରେ ପରି ପ୍ରିୟୋ ହରିର୍ବନେଷୁ ସୀଦତି ।	ରେଭୋ ବନ୍ଧୁଷ୍ୟତେ ମତୀ ॥୬॥
ସ ବାୟୁମିନ୍ଦ୍ରମଶ୍ୱିନା ସାକଂ ମଦେନ ଗଚ୍ଛତି ।	ରଣା ଯୋ ଅସ୍ୟ ଧର୍ମଭିଃ ॥୭॥
ଆ ମିତ୍ରାବରୁଣା ଭଗଂ ମଧୁଃ ପବନ୍ତ ଉର୍ମୟଃ ।	ବିଦାନା ଅସ୍ୟ ଶକ୍ତୁଭିଃ ॥୮॥
ଅସ୍ତଭ୍ୟଂ ରୋଦସୀ ରୟିଂ ମଧୋ ବାଜସ୍ୟ ସାତୟେ ।	ଶ୍ରବୋ ବସୁନି ସଂ ଜିତମ୍ ॥୯॥

=====

(୯।୮) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଏତେ ସୋମା ଅଭି ପ୍ରିୟମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ କାମମକ୍ଷରନ୍ ।	ବର୍ଧନ୍ତୋ ଅସ୍ୟ ବୀର୍ଯମ୍ ॥୧॥
ପୁନାନାସଶ୍ଚମୁଷଦୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ବାୟୁମଶ୍ୱିନା ।	ତେ ନୋ ଧାନ୍ତୁ ସୁବୀର୍ଯମ୍ ॥୨॥
ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସୋମ ରାଧସେ ପୁନାନୋ ହାରି ତୋଦୟ ।	ଋତସ୍ୟ ଯୋନିମାସଦମ୍ ॥୩॥
ମୃଜକ୍ତି ତ୍ୱା ଦଶ ଶିପୋ ହିନ୍ଦୁକ୍ତି ସପ୍ତ ଧୀତୟଃ ।	ଅନୁ ବିପ୍ରା ଅମାଦିଷୁଃ ॥୪॥
ଦେବେଭ୍ୟସ୍ତ୍ୱା ମଦାୟ କଂ ସୃଜାନମତି ମେଷ୍ୟଃ ।	ସଂ ଗୋଭିର୍ବାସୟାମସି ॥୫॥
ପୁନାନଃ କଲଶେଷ୍ଟା ବସ୍ତ୍ରାଣ୍ୟରୁଷୋ ହରିଃ ।	ପରି ଗବ୍ୟାନ୍ୟବ୍ୟତ ॥୬॥
ମଘୋନ ଆ ପବସ୍ତୁ ନୋ ଜହି ବିଶ୍ୱା ଅପ ଦ୍ୱିଷଃ ।	ଇନ୍ଦୋ ସଖାୟମା ବିଶ ॥୭॥
ବୃଷ୍ଟିଂ ଦିବଃ ପରି ସ୍ରବ ଦ୍ୟୁମ୍ନଂ ପୃଥିବ୍ୟା ଅଧି ।	ସହୋ ନଃ ସୋମ ପୃଷ୍ଠୁ ଧାଃ ॥୮॥
ନୃତକ୍ଷସଂ ତ୍ୱା ବୟମିନ୍ଦ୍ରପୀତଂ ସ୍ୱର୍ବିଦମ୍ ।	ଭକ୍ଷୀମହି ପ୍ରଜାମିଷମ୍ ॥୯॥

=====

(୯।୯) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପରି ପ୍ରିୟା ଦିବଃ କବିର୍ବୟାଂସି ନପ୍ତୋର୍ହୃତଃ ।	ସୁବାନୋ ଯାତି କବିକ୍ରତୁଃ ॥୧॥
ପ୍ରପ୍ର କ୍ଷୟାୟ ପନ୍ୟସେ ଜନାୟ ଭୁକ୍ଷୋ ଅଦ୍ରୁହେ ।	ବୀତ୍ୟର୍ଷ ଚନିଷ୍ଟୟା ॥୨॥
ସ ସୁନ୍ନୁର୍ମାତରା ଶୁଚିର୍ଜାତୋ ଜାତେ ଅରୋଚୟତ୍ ।	ମହାନ୍ତୁହୀ ଋତାବୃଧା ॥୩॥
ସ ସପ୍ତ ଧୀତିଭିର୍ହିତୋ ନଦ୍ୟୋ ଅଜିନ୍ଦ୍ରଦ୍ରୁହଃ ।	ୟା ଏକମକ୍ଷି ବାବୃଧୁଃ ॥୪॥

ତା ଅଭି ସନ୍ତମସ୍ତୁତଂ ମହେ ଯୁବାନମା ଦଧୁଃ ।
 ଅଭି ବହ୍ନିରମର୍ତ୍ୟଃ ସପ୍ତ ପଶ୍ୟତି ବାବହିଃ ।
 ଅବା କଲ୍ଲେଷୁ ନଃ ପୁମସ୍ତମାଂସି ସୋମ ଯୋଧ୍ୟା ।
 ନୁ ନବ୍ୟସେ ନବୀୟସେ ସୁକ୍ତାୟ ସାଧୟା ପଥଃ ।
 ପବମାନ ମହି ଶ୍ରବୋ ଗାମଶ୍ଚଂ ରାସି ବୀରବତ୍ ।

ଇନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ର ତବ ବ୍ରତେ ॥୫॥
 କ୍ରିବିର୍ଦେବୀରତର୍ପୟତ୍ ॥୬॥
 ତାନି ପୁନାନ ଜଙ୍ଘନଃ ॥୭॥
 ପ୍ରତ୍ନବଦ୍ରୋତୟା ରୁଚଃ ॥୮॥
 ସନା ମେଧାଂ ସନା ସ୍ବଃ ॥୯॥

(୯।୧୦) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପ୍ର ସ୍ଥାନାସୋ ରଥା ଇବାବିନ୍ଦୋ ନ ଶ୍ରବସ୍ୟବଃ ।
 ହିନ୍ଦାନାସୋ ରଥା ଇବ ଦଧନ୍ତିରେ ଗଭସ୍ତେଃ ।
 ରାଜାନୋ ନ ପ୍ରଶସ୍ତିଭିଃ ସୋମାସୋ ଗୋଭିରଞ୍ଜିତେ ।
 ପରି ସୁବାନାସ ଇନ୍ଦବୋ ମଦାୟ ବର୍ହଣା ଗିରା ।
 ଆପାନାସୋ ବିବସ୍ବତୋ ଜନନ୍ତ ଉଷସୋ ଭଗନ୍ ।
 ଅପ ଦ୍ଵାରା ମତୀନାଂ ପ୍ରତ୍ନା ରଶ୍ମିନ୍ତି କାରବଃ ।
 ସମୀତୀନାସ ଆସତେ ହୋତାରଃ ସପ୍ତଜାମୟଃ ।
 ନାଭା ନାଭିଂ ନ ଆ ଦଦେ ଚକ୍ଷୁଶ୍ଚିସ୍ତୃୟେ ସତା ।
 ଅଭି ପ୍ରିୟା ଦିବସ୍ବଦମଧୁର୍ଯୁଭିର୍ଗୁହା ହିତମ୍ ।

ସୋମାସୋ ରାୟେ ଅକ୍ରମୁଃ ॥୧॥
 ଭରାସଃ କାରିଣାମିବ ॥୨॥
 ଯୁଜ୍ଞୋ ନ ସପ୍ତ ଧାତୁଭିଃ ॥୩॥
 ସୁତା ଅର୍ଷନ୍ତି ଧାରୟା ॥୪॥
 ସୁରା ଅଶ୍ଵଂ ବି ତନ୍ବତେ ॥୫॥
 ବୃଷ୍ଟୋ ହରସ ଆୟବଃ ॥୬॥
 ପଦମେକସ୍ୟ ପିପ୍ରତଃ ॥୭॥
 କବେରପତ୍ୟମା ଦୁହେ ॥୮॥
 ସୁରଃ ପଶ୍ୟତି ଚକ୍ଷସା ॥୯॥

(୯।୧୧) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଉପାସ୍ତୈ ଗାୟତା ନରଃ ପବମାନାୟୋନ୍ଦବେ ।
 ଅଭି ତେ ମଧୁନା ପୟୋଽଧର୍ବାଣୋ ଅଶିଶ୍ରୟୁଃ ।
 ସ ନଃ ପବସ୍ବ ଶଂ ଗବେ ଶଂ ଜନାୟ ଶମର୍ବତେ ।
 ବଭ୍ରବେ ନୁ ସ୍ବତବସେଽରୁଣାୟ ଦିବିସ୍ବଶେ ।

ଅଭି ଦେବୀଂ ଇୟୁଷତେ ॥୧॥
 ଦେବଂ ଦେବାୟ ଦେବୟୁ ॥୨॥
 ଶଂ ରାଜନ୍ନୋଷଧୀଭ୍ୟଃ ॥୩॥
 ସୋମାୟ ଗାଥମର୍ଚତ ॥୪॥

ହସ୍ତରୁ୍ୟତେଭିରଦ୍ରିଭିଃ ସୁତଂ ସୋମଂ ପୁନୀତନ ।
 ନମସ୍ତେଦୁପ ସୀଦତ ଦଧ୍ନେଦଭି ଶ୍ରୀଶୀତନ ।
 ଅମିତ୍ରହା ବିଚର୍ଷଣିଃ ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଶଂ ଗବେ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ପାତବେ ମଦାୟ ପରି ଷିଚ୍ୟସେ ।
 ପବମାନ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟଂ ରୟିଂ ସୋମ ରିରୀହି ନଃ ।

ମଧାବା ଧାବତା ମଧୁ ॥୫॥
 ଇନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ରେ ଦଧାତନ ॥୬॥
 ଦେବେଭ୍ୟୋ ଅନୁକାମକୃତ୍ ॥୭॥
 ମନଶ୍ଚିନ୍ତନସସ୍ତୁତିଃ ॥୮॥
 ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରେଣ ନୋ ଯୁଜା ॥୯॥

(୯।୧୭) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଜା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ସୋମା ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରମିନ୍ଦବଃ ସୁତା ଋତସ୍ୟ ସାଦନେ ।
 ଅଭି ବିପ୍ରା ଅନୁଷତ ଗାବୋ ବସ୍ରଂ ନ ମାତରଃ ।
 ମଦରୁ୍ୟତ୍ସେତି ସାଦନେ ସିନ୍ଧୋରୁର୍ମା ବିପଶ୍ଚିତ୍ ।
 ଦିବୋ ନାଭା ବିଚକ୍ଷଣୋଽବ୍ୟୋ ବାରେ ମହୀୟତେ ।
 ଯଃ ସୋମଃ କଲଶେଷ୍ଠାଁ ଅନ୍ତଃ ପବିତ୍ର ଆହିତଃ ।
 ପ୍ର ବାଚମିନ୍ଦୁରିଷ୍ୟତି ସମୁଦ୍ରସ୍ୟାପି ବିଷ୍ଠପି ।
 ନିତ୍ୟସ୍ତୋତ୍ରୋ ବନସ୍ତତିର୍ଧୀନାମନ୍ତଃ ସବର୍ଦ୍ଧଂ ।
 ଅଭି ପ୍ରିୟା ଦିବସ୍ତଦା ସୋମୋ ହିନ୍ଦାନୋ ଅର୍ଷତି ।
 ଆ ପବମାନ ଧାରୟ ରୟିଂ ସହସ୍ରବର୍ଚସମ୍ ।

ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମଧୁମତ୍ତମାଃ ॥୧॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୨॥
 ସୋମୋ ଗୌରୀ ଅଧି ଶ୍ରିତଃ ॥୩॥
 ସୋମୋ ଯଃ ସୁକ୍ରତୁଃ କବିଃ ॥୪॥
 ତମିନ୍ଦୁଃ ପରି ଷସ୍ତଜେ ॥୫॥
 ଜିନ୍ଦନ୍-କୋଶଂ ମଧୁସ୍ତୁତମ୍ ॥୬॥
 ହିନ୍ଦାନୋ ମାନୁଷା ଯୁଗା ॥୭॥
 ବିପ୍ରସ୍ୟ ଧାରୟା କବିଃ ॥୮॥
 ଅସ୍ତେ ଇନ୍ଦୋ ସ୍ବାଭୁବମ୍ ॥୯॥

।। ଇତି ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ।।

। ଅଧଃ ଷଷ୍ଠୋଽଷ୍ଟକଃ ।
(ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୩୧)

(୯।୧୩) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ସୋମଃ ପୁନାନୋ ଅର୍ଷତି ସହସ୍ରଧାରୋ ଅତ୍ୟବିଃ ।	ବାୟୋରିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ନିଷ୍ପତନ୍ ॥୧॥
ପବମାନମବସ୍ୟବୋ ବିପ୍ରମତି ପ୍ର ଗାୟତ ।	ସୁଷ୍ମାଣଂ ଦେବବୀତୟେ ॥୨॥
ପବନ୍ତେ ବାଜସାତୟେ ସୋମାଃ ସହସ୍ରପାଜସଃ ।	ଗୃଣାନା ଦେବବୀତୟେ ॥୩॥
ଉତ ନୋ ବାଜସାତୟେ ପବସ୍ତୁ ବୃହତୀରିଷଃ ।	ଦ୍ୟୁମଦିନ୍ନୋ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟନ୍ ॥୪॥
ତେ ନଃ ସହସ୍ରିଣଂ ରୟିଂ ପବନ୍ତାମା ସୁବୀର୍ଯ୍ୟନ୍ ।	ସୁବାନା ଦେବାସ ଇନ୍ଦବଃ ॥୫॥
ଅତ୍ୟା ହିୟାନା ନ ହେତୃଭିରସ୍ତ୍ରାଂ ବାଜସାତୟେ ।	ବି ବାରମବ୍ୟମାଶବଃ ॥୬॥
ବାଗ୍ରା ଅର୍ଷନ୍ତୀନ୍ଦ୍ରବୋଽଭି ବସ୍ରଂ ନ ଧେନବଃ ।	ଦଧନ୍ତିରେ ଗଭସ୍ତେ୍ୟାଃ ॥୭॥
ଭୁଷ୍ଟ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରଃ ପବମାନ କନିକ୍ରଦତ୍ ।	ବିଶ୍ୱା ଅପ ଦ୍ୱିଷୋ ଜହି ॥୮॥
ଅପୟନ୍ତୋ ଅରାବ୍ଧଃ ପବମାନାଃ ସ୍ୱର୍ତ୍ତୁଶଃ ।	ୟୋନାବୃତସ୍ୟ ସୀଦତ ॥୯॥

(୯।୧୪) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପରି ପ୍ରାସିଷ୍ୟଦତ୍-କବିଃ ସିନ୍ଧୋରୂର୍ମାବଧି ଶ୍ରିତଃ ।	କାରଂ ବିଭ୍ରତ୍-ପୁରୁଷ୍ଟହନ୍ ॥୧॥
ଗିରା ଯଦୀ ସବନ୍ଧବଃ ପଞ୍ଚ ବ୍ରାତା ଅପସ୍ୟବଃ ।	ପରିଷ୍ଠଶ୍ଚି ଧର୍ଷସିନ୍ ॥୨॥
ଆଦସ୍ୟ ଶୁଷ୍ମିଣୋ ରସେ ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅମସ୍ରତ ।	ୟଦୀ ଗୋଭିର୍ବସାୟତେ ॥୩॥
ନିରିଣାନୋ ବି ଧାବତି ଜହଞ୍ଜୟାଶି ତାନ୍ନା ।	ଅତ୍ରା ସଂ ଜିହ୍ମତେ ଯୁଜା ॥୪॥
ନପ୍ରୀତିର୍ଯ୍ୟୋ ବିବସ୍ରତଃ ଶୁଭ୍ରୋ ନ ମାମୃଜେ ଯୁବା ।	ଗାଃ କୃଶ୍ମାନୋ ନ ନିର୍ଣ୍ଣଜନ୍ ॥୫॥
ଅତି ଶ୍ରିତୀ ତିରଶ୍ଚତା ଗବ୍ୟା ଜିଗାତ୍ୟଶ୍ୱ୍ୟା ।	ବଶୁମିୟର୍ତ୍ତ ଯଂ ବିଦେ ॥୬॥
ଅଭି କ୍ଷିପଃ ସମଗ୍ରତ ମର୍ଜୟନ୍ତୀରିଷସ୍ୱତିନ୍ ।	ପୃଷ୍ଠା ଗୃଭ୍ଣତ ବାଜିନଃ ॥୭॥
ପରି ଦିବ୍ୟାନି ମର୍ମୁଗଦ୍ୱିଶ୍ୱାନି ସୋମ ପାର୍ଥବା ।	ବସୁନି ଯାହ୍ୟସ୍ତୟଃ ॥୮॥

=====

(୯|୧୫) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଜା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଏଷ ପିୟାୟାତ୍ୟଶ୍ୱା ଶୁରୋ ରଥେଭିରାଶୁଭିଃ ।	ଗଚ୍ଛନ୍ତିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ନିଷ୍ଠୁତମ୍ ॥୧॥
ଏଷ ପୁରୁ ପିୟାୟାତେ ବୃହତେ ଦେବତାତୟେ ।	ୟତ୍ରାମୃତାସ ଆସତେ ॥୨॥
ଏଷ ହିତୋ ବି ନୀୟତେଃକ୍ତଃ ଶୁଭ୍ରାବତା ପଥା ।	ୟଦୀ ତୁଞ୍ଜନ୍ତି ଭୂର୍ଭୂୟଃ ॥୩॥
ଏଷ ଶୃଙ୍ଗାଶି ଦୋଧୁବଚ୍ଛିଶୀତେ ଯୁଥ୍ୟୋ ବୃଷା ।	ନୃମ୍ମଣା ଦଧାନ ଓଜସା ॥୪॥
ଏଷ ରୁକ୍ମିଭିରୀୟତେ ବାଜୀ ଶୁଭ୍ରେଭିରଂଶୁଭିଃ ।	ପତିଃ ସିନ୍ଧୁନାଂ ଭବନ୍ ॥୫॥
ଏଷ ବସୁନି ପିବ୍-ଦନା ପରୁଷା ଯୁୟିର୍ବା ଅତି ।	ଅବ ଶାଦେଷୁ ଗଚ୍ଛତି ॥୬॥
ଏତଂ ମୃଜନ୍ତି ମର୍ଜ୍ୟମୁପ ଦ୍ରୋଣେଷ୍ଟାୟବଃ ।	ପ୍ରତକ୍ରାଶଂ ମହୀରିଷଃ ॥୭॥
ଏତମୁ ତ୍ୟଂ ଦଶ କ୍ଷିପୋ ମୃଜନ୍ତି ସପ୍ତ ଧୀତୟଃ ।	ସ୍ୱାୟୁଧଂ ମଦିନ୍ଦ୍ରମମ୍ ॥୮॥

=====

(୯|୧୬) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଜା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ତେ ସୋତାର ଓଣୋ ରସଂ ମଦାୟ ଘୃଷ୍ଣୟେ ।	ସର୍ଗୋ ନ ତକ୍ତ୍ୟେତଶଃ ॥୧॥
କ୍ରତ୍ୱା ଦକ୍ଷସ୍ୟ ରଥ୍ୟମପୋ ବସାନମନ୍ନସା ।	ଗୋଷାମଶ୍ୱେଷୁ ସନ୍ଧିମ ॥୨॥
ଅନପ୍ରମୟୁ ଦୁଷ୍ଟରଂ ସୋମଂ ପବିତ୍ର ଆ ସୃଜ ।	ପୁନୀହୀନ୍ଦ୍ରାୟ ପାତବେ ॥୩॥
ପ୍ର ପୁନାନସ୍ୟ ଚେତସା ସୋମଃ ପବିତ୍ରେ ଅର୍ଷତି ।	କ୍ରତ୍ୱା ସଧସ୍ତମାସଦତ୍ ॥୪॥
ପ୍ର ତ୍ୱା ନମୋଭିରିନ୍ଦବ ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମା ଅସୃଷତ ।	ମହେ ଭରାୟ କାରିଣଃ ॥୫॥
ପୁନାନୋ ରୂପେ ଅବ୍ୟୟେ ବିଶ୍ୱା ଅର୍ଷନ୍ନଭି ଶ୍ରିୟଃ ।	ଶୁରୋ ନ ଗୋଷୁ ତିଷ୍ଠତି ॥୬॥
ଦିବୋ ନ ସାନୁ ପିପ୍ପ୍ୟଷୀ ଧାରା ସୁତସ୍ୟ ବେଧସଃ ।	ବୃଥା ପବିତ୍ରେ ଅର୍ଷତି ॥୭॥
ତ୍ୱଂ ସୋମ ବିପଶ୍ଚିତଂ ତନା ପୁନାନ ଆୟୁଷୁ ।	ଅବ୍ୟୋ ବାରଂ ବି ଧାବସି ॥୮॥

=====

(୯।୧୭) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ନିମ୍ନେନେବ ସିନ୍ଧବୋ ଘୃତ୍ତୋ ବୃତ୍ରାଣି ଭୂର୍ଣ୍ଣୟଃ ।	ସୋମା ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରମାଶବଃ ॥୧॥
ଅଭି ସୁବାନାସ ଇନ୍ଦବୋ ବୃଷ୍ଣୟଃ ପୃଥିବୀମିବ ।	ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସୋମାସୋ ଅକ୍ଷରନ୍ ॥୨॥
ଅତ୍ୟର୍ମର୍ମସ୍ରରୋ ମଦଃ ସୋମଃ ପବିତ୍ରେ ଅର୍ଷତି ।	ବିଘ୍ନନ୍ନକ୍ଷାଂସି ଦେବୟୁଃ ॥୩॥
ଆ କଲଶେଷୁ ଧାବତି ପବିତ୍ରେ ପରି ସିତ୍ୟତେ ।	ଭକ୍-ଧୈର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞେଷୁ ବର୍ଧତେ ॥୪॥
ଅତି ତ୍ରୀ ସୋମ ରୋଚନା ରୋହନ୍ ଗ୍ରାଜସେ ଦିବମ୍ ।	ଇଷ୍ଟହସ୍ତୟଂ ନ ଚୋଦୟଃ ॥୫॥
ଅଭି ବିପ୍ରା ଅନୂଷତ ମୂର୍ଧନ୍ୟଜ୍ଞସ୍ୟ କାରବଃ ।	ଦଧାନାଶ୍ଵକ୍ଷସି ପ୍ରିୟମ୍ ॥୬॥
ତମୁ ତ୍ବା ବାଜିନଂ ନରୋ ଧୀର୍ଭିର୍ବିପ୍ରା ଅବସ୍ୟବଃ ।	ମୃଜନ୍ତି ଦେବତାତୟେ ॥୭॥
ମଧୋର୍ଧାରାମନୁ କ୍ଷର ତୀବ୍ରଃ ସଧସ୍ତମାସଦଃ ।	ଚାରୁରୃତାୟ ପୀତୟେ ॥୮॥

=====

(୯।୧୮) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପରି ସୁବାନୋ ଗିରିଷ୍ଠାଃ ପବିତ୍ରେ ସୋମୋ ଅକ୍ଷାଃ ।	ମଦେଷୁ ସର୍ବଧା ଅସି ॥୧॥
ତ୍ବଂ ବିପ୍ରସ୍ତୁଂ କବିର୍ମଧୁ ପ୍ର ଜାତମନ୍ଦସଃ ।	ମଦେଷୁ ସର୍ବଧା ଅସି ॥୨॥
ତବ ବିଶ୍ଵେ ସଜୋଷସୋ ଦେବାସଃ ପୀତିମାଶତ ।	ମଦେଷୁ ସର୍ବଧା ଅସି ॥୩॥
ଆ ଯୋ ବିଶ୍ଵାନି ବାୟା ବସୁନି ହସ୍ତୟୋର୍ଦଧେ ।	ମଦେଷୁ ସର୍ବଧା ଅସି ॥୪॥
ୟ ଇମେ ରୋଦସୀ ମହୀ ସଂ ମାତରେବ ଦୋହତେ ।	ମଦେଷୁ ସର୍ବଧା ଅସି ॥୫॥
ପରି ଯୋ ରୋଦସୀ ଭଭେ ସଦ୍ୟୋ ବାଜେଭିରର୍ଷତି ।	ମଦେଷୁ ସର୍ବଧା ଅସି ॥୬॥
ସ ଶୁଷ୍ଠୀ କଲଶେଷ୍ଠା ପୁନାନୋ ଅଚିକ୍ରଦତ୍ ।	ମଦେଷୁ ସର୍ବଧା ଅସି ॥୭॥

=====

(୯।୧୯) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ୟସ୍ମୋମ ଚିତ୍ରମୁକ୍ଥ୍ୟଂ ଦିବ୍ୟଂ ପାର୍ଥିବଂ ବସୁ ।	ତନ୍ନଃ ପୁନାନ ଆ ଭର ।।୧।।
ୟୁବଂ ହି ସ୍ଥଃ ସ୍ୱର୍ପତୀ ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ସୋମ ଗୋପତୀ ।	ଇଶାନା ପିପ୍ୟତଂ ପିୟଃ ।।୨।।
ବୃଷା ପୁନାନ ଆୟୁଷ୍ଟୁ ସ୍ତନୟନ୍ନପି ବର୍ହିଷି ।	ହରିଃ ସନ୍ୟୋନିମାସଦତ୍ ।।୩।।
ଅବାବଶନ୍ତ ଧୀତୟ୍ମେ ବୃଷଭସ୍ୟାପି ରେତସି ।	ସୁନୋର୍ବସ୍ରସ୍ୟ ମାତରଃ ।।୪।।
କୁବିଦୃଷଣ୍ୟନ୍ତୀଭ୍ୟଃ ପୁନାନୋ ଗର୍ଭମାଦଧତ୍ ।	ୟଃ ଶୁକ୍ରଂ ଦୁହତେ ପୟଃ ।।୫।।
ଉପ ଶିକ୍ଷାପତସ୍ତୁଷୋ ଭିୟସମା ଧେହି ଶତ୍ରୁଷୁ ।	ପବମାନ ବିଦା ରୟିମ୍ ।।୬।।
ନି ଶତ୍ରୋଃ ସୋମ ବୃଷ୍ଟ୍ୟଂ ନି ଶୁଷ୍ଟ୍ୟଂ ନି ବୟସ୍ତ୍ରିର ।	ଦୂରେ ବା ସତୋ ଅନ୍ତି ବା ।।୭।।

=====

(୯।୨୦) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର କବିର୍ଦେବବୀତୟ୍ମେବେ୍ୟା ବାରେଭିରର୍ଷତି ।	ସାହ୍ୱାନିଶ୍ୱା ଅଭି ସ୍ୱଧଃ ।।୧।।
ସ ହି ସ୍ଥା ଜରିତୃଭ୍ୟ ଆ ବାଜଂ ଗୋମନ୍ତମିନ୍ଦୁତି ।	ପବମାନଃ ସହସ୍ରିଶମ୍ ।।୨।।
ପରି ବିଶ୍ୱାନି ଚେତସା ମୃଶସେ ପବସେ ମତୀ ।	ସ ନଃ ସୋମ ଶ୍ରବୋ ବିଦଃ ।।୩।।
ଅଭ୍ୟର୍ଷ ବୃହଦ୍ୟଶୋ ମଘବଦ୍-ଭେ୍ୟା ପୁରଂ ରୟିମ୍ ।	ଇଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୪।।
ତ୍ୱଂ ରାଜେବ ସୁବ୍ରତୋ ଗିରଃ ସୋମା ବିବେଶିଥ ।	ପୁନାନୋ ବହ୍ନେ ଅଦ୍-ଭୂତ ।।୫।।
ସ ବହିରଘ୍ନୁ ଦୁଷ୍ଟରୋ ମୃଜ୍ୟମାନୋ ଗଭସ୍ତେ୍ୟାଃ ।	ସୋମଶ୍ଚମୁଷୁ ସୀଦତି ।।୬।।
କ୍ରୀଲୁର୍ମଶୋ ନ ମଂହୟୁଃ ପବିତ୍ରଂ ସୋମ ଗଚ୍ଛସି ।	ଦଧତ୍ସ୍ତୋତ୍ରେ ସୁବୀର୍ଯମ୍ ।।୭।।

=====

(୯।୨୧) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଏତେ ଧାବନ୍ତୀନ୍ଦବଃ ସୋମା ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ଘୃଷ୍ଣୟଃ ।	ମସ୍ତରାସଃ ସ୍ୱର୍ବିଦଃ ।।୧।।
--	--------------------------

ପ୍ରବୃଣ୍ଡୋ ଅଭିଯୁଜଃ ସୁଷ୍ମେ ବରିବୋବିଦଃ ।	ସ୍ବୟଂ ସ୍ତୋତ୍ରେ ବୟସ୍କୃତଃ ॥୨॥
ବୃଥା କ୍ରୀଳନ୍ତ ଇନ୍ଦବଃ ସଧସ୍ଥମତ୍ୟେକମିତ୍ ।	ସିନ୍ଧୋରୂର୍ମା ବ୍ୟକ୍ଷରନ୍ ॥୩॥
ଏତେ ବିଶ୍ବାନି ବାର୍ଯ୍ୟା ପବମାନାସ ଆଶତ ।	ହିତା ନ ସପ୍ତୟୋ ରଥେ ॥୪॥
ଆସ୍ମିନ୍‌ପିଶଙ୍ଗମିନ୍ଦବୋ ଦଧାତା ବେନମାଦିଶେ ।	ୟୋ ଅସ୍ତ୍ରଭ୍ୟମରାବା ॥୫॥
ଋତୁର୍ନ ରଥଂ ନବଂ ଦଧାତା କେତମାଦିଶେ ।	ଶୁକ୍ରାଃ ପବଧୂମର୍ଣ୍ଣସା ॥୬॥
ଏତ ଉ ତ୍ୟେ ଅବୀବଶନ୍‌-କାଷ୍ଠାଂ ବାଜିନୋ ଅକ୍ରତ ।	ସତଃ ପ୍ରାସାବିଷୁର୍ମତିମ୍ ॥୭॥

(୯।୨୨) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଏତେ ସୋମାସ ଆଶବୋ ରଥା ଇବ ପ୍ର ବାଜିନଃ ।	ସର୍ଗାଃ ସୃଷ୍ଟା ଅହେଷତ ॥୧॥
ଏତେ ବାତା ଇବୋରବଃ ପର୍ଜନ୍ୟସ୍ୟେବ ବୃଷ୍ଟୟଃ ।	ଅଗ୍ନେରିବ ଭ୍ରମା ବୃଥା ॥୨॥
ଏତେ ପୂତା ବିପଶ୍ଚିତଃ ସୋମାସୋ ଦଧ୍ୟାଶିରଃ ।	ବିପା ବ୍ୟାନଶୂର୍ଯ୍ୟୟଃ ॥୩॥
ଏତେ ମୃଷ୍ଟା ଅମର୍ତ୍ୟାଃ ସସୃବାଂସୋ ନ ଶଶ୍ରମୁଃ ।	ଇୟକ୍ଷନ୍ତଃ ପଥୋ ରଜଃ ॥୪॥
ଏତେ ପୃଷ୍ଠାନି ରୋଦସୋର୍ବିପ୍ରୟନ୍ତୋ ବ୍ୟାନଶୁଃ ।	ଉତେଦମୁଞ୍ଚମଂ ରଜଃ ॥୫॥
ତନ୍ତୁଂ ତନ୍ଦାନମୁଞ୍ଚମମନୁ ପ୍ରବତ ଆଶତ ।	ଉତେଦମୁଞ୍ଚମାୟାମ୍ ॥୬॥
ତ୍ବଂ ସୋମ ପଶିଭ୍ୟ ଆ ବସୁ ଗବ୍ୟାନି ଧାରୟଃ ।	ତତଂ ତନ୍ତୁମତିକ୍ରଦଃ ॥୭॥

(୯।୨୩) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ସୋମା ଅସୃଗ୍ରମାଶବୋ ମଧୋର୍ମଦସ୍ୟ ଧାରୟା ।	ଅଭି ବିଶ୍ବାନି କାବ୍ୟା ॥୧॥
ଅନୁ ପ୍ରତ୍ନାସ ଆୟବଃ ପଦଂ ନବୀୟୋ ଅକ୍ରମୁଃ ।	ରୁତେ ଜନନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥୨॥
ଆ ପବମାନ ନୋ ଭରାୟୋ ଅଦାଶୁଷୋ ଗୟମ୍ ।	କୃପି ପ୍ରଜାବତୀରିଷଃ ॥୩॥
ଅଭି ସୋମାସ ଆୟବଃ ପବନ୍ତେ ମଦ୍ୟଂ ମଦମ୍ ।	ଅଭି କୋଶଂ ମଧୁଶ୍ଚୁତମ୍ ॥୪॥
ସୋମୋ ଅର୍ଷତି ଧର୍ଣ୍ଣସିର୍ଦଧାନ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଂ ରସମ୍ ।	ସୁବୀରୋ ଅଭିଶସ୍ତିପାଃ ॥୫॥

ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ପବସେ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସଧମାଦ୍ୟଃ ।
ଅସ୍ୟ ପୀତ୍ୱା ମଦାନାମିନ୍ଦ୍ରୋ ବୃତ୍ରାଣ୍ୟପ୍ରତି ।

ଇନ୍ଦୋ ବାଜଂ ସିଷାସସି ॥୭॥
ଜଘାନ ଜଘନଞ୍ଜ ନୁ ॥୭॥

=====

(୯।୨୪) ଋଷିଃ - କାଶ୍ୟପଃ ଅସିତଃ ଦେବଲଃ ଞା, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ସୋମାସୋ ଅଧନ୍ୱିଷୁଃ ପବମାନାସ ଇନ୍ଦବଃ ।
ଅଭି ଗାବୋ ଅଧନ୍ୱିଷୁରାପୋ ନ ପ୍ରବତା ଯୁତୀଃ ।
ପ୍ର ପବମାନ ଧନ୍ୱସି ସୋମେନ୍ଦ୍ରାୟ ପାତବେ ।
ତ୍ୱଂ ସୋମ ନୃମାଦନଃ ପବସ୍ୱ ଚର୍ଷଣୀସହେ ।
ଇନ୍ଦୋ ଯୁଦଦ୍ୱିଭିଃ ସୁତଃ ପବିତ୍ରଂ ପରିଧାବସି ।
ପବସ୍ୱ ବୃତ୍ରହୃତ୍ତମୋକ୍-ଥେଭିରନ୍ନୁମାଦ୍ୟଃ ।
ଶୁଚିଃ ପାବକ ଉତ୍ୟତେ ସୋମଃ ସୁତସ୍ୟ ମଧୁଃ ।

ଶ୍ରୀଶାନା ଅପ୍ତୁ ମୃଞ୍ଜିତ ॥୧॥
ପୁନାନା ଇନ୍ଦ୍ରମାଗତ ॥୨॥
ନୃଭିର୍ଯୁତୋ ବି ନୀୟସେ ॥୩॥
ସସ୍ମିର୍ଯୋ ଅନ୍ନୁମାଦ୍ୟଃ ॥୪॥
ଅରମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଧାମ୍ନେ ॥୫॥
ଶୁଚିଃ ପାବକୋ ଅଦ୍-ଭୁତଃ ॥୬॥
ଦେବାବୀରଘଣଂସହା ॥୭॥

=====

(୯।୨୫) ଋଷିଃ - ଦୃକ୍-ହରୁତଃ ଆଗସ୍ତ୍ୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପବସ୍ୱ ଦକ୍ଷସାଧନୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ପୀତୟେ ହରେ ।
ପବମାନ ଧିୟା ହିତୋଽଭି ଯୋନିଂ କନିକ୍ରଦତ୍ ।
ସଂ ଦେବୈଃ ଶୋଭତେ ବୃଷା କବିର୍ଯୋନାବଧି ପ୍ରିୟଃ ।
ବିଶ୍ୱା ରୂପାଣ୍ୟାବିଶନ୍ ପୁନାନୋ ଯାତି ହର୍ଯୁତଃ ।
ଅରୁଷୋ ଜନୟନ୍ ଗିରଃ ସୋମଃ ପବତ ଆୟୁଷକ୍ ।
ଆ ପବସ୍ୱ ମଦିନ୍ଦ୍ରମ ପବିତ୍ରଂ ଧାରୟା କବେ ।

ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟୋ ବାୟୁବେ ମଦଃ ॥୧॥
ଧର୍ମଶା ବାୟୁମା ବିଶ ॥୨॥
ବୃତ୍ରହା ଦେବବୀତମଃ ॥୩॥
ୟତ୍ରାମୃତାସ ଆସତେ ॥୪॥
ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଗଞ୍ଜନ୍ କବିକ୍ରତୁଃ ॥୫॥
ଅର୍କସ୍ୟ ଯୋନିମାସଦମ୍ ॥୬॥

=====

(୯|୨୭) ଋଷିଃ - ଇଧ୍ମବାହୋ ଦାର୍ଦ୍ଧତ୍ୟୁତଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ତମମୃଷତ୍ତ୍ୱ ବାଜିନମୁପସ୍ଥେ ଅଦିତେରଧି ।	ବିପ୍ରାସୋ ଅଶ୍ୱ୍ୟା ଧିୟା ॥୧॥
ତଂ ଗାବୋ ଅଭ୍ୟାନୁଷତ ସହସ୍ରଧାରମକ୍ଷିତମ୍ ।	ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଧର୍ତ୍ତାରମା ଦିବଃ ॥୨॥
ତଂ ବେଧାଂ ମେଧୟାହ୍ୟନ୍ପବମାନମଧି ଦ୍ୟାବି ।	ଧର୍ମସିଂ ଭୂରିଧାୟସମ୍ ॥୩॥
ତମହ୍ୟନ୍-ଭୂରିଜୋର୍ଧିୟା ସଂବସାନଂ ବିବସ୍ୱତଃ ।	ପତିଂ ବାଚୋ ଅଦାଭ୍ୟମ୍ ॥୪॥
ତଂ ସାନାବଧି ଜାମୟୋ ହରିଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।	ହର୍ଯ୍ୟତଂ ଭୂରିଚକ୍ଷସମ୍ ॥୫॥
ତଂ ତ୍ୱା ହିନ୍ଦୁକ୍ତି ବେଧସଃ ପବମାନ ଗିରାବୃଧମ୍ ।	ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରମ୍ ॥୬॥

=====

(୯|୨୭) ଋଷିଃ - ନୃମେଧଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଏଷ କବିରଭିଷ୍ଟୁତଃ ପବିତ୍ରେ ଅଧି ତୋଗତେ ।	ପୁନାନୋ ଘ୍ନୁନପ ସ୍ତ୍ରଧଃ ॥୧॥
ଏଷ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବାୟବେ ସ୍ୱର୍ଜିତ୍-ପରି ଷିତ୍ୟତେ ।	ପବିତ୍ରେ ଦକ୍ଷସାଧନଃ ॥୨॥
ଏଷ ନୃଭିର୍ବି ନୀୟତେ ଦିବୋ ମୂର୍ଧା ବୃଷା ସୁତଃ ।	ସୋମୋ ବନେଷୁ ବିଶ୍ୱବିତ୍ ॥୩॥
ଏଷ ଗରୁ୍ୟରତିକ୍ରଦତ୍-ପବମାନୋ ହିରଣ୍ୟୟୁଃ ।	ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସତ୍ରାଜିଦସ୍ତୃତଃ ॥୪॥
ଏଷ ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ହାସତେ ପବମାନୋ ଅଧି ଦ୍ୟାବି ।	ପବିତ୍ରେ ମସ୍ତରୋ ମଦଃ ॥୫॥
ଏଷ ଶୁଷ୍ଟ୍ୟସିଷ୍ୟଦଦକ୍ତରିକ୍ଷେ ବୃଷା ହରିଃ ।	ପୁନାନ ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରମା ॥୬॥

=====

(୯|୨୮) ଋଷିଃ - ପ୍ରିୟମେଧଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଏଷ ବାଜୀ ହିତୋ ନୃଭିର୍ବିଶ୍ୱବିନ୍ଦୁନସସ୍ତୁତିଃ ।	ଅବ୍ୟୋ ବାରଂ ବି ଧାବତି ॥୧॥
ଏଷ ପବିତ୍ରେ ଅକ୍ଷରସ୍ରୋମୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସୁତଃ ।	ବିଶ୍ୱା ଧାମାନ୍ୟାବିଶନ୍ ॥୨॥
ଏଷ ଦେବଃ ଶୁଭାୟତେଽଧି ଯୋନାବମର୍ତ୍ୟଃ ।	ବୃତ୍ରହା ଦେବବୀତମଃ ॥୩॥

ଏଷ ବୃଷା କନିକ୍ରଦଦଶଭିର୍ଜାମିଭିର୍ଯତଃ ।
 ଏଷ ସୂର୍ଯ୍ୟମରୋଚୟତ୍-ପବମାନୋ ବିଚର୍ଷଣିଃ ।
 ଏଷ ଶୁଷ୍କ୍ୟଦାଭ୍ୟଃ ସୋମଃ ପୁନାନୋ ଅର୍ଷତି ।

ଅଭି ଦ୍ରୋଣାନି ଧାବତି ॥୪॥
 ବିଶ୍ୱା ଧାମାନି ବିଶ୍ୱବିତ୍ ॥୫॥
 ଦେବାବୀରଘଣଂସହା ॥୬॥

(୯।୨୯) ଋଷିଃ - ନୃମେଧଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପ୍ରାସ୍ୟ ଧାରା ଅକ୍ଷରନ୍ୟୁଷ୍ଠଃ ସୁତସ୍ୟୌଜସା ।
 ସପ୍ତିଂ ମୃଜନ୍ତି ବେଧସୋ ଗୃଣନ୍ତଃ କାରବୋ ଗିରା ।
 ସୁଷହା ସୋମ ତାନି ତେ ପୁନାନାୟ ପ୍ରଭୁବସୋ ।
 ବିଶ୍ୱା ବସୁନି ସଂଜୟନ୍-ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଧାରୟା ।
 ରକ୍ଷା ସୁ ନୋ ଅରରୁଷଃ ସ୍ୱନାସ୍ରମସ୍ୟ କସ୍ୟ ଚିତ୍ ।
 ଏନ୍ଦୋ ପାର୍ଥିବଂ ରୟିଂ ଦିବ୍ୟଂ ପବସ୍ତୁ ଧାରୟା ।

ଦେବାଁ ଅନୁ ପ୍ରଭୁଷତଃ ॥୧॥
 ଜ୍ୟୋତିର୍ଜଞ୍ଜାନମୁକ୍ଥ୍ୟମ୍ ॥୨॥
 ବର୍ଧା ସମୁଦ୍ରମୁକ୍ଥ୍ୟମ୍ ॥୩॥
 ଇନ୍ଦୁ ଦୈଷାଂସି ସପ୍ର୍ୟକ୍ ॥୪॥
 ନିଦୋ ଯତ୍ର ମୁମୁକ୍ତହେ ॥୫॥
 ଦ୍ୟୁମନ୍ତଃ ଶୁଷ୍କମା ଭର ॥୬॥

(୯।୩୦) ଋଷିଃ - ବିନ୍ଧୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପ୍ର ଧାରା ଅସ୍ୟ ଶୁଷ୍ଟିଶୋ ବୃଥା ପବିତ୍ରେ ଅକ୍ଷରନ୍ ।
 ଇନ୍ଦୁର୍ହିୟାନଃ ସୋତୃଭିର୍ମୃଜ୍ୟମାନଃ କନିକ୍ରଦତ୍ ।
 ଆ ନଃ ଶୁଷ୍କଂ ନୃଷାହ୍ୟଂ ବୀରବନ୍ତଂ ପୁରୁଷୃହମ୍ ।
 ପ୍ର ସୋମୋ ଅତି ଧାରୟା ପବମାନୋ ଅସିଷ୍ୟଦତ୍ ।
 ଅୟୁ ତ୍ୱା ମଧୁମଞ୍ଜମଂ ହରିଂ ହିନ୍ଦୁତ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।
 ସୁନୋତା ମଧୁମଞ୍ଜମଂ ସୋମମିନ୍ଦ୍ରାୟ ବଜ୍ଜିଶେ ।

ପୁନାନୋ ବାଚମିଷ୍ୟତି ॥୧॥
 ଇନ୍ଦୁର୍ତ୍ତ ବଗୁମିନ୍ଦ୍ରିୟମ୍ ॥୨॥
 ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଧାରୟା ॥୩॥
 ଅଭି ଦ୍ରୋଣାନ୍ୟାସଦମ୍ ॥୪॥
 ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ॥୫॥
 ଚାରୁଂ ଶର୍ଧାୟ ମସ୍ତରମ୍ ॥୬॥

=====

(୯।୩୧) ଋଷିଃ - ରାହୁଗଣଃ ଗୌତମଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ସୋମାସଃ ସ୍ବାଧ୍ୟାଃ ପବମାନାସୋ ଅକ୍ରମୁଃ ।	ରୟିଂ କୃଶ୍ଣନ୍ତି ଚେତନମ୍ ।।୧।।
ଦିବସ୍ତୃଥିବ୍ୟା ଅଧି ଭବେନ୍ନୋ ଦ୍ୟୁମ୍ନବର୍ଧନଃ ।	ଭବା ବାଜାନାଂ ପତିଃ ।।୨।।
ତୁଭ୍ୟଂ ବାତା ଅଭିପ୍ରିୟସ୍ତୁଭ୍ୟମର୍ଷନ୍ତି ସିନ୍ଧବଃ ।	ସୋମ ବର୍ଧନ୍ତି ତେ ମହଃ ।।୩।।
ଆ ପ୍ୟାୟସ୍ତୁ ସମେତୁ ତେ ବିଶ୍ୱତଃ ସୋମ ବୃଷ୍ଟ୍ୟମ୍ ।	ଭବା ବାଜସ୍ୟ ସଂଗଥେ ।।୪।।
ତୁଭ୍ୟଂ ଗାବୋ ଘୃତଂ ପୟୋ ବତ୍ରୋ ଦୁଦୁହେ ଅକ୍ଷିତମ୍ ।	ବର୍ଷଷ୍ଟେ ଅଧି ସାନବି ।।୫।।
ସ୍ବାୟଧ୍ରୁସ୍ୟା ତେ ସତୋ ଭୁବନସ୍ୟ ପତେ ବୟମ୍ ।	ଇନ୍ଦୋ ସଖିତୁମୁଶ୍ଵସି ।।୬।।

=====

(୯।୩୨) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ସୋମାସୋ ମଦତୁ୍ୟତଃ ଶ୍ରବସେ ନୋ ମଘୋନଃ ।	ସୁତା ବିଦଥେ ଅକ୍ରମୁଃ ।।୧।।
ଆଦୀଂ ତ୍ରିତସ୍ୟ ଘୋଷଣୋ ହରିଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।	ଇନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ।।୨।।
ଆଦୀଂ ହଂସୋ ଯୁଥା ଗଣଂ ବିଶ୍ୱସ୍ୟାବୀବଶନ୍ନୁତିମ୍ ।	ଅତ୍ୟୋ ନ ଗୋଭିରଜ୍ୟତେ ।।୩।।
ଉତ୍ତେ ସୋମାବଚାକଶନ୍ନୁଗୋ ନ ତକ୍ତୋ ଅର୍ଷସି ।	ସୀଦନ୍ନୃତସ୍ୟ ଘୋନିମା ।।୪।।
ଅଭି ଗାବୋ ଅନୁଷତ ଘୋଷା ଜାରମିବ ପ୍ରିୟମ୍ ।	ଅଗନ୍ନାଜିଂ ଯୁଥା ହିତମ୍ ।।୫।।
ଅସ୍ତେ ଧେହି ଦ୍ୟୁମଦ୍ୟାଗୋ ମଘବଦ୍-ଭ୍ୟଶ୍ଚ ମହ୍ୟଂ ତ ।	ସନିଂ ମେଧାମୁତ ଶ୍ରବଃ ।।୬।।

=====

(୯।୩୩) ଋଷିଃ - ତ୍ରିତଃ ଆପ୍ତ୍ୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ସୋମାସୋ ବିପକ୍ଷିତୋଽପାଂ ନ ଯଜ୍ଞ୍ୟର୍ମୟଃ ।	ବନାନି ମହିଷା ଇବ ।।୧।।
ଅଭି ଦ୍ରୋଣାନି ବଭ୍ରବଃ ଶୁକ୍ରା ଋତସ୍ୟ ଧାରୟା ।	ବାଜଂ ଗୋମନ୍ତମକ୍ଷରନ୍ ।।୨।।
ସୁତା ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବାୟୁବେ ବରୁଣାୟ ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।	ସୋମା ଅର୍ଷନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁବେ ।।୩।।

ତିସ୍ରୋ ବାତ ଉଦୀରତେ ଗାବୋ ମିମନ୍ତୁ ଧେନବଃ ।
 ଅଭି ବ୍ରହ୍ମୀରନୁଷତ ଯଦ୍ବୀରୂତସ୍ୟ ମାତରଃ ।
 ରାୟଃ ସମୁଦ୍ରାଶ୍ଚତୁରୋଽସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ସୋମ ବିଶ୍ବତଃ ।

ହରିରେତି କନିକ୍ରଦତ୍ ॥୪॥
 ମର୍ମୃଜ୍ୟନ୍ତେ ଦିବଃ ଶିଶୁମ୍ ॥୫॥
 ଆ ପବସ୍ବ ସହସ୍ରିଣଃ ॥୬॥

(୯।୩୪) ଋଷିଃ - ତ୍ରିତଃ ଆପ୍ତ୍ୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପ୍ର ସୁବାନୋ ଧାରୟା ତନେନ୍ନୁର୍ହନ୍ଦାନୋ ଅର୍ଷତି ।
 ସୁତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବାୟବେ ବରୁଣାୟ ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।
 ବୃଷାଣଂ ବୃଷଭିର୍ଯତଂ ସୁନ୍ନନ୍ତି ସୋମମଦ୍ରିଭିଃ ।
 ଭୁବନ୍ନିତସ୍ୟ ମର୍ଜ୍ୟା ଭୁବଦିନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରଃ ।
 ଅଭୀମୃତସ୍ୟ ବିଷ୍ଟପଂ ଦୁହତେ ପୃଶ୍ନିମାତରଃ ।
 ସମେନମହୁତା ଇମା ଗିରୋ ଅର୍ଷନ୍ତି ସସ୍ବତଃ ।

ରୁଜଢ୍ବଲ୍ହା ବୋଜସା ॥୧॥
 ସୋମୋ ଅର୍ଷତି ବିଷ୍ଟବେ ॥୨॥
 ଦୁହନ୍ତି ଶକ୍ଳନା ପୟଃ ॥୩॥
 ସଂ ରୂପୈରଜ୍ୟତେ ହରିଃ ॥୪॥
 ଚାରୁ ପ୍ରିୟତମଂ ହବିଃ ॥୫॥
 ଧେନୁର୍ବାଶ୍ତୋ ଅବୀବଶତ୍ ॥୬॥

(୯।୩୫) ଋଷିଃ - ପ୍ରଭୁବସୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଆ ନଃ ପବସ୍ବ ଧାରୟା ପବମାନ ରୟିଂ ପୃଥୁମ୍ ।
 ଇନ୍ଦୋ ସମୁଦ୍ରମୀତ୍-ଖୟା ପବସ୍ବ ବିଶ୍ବମେଜୟ ।
 ଦୃୟା ବୀରେଣ ବୀରବୋଽଭି ଷ୍ୟାମ ପୃତନ୍ୟତଃ ।
 ପ୍ର ବାଜମିନ୍ଦୁରିଷ୍ୟତି ସିଷାସନ୍ନାଜସା ଋଷିଃ ।
 ତଂ ଗୀର୍ଭିର୍ବାଚମାଙ୍ଗୟଂ ପୁନାନଂ ବାସୟାମସି ।
 ବିଶ୍ବୋ ଯସ୍ୟ ବ୍ରତେ ଜନୋ ଦାଧାର ଧର୍ମଶସ୍ବତେଃ ।

ୟୟା ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦାସି ନଃ ॥୧॥
 ରାୟୋ ଧର୍ତ୍ତା ନ ଓଜସା ॥୨॥
 କ୍ଷରା ଶୋ ଅଭି ବାୟମ୍ ॥୩॥
 ବ୍ରତା ବିଦାନ ଆୟୁଧା ॥୪॥
 ସୋମଂ ଜନସ୍ୟ ଗୋପତିମ୍ ॥୫॥
 ପୁନାନସ୍ୟ ପ୍ରଭୁବସୋଃ ॥୬॥

=====

(୯।୩୭) ଋଷିଃ - ପ୍ରଭୁବସୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅସର୍ଜି ରଥୋଂ ଯଥା ପବିତ୍ରେ ଚମ୍ବୋଃ ସୁତଃ ।	କାର୍ଷ୍ଣନ୍ଦ୍ରାଜୀ ନ୍ୟକ୍ରମୀତ୍ ॥୧॥
ସ ବହିଃ ସୋମ ଜାଗୁବିଃ ପବସ୍ତୁ ଦେବବୀରତି ।	ଅଭି କୋଶଂ ମଧୁଶ୍ଚୁତମ୍ ॥୨॥
ସ ନୋ ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ପୂର୍ବ୍ୟ ପବମାନ ବି ରୋଚୟା ।	କ୍ରତ୍ୱେ ଦକ୍ଷାୟ ନୋ ହିନ୍ତୁ ॥୩॥
ଶୁମ୍ଭମାନ ଋତାୟୁର୍ଭିର୍ମୃଜ୍ୟମାନୋ ଗଭସ୍ତେଂ ।	ପବତେ ବାରେ ଅବ୍ୟୟେ ॥୪॥
ସ ବିଶ୍ୱା ଦାଶୁଷେ ବସୁ ସୋମୋ ଦିବ୍ୟାନି ପାର୍ଥିବା ।	ପବତାମାତ୍ରୁରିକ୍ଷ୍ୟା ॥୫॥
ଆ ଦିବସ୍ତୁଷ୍ଟମଶ୍ୱୟୂର୍ଗବ୍ୟୟଃ ସୋମ ରୋହସି ।	ବୀରୟଃ ଶବସ୍ତସ୍ତତେ ॥୬॥

=====

(୯।୩୭) ଋଷିଃ - ରତ୍ନଗଣଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ସ ସୁତଃ ପୀତୟେ ବୃଷା ସୋମଃ ପବିତ୍ରେ ଅର୍ଷତି ।	ବିଦ୍ମନ୍ନକ୍ଷାଂସି ଦେବୟଃ ॥୧॥
ସ ପବିତ୍ରେ ବିଚକ୍ଷଣୋ ହରିରର୍ଷତି ଧର୍ଷସିଃ ।	ଅଭି ଯୋନିଂ କନିକ୍ରଦତ୍ ॥୨॥
ସ ବାଜୀ ରୋଚନା ଦିବଃ ପବମାନୋ ବି ଧାବତି ।	ରକ୍ଷୋହା ବାରମବ୍ୟୟମ୍ ॥୩॥
ସ ତ୍ରିତସ୍ୟାଧି ସାନବି ପବମାନୋ ଅରୋଚୟତ୍ ।	ଜାମିଭିଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ସହ ॥୪॥
ସ ବୃତ୍ରହା ବୃଷା ସୁତୋ ବରିବୋବିଦଦାଭ୍ୟଃ ।	ସୋମୋ ବାଜମିବାସରତ୍ ॥୫॥
ସ ଦେବଃ କବିନେଷିତୋଽଭି ଦ୍ରୋଣାନି ଧାବତି ।	ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରାୟ ମଂହନା ॥୬॥

=====

(୯।୩୮) ଋଷିଃ - ରତ୍ନଗଣଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଏଷ ଉ ସ୍ୟ ବୃଷା ରଥୋଽବ୍ୟୋ ବାରେଭିରର୍ଷତି ।	ଗଚ୍ଛନ୍ଦ୍ରାଜଂ ସହସ୍ତ୍ରିଣମ୍ ॥୧॥
ଏତଂ ତ୍ରିତସ୍ୟ ଯୋଷଣୋ ହରିଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।	ଇନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ॥୨॥
ଏତଂ ତ୍ୟଂ ହରିତୋ ଦଶ ମର୍ମୃଜ୍ୟନ୍ତେ ଅପସ୍ୟବଃ ।	ୟାଭିର୍ମଦାୟ ଶୁମ୍ଭତେ ॥୩॥

ଏଷ ସ୍ୟ ମାନୁଷୀଷ୍ଠା ଶ୍ୟେନୋ ନ ବିଷ୍ଣୁ ସୀଦତି ।
 ଏଷ ସ୍ୟ ମଦ୍ୟୋ ରସୋଽବ ଚକ୍ଷେ ଦିବଃ ଶିଶୁଃ ।
 ଏଷ ସ୍ୟ ପୀତୟେ ସୁତୋ ହରିରର୍ଷତି ଧର୍ଷ୍ଣସିଃ ।

ଗଚ୍ଛଞ୍ଜାରୋ ନ ଯୋଷିତମ୍ ॥୪॥
 ଯ ଇନ୍ଦୁର୍ବାରମାବିଶତ୍ ॥୫॥
 କ୍ରନ୍ଦନ୍ୟାନିମତି ପ୍ରିୟମ୍ ॥୬॥

(୯।୩୯) ଋଷିଃ - ବୃହନ୍ନତିଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଆଶୁରର୍ଷ ବୃହନ୍ନତେ ପରି ପ୍ରିୟେଣ ଧାମ୍ନା ।
 ପରିଷ୍ଠଶ୍ଚନ୍ନନିଷ୍ଠିତଂ ଜନାୟ ଯାତୟନ୍ନିଷଃ ।
 ସୁତ ଏତି ପବିତ୍ର ଆ ତ୍ୱିଷିଂ ଦଧାନ ଓଜସ୍ୱା ।
 ଅୟଂ ସ ଯୋ ଦିବସ୍ତରି ରୟ୍ମୟାମା ପବିତ୍ର ଆ ।
 ଆବିବାସନ୍ପରାବତୋ ଅଥୋ ଅର୍ବାବତଃ ସୁତଃ ।
 ସମୀଚୀନା ଅନୁଷତ ହରିଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।

ୟତ୍ର ଦେବା ଇତି ବ୍ରବନ୍ ॥୧॥
 ବୃଷ୍ଣିଂ ଦିବଃ ପରି ସ୍ରବ ॥୨॥
 ବିଚକ୍ଷାଣୋ ବିରୋଚୟନ୍ ॥୩॥
 ସିନ୍ଧୋରୂର୍ମା ବ୍ୟକ୍ଷରତ୍ ॥୪॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସିତ୍ୟତେ ମଧୁ ॥୫॥
 ଯୋନାବୃତସ୍ୟ ସୀଦତ ॥୬॥

(୯।୪୦) ଋଷିଃ - ବୃହନ୍ନତିଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପୁନାନୋ ଅକ୍ରମୀଦତି ବିଶ୍ଵା ମୃଧୋ ବିଚର୍ଷଣିଃ ।
 ଆ ଯୋନିମରୁଣୋ ରୁହଦ୍-ଗମଦିନ୍ଦ୍ରଂ ବୃଷା ସୁତଃ ।
 ନୁ ନୋ ରୟିଂ ମହାମିନ୍ଦୋଽସ୍ତଭ୍ୟଂ ସୋମ ବିଶ୍ଵତଃ ।
 ବିଶ୍ଵା ସୋମ ପବମାନ ଦ୍ୟୁମ୍ନାନୀୟବା ଭର ।
 ସ ନଃ ପୁନାନ ଆ ଭର ରୟିଂ ସ୍ତୋତ୍ରେ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ପୁନାନ ଇନ୍ଦବା ଭର ସୋମ ଦ୍ୱିବର୍ହସଂ ରୟିମ୍ ।

ଶୁମ୍ଭନ୍ତି ବିପ୍ରଂ ଧୀତିଭିଃ ॥୧॥
 ପୁବେ ସଦସି ସୀଦତି ॥୨॥
 ଆ ପବସ୍ତୁ ସହସ୍ତ୍ରିଣମ୍ ॥୩॥
 ବିଦାଃ ସହସ୍ତ୍ରିଣୀରିଷଃ ॥୪॥
 ଜରିତୁର୍ବଧୟା ଗିରଃ ॥୫॥
 ବୃଷନ୍ନିନ୍ଦୋ ନ ଭକ୍ଥ୍ୟମ୍ ॥୬॥

=====

(୯।୪୧) ଋଷିଃ - ମେଧ୍ୟାତିଥିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ଯେ ଗାବୋ ନ ଭୂର୍ଣ୍ଣୟସ୍ତେଷା ଅୟାସୋ ଅକ୍ରମୁଃ ।	ଦ୍ଵନ୍ତଃ କୃଷ୍ଣାମପ ଦ୍ଵଚମ୍ ॥୧॥
ସୁବିତସ୍ୟ ମନାମହେତି ସେତୁଂ ଦୁରାବ୍ୟମ୍ ।	ସାହ୍ଵାଂସୋ ଦସ୍ୟୁମବ୍ରତମ୍ ॥୨॥
ଶୃଣ୍ଢେ ବୃଷ୍ଟେରିବ ସ୍ଵନଃ ପବମାନସ୍ୟ ଶୁଷ୍ଠିଣଃ ।	ଚରନ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତୋ ଦିବି ॥୩॥
ଆ ପବସ୍ତୁ ମହୀମିଷଂ ଗୋମଦିନ୍ଦୋ ହିରଣ୍ୟବତ୍ ।	ଅଶ୍ଵାବଦ୍ଵାଜବସ୍ତୁତଃ ॥୪॥
ସ ପବସ୍ତୁ ବିଚର୍ଷଣ ଆ ମହୀ ରୋଦସୀ ପୃଣ ।	ଭଷାଃ ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ନ ରଶ୍ମିଭିଃ ॥୫॥
ପରି ଶଃ ଶର୍ମୟନ୍ତ୍ୟା ଧାରୟା ସୋମ ବିଶ୍ଵତଃ ।	ସରା ରସେବ ବିଷ୍ଠପମ୍ ॥୬॥

=====

(୯।୪୨) ଋଷିଃ - ମେଧ୍ୟାତିଥିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଜନୟନ୍ତୋଚନା ଦିବୋ ଜନୟନ୍ତୁ ସୂର୍ଯମ୍ ।	ବସାନୋ ଗା ଅପୋ ହରିଃ ॥୧॥
ଏଷ ପ୍ରତ୍ନେନ ମନ୍ଥନା ଦେବୋ ଦେବେଭ୍ୟସ୍ଵରି ।	ଧାରୟା ପବତେ ସୁତଃ ॥୨॥
ବାବୃଧାନାୟୁର୍ଭୟେ ପବନ୍ତେ ବାଜସାତୟେ ।	ସୋମାଃ ସହସ୍ରପାଜସଃ ॥୩॥
ଦୁହାନଃ ପ୍ରତ୍ନମିତ୍-ପୟଃ ପବିତ୍ରେ ପରି ଷିବ୍ୟତେ ।	କ୍ରନ୍ଦନ୍ଦେବାଁ ଅଜୀଜନତ୍ ॥୪॥
ଅଭି ବିଶ୍ଵାନି ବାର୍ଯ୍ୟାଭି ଦେବାଁ ଋତାବୃଧଃ ।	ସୋମଃ ପୁନାନୋ ଅର୍ଷତି ॥୫॥
ଗୋମନ୍ତଃ ସୋମ ବୀରବଦଶ୍ଵାବଦ୍ଵାଜବସ୍ତୁତଃ ।	ପବସ୍ତୁ ବୃହତୀରିଷଃ ॥୬॥

=====

(୯।୪୩) ଋଷିଃ - ମେଧ୍ୟାତିଥିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ୟୋ ଅତ୍ୟ ଇବ ମୃଜ୍ୟତେ ଗୋଭିର୍ମଦାୟୁ ହର୍ଯ୍ୟତଃ ।	ତଂ ଗୀର୍ଭିର୍ବାସୟାମସି ॥୧॥
ତଂ ନୋ ବିଶ୍ଵା ଅବସ୍ତ୍ୟାବୋ ଗିରଃ ଶୁମୁକ୍ତି ପୂର୍ବଥା ।	ଇନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ॥୨॥
ପୁନାନୋ ଯାତି ହର୍ଯ୍ୟତଃ ସୋମୋ ଗୀର୍ଭିଃ ପରିଷ୍ଠତଃ ।	ବିପ୍ରସ୍ୟ ମେଧ୍ୟାତିଥେଃ ॥୩॥

ପବମାନ ବିଦା ରୟିମସ୍ତୁତ୍ୟଂ ସୋମ ସୁଶ୍ରୟମ୍ ।
ଇନ୍ଦୁରତ୍ୟୋ ନ ବାଜସୃତ୍-କନିକ୍ରନ୍ତି ପବିତ୍ର ଆ ।
ପବସ୍ତୁ ବାଜସାତୟେ ବିପ୍ରସ୍ୟ ଗୃଣତୋ ବୃଧେ ।

ଇନ୍ଦୋ ସହସ୍ରବର୍ଚସମ୍ ॥୪॥
ୟଦକ୍ଷାରତି ଦେବୟୁଃ ॥୫॥
ସୋମ ରାସ୍ତୁ ସୁବୀର୍ଯମ୍ ॥୬॥

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠୋଽଷ୍ଟକଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଥଃ ସପ୍ତମୋଽଷ୍ଟକଃ ।

(ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୪୧)

=====

(୯।୪୪) ଋଷିଃ - ଅୟାସ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବନାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ଶ ଇନ୍ଦୋ ମହେ ତନ ଉର୍ମିଂ ନ ବିଭ୍ରଦର୍ଷସି ।	ଅଭି ଦେବାଁ ଅୟାସ୍ୟଃ ।।୧।।
ମତୀ ଭୁଷ୍ଟୋ ଧିୟା ହିତଃ ସୋମୋ ହିନ୍ଦୋ ପରାବତି ।	ବିପ୍ରସ୍ୟ ଧାରୟା କବିଃ ।।୨।।
ଅୟଂ ଦେବେଷୁ ଜାଗୃବିଃ ସୁତ ଏତି ପବିତ୍ର ଆ ।	ସୋମୋ ଯାତି ବିଚର୍ଷଣିଃ ।।୩।।
ସ ନଃ ପବସ୍ତୁ ବାଜୟୁଶ୍ଚକ୍ରାଶଶ୍ଚାରୁମଧୁରମ୍ ।	ବର୍ହିଷ୍ଣା ଆ ବିବାସତି ।।୪।।
ସ ନୋ ଭଗାୟ ବାୟବେ ବିପ୍ରବୀରଃ ସଦାବୃଧଃ ।	ସୋମୋ ଦେବେଷ୍ଟା ଯମତ୍ ।।୫।।
ସ ନୋ ଅଦ୍ୟ ବସୁଭ୍ୟେ କ୍ରତୁବିଦ୍-ଗାତୁବିଭମଃ ।	ବାଜଂ ଜେଷି ଶ୍ରବୋ ବୃହତ୍ ।।୬।।

=====

(୯।୪୫) ଋଷିଃ - ଅୟାସ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବନାନଃ ସୋମଃ

=====

ସ ପବସ୍ତୁ ମଦାୟ କଂ ନୃଚକ୍ଷା ଦେବବୀତୟେ ।	ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ।।୧।।
ସ ନୋ ଅର୍ଷାଭି ଦୂତ୍ୟଂ ତୁମିନ୍ଦ୍ରାୟ ତୋଶସେ ।	ଦେବାନ୍ତ୍ରସଖିଭ୍ୟ ଆ ବରମ୍ ।।୨।।
ଭତ ତ୍ୱାମରୁଣଂ ବୟଂ ଗୋଭିରଞ୍ଜି-ମୋ ମଦାୟ କମ୍ ।	ବି ନୋ ରାୟେ ଦୁରୋ ବୃଧି ।।୩।।
ଅତ୍ୟୁ ପବିତ୍ରମକ୍ରମୀଦ୍ୱାଜୀ ଧୁରଂ ନ ଯାମନି ।	ଇନ୍ଦୁର୍ଦେବେଷୁ ପତ୍ୟତେ ।।୪।।
ସମୀ ସଖାୟୋ ଅସ୍ତରନ୍ଦନେ କ୍ରୀଳନ୍ତମତ୍ୟବିମ୍ ।	ଇନ୍ଦୁଂ ନାବା ଅନୁଷତ ।।୫।।
ତୟା ପବସ୍ତୁ ଧାରୟା ଯୟା ପୀତୋ ବିଚକ୍ଷସେ ।	ଇନ୍ଦୋ ସ୍ତୋତ୍ରେ ସୁବୀର୍ଯମ୍ ।।୬।।

=====

(୯।୪୬) ଋଷିଃ - ଅୟାସ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବନାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରନ୍ଦେବବୀତୟେତ୍ୟାସଃ କୃତ୍ୟା ଇବ ।	କ୍ଷରନ୍ତଃ ପର୍ବତାବୃଧଃ ।।୧।।
---------------------------------------	---------------------------

ପରିଷ୍କୃତାସ ଇନ୍ଦବୋ ଯୋଷେବ ପିତ୍ର୍ୟାବତୀ ।
 ଏତେ ସୋମାସ ଇନ୍ଦବଃ ପ୍ରୟସ୍ବତ୍ତ୍ବମୁ ସୁତାଃ ।
 ଆ ଧାବତା ସୁହସ୍ତ୍ୟଃ ଶୁକ୍ରା ଗୃତ୍ବୀତ ମହିନା ।
 ସ ପବସ୍ତୁ ଧନଂଜୟ ପ୍ରୟତ୍ତା ରାଧସୋ ମହଃ ।
 ଏତଂ ମୃଜନ୍ତି ମର୍ଜ୍ୟଂ ପବମାନଂ ଦଶ ଶିପଃ ।

ବାୟୁଂ ସୋମା ଅସୃଷତ ॥୨॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ବଧନ୍ତି କର୍ମଭିଃ ॥୩॥
 ଗୋଭିଃ ଶ୍ରୀଶୀତ ମସ୍ତରମ୍ ॥୪॥
 ଅସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ସୋମ ଗାତୁବିତ୍ ॥୫॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରଂ ମଦମ୍ ॥୬॥

(୯|୪୭) ଋଷିଃ - କବିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଅୟା ସୋମଃ ସୁକୃତ୍ୟାୟା ମହଶ୍ଚିଦଭ୍ୟବଧତ ।
 କୃତାନୀଦସ୍ୟ କର୍ତ୍ତା ଚେତନ୍ତେ ଦସ୍ୟୁତର୍ହଣା ।
 ଆସୋମ ଇନ୍ଦ୍ରିୟୋ ରସୋ ବଜ୍ରଃ ସହସ୍ରସା ଭୁବତ୍ ।
 ସ୍ବୟଂ କବିର୍ବଧତ୍ରି ବିପ୍ରାୟ ରତ୍ନମିଚ୍ଛତି ।
 ସିଷାସତୁ ରୟୀଣାଂ ବାଜେଷ୍ବର୍ବତାମିବ ।

ମନ୍ଦାନ ଉଦୃଷାୟତେ ॥୧॥
 ଋଣା ଚ ଧୃଷ୍ଣୁଷ୍ଣୟତେ ॥୨॥
 ଉକ୍ଥଂ ଯଦସ୍ୟ ଜାୟତେ ॥୩॥
 ଯଦୀ ମର୍ମଜ୍ୟତେ ପିୟଃ ॥୪॥
 ଭରେଷୁ ଜିଗ୍ୟାଷାମସି ॥୫॥

(୯|୪୮) ଋଷିଃ - କବିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ତଂ ତ୍ବା ନୃମ୍ଣାନି ବିଭ୍ରତଂ ସଧସ୍ତେଷୁ ମହୋ ଦିବଃ ।
 ସଂବୃକ୍ତଧୃଷ୍ଣୁମୁକ୍ଥ୍ୟଂ ମହାମହିବ୍ରତଂ ମଦମ୍ ।
 ଅତସ୍ତା ରୟିମଭି ରାଜାନଂ ସୁକ୍ରତୋ ଦିବଃ ।
 ବିଶ୍ବସ୍ତା ଇତ୍-ସ୍ବର୍ଦ୍ଧଣେ ସାଧାରଣଂ ରଜସ୍ବରମ୍ ।
 ଅଧା ହିନ୍ଦାନ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଂ ଜ୍ୟାୟୋ ମହିତୁମାନଶେ ।

ଚାରୁଂ ସୁକୃତ୍ୟୟେମହେ ॥୧॥
 ଶତଂ ପୁରୋ ରୁରୁଷଣିମ୍ ॥୨॥
 ସୁପର୍ଣ୍ଣୋ ଅବ୍ୟଧିର୍ଭରତ୍ ॥୩॥
 ଗୋପାମୃତସ୍ୟ ବିର୍ଭରତ୍ ॥୪॥
 ଅଭିଷ୍ଟିକୃଦ୍ବିଚର୍ଷଣିଃ ॥୫॥

=====

(୯।୪୯) ଋଷିଃ - କବିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପବସ୍ତୁ ବୃଷ୍ଟିମା ସୁ ନୋଃପାମୂର୍ତ୍ତିଂ ଦିବସ୍ତୁରି ।
ତୟା ପବସ୍ତୁ ଧାରୟା ଯୟା ଗାବ ଇହାଗମନ୍ ।
ଘୃତଂ ପବସ୍ତୁ ଧାରୟା ଯଜ୍ଞେଷୁ ଦେବବୀତମଃ ।
ସ ନ ଉର୍ଜେ ବ୍ୟବ୍ୟୟଂ ପବିତ୍ରଂ ଧାବ ଧାରୟା ।
ପବମାନୋ ଅସିଷ୍ୟଦଦ୍ରଷ୍ଟାଂସ୍ୟପଜଙ୍ଘନତ୍ ।

ଅୟସ୍ତା ବୃହତୀରିଷଃ ॥୧॥
ଜନ୍ୟାସ ଉପ ନୋ ଗୃହମ୍ ॥୨॥
ଅସ୍ତଭ୍ୟଂ ବୃଷ୍ଟିମା ପବ ॥୩॥
ଦେବାସଃ ଶୃଣବନ୍ ହି କମ୍ ॥୪॥
ପ୍ରତ୍ନବଦ୍ରୋଚୟନ୍ତୁତଃ ॥୫॥

=====

(୯।୫୦) ଋଷିଃ - ଉତଥ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଉତ୍ତେ ଶୁଷ୍ଟାସ ଇରତେ ସିନ୍ଧୋରୁର୍ମେରିବ ସ୍ବନଃ ।
ପ୍ରସବେ ତ ଉଦୀରତେ ତିସ୍ରୋ ବାତୋ ମଖସ୍ତ୍ୟବଃ ।
ଅବ୍ୟୋ ବାରେ ପରି ପ୍ରିୟଂ ହରିଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।
ଆ ପବସ୍ତୁ ମଦିକ୍ତମ ପବିତ୍ରଂ ଧାରୟା କବେ ।
ସ ପବସ୍ତୁ ମଦିକ୍ତମ ଗୋଭିରଞ୍ଜାନୋ ଅକୁଭିଃ ।

ବାଶସ୍ୟ ଚୋଦୟା ପବିମ୍ ॥୧॥
ୟଦବ୍ୟ ଏଷି ସାନବି ॥୨॥
ପବମାନଂ ମଧୁଶ୍ଚୁତମ୍ ॥୩॥
ଅର୍କସ୍ୟ ଯ୍ୟୋନିମାସଦମ୍ ॥୪॥
ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ॥୫॥

=====

(୯।୫୧) ଋଷିଃ - ଉତଥ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅଧୁର୍ଯ୍ୟୋ ଅଦ୍ରିଭିଃ ସୁତଂ ସୋମଂ ପବିତ୍ର ଆ ସୃଜ ।
ଦିବଃ ପୀୟୂଷମୁତମଂ ସୋମମିନ୍ଦ୍ରାୟ ବଜ୍ଞିଣେ ।
ତବ ତ୍ୟ ଇନ୍ଦୋ ଅନ୍ଧସୋ ଦେବା ମଧୋର୍ବ୍ୟଶ୍ମତେ ।
ତ୍ବଂ ହି ସୋମ ବର୍ଧୟନ୍ତୁସୁତୋ ମଦାୟ ଭୂର୍ଣ୍ଣୟେ ।
ଅଭ୍ୟର୍ଷ ବିଚକ୍ଷଣ ପବିତ୍ରଂ ଧାରୟା ସୁତଃ ।

ପୁନୀହୀନ୍ଦ୍ରାୟ ପାତବେ ॥୧॥
ସୁନୋତା ମଧୁମତ୍ତମମ୍ ॥୨॥
ପବମାନସ୍ୟ ମରୁତଃ ॥୩॥
ବୃଷକ୍ତସ୍ତୋତାରମୁତୟେ ॥୪॥
ଅଭି ବାଜମୁତ ଶ୍ରବଃ ॥୫॥

=====

(୯|୫୨) ଋଷିଃ - ଭରଥ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପରି ଦ୍ୟୁକ୍ଷଃ ସନନ୍ତଃସିର୍ଭରଦ୍ବାଜଂ ନୋ ଅନ୍ନସା ।	ସୁବାନୋ ଅର୍ଷ ପବିତ୍ର ଆ ।।୧।।
ତବ ପ୍ରତ୍ନେଭିରଧୃତିରବ୍ୟୋ ବାରେ ପରି ପ୍ରିୟଃ ।	ସହସ୍ରଧାରୋ ଯାତନା ।।୨।।
ଚରୁର୍ନ ଯସ୍ତମୀଙ୍ଗୟେନ୍ନୋ ନ ଦାନମୀଙ୍ଗୟ ।	ବଧୈର୍ବଧସ୍ନବୀଙ୍ଗୟ ।।୩।।
ନି ଶୁଷ୍ଟମିନ୍ଦବେଷାଂ ପୁରୁହୂତ ଜନାନାମ୍ ।	ୟୋ ଅସ୍ମା ଆଦିଦେଶତି ।।୪।।
ଶତଂ ନ ଇନ୍ଦ ଭତିଭିଃ ସହସ୍ରଂ ବା ଶୁଚୀନାମ୍ ।	ପବସ୍ତୁ ମଂହୟଦ୍ରୟଃ ।।୫।।

=====

(୯|୫୩) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ତାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଭତ୍ତେ ଶୁଷ୍ଟାସୋ ଅସ୍ମ ରକ୍ଷୋ ଭିନ୍ନକ୍ତୋ ଅଦ୍ରିବଃ ।	ନୁଦସ୍ତ ଯାଃ ପରିସ୍ତୁଧଃ ।।୧।।
ଅୟା ନିଜନ୍ତିରୋଜସା ରଥସଂଗେ ଧନେ ହିତେ ।	ସ୍ତବା ଅବିଭୂଷା ହୃଦା ।।୨।।
ଅସ୍ୟ ବ୍ରତାନି ନାଧୃଷେ ପବମାନସ୍ୟ ଦୃଢ୍ୟା ।	ରୁଜ ଯସ୍ତା ପୃତନ୍ୟତି ।।୩।।
ତଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତି ମଦରୁଧଂ ହରିଂ ନଦୀଷୁ ବାଜିନମ୍ ।	ଇନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରମ୍ ।।୪।।

=====

(୯|୫୪) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ତାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞାମନୁ ଦ୍ୟୁତଂ ଶୁକ୍ରଂ ଦୁଦୁହ୍ରେ ଅହ୍ନୟଃ ।	ପୟଃ ସହସ୍ରସାମୃଷିମ୍ ।।୧।।
ଅୟଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଇବୋପଦୃଶୟଂ ସରାଂସି ଧାବତି ।	ସପ୍ତ ପ୍ରବତ ଆ ଦିବମ୍ ।।୨।।
ଅୟଂ ବିଶ୍ୱାନି ତିଷ୍ଠତି ପୁନାନୋ ଭୁବନୋପରି ।	ସୋମୋ ଦେବୋ ନ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ।।୩।।
ପରି ଶୋ ଦେବବୀତୟେ ବାଜାଁ ଅର୍ଷସି ଗୋମତଃ ।	ପୁନାନ ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରୟଃ ।।୪।।

=====

(୯।୫୫) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ତାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ୟବଂୟବଂ ନୋ ଅନ୍ଧସା ପୁଷ୍ଟଂପୁଷ୍ଟଂ ପରି ସ୍ରବ । ସୋମ ବିଶ୍ୱା ଚ ସୌଭଗା ।।୧।।
ଇନ୍ଦୋ ଯଥା ତବ ସ୍ତବୋ ଯଥା ତେ ଜାତମନ୍ଧସଃ । ନି ବର୍ହିଷି ପ୍ରିୟେ ସଦଃ ।।୨।।
ଭତ ନୋ ଗୋବିଦଶ୍ଚବିତ୍-ପବସ୍ତୁ ସୋମାନ୍ଧସା । ମୟୂତମେଭିରହଭିଃ ।।୩।।
ୟୋ ଜିନାତି ନ ଜୀୟତେ ହକ୍ତି ଶତ୍ରୁମଭୀତ୍ୟା । ସ ପବସ୍ତୁ ସହସ୍ରଜିତ୍ ।।୪।।

=====

(୯।୫୬) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ତାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପରି ସୋମ ରତଂ ବୃହଦାଶୁଃ ପବିତ୍ରେ ଅର୍ଷତି । ବିଲ୍ଲନ୍ତୁକ୍ଷାଂସି ଦେବୟୁଃ ।।୧।।
ୟସ୍ରୋମୋ ବାଜମର୍ଷତି ଶତଂ ଧାରା ଅପସ୍ତ୍ୟବଃ । ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସଖ୍ୟମାବିଶନ୍ ।।୨।।
ଅଭି ତ୍ୱା ଯୋଷଣୋ ଦଶ ଜାରଂ ନ କନ୍ୟାନୂଷତ । ମୃଜ୍ୟସେ ସୋମ ସାତୟେ ।।୩।।
ତ୍ୱମିନ୍ଦ୍ରାୟ ବିଷ୍ଣୁବେ ସ୍ୱାଦୁରିନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ । ନୃକ୍ଷୋତ୍ତନ୍ଦ୍ୱାହ୍ୟଂହସଃ ।।୪।।

=====

(୯।୫୭) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ତାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ତେ ଧାରା ଅସ୍ତଶ୍ଚତୋ ଦିବୋ ନ ଯକ୍ତି ବୃଷ୍ଟୟଃ । ଅଛା ବାଜଂ ସହସ୍ରିଣମ୍ ।।୧।।
ଅଭି ପ୍ରିୟାଣି କାବ୍ୟା ବିଶ୍ୱା ଚକ୍ଷାଣୋ ଅର୍ଷତି । ହରିସ୍ତୁଜ୍ଞାନ ଆୟୁଧା ।।୨।।
ସ ମର୍ମଜାନ ଆୟୁଭିରିତୋ ରାଜେବ ସୁବ୍ରତଃ । ଶ୍ୟେନୋ ନ ବଂସୁ ଷୀଦତି ।।୩।।
ସ ନୋ ବିଶ୍ୱା ଦିବୋ ବସୁତୋ ପୃଥିବ୍ୟା ଅଧି । ପୁନାନ ଇନ୍ଦବା ଭର ।।୪।।

=====

(୯।୫୮) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ତାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ତରସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଧାବତି ଧାରା ସୁତସ୍ୟାନ୍ନସଃ । ତରସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଧାବତି ।।୧।।
ଉସ୍ତା ବେଦ ବସୁନାଂ ମର୍ତ୍ତସ୍ୟ ଦେବ୍ୟବସଃ । ତରସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଧାବତି ।।୨।।
ଧୂସ୍ରୟୋଃ ପୁରୁଷଦ୍ବ୍ୟୋରା ସହସ୍ରାଣି ଦଦୁହେ । ତରସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଧାବତି ।।୩।।
ଆ ଯୁୟୋସ୍ତ୍ରିଂଶତଂ ତନା ସହସ୍ରାଣି ଚ ଦଦୁହେ । ତରସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଧାବତି ।।୪।।

=====

(୯।୫୯) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ତାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପବସ୍ତୁ ଗୋଜିଦଶ୍ବଜିଦ୍ବିଶ୍ବଜିହୋମ ରଣ୍ୟଜିତ୍ । ପ୍ରଜାବଦ୍ରୁମା ଭର ।।୧।।
ପବସ୍ତାଦ୍-ଭ୍ୟୋ ଅଦାଭ୍ୟଃ ପବସ୍ତୌଷଧୀଭ୍ୟଃ । ପବସ୍ତୁ ଧିଷଣାଭ୍ୟଃ ।।୨।।
ତ୍ବଂ ସୋମ ପବମାନୋ ବିଶ୍ବାନି ଦୁରିତା ତର । କବିଃ ସୀଦ ନି ବର୍ହିଷି ।।୩।।
ପବମାନ ସ୍ବର୍ବଦୋ ଜାୟମାନୋଽଭବୋ ମହାନ । ଇନ୍ଦୋ ବିଶ୍ବା ଅଭୀଦସି ।।୪।।

=====

(୯।୬୦) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ତାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୨, ୪, ପୁରଉଷ୍ଟିକ୍ ୩,
ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ଗାୟତ୍ରେଣ ଗାୟତ ପବମାନଂ ବିଚର୍ଷଣିମ୍ । ଇନ୍ଦୁଂ ସହସ୍ରଚକ୍ଷସମ୍ ।।୧।।
ତଂ ତ୍ବା ସହସ୍ରଚକ୍ଷସମଥୋ ସହସ୍ରଭର୍ଷ୍ଣସମ୍ । ଅତି ବାରମପାବିଷୁଃ ।।୨।।
ଅତି ବାରାନ୍-ପବମାନୋ ଅସିଷ୍ୟଦତ୍-କଲଗାଁ ଅତି ଧାବତି । ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟାବିଶନ୍ ।।୩।।
ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସୋମ ରାଧସେ ଶଂ ପବସ୍ତୁ ବିଚର୍ଷଣେ । ପ୍ରଜାବଦ୍ରେତ ଆ ଭର ।।୪।।

ଅୟା ବୀତୀ ପରି ସ୍ରବ ଯସ୍ତ ଇନ୍ଦୋ ମଦେଷ୍ଟା ।	ଅବାହନୁବତୀର୍ନବ ।।୧।।
ପୁରଃ ସଦ୍ୟ ଇତ୍-ଆଧିୟେ ଦିବୋଦାସାୟ ଶମ୍ବରମ୍ ।	ଅଧ ତ୍ୟଂ ତୁର୍ବଶଂ ଯଦୁମ୍ ।।୨।।
ପରି ଶୋ ଅଶ୍ୱମଶ୍ୱବିତ୍-ଗୋମଦିନ୍ଦୋ ହିରଣ୍ୟବତ୍ ।	କ୍ଷରା ସହସ୍ତ୍ରିଣୀରିଷଃ ।।୩।।
ପବମାନସ୍ୟ ତେ ବୟଂ ପବିତ୍ରମଭ୍ୟୁଦତଃ ।	ସଖିତ୍ୱମା ବୃଣୀମହେ ।।୪।।
ୟେ ତେ ପବିତ୍ରମୂର୍ମୟୋଽଭିକ୍ଷରନ୍ତି ଧାରୟା ।	ତେଭିର୍ନଃ ସୋମ ମୃଲୟ ।।୫।।
ସ ନଃ ପୁନାନ ଆ ଭର ରୟିଂ ବୀରବତୀମିଷମ୍ ।	ଇଶାନଃ ସୋମ ବିଶ୍ୱତଃ ।।୬।।
ଏତମୁ ତ୍ୟଂ ଦଶ କ୍ଷିପୋ ମୃଜନ୍ତି ସିନ୍ଧୁମାତରମ୍ ।	ସମାଦିତ୍ୟେଭିରଣ୍ୟତ ।।୭।।
ସମିନ୍ଦ୍ରେଶୋତ ବାୟୁନା ସୁତ ଏତି ପବିତ୍ର ଆ ।	ସଂ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ରଶ୍ମିଭିଃ ।।୮।।
ସ ନୋ ଭଗାୟ ବାୟୁବେ ପୁଷ୍ଟେ ପବସ୍ତୁ ମଧୁମାନ ।	ଚାରୁର୍ମତ୍ରେ ବରୁଣେ ତ ।।୯।।
ଭଜା ତେ ଜାତମନ୍ତ୍ରସୋ ଦିବି ଷଦ୍-ଭୂମ୍ୟା ଦଦେ ।	ଭଗ୍ରଂ ଶର୍ମ ମହି ଶ୍ରବଃ ।।୧୦।।
ଏନା ବିଶ୍ୱାନ୍ୟୟ୍ ଆ ଦ୍ୟୁମ୍ନାନି ମାନୁଷାଶାମ୍ ।	ସିଷାସକ୍ତୋ ବନାମହେ ।।୧୧।।
ସ ନ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ଯଜ୍ୟାବେ ବରୁଣାୟ ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।	ବରିବୋବିତ୍-ପରି ସ୍ରବ ।।୧୨।।
ଭପୋ ଷୁ ଜାତମପୁରଂ ଗୋଭିର୍ଭଜଂ ପରିଷ୍ଠତମ୍ ।	ଇନ୍ଦୁଂ ଦେବା ଅୟାସିଷୁଃ ।।୧୩।।
ତମିଦୃର୍ଧନ୍ତୁ ନୋ ଗିରୋ ବସ୍ରଂ ସଂଶିଶ୍ୱରୀରିବ ।	ୟ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ହୃଦଂସନିଃ ।।୧୪।।
ଅର୍ଷା ଶଃ ସୋମ ଶଂ ଗବେ ପୁଷ୍ପସ୍ତ ପିପ୍ପୁଷୀମିଷମ୍ ।	ବର୍ଧା ସମୁଦ୍ରମୁକ୍ଥ୍ୟାମ୍ ।।୧୫।।
ପବମାନୋ ଅଜୀଜନଦିବଶ୍ଚିତ୍ରଂ ନ ତନ୍ୟତୁମ୍ ।	ଜ୍ୟୋତିର୍ବୈଶ୍ୱାନରଂ ବୃହତ୍ ।।୧୬।।
ପବମାନସ୍ୟ ତେ ରସୋ ମଦୋ ରାଜନ୍ନୁଦୁଚ୍ଛୁନଃ ।	ବି ବାରମବ୍ୟମର୍ଷତି ।।୧୭।।
ପବମାନ ରସସ୍ରବ ଦକ୍ଷୋ ବି ରାଜତି ଦ୍ୟୁମାନ ।	ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଶ୍ୱଂ ସ୍ୱର୍ଦୃଶେ ।।୧୮।।
ୟସ୍ତେ ମଦୋ ବରେଣ୍ୟସ୍ତେନା ପବସ୍ତ୍ରାନ୍ତସା ।	ଦେବାବୀରଘଶଂସହା ।।୧୯।।
ଜନ୍ମିର୍ବୃତ୍ରମମିତ୍ରିୟଂ ସସ୍ମିର୍ବାଜଂ ଦିବେଦିବେ ।	ଗୋଷା ଭ ଅଶ୍ୱସା ଅସି ।।୨୦।।
ସଂମିଶ୍ଳୋ ଅରୁଷୋ ଭବ ସୁପସ୍ତାଭିର୍ନ ଧେନୁଭିଃ ।	ସୀଦଞ୍ଜ୍ୟେନୋ ନ ଯୋନିମା ।।୨୧।।
ସ ପବସ୍ତୁ ଯ ଆବିଧେନ୍ଦ୍ରଂ ବୃତ୍ରାୟ ହୃଦ୍ଭବେ ।	ବକ୍ତ୍ରିବାଂସଂ ମହୀରପଃ ।।୨୨।।
ସୁବୀରାସୋ ବୟଂ ଧନା ଜୟେମ ସୋମ ମୀଢ଼ଃ ।	ପୁନାନୋ ବର୍ଧ ନୋ ଗିରଃ ।।୨୩।।

ଦ୍ଵୋତାସସ୍ତବାବସା ସ୍ୟାମ ବନ୍ଦୁକ୍ତ ଆମୁରଃ ।
 ଅପଲ୍ଲନ୍ଦବତେ ମୃଧୋଽପ ସୋମୋ ଅରାବ୍ଘଃ ।
 ମହୋ ନୋ ରାୟା ଆ ଭର ପବମାନ ଜହୀ ମୃଧଃ ।
 ନ ତ୍ଵା ଶତଂ ଚନ ହୁତୋ ରାଧୋ ଦିସ୍ତକ୍ତମା ମିନନ୍ ।
 ପବସ୍ତେନ୍ଦୋ ବୃଷା ସୁତଃ କୃଧୀ ନୋ ଯୁଶସୋ ଜନେ ।
 ଅସ୍ୟ ତେ ସଖ୍ୟୋ ବୟଂ ତବେନ୍ଦୋ ଦ୍ୟୁମ୍ନ ଉତ୍ତମେ ।
 ଯା ତେ ଭୀମାନାୟାୟା ତିଗ୍ନାନି ସନ୍ତି ଧୂର୍ବଣେ ।

ସୋମ ବ୍ରତେଷୁ ଜାଗୃହି ॥୨୪॥
 ଗଚ୍ଛନ୍ତିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ନିଷ୍ଠୁତମ୍ ॥୨୫॥
 ରାସ୍ତେନ୍ଦୋ ବୀରବଦ୍ୟଶଃ ॥୨୬॥
 ଯଦ୍-ପୁନାନୋ ମଖସ୍ୟସ୍ତେ ॥୨୭॥
 ବିଶ୍ଵା ଅପ ଦ୍ଵିଷୋ ଜହି ॥୨୮॥
 ସାସହ୍ୟାମ ପୃତନ୍ୟତଃ ॥୨୯॥
 ରକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ନୋ ନିଦଃ ॥୩୦॥

(୯।୨୨) ରକ୍ଷିଃ - ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଏତେ ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରମିନ୍ଦବସ୍ତ୍ରିରଃ ପବିତ୍ରମାଶବଃ ।
 ବିଲ୍ଲକ୍ତୋ ଦୁରିତା ପୁରୁ ସୁଗା ତୋକାୟ ବାଜିନଃ ।
 କୃଶ୍ଣକ୍ତୋ ବରିବୋ ଗବେଽଭ୍ୟର୍ଷନ୍ତି ସୁଷ୍ଣୁତିମ୍ ।
 ଅସାବ୍ୟଂଶୁର୍ମଦାୟାୟୁ ଦକ୍ଷୋ ଗିରିଷ୍ଠାଃ ।
 ଶୁଭ୍ରମକ୍ଷୋ ଦେବବାତମୟୁ ଧୂତୋ ନୃଭିଃ ସୁତଃ ।
 ଆଦୀମଶ୍ଵଂ ନ ହେତାରୋଽଶୁଶୁଭନ୍ମୃତାୟ ।
 ଯାସ୍ତେ ଧାରା ମଧୁଶ୍ଵତୋଽସ୍ତ୍ରଗ୍ରମିନ୍ଦ ଉତୟେ ।
 ସୋ ଅର୍ଷେନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ତିରୋ ରୋମାଶ୍ୟବ୍ୟୟା ।
 ତ୍ଵମିନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ସ୍ଵାଦିଷ୍ଠୋ ଅଙ୍ଗିରୋଭ୍ୟଃ ।
 ଅୟଂ ବିଚର୍ଷଣିର୍ହିତଃ ପବମାନଃ ସ ଚେତତି ।
 ଏଷ ବୃଷା ବୃଷବ୍ରତଃ ପବମାନୋ ଅଶସ୍ତ୍ରିହା ।
 ଆ ପବସ୍ତ୍ର ସହସ୍ତ୍ରିଣଂ ରୟିଂ ଗୋମକ୍ତମଶ୍ଵିନମ୍ ।
 ଏଷ ସ୍ୟ ପରି ଷିତ୍ୟତେ ମର୍ମୃଜ୍ୟମାନ ଆୟୁଭିଃ ।
 ସହସ୍ରୋତିଃ ଶତାମୟୋ ବିମାନୋ ରଜସଃ କବିଃ ।
 ଗିରା ଜାତ ଇହ ସୁତ ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରାୟ ଧୀୟତେ ।

ବିଶ୍ଵାନ୍ୟଭି ସୌଭଗା ॥୧॥
 ତନା କୃଶ୍ଣକ୍ତୋ ଅର୍ବତେ ॥୨॥
 ଇଳାମସ୍ତଭ୍ୟଂ ସଂୟୁତମ୍ ॥୩॥
 ଶ୍ୟେନୋ ନ ଯୋନିମାସଦତ୍ ॥୪॥
 ସୁଦନ୍ତି ଗାବଃ ପୟୋଭିଃ ॥୫॥
 ମୟୋ ରସଂ ସଧମାଦେ ॥୬॥
 ତାଭିଃ ପବିତ୍ରମାସଦଃ ॥୭॥
 ସୀଦନ୍ ଯୋନା ବନେଷ୍ଠା ॥୮॥
 ବରିବୋବିଦ୍-ଘୃତଂ ପୟଃ ॥୯॥
 ହିନ୍ଦ୍ରାନ ଆପ୍ୟଂ ବୃହତ୍ ॥୧୦॥
 କରଦ୍ଵସୁନି ଦାଶୁଷେ ॥୧୧॥
 ପୁରୁଶ୍ଵନ୍ତଂ ପୁରୁସ୍ତୁହମ୍ ॥୧୨॥
 ଉରୁଗାୟଃ କବିକ୍ରତୁଃ ॥୧୩॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ପବତେ ମଦଃ ॥୧୪॥
 ବିର୍ଯ୍ୟୋନା ବସତାବିବ ॥୧୫॥

ପବମାନଃ ସୁତୋ ନୃଭିଃ ସୋମୋ ବାଜମିବାସରତ୍ ।
 ତଂ ତ୍ରିପୃଷ୍ଠେ ତ୍ରିବନ୍ଧୁରେ ରଥେ ଯୁଞ୍ଜିତି ଯାତବେ ।
 ତଂ ସୋତାରୋ ଧନୟତମାଶୁଂ ବାଜାୟ ଯାତବେ ।
 ଆବିଶନ୍ କଲଶଂ ସୁତୋ ବିଶ୍ୱା ଅର୍ଷନ୍ନଭି ଶ୍ରିୟଃ ।
 ଆ ତ ଇନ୍ଦୋ ମଦାୟ କଂ ପୟୋ ଦୁହନ୍ତ୍ୟାୟବଃ ।
 ଆ ନଃ ସୋମଂ ପବିତ୍ର ଆ ସୃଜତା ମଧୁମତ୍ତମମ୍ ।
 ଏତେ ସୋମା ଅସୃଷତ ଗୃଣାନାଃ ଶ୍ରବସେ ମହେ ।
 ଅଭି ଗବ୍ୟାନି ବୀତୟେ ନୃମ୍ଣା ପୁନାନୋ ଅର୍ଷସି ।
 ଭତ ନୋ ଗୋମତୀରିଷୋ ବିଶ୍ୱା ଅର୍ଷ ପରିଷ୍ଠୁଭଃ ।
 ପବସ୍ୱ ବାତୋ ଅଗ୍ନିୟଃ ସୋମ ଚିତ୍ରାଭିରୁତିଭିଃ ।
 ତ୍ୱଂ ସମୁଦ୍ରିୟା ଅପୋଃଶ୍ରିୟୋ ବାତ ଇରୟନ୍ ।
 ତୁଭ୍ୟୋମା ଭୁବନା କବେ ମହିମ୍ନେ ସୋମ ତସ୍ମିରେ ।
 ପ୍ର ତେ ଦିବୋ ନ ବୃଷ୍ଟୟୋ ଧାରା ଯନ୍ତ୍ୟସନ୍ତତଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦ୍ରଂ ପୁନୀତନୋଗ୍ରଂ ଦକ୍ଷାୟ ସାଧନମ୍ ।
 ପବମାନ ଋତଃ କବିଃ ସୋମଃ ପବିତ୍ରମାସଦତ୍ ।

ଚମୁଷ୍ମ ଶକ୍ତନାସଦମ୍ ॥୧୭॥
 ଋଷୀଶାଂ ସପ୍ତ ଧୀତିଭିଃ ॥୧୭॥
 ହରିଂ ହିନୋତ ବାଜିନମ୍ ॥୧୮॥
 ଶୂରୋ ନ ଗୋଷୁ ତିଷ୍ଠତି ॥୧୯॥
 ଦେବା ଦେବେଭ୍ୟୋ ମଧୁ ॥୨୦॥
 ଦେବେଭ୍ୟୋ ଦେବଶୁଭ୍ରମମ୍ ॥୨୧॥
 ମଦିତ୍ତମସ୍ୟ ଧାରୟା ॥୨୨॥
 ସନଦ୍ୱାଜଃ ପରି ସ୍ରବ ॥୨୩॥
 ଗୃଣାନୋ ଜମଦଗ୍ନିନା ॥୨୪॥
 ଅଭି ବିଶ୍ୱାନି କାବ୍ୟା ॥୨୫॥
 ପବସ୍ୱ ବିଶ୍ୱମେଜୟ ॥୨୬॥
 ତୁଭ୍ୟମର୍ଷନ୍ତି ସିନ୍ଧବଃ ॥୨୭॥
 ଅଭି ଶୁକ୍ରାମୁପସ୍ଥିରମ୍ ॥୨୮॥
 ଇଶାନଂ ବୀତିରାଧସମ୍ ॥୨୯॥
 ଦଧତ୍ସ୍ତୋତ୍ରେ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥୩୦॥

(୯।୨୩) ଋଷିଃ - ନିଧୁବିଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଆ ପବସ୍ୱ ସହସ୍ରିଣଂ ରୟିଂ ସୋମ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ଇଷମୂର୍ଜଂ ଚ ପିନ୍ଦୁସ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରିତ୍ତମଃ ।
 ସୁତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବିଷ୍ଣୁବେ ସୋମଃ କଲଶେ ଅକ୍ଷରତ୍ ।
 ଏତେ ଅସୃଗ୍ରମାଶବୋଽତି ଦ୍ୱରାଂସି ବଭ୍ରବଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ବର୍ଧନ୍ତୋ ଅପୁରଃ କୃଶ୍ଣନ୍ତୋ ବିଶ୍ୱମାର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ସୁତା ଅନୁ ସ୍ୱମା ରଜୋଽଭ୍ୟର୍ଷନ୍ତି ବଭ୍ରବଃ ।
 ଅୟା ପବସ୍ୱ ଧାରୟା ଯୟା ସୂର୍ଯ୍ୟମରୋଚୟଃ ।

ଅସ୍ତେ ଶ୍ରବାଂସି ଧାରୟ ॥୧॥
 ଚମୁଷ୍ମା ନି ଶୀଦସି ॥୨॥
 ମଧୁମାଁ ଅସ୍ତୁ ବାୟୁବେ ॥୩॥
 ସୋମା ଋତସ୍ୟ ଧାରୟା ॥୪॥
 ଅପୟନ୍ତୋ ଅରାବ୍ଧଃ ॥୫॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଇନ୍ଦବଃ ॥୬॥
 ହିନ୍ଦାନୋ ମାନୁଷୀରପଃ ॥୭॥

ଅୟୁକ୍ତ ସୁର ଏତଶଂ ପବମାନୋ ମନାବଧି ।
 ଉତ ତ୍ୟା ହରିତୋ ଦଶ ସୁରୋ ଅୟୁକ୍ତ ଯାତବେ ।
 ପରୀତୋ ବାୟୁବେ ସୁତଂ ଗିର ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରମ୍ ।
 ପବମାନ ବିଦା ରୟିମସ୍ତଭ୍ୟଂ ସୋମ ଦୁଷ୍ଟରମ୍ ।
 ଅଭ୍ୟର୍ଷ ସହସ୍ରିଣଂ ରୟିଂ ଗୋମନ୍ତମଶ୍ୱିନମ୍ ।
 ସୋମୋ ଦେବୋ ନ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଽଦ୍ରିଭିଃ ପବତେ ସୁତଃ ।
 ଏତେ ଧାମାନ୍ୟାୟା ଶୁକ୍ରା ଋତସ୍ୟ ଧାରୟା ।
 ସୁତା ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବକ୍ତ୍ରିଣେ ସୋମାସୋ ଦଧ୍ୟାଶିରଃ ।
 ପ୍ର ସୋମ ମଧୁମତ୍ତମୋ ରାୟେ ଅର୍ଷ ପବିତ୍ର ଆ ।
 ତମୀ ମୃଜତ୍ରାୟାବୋ ହରିଂ ନଦୀଷୁ ବାଜିନମ୍ ।
 ଆ ପବସ୍ତୁ ହିରଣ୍ୟବଦଶ୍ୱାବସୋମ ବୀରବତ୍ ।
 ପରି ବାଜେ ନ ବାଜୟୁମବ୍ୟୋ ବାରେଷୁ ସିଞ୍ଚିତ ।
 କବିଂ ମୃଜନ୍ତି ମର୍ଜ୍ୟଂ ଧୀଭିର୍ବିପ୍ରା ଅବସ୍ୟବଃ ।
 ବୃଷଣଂ ଧୀଭିରପୁରଂ ସୋମମୃତସ୍ୟ ଧାରୟା ।
 ପବସ୍ତୁ ଦେବାୟୁଷଗିନ୍ଦ୍ରଂ ଗଚ୍ଛତୁ ତେ ମଦଃ ।
 ପବମାନ ନି ତୋଶସେ ରୟିଂ ସୋମ ଶ୍ରବାୟମ୍ ।
 ଅପଘ୍ନନ୍ ପବସେ ମୃଧଃ କ୍ରତୁବିସୋମ ମସ୍ତରଃ ।
 ପବମାନା ଅସୃଷତ ସୋମାଃ ଶୁକ୍ରାସ ଇନ୍ଦବଃ ।
 ପବମାନାସ ଆଶବଃ ଶୁଭ୍ରା ଅସୃଗ୍ରମିନ୍ଦବଃ ।
 ପବମାନା ଦିବସ୍ତୁର୍ଯନ୍ତରିକ୍ଷାଦସୃଷତ ।
 ପୁନାନଃ ସୋମ ଧାରୟେନ୍ନୋ ବିଶ୍ୱା ଅପ ସ୍ତ୍ରଧଃ ।
 ଅପଘ୍ନନ୍ତ୍ରସୋମ ରକ୍ଷସୋଽଭ୍ୟର୍ଷ କନିକ୍ରଦତ୍ ।
 ଅସ୍ତେ ବସୁନି ଧାରୟ ସୋମ ଦିବ୍ୟାନି ପାର୍ଥିବା ।

ଅନ୍ତରିକ୍ଷେଣ ଯାତବେ ॥୮॥
 ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ର ଇତି ବ୍ରୁବନ୍ ॥୯॥
 ଅବ୍ୟୋ ବାରେଷୁ ସିଞ୍ଚିତ ॥୧୦॥
 ଯୋ ଦୁଶାଶୋ ବନ୍ଦୁଷ୍ୟତା ॥୧୧॥
 ଅଭି ବାଜମୁତ ଶ୍ରବଃ ॥୧୨॥
 ଦଧାନଃ କଲଶେ ରସମ୍ ॥୧୩॥
 ବାଜଂ ଗୋମନ୍ତମକ୍ଷରନ୍ ॥୧୪॥
 ପବିତ୍ରମତ୍ୟକ୍ଷରନ୍ ॥୧୫॥
 ମଦୋ ଯୋ ଦେବବୀତମଃ ॥୧୬॥
 ଇନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରମ୍ ॥୧୭॥
 ବାଜଂ ଗୋମନ୍ତମା ଭର ॥୧୮॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମଧୁମତ୍ତମମ୍ ॥୧୯॥
 ବୃଷା କନିକ୍ରଦର୍ଷତି ॥୨୦॥
 ମତୀ ବିପ୍ରାଃ ସମସ୍ତରନ୍ ॥୨୧॥
 ବାୟୁମା ରୋହ ଧର୍ମଣା ॥୨୨॥
 ପ୍ରିୟଃ ସମୁଦ୍ରମା ବିଶ ॥୨୩॥
 ନୁଦସ୍ତାଦେବୟୁଂ ଜନମ୍ ॥୨୪॥
 ଅଭି ବିଶ୍ୱାନି କାବ୍ୟା ॥୨୫॥
 ଘୃତ୍ତୋ ବିଶ୍ୱା ଅପ ଦ୍ୱିଷଃ ॥୨୬॥
 ପୃଥିବ୍ୟା ଅଧି ସାନବି ॥୨୭॥
 ଜହି ରକ୍ଷାଂସି ସୁକ୍ରତୋ ॥୨୮॥
 ଦ୍ୟୁମନ୍ତଂ ଶୁଷ୍ଟମୁତ୍ତମମ୍ ॥୨୯॥
 ଇନ୍ନୋ ବିଶ୍ୱାନି ବାୟା ॥୩୦॥

=====

(୯।୭୪) ଋଷିଃ - ମାରୀଚଃ କଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ବୃଷା ସୋମ ଦୁ୍ୟମ୍ନାଁ ଅସି ବୃଷା ଦେବ ବୃଷବ୍ରତଃ ।	ବୃଷା ଧର୍ମାଣି ଦଧିଷେ ॥୧॥
ବୃଷ୍ଣସ୍ତେ ବୃଷ୍ଣ୍ୟଂ ଶବୋ ବୃଷା ବନଂ ବୃଷା ମଦଃ ।	ସତ୍ୟଂ ବୃଷନ୍ତୁଷେଦସି ॥୨॥
ଅଶ୍ୱୋ ନ ଚକ୍ରଦୋ ବୃଷା ସଂ ଗା ଇନ୍ଦୋ ସମର୍ବତଃ ।	ବି ନୋ ରାୟେ ଦୁରୋ ବୃଧି ॥୩॥
ଅସୃଷତ ପ୍ର ବାଜିନୋ ଗବ୍ୟା ସୋମାସୋ ଅଶ୍ୱୟା ।	ଶୁକ୍ରାସୋ ବୀରୟାଶବଃ ॥୪॥
ଶୁମ୍ଭମାନା ଋତାୟୁର୍ଭିର୍ମୃଜ୍ୟମାନା ଗଭସ୍ତେୟାଃ ।	ପବନ୍ତେ ବାରେ ଅବ୍ୟୟେ ॥୫॥
ତେ ବିଶ୍ୱା ଦାଶୁଷେ ବସୁ ସୋମା ଦିବ୍ୟାନି ପାର୍ଥିବା ।	ପବନ୍ତାମାନ୍ତରିକ୍ଷ୍ୟା ॥୬॥
ପବମାନସ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିତ୍-ପ୍ର ତେ ସର୍ଗା ଅସୃଷତ ।	ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟେବ ନ ରଶ୍ମୟଃ ॥୭॥
କେତୁଂ କୃଶ୍ଣନ୍ଦିବସ୍ତରି ବିଶ୍ୱା ରୂପାଭ୍ୟର୍ଷସି ।	ସମୁଦ୍ରଃ ସୋମ ପିନ୍ଦୁସେ ॥୮॥
ହିନ୍ଦାନୋ ବାତମିଷ୍ୟସି ପବମାନ ବିଧର୍ମଣି ।	ଅକ୍ରାନ୍ଦେବୋ ନ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ॥୯॥
ଇନ୍ଦୁଃ ପବିଷ୍ଟ ଚେତନଃ ପ୍ରିୟଃ କବୀନାଂ ମତୀ ।	ସୃଜଦଶ୍ୱଂ ରଥୀରିବ ॥୧୦॥
ଉର୍ମିର୍ଯ୍ୟସ୍ତେ ପବିତ୍ର ଆ ଦେବାବୀଃ ପର୍ଯ୍ୟରତ୍ ।	ସୀଦନ୍ତୁତସ୍ୟ ଯୋନିମା ॥୧୧॥
ସ ନୋ ଅର୍ଷ ପବିତ୍ର ଆ ମଦୋ ଯୋ ଦେବବୀତମଃ ।	ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ॥୧୨॥
ଇଷେ ପବସ୍ତୁ ଧାରୟା ମୃଜ୍ୟମାନୋ ମନୀଷିଭିଃ ।	ଇନ୍ଦୋ ରୁଚାଭି ଗା ଇହି ॥୧୩॥
ପୁନାନୋ ବରିବସ୍ତୁଧ୍ୟୂର୍ଜଂ ଜନାୟ ଗିର୍ବଣଃ ।	ହରେ ସୃଜାନ ଆଶିରମ୍ ॥୧୪॥
ପୁନାନୋ ଦେବବୀତୟ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଯାହି ନିଷ୍ପତମ୍ ।	ଦୁ୍ୟତାନୋ ବାଜିଭିର୍ଯତଃ ॥୧୫॥
ପ୍ର ହିନ୍ଦାନାସ ଇନ୍ଦବୋଃଛା ସମୁଦ୍ରମାଶବଃ ।	ଧିୟା ଜୁତା ଅସୃଷତ ॥୧୬॥
ମର୍ମୃଜାନାସ ଆୟବୋ ବୃଥା ସମୁଦ୍ରମିନ୍ଦବଃ ।	ଅଶ୍ୱନ୍ତୁତସ୍ୟ ଯୋନିମା ॥୧୭॥
ପରି ଶୋ ଯାହ୍ୟସ୍ତୁଧୁର୍ବିଶ୍ୱା ବସୁନ୍ୟୋଜସା ।	ପାହି ନଃ ଶର୍ମ ବୀରବତ୍ ॥୧୮॥
ମିମାତି ବହ୍ନିରେତଶଃ ପଦଂ ଯୁଜାନ ଋକ୍ୱଭିଃ ।	ପ୍ର ଯସ୍ତମୁଦ୍ର ଆହିତଃ ॥୧୯॥
ଆ ଯୁଦ୍ୟୋନିଂ ହିରଣ୍ୟୟମାଶ୍ୱରୂତସ୍ୟ ସୀଦତି ।	ଜହାତ୍ୟପ୍ରଚେତସଃ ॥୨୦॥
ଅଭି ବେନା ଅନୁଷତେୟସନ୍ତି ପ୍ରଚେତସଃ ।	ମଞ୍ଜୁକ୍ତ୍ୟବିଚେତସଃ ॥୨୧॥
ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ମରୁତୃତେ ପବସ୍ତୁ ମଧୁମଉମଃ ।	ରତସ୍ୟ ଯୋନିମାସଦମ୍ ॥୨୨॥
ତଂ ତ୍ୱା ବିପ୍ରା ବଚୋବିଦଃ ପରି ଷ୍ଟଶ୍ୱନ୍ତି ବେଧସଃ ।	ସଂ ତ୍ୱା ମୃଜନ୍ତ୍ୟାୟବଃ ॥୨୩॥

ରସଂ ତେ ମିତ୍ରୋ ଅର୍ଯ୍ୟମା ପିବନ୍ତି ବରୁଣଃ କବେ ।
ତ୍ଵଂ ସୋମ ବିପଶ୍ଚିତଂ ପୁନାନୋ ବାତମିଷ୍ୟସି ।
ଭତୋ ସହସ୍ରଭର୍ଣ୍ଣସଂ ବାତଂ ସୋମ ମଖସ୍ତ୍ୟବମ୍ ।
ପୁନାନ ଇନ୍ଦବେଷାଂ ପୁରୁହୂତ ଜନାନାମ୍ ।
ଦବିଦ୍ୟୁତତ୍ୟା ରୁଚା ପରିଷ୍ଠୋଭନ୍ତ୍ୟା କୃପା ।
ହିନ୍ଦାନୋ ହେତୃଭିର୍ଯତ ଆ ବାଜଂ ବାଜ୍ୟକ୍ରମୀତ୍ ।
ରଧକ୍-ସୋମ ସ୍ଵସ୍ତୟେ ସଂଜଗ୍ମାନୋ ଦିବଃ କବିଃ ।

ପବମାନସ୍ୟ ମରୁତଃ ।।୨୪।।
ଇନ୍ଦୋ ସହସ୍ରଭର୍ଣ୍ଣସମ୍ ।।୨୫।।
ପୁନାନ ଇନ୍ଦବା ଭର ।।୨୬।।
ପ୍ରିୟଃ ସମୁଦ୍ରମା ବିଶ ।।୨୭।।
ସୋମାଃ ଶୁକ୍ରା ଗବାଶିରଃ ।।୨୮।।
ସୀଦନ୍ତୋ ବନୁଷୋ ଯୁଧା ।।୨୯।।
ପବସ୍ତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ଦୃଶେ ।।୩୦।।

।। ଇତି ସପ୍ତମାଷ୍ଟକେ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ।।

। ଅଥଃ ସପ୍ତମୋଽଷ୍ଟକଃ ।
(ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୩୩)

(୯।୨୫) ଋଷିଃ - ବାରୁଣିଃ ଭୃଗୁଃ ଭାର୍ଗବଃ ଜମଦଗ୍ନିଃ ଜା,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ହିନ୍ଦୁକ୍ତି ସୁରମୁସ୍ତୟଃ ସୁସାରୋ ଜାମୟୟତିମ୍ ।	ମହାମିନ୍ଦୁଂ ମହୀୟୁବଃ ।।୧।।
ପବମାନ ରୁଚାରୁଚା ଦେବୋ ଦେବେଭ୍ୟୟାରି ।	ବିଶ୍ଵା ବସୁନ୍ୟା ବିଶ ।।୨।।
ଆ ପବମାନ ସୁଷୁତିଂ ବୃଷ୍ଟିଂ ଦେବେଭ୍ୟୋ ଦୁବଃ ।	ଇଷେ ପବସ୍ତୁ ସଂୟତମ୍ ।।୩।।
ବୃଷା ହ୍ୟସି ଭାନୁନା ଦ୍ୟୁମକ୍ତଂ ତ୍ଵା ହବାମହେ ।	ପବମାନ ସ୍ଵାଧ୍ୟଃ ।।୪।।
ଆ ପବସ୍ତୁ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟଂ ମନ୍ମମାନଃ ସ୍ଵାୟୁଧ ।	ଇହୋ ଷ୍ଟିନ୍ଦବା ଗହି ।।୫।।
ୟଦଦ୍-ଭିଃ ପରିଷିତ୍ୟସେ ମୃଜ୍ୟମାନୋ ଗଭସ୍ତେୟାଃ ।	ଦୁଶା ସଧସ୍ତମଶୁଷେ ।।୬।।
ପ୍ର ସୋମାୟ ବ୍ୟଶ୍ଵବତ୍-ପବମାନାୟ ଗାୟତ ।	ମହେ ସହସ୍ରତକ୍ଷସେ ।।୭।।
ୟସ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣଂ ମଧୁଶ୍ଵତଂ ହରିଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।	ଇନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୀତୟେ ।।୮।।
ତସ୍ୟ ତେ ବାଜିନୋ ବୟଂ ବିଶ୍ଵା ଧନାନି ଜିଗ୍ଵ୍ୟଷଃ ।	ସଖିତ୍ଵମା ବୃଣୀମହେ ।।୯।।
ବୃଷା ପବସ୍ତୁ ଧାରୟା ମରୁତ୍ଵତେ ତ ମସ୍ତରଃ ।	ବିଶ୍ଵା ଦଧାନ ଓଜସ୍ଵା ।।୧୦।।
ତଂ ତ୍ଵା ଧର୍ତ୍ତାରମୋଶ୍ୟାଃ ପବମାନ ସ୍ଵର୍ଦ୍ଧଶମ୍ ।	ହିନ୍ଦେ ବାଜେଷୁ ବାଜିନମ୍ ।।୧୧।।
ଅୟା ତିତ୍ତୋ ବିପାନୟା ହରିଃ ପବସ୍ତୁ ଧାରୟା ।	ୟୁଜଂ ବାଜେଷୁ ଚୋଦୟ ।।୧୨।।
ଆ ନ ଇନ୍ଦୋ ମହୀମିଷଂ ପବସ୍ତୁ ବିଶ୍ଵଦର୍ଶତଃ ।	ଅସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ସୋମ ଗାତୁବିତ୍ ।।୧୩।।
ଆ କଲଶା ଅନୁଷତେନ୍ଦୋ ଧାରାଭିରୋଜସ୍ଵା ।	ଏନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ପୀତୟେ ବିଶ ।।୧୪।।
ୟସ୍ୟ ତେ ମଦ୍ୟଂ ରସଂ ତୀବ୍ରଂ ଦୁହକ୍ତ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।	ସ ପବସ୍ତୁଭିମାତିହା ।।୧୫।।
ରାଜା ମେଧାଭିରୀୟତେ ପବମାନୋ ମନାବଧି ।	ଅନ୍ତରିକ୍ଷେଣ ଯାତବେ ।।୧୬।।
ଆ ନ ଇନ୍ଦୋ ଶତଗ୍ନିନଂ ଗବାଂ ପୋଷଂ ସ୍ଵଶ୍ଵ୍ୟମ୍ ।	ବହା ଭଗଞ୍ଜିମୃତୟେ ।।୧୭।।
ଆ ନଃ ସୋମ ସହୋ ଜୁବୋ ରୂପଂ ନ ବର୍ଚ୍ଚସେ ଭର ।	ସୁଷ୍ମାଶୋ ଦେବବୀତୟେ ।।୧୮।।
ଅର୍ଷା ସୋମ ଦ୍ୟୁମଉମୋଽଭି ଦ୍ରୋଶାନି ରୋରୁବତ୍ ।	ସୀଦଞ୍ଜ୍ୟେନୋ ନ ଯୋନିମା ।।୧୯।।
ଅୟା ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବାୟବେ ବରୁଣାୟ ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।	ସୋମୋ ଅର୍ଷତି ବିଷ୍ଣୁବେ ।।୨୦।।

ଇଷଂ ତୋକାୟ ନୋ ଦଧଦସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ସୋମ ବିଶ୍ୱତଃ ।
 ଯେ ସୋମାସଃ ପରାବତି ଯେ ଅର୍ବାବତି ସୁନ୍ଦିରେ ।
 ଯ ଆର୍ଜୀକେଷୁ କୃତ୍ୱସୁ ଯେ ମଧ୍ୟେ ପସ୍ୟାମାମ୍ ।
 ତେ ନୋ ବୃଷ୍ଟିଂ ଦିବସ୍ତୁରି ପବନ୍ତାମା ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ପବତେ ହର୍ଯ୍ୟତୋ ହରିର୍ଗୁଣାନୋ ଜମଦଗ୍ନିନା ।
 ପ୍ର ଶୁକ୍ରାସୋ ବୟୋଭୁବୋ ହିନ୍ଦାନାସୋ ନ ସପ୍ତୟଃ ।
 ତଂ ତ୍ୱା ସୁତେଷ୍ଠାଭୁବୋ ହିନ୍ଦିରେ ଦେବତାତୟେ ।
 ଆ ତେ ଦକ୍ଷଂ ମୟୋଭୁବଂ ବହିମଦ୍ୟା ବୃଣୀମହେ ।
 ଆ ମନ୍ତ୍ରମା ବରେଣ୍ୟମା ବିପ୍ରମା ମନୀଷିଣମ୍ ।
 ଆ ରୟିମା ସୁତେତୁନମା ସୁକ୍ରତୋ ତନୁଷ୍ଠା ।

ଆ ପବସ୍ତୁ ସହସ୍ତ୍ରିଣମ୍ ॥୨୧॥
 ଯେ ବାଦଃ ଶର୍ଯ୍ୟଶାବତି ॥୨୨॥
 ଯେ ବା ଜନେଷୁ ପଞ୍ଚସୁ ॥୨୩॥
 ସୁବାନା ଦେବାସ ଇନ୍ଦବଃ ॥୨୪॥
 ହିନ୍ଦାନୋ ଗୋରଧି ତ୍ୱତି ॥୨୫॥
 ଶ୍ରୀଶାନା ଅୟୁ ମୃଞ୍ଜିତ ॥୨୬॥
 ସ ପବସ୍ତାନୟା ରୁଚା ॥୨୭॥
 ପାତ୍ରମା ପୁରୁଷ୍ଠହମ୍ ॥୨୮॥
 ପାତ୍ରମା ପୁରୁଷ୍ଠହମ୍ ॥୨୯॥
 ପାତ୍ରମା ପୁରୁଷ୍ଠହମ୍ ॥୩୦॥

(୯।୨୭) ଋଷିଃ - ଶତଂ ବୈଶାନସାଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୭, ୧୯-୩୦, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧୮,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ ୧-୧୮, ୨୨-୩୦, ଅଗ୍ନିଃ ପବମାନଃ ୧୯-୨୧

ପବସ୍ତୁ ବିଶ୍ୱତର୍ଷଣୋଽଭି ବିଶ୍ୱାନି କାବ୍ୟା ।
 ତାଭ୍ୟାଂ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ରାଜସି ଯେ ପବମାନ ଧାମନୀ ।
 ପରି ଧାମାନି ଯାନି ତେ ତ୍ୱଂ ସୋମାସି ବିଶ୍ୱତଃ ।
 ପବସ୍ତୁ ଜନୟନ୍ତିଷୋଽଭି ବିଶ୍ୱାନି ବାୟା ।
 ତବ ଶୁକ୍ରାସୋ ଅର୍ଚୟୋ ଦିବସ୍ତୁଷ୍ଠେ ବି ତନ୍ମତେ ।
 ତବେମେ ସପ୍ତ ସିନ୍ଧବଃ ପ୍ରଶିଷଂ ସୋମ ସିସ୍ରତେ ।
 ପ୍ର ସୋମ ଯାହି ଧାରୟା ସୁତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରଃ ।
 ସମୁ ତ୍ୱା ଧୀଭିରସ୍ତରନ୍ ହିନ୍ଦତୀଃ ସପ୍ତ ଜାମୟଃ ।
 ମୃଜନ୍ତି ତ୍ୱା ସମଗ୍ରୁବୋଽବ୍ୟେ ଜୀରାବଧି ଷ୍ପଶି ।
 ପବମାନସ୍ୟ ତେ କବେ ବାଜିହ୍ୱସର୍ଗା ଅସୃଷତ ।
 ଅଛା କୋଶଂ ମଧୁଶ୍ଚୂତମସୃଗ୍ରଂ ବାରେ ଅବ୍ୟୟେ ।

ସଖା ସଖିଭ୍ୟ ଇତ୍ୟଃ ॥୧॥
 ପ୍ରତୀତୀ ସୋମ ତସ୍ମତୁଃ ॥୨॥
 ପବମାନ ଋତୁଭିଃ କବେ ॥୩॥
 ସଖା ସଖିଭ୍ୟ ଉତୟେ ॥୪॥
 ପବିତ୍ରଂ ସୋମ ଧାମଭିଃ ॥୫॥
 ତୁଭ୍ୟଂ ଧାବନ୍ତି ଧେନବଃ ॥୬॥
 ଦଧାନୋ ଅକ୍ଷିତି ଶ୍ରବଃ ॥୭॥
 ବିପ୍ରମାଜା ବିବସ୍ୱତଃ ॥୮॥
 ରେଭୋ ଯଦଜ୍ୟସେ ବନେ ॥୯॥
 ଅର୍ବନ୍ତୋ ନ ଶ୍ରବସ୍ୟବଃ ॥୧୦॥
 ଅବାବଶନ୍ତ ଧୀତୟଃ ॥୧୧॥

ଅଛା ସମୁଦ୍ରମିନ୍ଦବୋଃସ୍ତଂ ଗାବୋ ନ ଧେନବଃ ।
 ପ୍ର ଶ ଇନ୍ଦୋ ମହେ ରଶ ଆପୋ ଅର୍ଷନ୍ତି ସିନ୍ଧବଃ ।
 ଅସ୍ୟ ତେ ସଖ୍ୟେ ବୟମିନ୍ଦୁଷନ୍ତସ୍ତୋତୟଃ ।
 ଆ ପବସ୍ତ ଗବିଷ୍ଟୟେ ମହେ ସୋମ ନୃତକ୍ଷସେ ।
 ମହାଁ ଅସି ସୋମ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଉଗ୍ରାଶାମିନ୍ଦ ଓଜିଷ୍ଠଃ ।
 ଯ ଉଗ୍ରେଭ୍ୟଶ୍ଚିଦୋଜୀୟାଞ୍ଜୁରେଭ୍ୟଶ୍ଚିହ୍ନୁରତରଃ ।
 ତ୍ଵଂ ସୋମ ସୁର ଏଷସ୍ତୋକସ୍ୟ ସାତା ତନୁନାମ୍ ।
 ଅଗ୍ନ ଆୟୁଷି ପବସ ଆ ସୁବୋର୍ଜମିଷଂ ଚ ନଃ ।
 ଅଗ୍ନିରୂଷିଃ ପବମାନଃ ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟଃ ପୁରୋହିତଃ ।
 ଅଗ୍ନେ ପବସ୍ତ ସ୍ତପା ଅସ୍ତେ ବର୍ଷଃ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ପବମାନୋ ଅତି ପ୍ରିଧୋଃଭ୍ୟର୍ଷତି ସୁଷ୍ମତିମ୍ ।
 ସ ମର୍ମୃଜାନ ଆୟୁଭିଃ ପ୍ରୟସ୍ତାନ୍ପ୍ରୟସେ ହିତଃ ।
 ପବମାନ ଋତଂ ବୃହଜ୍ଜୁକ୍ରଂ ଜ୍ୟୋତିରଜୀଜନତ୍ ।
 ପବମାନସ୍ୟ ଜତ୍-ଘ୍ନତୋ ହରେଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରା ଅସୃକ୍ଷତ ।
 ପବମାନୋ ରଥୀତମଃ ଶୁଭ୍ରେଭିଃ ଶୁଭ୍ରଶସ୍ତ୍ରମଃ ।
 ପବମାନୋ ବ୍ୟଶ୍ମବଦ୍ରଶ୍ମିଭିର୍ବାଜସାତମଃ ।
 ପ୍ର ସୁବାନ ଇନ୍ଦୁରକ୍ଷାଃ ପବିତ୍ରମତ୍ୟବ୍ୟୟମ୍ ।
 ଏଷ ସୋମୋ ଅଧି ତୁତି ଗବାଂ କ୍ରୀଳତ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ।
 ଯସ୍ୟ ତେ ଦ୍ୟୁମ୍ନବତ୍-ପୟଃ ପବମାନାଭୃତଂ ଦିବଃ ।

ଅଗ୍ନନୃତସ୍ୟ ଯୋନିମା ॥୧୭॥
 ଯଦ୍-ଗୋଭିର୍ବାସୟିଷ୍ୟସେ ॥୧୮॥
 ଇନ୍ଦୋ ସଖିତ୍ଵମୁଶ୍ମସି ॥୧୯॥
 ଏନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଜଠରେ ବିଶ ॥୨୦॥
 ଯୁଧ୍ମା ସଞ୍ଜ୍ଞଶୁଦ୍ଧିଗେଥ ॥୨୧॥
 ଭୂରିଦାଭ୍ୟଶ୍ଚିହ୍ନଂହୀୟାନ୍ ॥୨୨॥
 ବୃଣୀମହେ ସଖ୍ୟାୟ ବୃଣୀମହେ ଯୁଜ୍ୟାୟ ॥୨୩॥
 ଆରେ ବାଧସ୍ତ ଦୁଃସ୍ଥନାମ୍ ॥୨୪॥
 ତମୀମହେ ମହାଗୟମ୍ ॥୨୫॥
 ଦଧତ୍ଵିଂ ମୟି ପୋଷମ୍ ॥୨୬॥
 ସୁରୋ ନ ବିଶ୍ଵଦର୍ଶତଃ ॥୨୭॥
 ଇନ୍ଦୁରତ୍ୟୋ ବିଚକ୍ଷଣଃ ॥୨୮॥
 କୃଷ୍ଣା ତମାଂସି ଜଘନତ୍ ॥୨୯॥
 ଜୀରା ଅଜିରଶୋତିଷଃ ॥୩୦॥
 ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରୋ ମରୁଦ୍-ଗଣଃ ॥୩୧॥
 ଦଧତ୍ସ୍ତୋତ୍ରେ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥୩୨॥
 ପୁନାନ ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରମା ॥୩୩॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ମଦାୟ ଜୋଦୁବତ୍ ॥୩୪॥
 ତେନ ନୋ ମୃଳ ଜୀବସେ ॥୩୫॥

(୯।୨୭) ଋଷିଃ - ବାହ୍‌ସ୍ପତ୍ୟଃ ଭରଦ୍ବାଜଃ ୧-୩, କଶ୍ୟପଃ ମାରୀଚଃ ୪-୬, ଗୋତମଃ ରାହୁଗଣଃ ୭-୯, ଅତ୍ରିଃ ଭୌମଃ ୧୦-୧୨, ଗାଧିନଃ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ୧୩-୧୫, ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ ୧୬-୧୮, ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ ୧୯-୨୧, ପବିତ୍ରଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ ଙ୍ଗା ବସିଷ୍ଠଃ ଙ୍ଗା ଭୌ ଙ୍ଗା ୨୨-୩୨,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୧୫, ୧୯-୨୬, ୨୮-୨୯, ନିତ୍ୟଦ୍ୱିପଦା ଗାୟତ୍ରୀ ୧୬-୧୮, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୨୭, ୩୧-୩୨, ପୁରୁଷ୍ଟିକ୍ ୩୦, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ ୧-୯, ୧୩-୨୨, ୨୮-୩୦, ପବମାନଃ ସୋମଃ ପବମାନଃ ପୁଷା ଙ୍ଗା ୧୦-୧୨, ପବମାନଃ ଅଗ୍ନିଃ ୨୩-୨୪, ପବମାନଃ ଅଗ୍ନିଃ ସବିତା ଙ୍ଗା ୨୫, ପବମାନାଗ୍ନିସବିତାରଃ ୨୬, ପବମାନଃ ଅଗ୍ନିଃ ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ ଙ୍ଗା ୨୭, ପବମାନ୍ୟଧ୍ୟେତା ୩୧-୩୨

ତ୍ୱଂ ସୋମାସି ଧାରୟୁର୍ମହୁ ଓଜିଷ୍ଠୋ ଅଧିରେ ।	ପବସ୍ତୁ ମଂହୟଦ୍ରୟଃ ।।୧।।
ତ୍ୱଂ ସୁତୋ ନୃମାଦନୋ ଦଧନ୍ନାନ୍ତୁସ୍ତରିତ୍ରମଃ ।	ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୁରିରନ୍ଧ୍ରା ।।୨।।
ତ୍ୱଂ ସୁଷ୍ମାଣୋ ଅଦ୍ରିଭିରଭ୍ୟର୍ଷ କନିକ୍ରଦତ୍ ।	ଦ୍ୟୁମନ୍ତଂ ଶୁଷ୍ମମୁତ୍ତମମ୍ ।।୩।।
ଇୟୁର୍ହିନ୍ନାନୋ ଅର୍ଷତି ତିରୋ ବାରାଣ୍ୟବ୍ୟୟା ।	ହରିର୍ବାଜମଚିକ୍ରଦତ୍ ।।୪।।
ଇନ୍ଦୋ ବ୍ୟବ୍ୟମର୍ଷସି ବି ଶ୍ରବାଂସି ବି ସ୍ରୌଭଗା ।	ବି ବାଜାନ୍ତସୋମ ଗୋମତଃ ।।୫।।
ଆ ନ ଇନ୍ଦୋ ଶତଗ୍ନିନଂ ରୟିଂ ଗୋମନ୍ତମଶ୍ୱିନମ୍ ।	ଭରା ସୋମ ସହସ୍ରିଣମ୍ ।।୬।।
ପବମାନାସ ଇନ୍ଦବସ୍ତ୍ରିରଃ ପବିତ୍ରମାଶବଃ ।	ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଯୁମେଭିରାଶତ ।।୭।।
କକୁହଃ ସୋମେ୍ୟା ରସ ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରାୟ ପୂର୍ବ୍ୟଃ ।	ଆୟୁଃ ପବତ ଆୟବେ ।।୮।।
ହିନ୍ଦୁକ୍ତି ସୁରମୁସ୍ତୟଃ ପବମାନଂ ମଧୁଶ୍ଚୁତମ୍ ।	ଅଭି ଗିରା ସମସ୍ତରନ୍ ।।୯।।
ଅବିତା ନୋ ଅଜାଶ୍ୱଃ ପୁଷା ଯୁମନିୟୁମନି ।	ଆ ଭକ୍ଷତ୍-କନ୍ୟାସୁ ନଃ ।।୧୦।।
ଅୟଂ ସୋମଃ କପର୍ଦ୍ଦିନେ ଘୃତଂ ନ ପବତେ ମଧୁ ।	ଆ ଭକ୍ଷତ୍-କନ୍ୟାସୁ ନଃ ।।୧୧।।
ଅୟଂ ତ ଆୟୁଶେ ସୁତୋ ଘୃତଂ ନ ପବତେ ଶୁତି ।	ଆ ଭକ୍ଷତ୍-କନ୍ୟାସୁ ନଃ ।।୧୨।।
ବାତୋ ଜନ୍ତୁଃ କବୀନାଂ ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଧାରୟା ।	ଦେବେଷୁ ରତ୍ନଧା ଅସି ।।୧୩।।
ଆ କଲଶେଷୁ ଧାବତି ଶ୍ୟେନୋ ବର୍ମ ବି ଗାହତେ ।	ଅଭି ଦ୍ରୋଣା କନିକ୍ରଦତ୍ ।।୧୪।।
ପରି ପ୍ର ସୋମ ତେ ରସୋଽସର୍ଜି କଲଶେ ସୁତଃ ।	ଶ୍ୟେନୋ ନ ତକ୍ତୋ ଅର୍ଷତି ।।୧୫।।
ପବସ୍ତୁ ସୋମ ମନ୍ଦୟନ୍ତିନ୍ଦ୍ରାୟ ମଧୁମତ୍ତମଃ ।।୧୬।।	
ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରନ୍ ଦେବବୀତୟେ ବାଜୟନ୍ତୋ ରଥା ଇବ ।।୧୭।।	

ତେ ସୁତାସୋ ମଦିନ୍ତମାଃ ଶୁକ୍ରା ବାୟୁମସୃଷତ ॥୧୮॥
 ଗ୍ରାବ୍‌ଶା ତୁନ୍ନୋ ଅଭିଷ୍ଟୁତଃ ପବିତ୍ରଂ ସୋମ ଗଚ୍ଛସି । ଦଧତ୍‌ସ୍ତୋତ୍ରେ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥୧୯॥
 ଏଷ ତୁନ୍ନୋ ଅଭିଷ୍ଟୁତଃ ପବିତ୍ରମତି ଗାହତେ । ରକ୍ଷୋହା ବାରମବ୍ୟୟମ୍ ॥୨୦॥
 ଯଦନ୍ତି ଯଜ ଦୂରକେ ଭୟଂ ବିମତି ମାମିହ । ପବମାନ ବି ତଦ୍ଭୁହି ॥୨୧॥
 ପବମାନଃ ସୋ ଅଦ୍ୟ ନଃ ପବିତ୍ରେଣ ବିତର୍ଷଣିଃ । ଯଃ ପୋତା ସ ପୁନାତୁ ନଃ ॥୨୨॥
 ଯତ୍ରେ ପବିତ୍ରମର୍ତ୍ତ୍ୟଗ୍ନେ ବିତତମନ୍ତ୍ରରା । ବ୍ରହ୍ମ ତେନ ପୁନାହି ନଃ ॥୨୩॥
 ଯତ୍ରେ ପବିତ୍ରମର୍ତ୍ତ୍ୟବଦଗ୍ନେ ତେନ ପୁନାହି ନଃ । ବ୍ରହ୍ମସବୈଃ ପୁନାହି ନଃ ॥୨୪॥
 ଉଭାଭ୍ୟାଂ ଦେବ ସବିତଃ ପବିତ୍ରେଣ ସବେନ ତ । ମାଂ ପୁନାହି ବିଶ୍ବତଃ ॥୨୫॥
 ତ୍ରିଭିଷ୍ଟଂ ଦେବ ସବିତର୍ବର୍ଷିଷ୍ଠେଃ ସୋମ ଧାମଭିଃ । ଅଗ୍ନେ ଦକ୍ଷେଃ ପୁନାହି ନଃ ॥୨୬॥
 ପୁନନ୍ତୁ ମାଂ ଦେବଜନାଃ ପୁନନ୍ତୁ ବସବୋ ଧିୟା । ବିଶ୍ବେ ଦେବାଃ ପୁନାତ ମା ଜାତବେଦଃ ପୁନାହି ମା ॥୨୭॥
 ପ୍ର ପ୍ୟାୟସ୍ବ ପ୍ର ସ୍ୟାୟସ୍ବ ସୋମ ବିଶ୍ବେଭିରଂଶୁଭିଃ । ଦେବେଭ୍ୟା ଉତ୍ତମଂ ହବିଃ ॥୨୮॥
 ଉପ ପ୍ରିୟଂ ପନିପୁତଂ ଯୁବାନମାହୁତୀବୃଧମ୍ । ଅଗନ୍ତୁ ବିଭ୍ରତୋ ନମଃ ॥୨୯॥
 ଅଲାୟସ୍ୟ ପରଶୁର୍ନନାଶ ତମା ପବସ୍ବ ଦେବ ସୋମ । ଆଶୁଂ ତିଦେବ ଦେବ ସୋମ ॥୩୦॥
 ଯଃ ପାବମାନୀରଧ୍ୟୋତ୍ୟଷିଭିଃ ସଂଭୃତଂ ରସମ୍ । ସର୍ବଂ ସ ପୂତମଶ୍ନାତି ସ୍ବଦିତଂ ମାତରିଶ୍ବନା ॥୩୧॥
 ପାବମାନୀର୍ଯ୍ୟୋ ଅଧ୍ୟୋତ୍ୟଷିଭିଃ ସଂଭୃତଂ ରସମ୍ । ତସ୍ମୈ ସରସ୍ବତୀ ଦୁହେ କ୍ଷୀରଂ ସର୍ପିର୍ମଧୁଦକମ୍ ॥୩୨॥

(୯।୨୮) ଋଷିଃ - ବସୁପ୍ତିଃ ଭାଲନ୍ଦନଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୯, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୦,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପ୍ର ଦେବମଚ୍ଛା ମଧୁମନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରବୋଃସିଷ୍ୟଦନ୍ତ ଗାବ ଆ ନ ଧେନବଃ ।
 ବର୍ହିଷଦୋ ବଚନାବନ୍ତ ଉଧିଭିଃ ପରିସ୍ତୁତମୁସ୍ତିୟା ନିର୍ଣ୍ଣଜଂ ଧିରେ ॥୧॥
 ସ ରୋରୁବଦତି ପୂର୍ବା ଅତିକ୍ରଦଦୁପାରୁହଃ ଶ୍ରଥୟନ୍ତୁସ୍ବାଦତେ ହବିଃ ।
 ତିରଃ ପବିତ୍ରଂ ପରିୟନ୍ତୁରୁ ଜ୍ରୟୋ ନି ଶର୍ଯ୍ୟାଣି ଦଧତେ ଦେବ ଆ ବରମ୍ ॥୨॥
 ବି ଯୋ ମମେ ଯମ୍ୟା ସଂୟତୀ ମଦଃ ସାକଂବୃଧା ପୟସା ପିନ୍ଦୁଦକ୍ଷିତା ।
 ମହୀ ଅପାରେ ରଜସୀ ବିବେବିଦଦଭିବ୍ରଜନ୍ନକ୍ଷିତଂ ପାଜ ଆ ଦଦେ ॥୩॥

ସ ମାତରା ବିଚରନ୍ତାଜୟନ୍ତପଃ ପ୍ର ମେଧିରଃ ସ୍ବଧୟା ପିନ୍ଦୁତେ ପଦମ୍ ।
 ଅଂଶୁର୍ଯବେନ ପିପିଶେ ଯତୋ ନୃଭିଃ ସଂ ଜାମିଭିର୍ନସତେ ରକ୍ଷତେ ଶିରଃ ॥୪॥
 ସଂ ଦକ୍ଷେଣ ମନସା ଜାୟତେ କବିରୂତସ୍ୟ ଗର୍ଭୋ ନିହିତୋ ଯମା ପରଃ ।
 ଯୁନା ହ ସନ୍ତା ପ୍ରଥମଂ ବି ଜଞ୍ଜତୁର୍ଗୁହା ହିତଂ ଜନିମ ନେମମୁଦ୍ୟତମ୍ ॥୫॥
 ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ ରୂପଂ ବିବିଦୁର୍ମନୀଷିଣଃ ଶ୍ୟାମୋ ଯଦକ୍ଷୋ ଅଭରତ୍-ପରାବତଃ ।
 ତଂ ମର୍ଜୟନ୍ତ ସ୍ବରୂପଂ ନଦୀଷ୍ଠା ଉଶନ୍ତମଂଶୁଂ ପରିୟନ୍ତମୃଗ୍ନିୟମ୍ ॥୬॥
 ତ୍ୱାଂ ମୃଜନ୍ତି ଦଶ ଯୋଷଣଃ ସୁତଂ ସୋମ ରକ୍ଷିତ୍ରିମ୍ପତିଭିର୍ଧୀତିଭିର୍ହିତମ୍ ।
 ଅବ୍ୟୋ ବାରେଭିରୁତ ଦେବହୃତିଭିର୍ନୃଭିର୍ଯତୋ ବାଜମା ଦର୍ଶି ସାତୟେ ॥୭॥
 ପରିପ୍ରୟନ୍ତଂ ବୟଂ ସୁଷଂସଦଂ ସୋମଂ ମନୀଷା ଅଭ୍ୟନୁଷତ ସ୍ଥୁଭଃ ।
 ଯୋ ଧାରୟା ମଧୁମାଁ ଉର୍ମିଣା ଦିବ ଇୟର୍ତ ବାତଂ ରୟିଷାଳମର୍ତ୍ୟଃ ॥୮॥
 ଅୟଂ ଦିବ ଇୟର୍ତ ବିଶ୍ୱମା ରଜଃ ସୋମଃ ପୁନାନଃ କଲଶେଷୁ ସୀଦତି ।
 ଅଦ୍-ଭିର୍ଗୋଭିର୍ମୃଜ୍ୟତେ ଅଦ୍ରିଭିଃ ସୁତଃ ପୁନାନ ଇନ୍ଦୁର୍ବରିବୋ ବିଦତ୍-ପ୍ରିୟମ୍ ॥୯॥
 ଏବା ନଃ ସୋମ ପରିଷିତ୍ୟମାନୋ ବୟୋ ଦଧତିତ୍ରତମଂ ପବସ୍ତୁ ।
 ଅଦୈଷେ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ହୁବେମ ଦେବା ଧତ୍ବ ରୟିମସ୍ତେ ସୁବୀରମ୍ ॥୧୦॥

(୯।୭୯) ଋଷିଃ - ହିରଣ୍ୟସ୍ମୁପଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୮, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୯-୧୦,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଇଷୁର୍ନ ଧନ୍ୱନ୍ପ୍ରତି ଧୀୟତେ ମତିର୍ବସ୍ରୋ ନ ମାତୁରୁପ ସର୍ଜ୍ୟଧନି ।
 ଉରୁଧାରେବ ଦୁହେ ଅଗ୍ର ଆୟତ୍ୟସ୍ୟ ବ୍ରତେଷ୍ପି ସୋମ ଇଷ୍ୟତେ ॥୧॥
 ଉପୋ ମତିଃ ପୃତ୍ୟତେ ସିତ୍ୟତେ ମଧୁ ମନ୍ତ୍ରାଜନୀ ତୋଦତେ ଅନ୍ତରାସନି ।
 ପବମାନଃ ସଂତନିଃ ପ୍ରଘ୍ନତାମିବ ମଧୁମାନ୍ତୟଃ ପରି ବାରମର୍ଷତି ॥୨॥
 ଅବ୍ୟୋ ବଧୁୟୁଃ ପବତେ ପରି ତ୍ୱତି ଶ୍ରଥ୍ୱୀତେ ନପ୍ତୀରଦିତେରୂତଂ ଯତେ ।
 ହରିରକ୍ରାନ୍ ଯଜତଃ ସଂୟତୋ ମଦୋ ନୃମ୍ଣା ଶିଶାନୋ ମହିଷୋ ନ ଶୋଭତେ ॥୩॥
 ଉକ୍ଷା ମିମାତି ପ୍ରତି ଯନ୍ତି ଧେନବୋ ଦେବସ୍ୟ ଦେବୀରୂପ ଯନ୍ତି ନିଷ୍ଠୁତମ୍ ।
 ଅତ୍ୟକ୍ରମୀଦର୍ଜୁନଂ ବାରମବ୍ୟୟମତ୍-କଂ ନ ନିକ୍ତଂ ପରି ସୋମୋ ଅବ୍ୟତ ॥୪॥

ଅମୃତେନ ରୁଗତା ବାସସା ହରିରମର୍ତ୍ତ୍ୟା ନିର୍ଣ୍ଣୟନଃ ପରି ବ୍ୟତ ।
 ଦିବସ୍ତୁଷ୍ଟଂ ବର୍ହଣା ନିର୍ଣ୍ଣୟେ କୃତୋପସ୍ତରଣଂ ଚମ୍ପୋର୍ନଭସ୍ତୁୟମ୍ ॥୫॥
 ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟେବ ରଶ୍ମୟୋ ଦ୍ରାବୟିତୃବୋ ମସ୍ତରାସଃ ପ୍ରସୁପଃ ସାକମୀରତେ ।
 ତନ୍ତୁଂ ତତଂ ପରି ସର୍ଗାସ ଆଶବୋ ନେନ୍ଦ୍ରାଦୃତେ ପବତେ ଧାମ କିଂ ଚନ ॥୬॥
 ସିନ୍ଧୋରିବ ପ୍ରବଣେ ନିମ୍ନ ଆଶବୋ ବୃଷତ୍ୟତା ମଦାସୋ ଗାତୁମାଶତ ।
 ଶଂ ନୋ ନିବେଶେ ଦ୍ଵିପଦେ ଚତୁଷ୍ପଦେଽସ୍ତେ ବାଜାଃ ସୋମ ତିଷ୍ଠନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣୟଃ ॥୭॥
 ଆ ନଃ ପବସ୍ତୁ ବସୁମନ୍ଦିରଣ୍ୟବଦଶ୍ଵାବଦ୍-ଗୋମଦ୍ୟବମସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ଯୁୟଂ ହି ସୋମ ପିତରୋ ମମ ସ୍ଥନ ଦିବୋ ମୂର୍ଧାନଃ ପ୍ରସ୍ଥିତା ବୟସ୍କୃତଃ ॥୮॥
 ଏତେ ସୋମାଃ ପବମାନାସ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ରଥା ଇବ ପ୍ର ଯୟଃ ସାତିମଞ୍ଚ ।
 ସୁତାଃ ପବିତ୍ରମତି ଯନ୍ତ୍ରାବ୍ୟଂ ହିତ୍ଵୀ ବହିଂ ହରିତୋ ବୃଷ୍ଟିମଞ୍ଚ ॥୯॥
 ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରାୟ ବୃହତେ ପବସ୍ତୁ ସୁମୂଳୀକୋ ଅନବଦ୍ୟୋ ରିଶାଦାଃ ।
 ଭରା ଚନ୍ଦ୍ରାଶି ଗୁଣତେ ବସୁନି ଦେବୈର୍ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ପ୍ରାବତଂ ନଃ ॥୧୦॥

(୯।୭୦) ରକ୍ଷିଃ - ରେଶୁଃ ବୈଶ୍ଵାମିତ୍ରଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୯, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୦,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ତ୍ରିରସ୍ତୈ ସପ୍ତ ଧେନବୋ ଦୁଦୁହ୍ଵେ ସତ୍ୟାମାଶିରଂ ପୂର୍ବ୍ୟ ବ୍ୟୋମନି ।
 ଚତ୍ଵାର୍ଯ୍ୟନ୍ୟା ଭୁବନାନି ନିର୍ଣ୍ଣୟେ ଚାରୁଣି ଚକ୍ରେ ଯଦୃତୈରବର୍ଧତ ॥୧॥
 ସ ଭିକ୍ଷମାଣୋ ଅମୃତସ୍ୟ ଚାରୁଣ ଉଭେ ଦ୍ୟାବା କାବ୍ୟେନା ବି ଶଶ୍ରଥେ ।
 ତେଜିଷ୍ଠା ଅପୋ ମଂହନା ପରି ବ୍ୟତ ଯଦୀ ଦେବସ୍ୟ ଶ୍ରବସା ସଦୋ ବିଦୁଃ ॥୨॥
 ତେ ଅସ୍ୟ ସନ୍ତ କେତବୋଽମୃତ୍ୟବୋଽଦାଭ୍ୟାସୋ ଜନୁଷୀ ଉଭେ ଅନୁ ।
 ଯେଭିର୍ନୃମ୍ଣା ଚ ଦେବ୍ୟା ଚ ପୁନତ ଆଦିଦ୍ରାଜାନଂ ମନନା ଅଗୃଭ୍ଵତ ॥୩॥
 ସ ମୃଜ୍ୟମାନୋ ଦଶଭିଃ ସୁକର୍ମଭିଃ ପ୍ର ମଧ୍ୟମାସୁ ମାତୃଷୁ ପ୍ରମେ ସତା ।
 ବ୍ରତାନି ପାନୋ ଅମୃତସ୍ୟ ଚାରୁଣ ଉଭେ ନୃଚକ୍ଷା ଅନୁ ପଶ୍ୟତେ ବିଶୌ ॥୪॥
 ସ ମର୍ମଜାନ ଇନ୍ଦ୍ରିୟାୟ ଧାୟସ ଓଭେ ଅନ୍ତା ରୋଦସୀ ହର୍ଷତେ ହିତଃ ।
 ବୃଷା ଶୁଷ୍ଠେଣ ବାଧତେ ବି ଦୁର୍ମତୀରାଦେଦିଶାନଃ ଶୟ୍ଵହେବ ଶୁରୁଧଃ ॥୫॥

ସ ମାତରା ନ ଦଦୃଶାନ ଉସ୍ତ୍ରୟୋ ନାନଦଦେତି ମରୁତାମିବ ସୁନଃ ।
 ଜାନନ୍ତୁତଂ ପ୍ରଥମଂ ଯତ୍-ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରଂ ପ୍ରଶସ୍ତୟେ କମବୃଣୀତ ସୁକ୍ରତୁଃ ॥୭॥
 ରୁବତି ଭୀମୋ ବୃଷଭସ୍ତବିଷ୍ୟୟା ଶୃଙ୍ଗେ ଶିଶାନୋ ହରିଣୀ ବିଚକ୍ଷଣଃ ।
 ଆ ଯୋନିଂ ସୋମଃ ସୁକୃତଂ ନି ଷୀଦତି ଗବ୍ୟୟା ଦ୍ୱଗ୍ଭବତି ନିର୍ଣ୍ଣଗବ୍ୟୟା ॥୮॥
 ଶୁଚିଃ ପୁନାନସ୍ତନ୍ନମରେପସମବ୍ୟେ ହରିର୍ନ୍ୟଧାବିଷ୍ଟ ସାନବି ।
 ଭୁଷ୍ଟୋ ମିତ୍ରାୟ ବରୁଣାୟ ବାୟବେ ତ୍ରିଧାତୁ ମଧୁ କ୍ରିୟତେ ସୁକର୍ମଭିଃ ॥୯॥
 ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଦେବବୀତୟେ ବୃଷେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ହାଦି ସୋମଧାନମା ବିଶ ।
 ପୁରା ନୋ ବାଧାଭୁରିତାତି ପାରୟ ଶ୍ରେତ୍ରବିଜି ଦିଶ ଆହା ବିପୃଚ୍ଛତେ ॥୧୦॥
 ହିତୋ ନ ସପ୍ତିରଭି ବାଜମର୍ଷେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟେୟୋ ଜଠରମା ପବସ୍ତୁ ।
 ନାବା ନ ସିନ୍ଧୁମତି ପର୍ଷି ବିଦ୍ୱାଞ୍ଜୁରୋ ନ ଯୁଧ୍ୟନ୍ନବ ନୋ ନିଦଃ ସ୍ୱଃ ॥୧୦॥

(୯।୭୧) ରକ୍ଷିଃ - ରକ୍ଷଭଃ ବୈଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୮, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୯,
 ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଆ ଦକ୍ଷିଣା ସୃଜ୍ୟତେ ଶୁଷ୍ଟ୍ୟାସଦଂ ବେତି ଦ୍ରୁହୋ ରକ୍ଷସଃ ପାତି ଜାଗୃବିଃ ।
 ହରିରୋପଶଂ କୃଶୁତେ ନଭସ୍ୱୟ ଉପସ୍ତ୍ରରେ ଚମ୍ପୋର୍ବହ୍ନି ନିର୍ଣ୍ଣଜେ ॥୧॥
 ପ୍ର କୃଷ୍ଣିହେବ ଶୁଷ ଏତି ରୋରୁବଦସ୍ତୟଂ ବର୍ଣ୍ଣଂ ନି ରିଣୀତେ ଅସ୍ୟ ତମ୍ ।
 ଜହାତି ବକ୍ତ୍ରଂ ପିତୁରେତି ନିଷ୍ଠୁତମୁପପୁତଂ କୃଶୁତେ ନିର୍ଣ୍ଣଜଂ ତନା ॥୨॥
 ଅଦ୍ରିଭିଃ ସୁତଃ ପବତେ ଗଭସ୍ତ୍ରୋର୍ବାବୃଷାୟତେ ନଭସା ବେପତେ ମତୀ ।
 ସ ମୋଦତେ ନସତେ ସାଧତେ ଗିରା ନେନିକ୍ତେ ଅୟୁ ଯଜତେ ପରୀମଣି ॥୩॥
 ପରି ଦ୍ୟୁକ୍ଷଂ ସହସ୍ରଃ ପର୍ବତାବୃଧଂ ମଧୁଃ ସିଞ୍ଚନ୍ତି ହର୍ମ୍ୟସ୍ୟ ସକ୍ଷଶିମ୍ ।
 ଆ ଯସ୍ମିନ୍‌ଗାବଃ ସୁଦୁତାଦ ଉଧନି ମୂର୍ଧଞ୍ଚିଶତ୍ର୍ୟଗ୍ରିୟଂ ବରୀମଭିଃ ॥୪॥
 ସମୀ ରଥଂ ନ ଭୁରିଜୋରହେଷତ ଦଶ ସ୍ୱସାରୋ ଅଦିତେରୁପସ୍ତ ଆ ।
 ଜିଗାଦୁପ ଜ୍ରୟତି ଗୋରପୀତ୍ୟଂ ପଦଂ ଯଦସ୍ୟ ମତୁଥା ଅଜୀଜନନ୍ ॥୫॥
 ଶ୍ୟାନୋ ନ ଯୋନିଂ ସଦନଂ ପିୟା କୃତଂ ହିରଣ୍ୟୟମାସଦଂ ଦେବ ଏଷତି ।
 ଏ ରିଶନ୍ତି ବର୍ହିଷି ପ୍ରିୟଂ ଗିରାଶ୍ୱୋ ନ ଦେବୀ ଅପ୍ୟେତି ଯଜ୍ଞିୟଃ ॥୬॥

ପରା ବ୍ୟକ୍ତେ ଅରୁଷୋ ଦିବଃ କବିର୍ବୃଷା ତ୍ରିପୃଷ୍ଠୋ ଅନବିଷ୍ଟ ଗା ଅଭି ।
 ସହସ୍ରଶୀତିର୍ଯୁତିଃ ପରାୟତୀ ରେଭୋ ନ ପୂର୍ବାରୁଷସୋ ବି ରାଜତି ॥୭॥
 ଦୈଷଂ ରୂପଂ କୃଣୁତେ ବର୍ଣ୍ଣୋ ଅସ୍ୟ ସ ଯତ୍ରାଗୟତ୍ରମୃତା ସେଧତି ସ୍ତ୍ରୀଧଃ ।
 ଅୟା ଯାତି ସ୍ତ୍ରୀଧାୟା ଦୈବ୍ୟଂ ଜନଂ ସଂ ସୁଷ୍ମତୀ ନସତେ ସଂ ଗୋଅଗ୍ରୟା ॥୮॥
 ଉକ୍ଷେବ ଯୁଥା ପରିୟନ୍ନରାବୀଦଧି ତ୍ୱିଷୀରଧିତ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ।
 ଦିବ୍ୟଃ ସୁପର୍ଣ୍ଣୋଽବ ଚକ୍ଷତ ଯାଂ ସୋମଃ ପରି କ୍ରତୁନା ପଶ୍ୟତେ ଜାଃ ॥୯॥

(୯|୭୭) ଋଷିଃ - ହରିମନ୍ତଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ହରିଂ ମୃଜନ୍ତ୍ୟରୁଷୋ ନ ଯୁଜ୍ୟତେ ସଂ ଧେନୁଭିଃ କଲଶେ ସୋମୋ ଅଜ୍ୟତେ ।
 ଉଦ୍ଧାତମୀରୟତି ହିନ୍ଦୁତେ ମତୀ ପୁରୁଷୁତସ୍ୟ କତି ଚିତ୍-ପରିପ୍ରିୟଃ ॥୧॥
 ସାକଂ ବଦନ୍ତି ବହବୋ ମନୀଷିଣ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସୋମଂ ଜଠରେ ଯଦାଦୁହୁଃ ।
 ଯଦୀ ମୃଜନ୍ତି ସୁଗଭସ୍ତୟୋ ନରଃ ସନୀଳାଭିର୍ଦଶଭିଃ କାମ୍ୟଂ ମଧୁ ॥୨॥
 ଅରମମାଣୋ ଅତ୍ୟେତି ଗା ଅଭି ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ପ୍ରିୟଂ ଦୁହିତୁସ୍ତ୍ରୋ ରବମ୍ ।
 ଅନୁସ୍ତୈ ଜୋଷମଭରଦ୍ବିନଂଗୁସଃ ସଂ ଦ୍ୱୟାଭିଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଭିଃ କ୍ଷେତି ଜାମିଭିଃ ॥୩॥
 ନୃଧୂତୋ ଅଦ୍ରିଷୁତୋ ବର୍ହିଷି ପ୍ରିୟଃ ପତିର୍ଗବାଂ ପ୍ରଦିବ ଇନ୍ଦୁରୃତ୍ୱିୟଃ ।
 ପୁରଂଧିବାନ୍ନୁଷୋ ଯଜ୍ଞସ୍ତ୍ରାଧନଃ ଶୁଚିର୍ଯୟା ପବତେ ସୋମ ଇନ୍ଦ୍ର ତେ ॥୪॥
 ନୃବାହୁଭ୍ୟାଂ ଚୋଦିତୋ ଧାରୟା ସୁତୋଽନୁଷ୍ଠଧଂ ପବତେ ସୋମ ଇନ୍ଦ୍ର ତେ ।
 ଆପ୍ରାଃ କ୍ରତୁହସମଜୈରଧ୍ୱରେ ମତୀର୍ବେର୍ନ ଦ୍ରୁଷଜମ୍ବୋରାସଦଜରିଃ ॥୫॥
 ଅଂଶୁଂ ଦୁହନ୍ତି ସ୍ତନୟନ୍ତମକ୍ଷିତଂ କବିଂ କବୟୋଽପସୋ ମନୀଷିଣଃ ।
 ସମୀ ଗାବୋ ମତୟୋ ଯନ୍ତି ସଂୟତ ଋତସ୍ୟ ଯୋନା ସଦନେ ପୁନର୍ଭୁବଃ ॥୬॥
 ନାଭା ପୃଥିବ୍ୟା ଧରୁଣୋ ମହୋ ଦିବୋଽପାମୁମୌ ସିନ୍ଧୁଷ୍ପତ୍ନରୁକ୍ଷିତଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରୋ ବୃଷଭୋ ବିଭୁବସୁଃ ସୋମୋ ହୃଦେ ପବତେ ତାରୁ ମସ୍ତରଃ ॥୭॥
 ସ ତୁ ପବସ୍ୱ ପରି ପାର୍ଥିବଂ ରଜଃ ସ୍ରୋତ୍ରେ ଶିକ୍ଷନ୍ନାଧୁନ୍ନତେ ଚ ସୁକ୍ରତୋ ।
 ମା ନୋ ନିର୍ଭାଗ୍ନସୁନଃ ସାଦନସ୍ତୁଣୋ ରୟିଂ ପିଶଙ୍ଗଂ ବହୁଲଂ ବସୀମହି ॥୮॥

ଆ ତୁ ନ ଇନ୍ଦୋ ଶତଦାତୁଶ୍ୟଂ ସହସ୍ରଦାତୁ ପଶୁମଈରଣ୍ୟବତ୍ ।
ଉପ ମାସ୍ତୁ ବୃହତୀ ରେବତୀରିଷୋଽପି ସ୍ତୋତ୍ରସ୍ୟ ପବମାନ ନୋ ରହି ॥୯॥

=====

(୯।୭୩) ରକ୍ଷିଃ - ପବିତ୍ରଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ସ୍ରକ୍ତେ ଦ୍ରଘସ୍ୟ ଧମତଃ ସମସ୍ତରନ୍ତ୍ରତସ୍ୟ ଯୋନା ସମରନ୍ତ୍ର ନାଭୟଃ ।
ତ୍ରୀହସ ମୂର୍ଧ୍ନା ଅସୁରଶ୍ଚକ୍ର ଆରତେ ସତ୍ୟସ୍ୟ ନାବଃ ସୁକୃତମପୀପରନ୍ ॥୧॥
ସମ୍ୟକ୍ ସମ୍ୟକ୍ଷୋ ମହିଷା ଅହେଷତ ସିନ୍ଧୋର୍ମୁର୍ମାବପି ବେନା ଅବୀବିପନ୍ ।
ମଧୋର୍ଧାରାଭିର୍ଜନୟନ୍ତୋ ଅର୍କମିତ୍-ପ୍ରିୟାମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ତନ୍ଦ୍ରମବୀବୃଧନ୍ ॥୨॥
ପବିତ୍ରବନ୍ତଃ ପରି ବାତମାସତେ ପିତୈଷାଂ ପ୍ରତ୍ନୋ ଅଭି ରକ୍ଷତି ବ୍ରତମ୍ ।
ମହଃ ସମୁଦ୍ରଂ ବରୁଣସ୍ତ୍ରୋ ଦଧେ ଧୀରା ଇଚ୍ଛେକୁର୍ପରୁଣେଷ୍ଠାରଭମ୍ ॥୩॥
ସହସ୍ରଧାରୋଽବ ତେ ସମସ୍ତରନ୍ଦିବୋ ନାକେ ମଧୁଜିହ୍ଵା ଅସଶ୍ଚତଃ ।
ଅସ୍ୟ ଯୁଗୋ ନ ନି ମିଷନ୍ତି ଭୂର୍ଭୂୟଃ ପଦେପଦେ ପାଶିନଃ ସନ୍ତି ସେତବଃ ॥୪॥
ପିତୁର୍ମାତୁରଧ୍ୟା ଯେ ସମସ୍ତରନ୍ତ୍ରତା ଶୋଚନ୍ତଃ ସଂଦହନ୍ତୋ ଅବ୍ରତାନ୍ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ଵିଷ୍ଟାମପ ଧମନ୍ତି ମାୟୟା ବ୍ରତମସିକ୍ନୀଂ ଭୂମନୋ ଦିବସ୍ଵରି ॥୫॥
ପ୍ରତ୍ନାନ୍ତାନାଦଧ୍ୟା ଯେ ସମସ୍ତରନ୍ତ୍ର-ଲୋକୟନ୍ତାସୋ ରଭସସ୍ୟ ମନ୍ତବଃ ।
ଅପାନକ୍ଷାସୋ ବଧିରା ଅହାସତ ଋତସ୍ୟ ପତ୍ନାଂ ନ ତରନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟତଃ ॥୬॥
ସହସ୍ରଧାରେ ବିତତେ ପବିତ୍ର ଆ ବାତଂ ପୁନନ୍ତି କବୟୋ ମନୀଷିଣଃ ।
ରୁଦ୍ରାସ ଏଷାମିଷିରାସୋ ଅଦ୍ରୁହଃ ଯୁଗଃ ସ୍ଵଞ୍ଚିଃ ସୁଦୃଶୋ ନୃଚକ୍ଷସଃ ॥୭॥
ଋତସ୍ୟ ଗୋପା ନ ଦଭାୟ ସୁକ୍ରତୁସ୍ତୀ ଷ ପବିତ୍ରା ହୃଦ୍ୟାନ୍ତରା ଦଧେ ।
ବିଦ୍ଵାନ୍ତସ ବିଶ୍ଵା ଭୁବନାଭି ପଶ୍ୟତ୍ୟବାଜୁଷ୍ଟାନ୍ ବିଧ୍ୟତି କର୍ତ୍ତେ ଅବ୍ରତାନ୍ ॥୮॥
ଋତସ୍ୟ ତନ୍ତୁର୍ବିତତଃ ପବିତ୍ର ଆ ଜିହ୍ଵାୟା ଅଗ୍ରେ ବରୁଣସ୍ୟ ମାୟୟା ।
ଧୀରାଶ୍ଵିଉସ୍ତମିନକ୍ଷନ୍ତ ଆଶତାତ୍ରା କର୍ତ୍ତମବ ପଦାତ୍ୟପ୍ରଭୁଃ ॥୯॥

=====

(୯।୭୪) ଋଷିଃ - କକ୍ଷୀବାନ୍ ଦୈର୍ଘତମସଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୭, ୯, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୮,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଶିଶୁର୍ନ ଜାତୋଽବ ଚକ୍ରଦଦ୍ବନ୍ଦେ ସ୍ବର୍ଯ୍ୟଦ୍ବାଜ୍ୟରୁଷଃ ସିଷାସତି ।
ଦିବୋ ରେତସା ସଚତେ ପଘ୍ନୋବୃଧା ତମୀମହେ ସୁମତୀ ଶର୍ମ ସପ୍ରଥଃ ॥୧॥
ଦିବୋ ଯୁଃ ସ୍ବମ୍ନୋ ଧରୁଣଃ ସ୍ବାତତ ଆପୂର୍ଣ୍ଣୋ ଅଂଶୁଃ ପର୍ଯ୍ୟେତି ବିଶ୍ବତଃ ।
ସେମେ ମହୀ ରୋଦସୀ ଯୁକ୍ଷଦାବୃତା ସମୀଚୀନେ ଦାଧାର ସମିଷଃ କବିଃ ॥୨॥
ମହି ଧ୍ବରଃ ସୁକୃତଂ ସୋମ୍ୟଂ ମଧୁର୍ବୀ ଗବ୍ୟତିରଦିତେରୃତଂ ଯୁତେ ।
ଇଶୋ ଯୋ ବୃଷ୍ଟେରିତ ଉସ୍ତିୟୋ ବୃଷାପାଂ ନେତା ଯ ଇତଉତିରୃଗ୍ନିୟଃ ॥୩॥
ଆତ୍ମନ୍ଦନ୍ନଭୋ ଦୁହ୍ୟତେ ଘୃତଂ ପୟ ଋତସ୍ୟ ନାଭିରମୃତଂ ବି ଜାୟତେ ।
ସମୀଚୀନାଃ ସୁଦାନବଃ ପ୍ରୀଣନ୍ତି ତଂ ନରୋ ହିତମବ ମେହନ୍ତି ପେରବଃ ॥୪॥
ଅରାବୀଦଂଶୁଃ ସଚମାନ ଉର୍ମିଣା ଦେବାବ୍ୟଂ ମନୁଷେ ପିନ୍ଦୁତି ତ୍ବଚମ୍ ।
ଦଧାତି ଗର୍ଭମଦିତେରୂପସ୍ତ ଆ ଯେନ ତୋକଂ ଚ ତନୟଂ ଚ ଧାମହେ ॥୫॥
ସହସ୍ରଧାରୋଽବ ତା ଅସଞ୍ଜତସ୍ତୃତୀୟେ ସନ୍ତୁ ରଜସି ପ୍ରଜାବତୀଃ ।
ଚତସ୍ରୋ ନାଭୋ ନିହିତା ଅବୋ ଦିବୋ ହବିର୍ଭରନ୍ତ୍ୟମୃତଂ ଘୃତଶ୍ଚୁତଃ ॥୬॥
ଶ୍ବେତଂ ରୂପଂ କୃଶୁତେ ଯୁସ୍ତିଷାସତି ସୋମୋ ମୀର୍ଦ୍ଧା ଅସୁରୋ ବେଦ ଭୁମନଃ ।
ଧିୟା ଶମୀ ସଚତେ ସେମତି ପ୍ରବଢିବସ୍ବବନ୍ଧମବ ଦର୍ଷଦୁଦ୍ରିଶମ୍ ॥୭॥
ଅଧ ଶ୍ବେତଂ କଲଶଂ ଗୋଭିରକ୍ତଂ କାର୍ଷ୍ଣନ୍ନା ବାଜ୍ୟକ୍ରମୀତ୍ ସସବାନ୍ ।
ଆ ହିନ୍ଦିରେ ମନସା ଦେବୟନ୍ତଃ କକ୍ଷୀବତେ ଶତହିମାୟ ଗୋନାମ୍ ॥୮॥
ଅଦ୍-ଭିଃ ସୋମ ପପୃତାନସ୍ୟ ତେ ରସୋଽବ୍ୟୋ ବାରଂ ବି ପବମାନ ଧାବତି ।
ସ ମୃଜ୍ୟମାନଃ କବିଭିର୍ମଦିକ୍ତମ ସ୍ବଦସ୍ବେନ୍ଦ୍ରାୟ ପବମାନ ପୀତୟେ ॥୯॥

=====

(୯|୭୫) ଋଷିଃ - କବିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅଭି ପ୍ରିୟାଶି ପବତେ ଚନୋହିତୋ ନାମାନି ଯୁହ୍ନୋ ଅଧି ଯେଷୁ ବର୍ଧତେ ।
ଆ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ବୃହତୋ ବୃହନ୍ନଧି ରଥଂ ବିଷ୍ଣୁଞ୍ଜମରୁହଦ୍ବିଚକ୍ଷଣଃ ॥୧॥
ଋତସ୍ୟ ଜିହ୍ଵା ପବତେ ମଧୁ ପ୍ରିୟଂ ବକ୍ତ୍ରା ପତିର୍ଯ୍ୟୟୋ ଅସ୍ୟା ଅଦାଭ୍ୟଃ ।
ଦଧାତି ପୁତ୍ରଃ ପିତ୍ରୋରପୀତ୍ୟଂ ନାମ ତୃତୀୟମଧି ରୋଚନେ ଦିବଃ ॥୨॥
ଅବ ଦ୍ୟୁତାନଃ କଲଶାଁ ଅଚିକ୍ରଦନ୍ତୁଭିର୍ଯୋମାନଃ କୋଶ ଆ ହିରଣ୍ୟୟେ ।
ଅଭୀମୃତସ୍ୟ ଦୋହନା ଅନୁଷତାଧି ତ୍ରିପୃଷ୍ଠ ଉଷସୋ ବି ରାଜତି ॥୩॥
ଅଦ୍ରିଭିଃ ସୁତୋ ମତିଭିଷ୍ଟନୋହିତଃ ପ୍ରରୋଚୟନ୍ନୋଦସୀ ମାତରା ଶୁଚିଃ ।
ରୋମାଣ୍ୟବ୍ୟା ସମୟା ବି ଧାବତି ମଧୋର୍ଧାରା ପିନ୍ଦୁମାନା ଦିବେଦିବେ ॥୪॥
ପରି ସୋମ ପ୍ର ଧନ୍ଵା ସ୍ଵସ୍ତୟେ ନୃଭିଃ ପୁନାନୋ ଅଭି ବାସୟାଶିରମ୍ ।
ୟେ ତେ ମଦା ଆହନସୋ ବିହାୟସସ୍ତେଭିରିନ୍ଦ୍ରଂ ଚୋଦୟ ଦାତବେ ମଘମ୍ ॥୫॥

॥ ଇତି ସପ୍ତମାଷ୍ଟକେ ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଥଃ ସପ୍ତମୋଽଷ୍ଟକଃ ।
(ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୨୭)

=====

(୯।୨୭) ଋଷିଃ - କବିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଧର୍ତ୍ତା ଦିବଃ ପବତେ କୃତ୍ୟୋ ରସୋ ଦକ୍ଷୋ ଦେବାନାମନୁମାଦ୍ୟୋ ନୃଭିଃ ।
ହରିଃ ସୃଜାନୋ ଅତ୍ୟୋ ନ ସତ୍ତ୍ୱଭିର୍ବୃଥା ପାଜାଂସି କୃଣୁତେ ନଦୀଷୁ ॥୧॥
ଶୂରୋ ନ ଧତ୍ ଆୟୁଧା ଗଭସ୍ତ୍ୟୋଃ ସ୍ତଃ ସିଷାସନ୍ତଧିରୋ ଗବିଷ୍ଠିଷୁ ।
ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଶୁଷ୍ମମୀରୟନ୍ନପସ୍ତ୍ୟଭିରିନ୍ନୁର୍ହିନ୍ନାନୋ ଅଜ୍ୟତେ ମନୀଷିଭିଃ ॥୨॥
ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସୋମ ପବମାନ ଉର୍ମିଣା ତବିଷ୍ୟମାଣୋ ଜଠରେଷୁ ବିଶ ।
ପ୍ର ଶଃ ପିନ୍ଦୁ ବିଦ୍ୟୁଦଭ୍ରେବ ରୋଦସୀ ଧିୟା ନ ବାଜାଁ ଉପ ମାସି ଶଶ୍ୱତଃ ॥୩॥
ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ରାଜା ପବତେ ସ୍ୱର୍ତ୍ତୁଶ ରତସ୍ୟ ଧୀତିମୃଷିଷାଳବୀବଶତ୍ ।
ୟଃ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟାସିରେଣ ମୃଜ୍ୟତେ ପିତା ମତୀନାମସମଷ୍ଟକାବ୍ୟଃ ॥୪॥
ବୃଷେବ ଯୁଥା ପରି କୋଶମର୍ଷସ୍ୟାପାମୁପସ୍ତେ ବୃଷଭଃ କନିକ୍ରଦତ୍ ।
ସ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ପବସେ ମସ୍ତରିତ୍ରମୋ ଯୁଥା ଜେଷାମ ସମିଧେ ଦ୍ୱୋତୟଃ ॥୫॥

=====

(୯।୨୭) ଋଷିଃ - କବିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଏଷ ପ୍ର କୋଶେ ମଧୁମାଁ ଅତିକ୍ରଦଦିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରୋ ବପୁଷୋ ବପୁଷ୍ଟରଃ ।
ଅଭୀମୃତସ୍ୟ ସୁଦୁଘା ଘୃତଶ୍ଚୁତୋ ବାଗ୍ରା ଅର୍ଷନ୍ତି ପୟସେବ ଧେନବଃ ॥୧॥
ସ ପୂର୍ବ୍ୟଃ ପବତେ ଯଃ ଦିବସ୍ତ୍ୱରି ଶ୍ୟେନୋ ମଥାୟଦିଷିତସ୍ତ୍ରିରୋ ରଜଃ ।
ସ ମଧୁ ଆ ଯୁବତେ ବେବିଜାନ ଇତ୍-କୃଣାନୋରସ୍ତୁର୍ମନସ୍ରାହ ବିଭୂୟଷା ॥୨॥
ତେ ନଃ ପୂର୍ବାସ ଉପରାସ ଇନ୍ଦବୋ ମହେ ବାଜାୟ ଧନ୍ୱନ୍ତ ଗୋମତେ ।
ଇକ୍ଷେଣ୍ୟାସୋ ଅହ୍ୟୋ ନ ତାରବୋ ବ୍ରହ୍ମବ୍ରହ୍ମ ଯେ ଭୁଭୁଷୁର୍ହବିର୍ହବିଃ ॥୩॥

ଅୟଂ ନୋ ବିଦ୍ବାନ୍ନୁନ ବଦ୍ବନ୍ନୁଷ୍ୟତ ଇୟଃ ସତ୍ରାଚା ମନସା ପୁରୁଷୁତଃ ।
 ଇନସ୍ୟ ଯଃ ସଦନେ ଗର୍ଭମାଦଧେ ଗବାମୁରୁବ୍-ଜମଭ୍ୟର୍ଷତି ବ୍ରଜମ୍ ॥୪॥
 ଚକ୍ରିର୍ଦିବଃ ପବତେ କୃତ୍ୟୋ ରସୋ ମହା ଅଦବ୍-ଧୋ ବରୁଣୋ ହୁରୁଗ୍ୟତେ ।
 ଅସାବି ମିତ୍ରୋ ବୃଜନେଷୁ ଯୁକ୍ତିୟୋଃତ୍ୟୋ ନ ଯୁଧେ ବୃଷୟଃ କନିକ୍ରଦତ୍ ॥୫॥

=====

(୯|୭୮) ଋଷିଃ - କବିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ରାଜା ବାଚଂ ଜନୟନ୍ନୁସିଷ୍ୟଦଦପୋ ବସାନୋ ଅଭି ଗା ଇୟସତି ।
 ଗୃତ୍ବଣାତି ରିପ୍ରମବିରସ୍ୟ ତାନ୍ନା ଶୁଭୋ ଦେବାନାମୁପ ଯାତି ନିଷ୍ଠୁତମ୍ ॥୧॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ପରି ଷିତ୍ୟସେ ନୃଭିର୍ନୃତକ୍ଷା ଉର୍ମିଃ କବିରଜ୍ୟସେ ବନେ ।
 ପୂର୍ବାହି ତେ ସୁତୟଃ ସନ୍ତି ଯାତବେ ସହସ୍ରମଶ୍ୱା ହରୟଶ୍ଚମୁଷଦଃ ॥୨॥
 ସମୁଦ୍ରିୟା ଅୟୁରସୋ ମନୀଷିଣମାସୀନା ଅନ୍ତରଭି ସୋମମକ୍ଷରନ୍ ।
 ତା ଇଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତି ହର୍ମ୍ୟସ୍ୟ ସକ୍ଷଶିଂ ଯାତନ୍ତେ ସୁମ୍ନଂ ପବମାନମକ୍ଷିତମ୍ ॥୩॥
 ଗୋଜିନ୍ନଃ ସୋମୋ ରଥଜିଜ୍ଞିରଣ୍ୟଜିତ୍-ସ୍ୱର୍ଜିଦବ୍-ଜିତ୍-ପବତେ ସହସ୍ରଜିତ୍ ।
 ଯଂ ଦେବାସଶ୍ଚକ୍ରିରେ ପୀତୟେ ମଦଂ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଠଂ ଦ୍ରଘମରୁଣଂ ମୟୋଭୁବମ୍ ॥୪॥
 ଏତାନି ସୋମ ପବମାନୋ ଅସ୍ତ୍ରୟଃ ସତ୍ୟାନି କୃଶ୍ମନ୍ ଦ୍ରବିଶାନ୍ୟର୍ଷସି ।
 ଜହି ଶତ୍ରୁମନ୍ତ୍ରିକେ ଦୂରକେ ଚ ଯ ଉର୍ବୀଂ ଗବ୍ୟତିମଭୟଂ ଚ ନସ୍ତୁଧି ॥୫॥

=====

(୯|୭୯) ଋଷିଃ - କବିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅରୋଦସୋ ନୋ ଧନ୍ୱନ୍ତିୟବଃ ପ୍ର ସୁବାନାସୋ ବୃହଦିବେଷୁ ହରୟଃ ।
 ବି ଚ ନଶନ୍ନ ଇଷୋ ଅରାତୟୋଃର୍ଯ୍ୟୋ ନଶନ୍ତ ସନିଷନ୍ତ ନୋ ଧିୟଃ ॥୧॥
 ପ୍ର ଶୋ ଧନ୍ୱନ୍ତିୟବୋ ମଦରୁ୍ୟତୋ ଧନା ବା ଯେଭିରର୍ବତୋ ଜୁନୀମସି ।
 ତିରୋ ମର୍ତ୍ତସ୍ୟ କସ୍ୟ ଚିତ୍-ପରିହୃତିଂ ବୟଂ ଧନାନି ବିଶ୍ୱଧା ଭରେମହି ॥୨॥

ଉତ ସୁସ୍ୟା ଅରାତ୍ୟା ଅରିର୍ହି ଷ ଉତାନ୍ୟସ୍ୟା ଅରାତ୍ୟା ବୃକୋ ହି ଷଃ ।
 ଧନ୍ୱନ୍ନ ତୃଷ୍ଣା ସମରୀତ ତାଁ ଅଭି ସୋମ ଜହି ପବମାନ ଦୁରାଧ୍ୟଃ ॥୩॥
 ଦିବି ତେ ନାଭା ପରମୋ ଯୁ ଆଦଦେ ପୃଥିବ୍ୟାସ୍ତେ ରୁରୁଦୁଃ ସାନବି କ୍ଷିପଃ ।
 ଅଦ୍ରୟସ୍ତା ବୟତି ଗୋରଧି ତୃତ୍ୟାୟୁ ତ୍ୱା ହସ୍ତୈର୍ଦୁଦୁର୍ଦ୍ଦମନୀଷିଣଃ ॥୪॥
 ଏବା ତ ଇନ୍ଦୋ ସୁଭ୍ରଂ ସୁପେଶସଂ ରସଂ ତୁଞ୍ଜନ୍ତି ପ୍ରଥମା ଅଭିଶ୍ରିୟଃ ।
 ନିଦଂନିଦଂ ପବମାନ ନି ତାରିଷ ଆବିସ୍ତେ ଶୁଷ୍ଣୋ ଭବତୁ ପ୍ରିୟୋ ମଦଃ ॥୫॥

(୯।୮୦) ଋଷିଃ - ବସୁଃ ଭାରଦ୍ୱାଜଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ସୋମସ୍ୟ ଧାରା ପବତେ ନୃତକ୍ଷସ ଋତେନ ଦେବାନ୍ ହବତେ ଦିବସ୍ତୁରି ।
 ବୃହସ୍ପତେ ରବଧେନା ବି ଦିଦ୍ୟୁତେ ସମୁଦ୍ରାସୋ ନ ସବନାନି ବିବ୍ୟତୁଃ ॥୧॥
 ଯଂ ତ୍ୱା ବାଜିନ୍ନୟା ଅଭ୍ୟନୂଷତାୟୋହତଂ ଯୋନିମା ରୋହସି ଦ୍ୟୁମାନ ।
 ମଘୋନାମାୟୁଃ ପ୍ରତିରନ୍ ମହି ଶ୍ରବ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ପବସେ ବୃଷା ମଦଃ ॥୨॥
 ଏନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ କୁକ୍ଷା ପବତେ ମଦିକ୍ତମ ଉର୍ଜଂ ବସାନଃ ଶ୍ରବସେ ସୁମଙ୍ଗଲଃ ।
 ପ୍ରତ୍ୟତ୍ ସ ବିଶ୍ୱା ଭୁବନାଭି ପପ୍ରଥେ କ୍ରୀଳନ୍ ହରିରତ୍ୟଃ ସ୍ୟନ୍ଦତେ ବୃଷା ॥୩॥
 ତଂ ତ୍ୱା ଦେବେଭ୍ୟୋ ମଧୁମତ୍ତମଂ ନରଃ ସହସ୍ରଧାରଂ ଦୁହତେ ଦଶ କ୍ଷିପଃ ।
 ନୃଭିଃ ସୋମ ପ୍ରରୁ୍ୟତୋ ଗ୍ରୀବଭିଃ ସୁତୋ ବିଶ୍ୱାନ୍ ଦେବାଁ ଆ ପବସ୍ତା ସହସ୍ରଜିତ୍ ॥୪॥
 ତଂ ତ୍ୱା ହସ୍ତିନୋ ମଧୁମତ୍ତମଦ୍ରିର୍ଦୁହକ୍ତ୍ୟାୟୁ ବୃଷତଂ ଦଶ କ୍ଷିପଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସୋମ ମାଦୟନ୍ ଦୈବ୍ୟଂ ଜନଂ ସିନ୍ଧୋରିବୋର୍ମିଃ ପବମାନୋ ଅର୍ଷସି ॥୫॥

(୯।୮୧) ଋଷିଃ - ବସୁଃ ଭାରଦ୍ୱାଜଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୪, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୫,
 ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପ୍ର ସୋମସ୍ୟ ପବମାନସ୍ୟୋର୍ମୟ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଜଠରଂ ସୁପେଶସଃ ।
 ଦଧ୍ନା ଯଦୀମୁନୀତା ଯଶସା ଗବାଂ ଦାନାୟ ଶୂରମୁଦମନ୍ତିଷୁଃ ସୁତାଃ ॥୧॥

ଅଛା ହି ସୋମଃ କଲଣାଁ ଅସିଷ୍ୟଦଦତ୍ୟୋ ନ ବୋଲ୍‌ହା ରଘୁବର୍ତ୍ତନିର୍ବୃଷା ।
 ଅଥା ଦେବାନାମୁଭୟସ୍ୟ ଜନ୍ମନୋ ବିଦ୍ମାଁ ଅଶ୍ଳୋତ୍ୟମୁତ ଇତଶ୍ଚ ଯତ୍ ॥୭॥
 ଆ ନଃ ସୋମ ପବମାନଃ କିରା ବସ୍ତ୍ରିନ୍ଦୋ ଭବ ମଘବା ରାଧସୋ ମହଃ ।
 ଶିକ୍ଷା ବୟୋଧୋ ବସବେ ସୁ ତେତୁନା ମା ନୋ ଗୟମାରେ ଅସ୍ତୁତ୍-ପରା ସିତଃ ॥୮॥
 ଆ ନଃ ପୂଷା ପବମାନଃ ସୁରାତୟୋ ମିତ୍ରୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ବରୁଣଃ ସଜୋଷସଃ ।
 ବୃହସ୍ପତିର୍ମରୁତୋ ବାୟୁରଶ୍ୱିନା ଦୃଷ୍ଟା ସବିତା ସୁୟମା ସରସ୍ୱତୀ ॥୯॥
 ଉତେ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ବିଶ୍ୱମିନ୍ଦ୍ରେ ଅର୍ଯ୍ୟମା ଦେବୋ ଅଦିତିର୍ବିଧାତା ।
 ଭଗୋ ନୃଶଂସ ଉର୍ବରୁକ୍ଷିଷଂ ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ ପବମାନଂ ଭୁଷନ୍ତୁ ॥୧୦॥

(୯।୮୭) ଋଷିଃ - ବସୁଃ ଭାରଦ୍ୱାଜଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୪, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ଃ,
 ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଅସାବି ସୋମୋ ଅରୁଷୋ ବୃଷା ହରୀ ରାଜେବ ଦସ୍ତୋ ଅଭି ଗା ଅଚିକ୍ରଦତ୍ ।
 ପୁନାନୋ ବାରଂ ପର୍ଯ୍ୟେତ୍ୟବ୍ୟୟଂ ଶ୍ୟେନୋ ନ ଯୋନିଂ ଘୃତବନ୍ତମାସଦମ୍ ॥୧॥
 କବିର୍ବେଧସ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟେଷି ମାହିନମତ୍ୟୋ ନ ମୃଷ୍ଟୋ ଅଭି ବାଜମର୍ଷସି ।
 ଅପସେଧନ୍ନୁରିତା ସୋମ ମୃଲୟ ଘୃତଂ ବସାନଃ ପରି ଯାସି ନିର୍ଣ୍ଣୟମ୍ ॥୨॥
 ପର୍ଜନ୍ୟଃ ପିତା ମହିଷସ୍ୟ ପର୍ଣ୍ଣିନୋ ନାଭା ପୃଥିବ୍ୟା ଗିରିଷ୍ଠ ଷୟଂ ଦଧେ ।
 ସ୍ୱସାର ଆପୋ ଅଭି ଗା ଉତାସରତ୍ନସଂ ଗ୍ରାବଭିର୍ନସତେ ବୀତେ ଅଧୁରେ ॥୩॥
 ଜାୟେବ ପତ୍ୟାବପି ଶେବ ମଂହସେ ପଜ୍ରାୟା ଗର୍ଭ ଶୃଣୁହି ବ୍ରବୀମି ତେ ।
 ଅନ୍ତର୍ବାଣୀଷୁ ପ୍ର ତରା ସୁ ଜୀବସେନିନ୍ଦ୍ୟୋ ବୃଜନେ ସୋମ ଜାଗୃହି ॥୪॥
 ଯଥା ପୂର୍ବେଭ୍ୟଃ ଶତସା ଅମୃତଃ ସହସ୍ରସାଃ ପର୍ଯ୍ୟୟା ବାଜମିନ୍ଦୋ ।
 ଏବା ପବସ୍ତୁ ସୁବିତାୟ ନବ୍ୟସେ ତବ ବ୍ରତମନ୍ତ୍ରାପଃ ସଚନ୍ତେ ॥୫॥

=====

(୯।୮୩) ଋଷିଃ - ପବିତ୍ରଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପବିତ୍ରଂ ତେ ବିତତଂ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ତେ ପ୍ରଭୁର୍ଗାତ୍ରାଣି ପର୍ଯ୍ୟେଷି ବିଶ୍ୱତଃ ।
ଅତସ୍ତତନୁର୍ନ ତଦାମୋ ଅଶ୍ୱତେ ଶୃତାସ ଇଦ୍ରହୃଦ୍ବସୁମାଗତ ॥୧॥
ତପୋଷ୍ଠବିତ୍ରଂ ବିତତଂ ଦିବସ୍ତଦେ ଶୋଚନ୍ତୋ ଅସ୍ୟ ତନ୍ତ୍ରବୋ ବ୍ୟସ୍ଥିରନ୍ ।
ଅବନ୍ତ୍ୟସ୍ୟ ପବୀତାରମାଗବୋ ଦିବସ୍ତୃଷ୍ଣମଧି ତିଷ୍ଠନ୍ତି ଚେତସା ॥୨॥
ଅରୁରୁଚଦୁଷସଃ ପୃଶ୍ନିରଗ୍ରିୟ ଉକ୍ଷା ବିଭର୍ତ୍ତ ଭୁବନାନି ବାଜୟୁଃ ।
ମାୟାବିନୋ ମମିରେ ଅସ୍ୟ ମାୟା ନୃଚକ୍ଷସଃ ପିତରୋ ଗର୍ଭମା ଦଧୁଃ ॥୩॥
ଗନ୍ଧର୍ବ ଇତ୍-ଆ ପଦମସ୍ୟ ରକ୍ଷତି ପାତି ଦେବାନାଂ ଜନିମାନ୍ୟଦ୍-ଭୂତଃ ।
ଗୃଭ୍ଣାତି ରିପୁଂ ନିଧୟା ନିଧାପତିଃ ସୁକୃତମା ମଧୁନୋ ଭକ୍ଷମାଗତ ॥୪॥
ହବିର୍ହବିଷ୍ଣୋ ମହି ସଦ୍ମ ଦୈବ୍ୟଂ ନଭୋ ବସାନଃ ପରି ଯାସ୍ୟାଧିରମ୍ ।
ରାଜା ପବିତ୍ରରଥୋ ବାଜମାରୁହଃ ସହସ୍ରଭୃଷ୍ଣିର୍ଜୟସି ଶ୍ରବୋ ବୃହତ୍ ॥୫॥

=====

(୯।୮୪) ଋଷିଃ - ପ୍ରଜାପତିଃ ବାଚ୍ୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପବସ୍ତୁ ଦେବମାଦନୋ ବିଚର୍ଷଣିରୟା ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବରୁଣାୟ ବାୟବେ ।
କୃଧୀ ନୋ ଅଦ୍ୟ ବରିବଃ ସ୍ୱସ୍ତିମଦୁରୁକ୍ଷିତୌ ଗୃଣାହି ଦୈବ୍ୟଂ ଜନମ୍ ॥୧॥
ଆ ଯସ୍ତସ୍ତୌ ଭୁବନାନ୍ୟମର୍ତ୍ୟୋ ବିଶ୍ୱାନି ସୋମଃ ପରି ତାନ୍ୟର୍ଷତି ।
କୃଶ୍ନହ୍ୱସଂଚୃତଂ ବିଚୃତମଭିଷ୍ଟୟ ଇନ୍ଦୁଃ ସିଷକ୍ଷ୍ୟସସଂ ନ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ॥୨॥
ଆ ଯୋ ଗୋଭିଃ ସୃଜ୍ୟତ ଓଷଧୀଷ୍ଠା ଦେବାନାଂ ସୁମ୍ନ ଇଷୟନ୍ନୁପାବସୁଃ ।
ଆ ବିଦ୍ୟୁତା ପବତେ ଧାରୟା ସୁତ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସୋମୋ ମାଦୟାଦୈବ୍ୟଂ ଜନମ୍ ॥୩॥
ଏଷ ସ୍ୟ ସୋମଃ ପବତେ ସହସ୍ରଜିଜ୍ଞାନୋ ବାଚମିଷିରାମୁଷର୍ବୁଧମ୍ ।
ଇନ୍ଦୁଃ ସମୁଦ୍ରମୁଦିୟର୍ତ୍ତ ବାୟୁରିରେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ହାର୍ଦ୍ଦି କଲଶେଷୁ ସୀଦତି ॥୪॥
ଅଭି ତ୍ୟଂ ଗାବଃ ପୟସା ପୟୋବୃଧଂ ସୋମଂ ଶ୍ରୀଣନ୍ତି ମତିଭିଃ ସ୍ୱର୍ବଦମ୍ ।
ଧନଂଜୟଃ ପବତେ କୃତ୍ୟୋ ରସୋ ବିପ୍ରଃ କବିଃ କାବ୍ୟେନା ସ୍ୱର୍ତନାଃ ॥୫॥

=====

(୯।୮୫) ଋଷିଃ - ବେନଃ ଭାର୍ଗଭଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୧୦, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୧-୧୨,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ସୁଷୁତଃ ପରି ସ୍ରବାପାମୀବା ଭବତୁ ରକ୍ଷସା ସହ ।
ମା ତେ ରସସ୍ୟ ମସ୍ତତ ଦୃୟାବିନୋ ଦ୍ରବିଶସ୍ତୁକ୍ତ ଇହ ସନ୍ନିନ୍ଦବଃ ॥୧॥
ଅସ୍ମାନ୍ନସମୟେ ପବମାନ ଚୋଦୟ ଦକ୍ଷୋ ଦେବାନାମସି ହି ପ୍ରିୟୋ ମଦଃ ।
ଜହି ଶତ୍ରୁରଭ୍ୟା ଭୟନାୟତଃ ପିବେନ୍ଦ୍ର ସୋମମବ ନୋ ମୃଧୋ ଜହି ॥୨॥
ଅଦବ୍-ଧ ଇନ୍ଦୋ ପବସେ ମଦିକ୍ତମ ଆତ୍ରେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଭବସି ଧାସିରୁତ୍ତମଃ ।
ଅଭି ସ୍ଵରକ୍ତି ବହବୋ ମନୀଷିଣୋ ରାଜାନମସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ନିଂସତେ ॥୩॥
ସହସ୍ରଶୀଥଃ ଶତଧାରୋ ଅଦ୍-ଭୂତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦ୍ରଃ ପବତେ କାମ୍ୟଂ ମଧୁ ।
ଜୟନ୍-କ୍ଷେତ୍ରମଭ୍ୟର୍ଷା ଜୟନ୍ନପ ଭରୁଂ ନୋ ଗାତୁଂ କୃଣୁ ସୋମ ମୀଦୁଃ ॥୪॥
କନିକ୍ରଦତ୍-କଲଶେ ଗୋଭିରଜ୍ୟସେ ବ୍ୟବ୍ୟୟଂ ସମୟା ବାରମର୍ଷସି ।
ମର୍ମଜ୍ୟମାନୋ ଅତ୍ୟୋ ନ ସାନସିରିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସୋମ ଜଠରେ ସମକ୍ଷରଃ ॥୫॥
ସ୍ଵାଦୁଃ ପବସ୍ତୁ ଦିବ୍ୟାୟ ଜନ୍ମନେ ସ୍ଵାଦୁରିନ୍ଦ୍ରାୟ ସୁହବୀତୁନାମ୍ନେ ।
ସ୍ଵାଦୁର୍ମିତ୍ରାୟ ବରୁଣାୟ ବାୟବେ ବୃହସ୍ପତୟେ ମଧୁମାଁ ଅଦାଭ୍ୟଃ ॥୬॥
ଅତ୍ୟଂ ମୃଜକ୍ତି କଲଶେ ଦଶ କ୍ଷିପଃ ପ୍ର ବିପ୍ରାଣାଂ ମତୟୋ ବାଚ ଇରତେ ।
ପବମାନା ଅଭ୍ୟର୍ଷକ୍ତି ସୁଷୁତିମେନ୍ଦ୍ରଂ ବିଶକ୍ତି ମଦିରାସ ଇନ୍ଦବଃ ॥୭॥
ପବମାନୋ ଅଭ୍ୟର୍ଷା ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମୁର୍ବୀଂ ଗବ୍ୟତିଂ ମହି ଶର୍ମ ସପ୍ରଥଃ ।
ମାକିର୍ନୋ ଅସ୍ୟ ପରିଷ୍ପତିରୀଶତେନ୍ଦୋ ଜୟେମ ଦୃୟା ଧନଂଧନମ୍ ॥୮॥
ଅଧି ଦ୍ୟାମସ୍ତ୍ରାଦୃଷତୋ ବିଚକ୍ଷଣୋଃରୁରୁତଦ୍ଵି ଦିବୋ ରୋଚନା କବିଃ ।
ରାଜା ପବିତ୍ରମତ୍ୟେତି ରୋରୁବଦିବଃ ପୀୟୂଷଂ ଦୁହତେ ନୃତକ୍ଷସଃ ॥୯॥
ଦିବୋ ନାକେ ମଧୁଜିହ୍ଵା ଅସକ୍ଷତୋ ବେନା ଦୁହନ୍ତ୍ୟକ୍ଷଣଂ ଗିରିଷ୍ଠାମ୍ ।
ଅୟୁ ଦ୍ରଘଂ ବାବୃଧାନଂ ସମୁଦ୍ର ଆ ସିନ୍ଧୋରୂର୍ମା ମଧୁମକ୍ତଂ ପବିତ୍ର ଆ ॥୧୦॥
ନାକେ ସୁପର୍ଣ୍ଣମୁପପତ୍ତିବାଂସଂ ଗିରୋ ବେନାନାମକୃପକ୍ତ ପୂର୍ବୀଃ ।
ଶିଶୁଂ ରିହକ୍ତି ମତୟଃ ପନିପ୍ଳୁତଂ ହିରଣ୍ୟୟଂ ଶକୁନଂ କ୍ଷାମଣି ସ୍ଥାମ୍ ॥୧୧॥

ଉର୍ଧ୍ୱା ଗନ୍ଧର୍ବୋ ଅଧି ନାକେ ଅସ୍ଥାଦ୍ୱିଶ୍ୱା ରୂପା ପ୍ରତିଚକ୍ଷାଣୋ ଅସ୍ୟ ।

ଭାନୁଃ ଶୁକ୍ରେଣ ଶୋଚିଷା ବ୍ୟଦ୍ୟୋତ୍-ପ୍ରାରୁରୁଚଦ୍ରୋଦସୀ ମାତରା ଶୁଚିଃ ॥୧୭॥

=====

(୯।୮୭) ରକ୍ଷିଃ - ଆକୃଷ୍ଣାଃ ମାଷାଃ ୧-୧୦, ସିକତା ନିବାବରୀ ୧୧-୨୦, ପୃଶ୍ନୟଃ ଅଜାଃ ୨୧-୩୦,
ଆକୃଷ୍ଣାଃ ମାଷାଃ ସିକତା ନିବାବରୀ ପୃଶ୍ନୟଃ ଅଜାଃ ୩୧-୪୦, ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ ୪୧-୪୫,
ଗୃହମଦଃ ୪୬-୪୮, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ତ ଆଶବଃ ପବମାନ ଧୀଜବୋ ମଦା ଅର୍ଷନ୍ତି ରଘୁଜା ଇବ ତୁନା ।
ଦିବ୍ୟାଃ ସୁପର୍ଣ୍ଣା ମଧୁମନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରବୋ ମଦିନ୍ତମାସଃ ପରି କୋଶମାସତେ ॥୧॥
ପ୍ର ତେ ମଦାସୋ ମଦିରାସ ଆଶବୋଽସୃଷତ ରଥ୍ୟାସୋ ଯଥା ପୃଥକ୍ ।
ଧେନୁର୍ନ ବସ୍ରଂ ପୟସାଭି ବକ୍ତ୍ରିଶମିନ୍ଦ୍ରମିନ୍ଦ୍ରବୋ ମଧୁମନ୍ତ ଉର୍ମୟଃ ॥୨॥
ଅତ୍ୟୋ ନ ହିୟାନୋ ଅଭି ବାଜମର୍ଷ ସ୍ୱର୍ବିତ୍-କୋଶଂ ଦିବୋ ଅଦ୍ରିମାତରମ୍ ।
ବୃଷା ପବିତ୍ରେ ଅଧି ସାନୋ ଅବ୍ୟୟୋ ସୋମଃ ପୁନାନ ଇନ୍ଦ୍ରିୟାୟ ଧାୟସେ ॥୩॥
ପ୍ର ତ ଆଶ୍ୱିନୀଃ ପବମାନ ଧୀଜୁବୋ ଦିବ୍ୟା ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରନ୍ ପୟସା ଧରୀମଣି ।
ପ୍ରାନ୍ତରୃଷୟଃ ସ୍ଥାବିରୀରସୃଷତ ଯେ ତ୍ୱା ମୃଜତ୍ୟୁଷିଷାଶ ବେଧସଃ ॥୪॥
ବିଶ୍ୱା ଧାମାନି ବିଶ୍ୱଚକ୍ଷ ଋତୁସଃ ପ୍ରତୋସ୍ତେ ସତଃ ପରି ଯନ୍ତି କେତବଃ ।
ବ୍ୟାନଶିଃ ପବସେ ସୋମ ଧର୍ମଭିଃ ପତିର୍ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜସି ॥୫॥
ଉଭୟତଃ ପବମାନସ୍ୟ ରଶ୍ମୟୋ ପୁରସ୍ୟ ସତଃ ପରି ଯନ୍ତି କେତବଃ ।
ୟଦୀ ପବିତ୍ରେ ଅଧି ମୃଜ୍ୟତେ ହରିଃ ସଭା ନି ଯୋନା କଲଶେଷୁ ସୀଦତି ॥୬॥
ୟଞ୍ଜସ୍ୟ କେତୁଃ ପବତେ ସ୍ୱଧୂରଃ ସୋମୋ ଦେବାନାମୁପ ଯାତି ନିଷ୍ପତମ୍ ।
ସହସ୍ରଧାରଃ ପରି କୋଶମର୍ଷତି ବୃଷା ପବିତ୍ରମତ୍ୟେତି ରୋରୁବତ୍ ॥୭॥
ରାଜା ସମୁଦ୍ରଂ ନଦ୍ୟୋ ବି ଗାହତେଽପାମୂର୍ମଂ ସତତେ ସିନ୍ଧୁଷୁ ଶ୍ରିତଃ ।
ଅଧ୍ୟସ୍ଥାସ୍ତାନୁ ପବମାନୋ ଅବ୍ୟୟଂ ନାଭା ପୃଥିବ୍ୟା ଧରୁଣୋ ମହୋ ଦିବଃ ॥୮॥
ଦିବୋ ନ ସାନୁ ସ୍ତନୟନ୍ନତିକ୍ରଦତ୍ ଦ୍ୟୌଃଶ୍ଚ ଯସ୍ୟ ପୃଥିବୀ ତ ଧର୍ମଭିଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସଖ୍ୟଂ ପବତେ ବିବେଦିଦସୋମଃ ପୁନାନଃ କଲଶେଷୁ ସୀଦତି ॥୯॥

ଜ୍ୟୋତିର୍ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ପବତେ ମଧୁ ପ୍ରିୟଂ ପିତା ଦେବାନାଂ ଜନିତା ବିଭୁବସୁଃ ।
 ଦଧାତି ରତ୍ନଂ ସ୍ୱଧୟୋରପୀତ୍ୟଂ ମଦିତ୍ତମୋ ମସ୍ତର ଇନ୍ଦ୍ରିୟୋ ରସଃ ॥୧୦॥
 ଅଭିକ୍ରନ୍ଦନ୍ କଲଶଂ ବାଜ୍ୟର୍ଷତି ପତିର୍ଦିବଃ ଶତଧାରୋ ବିଚକ୍ଷଣଃ ।
 ହରିର୍ମିତ୍ରସ୍ୟ ସଦନେଷୁ ସୀଦତି ମର୍ମଜାନୋଽବିଭିଃ ସିନ୍ଧୁଭିର୍ବୃଷା ॥୧୧॥
 ଅଗ୍ରେ ସିନ୍ଧୁନାଂ ପବମାନୋ ଅର୍ଷତ୍ୟାଗ୍ରେ ବାଚୋ ଅଗ୍ରିୟୋ ଗୋଷୁ ଗଚ୍ଛତି ।
 ଅଗ୍ରେ ବାଜସ୍ୟ ଭଜତେ ମହାଧନଂ ସ୍ୱାୟଧଃ ସୋତୃଭିଃ ପୁୟତେ ବୃଷା ॥୧୨॥
 ଅୟଂ ମତବାଞ୍ଛକୁନୋ ଯଥା ହିତୋଽବ୍ୟେ ସସାର ପବମାନ ଉର୍ମିଣା ।
 ତବ କ୍ରତୁଃ ରୋଦସୀ ଅନ୍ତରା କବେ ଶୁଚିର୍ଯୟା ପବତେ ସୋମ ଇନ୍ଦ୍ର ତେ ॥୧୩॥
 ଦ୍ରାପିଂ ବସାନୋ ଯଜତୋ ଦିବିୟୁଶମନ୍ତରିକ୍ଷପ୍ରା ଭୁବନେଷ୍ୱର୍ପିତଃ ।
 ସ୍ୱର୍ଜଞ୍ଜାନୋ ନଭସାଭ୍ୟକ୍ରମୀତ୍-ପ୍ରତୁମସ୍ୟ ପିତରମା ବିବାସତି ॥୧୪॥
 ସୋ ଅସ୍ୟ ବିଶେ ମହି ଶର୍ମ ଯଚ୍ଛତି ଯୋ ଅସ୍ୟ ଧାମ ପ୍ରଥମଂ ବ୍ୟାନଶେ ।
 ପଦଂ ଯଦସ୍ୟ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ୟତୋ ବିଶ୍ୱା ଅଭି ସଂ ଯାତି ସଂୟତଃ ॥୧୫॥
 ପ୍ରୋ ଅୟାସୀଦିନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ନିଷ୍ଠୁତଂ ସଖା ସଖ୍ୟାନ୍ ପ୍ର ମିନାତି ସଂଶିରମ୍ ।
 ମର୍ଯ୍ୟ ଇବ ଯୁବତିଭିଃ ସମର୍ଷତି ସୋମଃ କଲଶେ ଶତୟାମ୍ନା ପଥା ॥୧୬॥
 ପ୍ର ବୋ ଧିୟୋ ମନ୍ତ୍ରୟୁବୋ ବିପନ୍ୟବଃ ପନସ୍ତ୍ୟବଃ ସଂବସନେଷ୍ଟକ୍ରମୁଃ ।
 ସୋମଂ ମନୀଷା ଅଭ୍ୟନୁଷତ ସୁତୋଽଭି ଧେନବଃ ପୟସେମଶିଶ୍ରୟୁଃ ॥୧୭॥
 ଆ ନଃ ସୋମ ସଂୟତଂ ପିପ୍ପ୍ୟାଷୀମିଷମିନ୍ଦୋ ପବସ୍ତୁ ପବମାନୋ ଅସ୍ତ୍ରଧମ୍ ।
 ଯା ନୋ ଦୋହତେ ତ୍ରିରହନ୍ନସଶୁଷୀ ସୁମଦ୍ବାଜବନ୍ଧୁଧୁମସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥୧୮॥
 ବୃଷା ମତୀନାଂ ପବତେ ବିଚକ୍ଷଣଃ ସୋମୋ ଅହଃ ପ୍ରତରୀତୋଷସୋ ଦିବଃ ।
 କ୍ରାଶା ସିନ୍ଧୁନାଂ କଲଶାଁ ଅବୀବଶଦିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ହାର୍ଦ୍ୟାବିଶନ୍ନନୀଷିଭିଃ ॥୧୯॥
 ମନୀଷିଭିଃ ପବତେ ପୂର୍ବ୍ୟଃ କବିର୍ନୃଭିର୍ଯତଃ ପରି କୋଶାଁ ଅଚିକ୍ରଦତ୍ ।
 ତ୍ରିତସ୍ୟ ନାମ ଜନୟନ୍ତୁଧୁ କ୍ଷରଦିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବାୟୋଃ ସଖ୍ୟାୟ କର୍ତ୍ତବେ ॥୨୦॥
 ଅୟଂ ପୁନାନ ଉଷସୋ ବି ରୋଚୟଦୟଂ ସିନ୍ଧୁଭ୍ୟୋ ଅଭବଦୁ ଲୋକକୃତ୍ ।
 ଅୟଂ ତ୍ରିଃ ସପ୍ତ ଦୁଦୁହାନ ଆଶିରଂ ସୋମୋ ହୃଦେ ପବତେ ତାରୁ ମସ୍ତରଃ ॥୨୧॥
 ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଦିବ୍ୟେଷୁ ଧାମସୁ ସୃଜାନ ଇନ୍ଦୋ କଲଶେ ପବିତ୍ର ଆ ।
 ସୀଦନ୍ତିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଜଠରେ କନିକ୍ରଦନ୍ତୁଭିର୍ଯତଃ ସୂର୍ଯ୍ୟମାରୋହୟୋ ଦିବି ॥୨୨॥

ଅଦ୍ରିତଃ ସୁତଃ ପବସେ ପବିତ୍ର ଆଁ ଇନ୍ଦ୍ରବିଦ୍ରସ୍ୟ ଜଠରେଷ୍ଠାବିଶନ୍ ।
 ତ୍ଵଂ ନୃତକ୍ଷା ଅଭବୋ ବିଚକ୍ଷଣ ସୋମ ଗୋତ୍ରମଙ୍ଗିରୋଭ୍ୟୋଃବୃଣୋରପ ॥୭୩॥
 ତ୍ଵାଂ ସୋମ ପବମାନଂ ସ୍ଵାଧ୍ୟୋଃନୁ ବିପ୍ରାସୋ ଅମଦନ୍ନବସ୍ୟବଃ ।
 ତ୍ଵାଂ ସୁପର୍ଣ୍ଣ ଆଭରଦ୍ବିବସ୍ତରୀୟୋ ବିଶ୍ଵାଭିର୍ମତିଭିଃ ପରିଷ୍କୃତମ୍ ॥୭୪॥
 ଅବ୍ୟୋ ପୁନାନଂ ପରି ବାର ଉର୍ମିଣା ହରିଂ ନବନ୍ତେ ଅଭି ସପ୍ତ ଧେନବଃ ।
 ଅପାମୁପସ୍ତେ ଅଧ୍ୟାୟବଃ କବିମୃତସ୍ୟ ଯୋନା ମହିଷା ଅହେଷତ ॥୭୫॥
 ଇନ୍ଦୁଃ ପୁନାନୋ ଅତି ଗାହତେ ମୃଧୋ ବିଶ୍ଵାନି କୃଶ୍ଣନ୍ସୁପଥାନି ଯଜ୍ୟବେ ।
 ଗାଃ କୃଶ୍ଵାନୋ ନିର୍ଣ୍ଣୁଜଂ ହର୍ଯ୍ୟତଃ କବିରତ୍ୟୋ ନ କ୍ରୀଳନ୍ ପରି ବାରମର୍ଷତି ॥୭୬॥
 ଅସଶ୍ଚତଃ ଶତଧାରା ଅଭିଶ୍ରିୟୋ ହରିଂ ନବନ୍ତେଽବ ତା ଉଦନ୍ୟବଃ ।
 କ୍ଷିପୋ ମୃଜକ୍ତି ପରି ଗୋଭିରାବୃତଂ ତୃତୀୟେ ପୃଷ୍ଠେ ଅଧି ରୋଚନେ ଦିବଃ ॥୭୭॥
 ତବେମାଃ ପ୍ରଜା ଦିବ୍ୟସ୍ୟ ରେତସସ୍ତୁଂ ବିଶ୍ଵସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜସି ।
 ଅଥେଦଂ ବିଶ୍ଵଂ ପବମାନ ତେ ବଶେ ତୃମିୟୋ ପ୍ରଥମୋ ଧାମଧା ଅସି ॥୭୮॥
 ତ୍ଵଂ ସମୁଦ୍ରୋ ଅସି ବିଶ୍ଵବିତ୍-କବେ ତବେମାଃ ପଞ୍ଚ ପ୍ରଦିଶୋ ବିଧର୍ମଣି ।
 ତ୍ଵଂ ଦ୍ୟାଂ ଚ ପୃଥିବୀଂ ଚାତି ଜଭିଷେ ତବ ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ପବମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ॥୭୯॥
 ତ୍ଵଂ ପବିତ୍ରେ ରଜସୋ ବିଧର୍ମଣି ଦେବେଭ୍ୟଃ ସୋମ ପବମାନ ପୁୟସେ ।
 ତ୍ଵାମୁଶିଜଃ ପ୍ରଥମା ଅଗୃଭ୍ଷତ ତୁଭ୍ୟୋମା ବିଶ୍ଵା ଭୁବନାନି ଯେମିରେ ॥୮୦॥
 ପ୍ର ରେଭ ଏତ୍ୟତି ବାରମବ୍ୟୟଂ ବୃଷା ବନେଷ୍ଠବ ଚକ୍ରଦଢରିଃ ।
 ସଂ ଧୀତୟୋ ବାବଶାନା ଅନୁଷତ ଶିଶୁଂ ରିହକ୍ତି ମତୟଃ ପନିପୁତମ୍ ॥୮୧॥
 ସ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ରଶ୍ମିଭିଃ ପରି ବ୍ୟତ ତନ୍ତୁଂ ତନ୍ନାନସ୍ତ୍ରୁବୃତଂ ଯଥା ବିଦେ ।
 ନୟନ୍ମୃତସ୍ୟ ପ୍ରଶିଷୋ ନବୀୟସୀଃ ପତିର୍ଜନୀନାମୁପ ଯାତି ନିଷ୍କୃତମ୍ ॥୮୨॥
 ରାଜା ସିନ୍ଧୁନାଂ ପବତେ ପତିର୍ଦିବ ଋତସ୍ୟ ଯାତି ପଥିଭିଃ କନିକ୍ରଦତ୍ ।
 ସହସ୍ରଧାରଃ ପରି ଷିତ୍ୟତେ ହରିଃ ପୁନାନୋ ବାଚଂ ଜନୟନ୍ନୁପାବସୁଃ ॥୮୩॥
 ପବମାନ ମହ୍ୟର୍ଣ୍ଣୋ ବି ଧାବସି ସୁରୋ ନ ଚିତ୍ରୋ ଅବ୍ୟୟାନି ପବ୍ୟୟା ।
 ଗଭସ୍ତ୍ରପୁତୋ ନୃଭିରଦ୍ରିଭିଃ ସୁତୋ ମହେ ବାଜାୟ ଧନ୍ୟାୟ ଧନ୍ବସି ॥୮୪॥
 ଇକ୍ଷମୂର୍ଜଂ ପବମାନାଭ୍ୟର୍ଷସି ଶ୍ୟୋନୋ ନ ବଂସୁ କଲଶେଷୁ ସୀଦସି ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମଦ୍ଵା ମଦ୍ୟୋ ମଦଃ ସୁତୋ ଦିବୋ ବିଷ୍ଣୁନ୍ ଉପମୋ ବିଚକ୍ଷଣଃ ॥୮୫॥

ସପ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନାରୋ ଅଭି ମାତରଃ ଶିଶୁଂ ନବଂ ଜଞ୍ଜାନଂ ଜେନଂ ବିପଶ୍ଚିତମ୍ ।
 ଅପାଂ ଗନ୍ଧର୍ବଂ ଦିବ୍ୟଂ ନୃତକ୍ଷସଂ ସୋମଂ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜସେ ॥୩୬॥
 ଈଶାନ ଇମା ଭୁବନାନି ବୀୟସେ ଯୁଜାନ ଇନ୍ଦୋ ହରିତଃ ସୁପର୍ଣ୍ଣଃ ।
 ତାସ୍ତେ କ୍ଷରନ୍ତୁ ମଧୁମଦ୍-ଘୃତଂ ପୟସ୍ତବ ବ୍ରତେ ସୋମ ତିଷ୍ଠନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣୟଃ ॥୩୭॥
 ତ୍ୱଂ ନୃତକ୍ଷା ଅସି ସୋମ ବିଶ୍ୱତଃ ପବମାନ ବୃଷଭ ତା ବି ଧାବସି ।
 ସ ନଃ ପବସ୍ୱ ବସୁମଜ୍ଜିରଣ୍ୟବଦ୍ୱୟଂ ସ୍ୟାମ ଭୁବନେଷୁ ଜୀବସେ ॥୩୮॥
 ଗୋବିତ୍-ପବସ୍ୱ ବସୁବିଜିରଣ୍ୟବିଦ୍ରେତୋଧା ଇନ୍ଦୋ ଭୁବନେଷ୍ୱର୍ପିତଃ ।
 ତ୍ୱଂ ସୁବୀରୋ ଅସି ସୋମ ବିଶ୍ୱବିତ୍ ତ୍ୱା ବିପ୍ରା ଉପ ଗିରେମ ଆସତେ ॥୩୯॥
 ଉନ୍ନଧ୍ୱ ଉର୍ମିର୍ବନନା ଅତିଷ୍ଠିପଦପୋ ବସାନୋ ମହିଷୋ ବି ଗାହତେ ।
 ରାଜା ପବିତ୍ରରଥୋ ବାଜମାରୁହସ୍ତହସ୍ତତୃଷ୍ଣିର୍ଜୟତି ଶ୍ରବୋ ବୃହତ୍ ॥୪୦॥
 ସ ଭୟନା ଉଦିୟତ୍ ପ୍ରଜାବତୀର୍ବିଶ୍ୱାୟୁର୍ବିଶ୍ୱାଃ ସୁଭରା ଅହର୍ଦିବି ।
 ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରଜାବଦ୍ରୟିମଶ୍ୱପସ୍ୟଂ ପୀତ ଇନ୍ଦବିଦ୍ରମସ୍ତଭ୍ୟଂ ଯାତତାତ୍ ॥୪୧॥
 ସୋ ଅଗ୍ରେ ଅହ୍ନଂ ହରିର୍ହର୍ଯ୍ୟତୋ ମଦଃ ପ୍ର ଚେତସା ଚେତୟତେ ଅନୁ ଦ୍ୟୁତିଃ ।
 ଦ୍ୱା ଜନା ଯାତୟନ୍ନନ୍ତରୀୟତେ ନରା ତ ଶଂସଂ ଦୈବ୍ୟଂ ତ ଧର୍ତ୍ତରି ॥୪୨॥
 ଅଞ୍ଜିତେ ବ୍ୟଞ୍ଜିତେ ସମଞ୍ଜିତେ କ୍ରତୁଂ ରିହନ୍ତି ମଧୁନାଭ୍ୟଞ୍ଜିତେ ।
 ସିନ୍ଧୋରୁଚ୍ଛାସେ ପତୟନ୍ତୁମୁକ୍ଷଣଂ ହିରଣ୍ୟପାବାଃ ପଶୁମାସୁ ଗୃଭ୍ଣତେ ॥୪୩॥
 ବିପଶ୍ଚିତେ ପବମାନାୟ ଗାୟତ ମହୀ ନ ଧାରାତ୍ୟନ୍ଧୋ ଅର୍ଷତି ।
 ଅହିର୍ନ ଜୁଷ୍ଟାମତି ସର୍ପତି ତ୍ୱଚମତ୍ୟୋ ନ କ୍ରୀଳନ୍ନସରଦୃଷା ହରିଃ ॥୪୪॥
 ଅଗ୍ରେଗୋ ରାଜାପ୍ୟସ୍ତବିଷ୍ୟତେ ବିମାନୋ ଅହ୍ନଂ ଭୁବନେଷ୍ୱର୍ପିତଃ ।
 ହରିର୍ଯୁତସୁଃ ସୁଦୃଶୀକୋ ଅର୍ଣ୍ଣବୋ ଜ୍ୟୋତୀରଥଃ ପବତେ ରାୟ ଓକ୍ୟଃ ॥୪୫॥
 ଅସର୍ଜି ସ୍କନ୍ଧୋ ଦିବ ଉଦ୍ୟତୋ ମଦଃ ପରି ତ୍ରିଧାତୁର୍ଭୁବନାନ୍ୟର୍ଷତି ।
 ଅଂଶୁଂ ରିହନ୍ତି ମତୟଃ ପନିପ୍ଳୁତଂ ଗିରା ଯଦି ନିର୍ଣ୍ଣଜମୃଗ୍ନିଶୋ ଯୟଃ ॥୪୬॥
 ପ୍ର ତେ ଧାରା ଅତ୍ୟଶ୍ୱାନି ମେଷ୍ୟଃ ପୁନାନସ୍ୟ ସଂୟତୋ ଯନ୍ତି ରଂହୟଃ ।
 ଯଦ୍-ଗୋଭିରିନ୍ଦୋ ତମ୍ବୋଃ ସମଜ୍ୟସ ଆ ସୁବାନଃ ସୋମ କଲଶେଷୁ ସୀଦସି ॥୪୭॥
 ପବସ୍ୱ ସୋମ କ୍ରତୁବିନ୍ନ ଉକ୍-ଧ୍ୟୋଃବ୍ୟୋ ବାରେ ପରି ଧାବ ମଧୁ ପ୍ରିୟମ୍ ।
 ଜହି ବିଶ୍ୱାନୁକ୍ଷସ ଇନ୍ଦୋ ଅତ୍ରିଶୋ ବୃହଦ୍ୱଦେମ ବିଦଧେ ସୁବୀରାଃ ॥୪୮॥

=====

(୯।୮୭) ଋଷିଃ - ଉଶନାଃ କାବ୍ୟଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ତୁ ଦ୍ରବ ପରି କୋଶଂ ନି ଷାଦ ନୃଭିଃ ପୁନାନୋ ଅଭି ବାଜମର୍ଷ ।

ଅଶ୍ୱଂ ନ ତ୍ୱା ବାଜିନଂ ମର୍ଜୟନ୍ତୋଽଛ୍ଛା ବର୍ହୀ ରଶନାଭିର୍ନୟନ୍ତି ।।୧।।

ସ୍ୱାୟୁଧଃ ପବତେ ଦେବ ଇନ୍ଦୁରଶସ୍ତ୍ରିହା ବୃଜନଂ ରକ୍ଷମାଶଃ ।

ପିତା ଦେବାନାଂ ଜନିତା ସୁଦକ୍ଷୋ ବିଷ୍ଣୁମ୍ନୋ ଦିବୋ ଧରୁଣଃ ପୃଥିବ୍ୟାଃ ।।୨।।

ଋଷିର୍ବିପ୍ରଃ ପୁରଏତା ଜନାନାମୃତୁର୍ଧୀର ଉଶନା କାବ୍ୟେନ ।

ସ ଚିଦ୍ଦିବେଦ ନିହିତଂ ଯଦାସାମପୀତ୍ୟଂ ଗୁହ୍ୟଂ ନାମ ଗୋନାମ୍ ।।୩।।

ଏଷ ସ୍ୟ ତେ ମଧୁମାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମୋ ବୃଷା ବୃଷ୍ଣେ ପରି ପବିତ୍ରେ ଅକ୍ଷାଃ ।

ସହସ୍ରସାଃ ଶତସା ଭୂରିଦାବା ଶଶ୍ୱତମଂ ବର୍ହିରା ବାଜ୍ୟସ୍ଥାତ୍ ।।୪।।

ଏତେ ସୋମା ଅଭି ଗବ୍ୟା ସହସ୍ରା ମହେ ବାଜାୟାମୃତାୟ ଶ୍ରବାଂସି ।

ପବିତ୍ରେଭିଃ ପବମାନା ଅସ୍ତ୍ରଶ୍ଚକ୍ଷ୍ମବସ୍ୟାବୋ ନ ପୃତନାଜୋ ଅତ୍ୟାଃ ।।୫।।

ପରି ହି ସ୍ଥା ପୁରୁହୂତୋ ଜନାନାଂ ବିଶ୍ୱାସରଦ୍-ଭୋଜନା ପୂୟମାନଃ ।

ଅଥା ଭର ଶ୍ୟେନଭୃତ ପ୍ରୟାଂସି ରୟିଂ ତୁଞ୍ଜାନୋ ଅଭି ବାଜମର୍ଷ ।।୬।।

ଏଷ ସୁବାନଃ ପରି ସୋମଃ ପବିତ୍ରେ ସର୍ଗୋ ନ ସୃଷ୍ଟୋ ଅଦଧାବଦର୍ବା ।

ତିଗ୍ନୋ ଶିଶାନୋ ମହିଷୋ ନ ଶୃଙ୍ଗୋ ଗା ଗବ୍ୟନ୍ନଭି ଶୂରୋ ନ ସତ୍ୱା ।।୭।।

ଏଷା ଯୟୌ ପରମାଦନ୍ତରଦ୍ରେଃ କୂଟିସ୍ତତୀରୂର୍ବେ ଗା ବିବେଦ ।

ଦିବୋ ନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ସ୍ତନୟନ୍ତ୍ୟନ୍ତ୍ରିଃ ସୋମସ୍ୟ ତେ ପବତ ଇନ୍ଦ୍ର ଧାରା ।।୮।।

ଉତ ସ୍ଥ ରାଶିଂ ପରି ଯୁସି ଗୋନାମିନ୍ଦ୍ରେଶ ସୋମ ସରଥଂ ପୁନାନଃ ।

ପୂର୍ବୀରିଷୋ ବୃହତୀର୍ଜୀରଦାନୋ ଶିକ୍ଷା ଶତୀବସ୍ତବ ତା ଉପଷ୍ପୁତ୍ ।।୯।।

=====

(୯।୮୮) ଋଷିଃ - ଉଶନାଃ କାବ୍ୟଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅୟଂ ସୋମ ଇନ୍ଦ୍ର ତୁଭ୍ୟଂ ସୁନ୍ଦେ ତୁଭ୍ୟଂ ପବତେ ତ୍ୱମସ୍ୟ ପାହି ।

ତ୍ୱଂ ହ ଯଂ ଚକୃଷେ ତ୍ୱଂ ବବୃଷ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ମଦାୟ ଯୁଜ୍ୟାୟ ସୋମମ୍ ।।୧।।

ସ ଇଂ ରଥୋ ନ ଭୁରିଷାଳୟୋଜି ମହଃ ପୁରୁଣି ସାତୟୋ ବସୁନି ।
 ଆଦୀଂ ବିଶ୍ୱା ନଦୁଷ୍ୟାଣି ଜାତା ସ୍ୱର୍ଷାତା ବନ ଉର୍ଧ୍ୱା ନବନ୍ତ ॥୨॥
 ବାୟୁର୍ନ ଯୋ ନିୟୁତ୍ତାଂ ଇଷ୍ଟୟାମା ନାସତ୍ୟେବ ହବ ଆ ଶଂଭବିଷ୍ଟଃ ।
 ବିଶ୍ୱବାରୋ ଦ୍ରବିଶୋଦା ଇବ ତୁନ୍ଦୁଷେବ ଧୀଜବନୋଽସି ସୋମ ॥୩॥
 ଇନ୍ଦ୍ରୋ ନ ଯୋ ମହା କର୍ମାଣି ଚକ୍ରିର୍ହନ୍ତା ବୃତ୍ରାଶାମସି ସୋମ ପୂର୍ଭତ୍ ।
 ପୈଦ୍ମୋ ନ ହି ତ୍ୱମହିନାମ୍ନାଂ ହନ୍ତା ବିଶ୍ୱସ୍ୟାସି ସୋମ ଦସ୍ୟୋଃ ॥୪॥
 ଅଗ୍ନିର୍ନ ଯୋ ବନ ଆ ସୃଜ୍ୟମାନୋ ବୃଥା ପାଜାଂସି କୃଣୁତେ ନଦୀଷୁ ।
 ଜନୋ ନ ଯୁଧ୍ୱା ମହତ ଉପବିରିୟୁର୍ଭି ସୋମଃ ପବମାନ ଉର୍ମିମ୍ ॥୫॥
 ଏତେ ସୋମା ଅତି ବାରାଣ୍ୟବ୍ୟା ଦିବ୍ୟା ନ କୋଶାସୋ ଅଭ୍ରବର୍ଷାଃ ।
 ବୃଥା ସମୁଦ୍ରଂ ସିନ୍ଧବୋ ନ ନୀଚୀଃ ସୁତାସୋ ଅଭି କଲଣାଂ ଅସ୍ତଗ୍ରନ୍ ॥୬॥
 ଶୁଷ୍ମା ଶର୍ଯୋ ନ ମାରୁତଂ ପବସ୍ତାନଭିଶସ୍ତା ଦିବ୍ୟା ଯୁଧା ବିଚ୍ ।
 ଆପୋ ନ ମୟୁ ସୁମତିର୍ଭବା ନଃ ସହସ୍ରାୟାଃ ପୃତନାଷାଶ୍ଚ ଯଜ୍ଞଃ ॥୭॥
 ରାଜ୍ଞୋ ନୁ ତେ ବରୁଣସ୍ୟ ବ୍ରତାନି ବୃହଦ୍-ଗଭୀରଂ ତବ ସୋମ ଧାମ ।
 ଶୁଚିଷ୍ଟମସି ପ୍ରିୟୋ ନ ମିତ୍ରୋ ଦକ୍ଷାୟୋ ଅୟମେବାସି ସୋମ ॥୮॥

(୯।୮୯) ଋଷିଃ - ଉଶନାଃ କାବ୍ୟଃ, ଜ୍ଞନଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପ୍ରୋ ସ୍ୟ ବହିଃ ପଥ୍ୟାଭିରସ୍ୟାନ୍ ଦିବୋ ନ ବୃଷ୍ଟିଃ ପବମାନୋ ଅକ୍ଷାଃ ।
 ସହସ୍ରଧାରୋ ଅସଦନ୍ୟସ୍ତେ ମାତୁରୁପସ୍ତେ ବନ ଆ ଚ ସୋମଃ ॥୧॥
 ରାଜା ସିନ୍ଧୁନାମବସିଷ୍ଟ ବାସ ଋତସ୍ୟ ନାବମାରୁହଦ୍ରଜିଷ୍ଟାମ୍ ।
 ଅୟୁ ଦ୍ରୟୋ ବାବୃଧେ ଶ୍ୟେନଜୁତୋ ଦୁହ ଇଂ ପିତା ଦୁହ ଇଂ ପିତୂର୍ଜାମ୍ ॥୨॥
 ସିଂହଂ ନସନ୍ତ ମଧ୍ୱୋ ଅୟାସଂ ହରିମରୁଷଂ ଦିବୋ ଅସ୍ୟ ପତିମ୍ ।
 ଶୂରୋ ଯୁଧ୍ମୁ ପ୍ରଥମଃ ପୃଥ୍ୱତେ ଗା ଅସ୍ୟ ଚକ୍ଷସା ପରି ପାତୁ୍ୟକ୍ଷା ॥୩॥
 ମଧୁପୃଷ୍ଠଂ ଘୋରମୟାସମଶ୍ୱଂ ରଥେ ଯୁଞ୍ଜିନ୍ଧ୍ୟରୁଚକ୍ର ଋଷ୍ଟମ୍ ।
 ସ୍ୱସାର ଇଂ ଜାମୟୋ ମର୍ଜୟନ୍ତି ସନାଭୟୋ ବାଜିନମୂର୍ଜୟନ୍ତି ॥୪॥

ଚତସ୍ର ଇଂ ଘୃତଦୁହଃ ସଚକ୍ରେ ସମାନେ ଅଦ୍ରୁର୍ବରୁଣେ ନିଷତ୍ୱାଃ ।
 ତା ଇମର୍ଷନ୍ତି ନମସା ପୁନାନାସ୍ତା ଇଂ ବିଶ୍ୱତଃ ପରି ଷନ୍ତି ପୂର୍ବଃ ॥୫॥
 ବିଷ୍ଣୁମ୍ନୋ ଦିବୋ ଧରୁଣଃ ପୃଥିବ୍ୟା ବିଶ୍ୱା ଉତ ଶିତୟୋ ହସ୍ତେ ଅସ୍ୟ ।
 ଅସତ୍ତ ଉସ୍ରୋ ଗୁଣତେ ନିୟୁତ୍ୱାନୁୟୋ ଅଂଶୁଃ ପବତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟାୟ ॥୬॥
 ବନ୍ଧୁନବାତୋ ଅଭି ଦେବବୀତିମିନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ବୃତ୍ରହା ପବସ୍ତୁ ।
 ଶଗ୍ଧି ମହଃ ପୁରୁଷନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାୟଃ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ପତୟଃ ସ୍ୟାମ ॥୭॥

=====

(୯।୯୦) ଋଷିଃ - ବଶିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ହିନ୍ଦ୍ରାନୋ ଜନିତା ରୋଦସ୍ୟୋ ରଥୋ ନ ବାଜଂ ସନିଷ୍ୟନ୍ତୟାସୀତ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତାୟୁଧା ସଂଶିଶାନୋ ବିଶ୍ୱା ବସୁ ହସ୍ତୟୋରାଦଧାନଃ ॥୧॥
 ଅଭି ତ୍ରିପୃଷ୍ଠଂ ବୃଷଣଂ ବୟୋଧାମାଙ୍ଗୁଷାଶାମବାବଶନ୍ତ ବାଣୀଃ ।
 ବନା ବସାନୋ ବରୁଣୋ ନ ସିନ୍ଧୁନ୍ତି ରତ୍ନଧା ଦୟତେ ବାୟାଶି ॥୨॥
 ଶୂରଗ୍ରାମଃ ସର୍ବବୀରଃ ସହାବାଞ୍ଜେତା ପବସ୍ତୁ ସନିତା ଧନାନି ।
 ତିଗ୍ନାୟୁଧଃ ଶିପ୍ରଧନ୍ୱା ସମତ୍-ସ୍ୱଷାଲ୍ୱହଃ ସାହ୍ୱାନ୍‌ପୃତନାସୁ ଶତ୍ରୁନ୍ ॥୩॥
 ଉରୁଗବ୍ୟତିରଭୟାନି କୃଶ୍ଣାନ୍‌ସମୀଚୀନେ ଆ ପବସ୍ତା ପୁରଂଧୀ ।
 ଅପଃ ସିଷାସନ୍ଧୁଷସଃ ସ୍ୱର୍ଗାଃ ସଂ ଚିକ୍ରଦୋ ମହୋ ଅସ୍ତ୍ରଭ୍ୟଂ ବାଜାନ୍ ॥୪॥
 ମସ୍ତି ସୋମ ବରୁଣଂ ମସ୍ତି ମିତ୍ରଂ ମସ୍ତୀନ୍ଦ୍ରମିନ୍ଦୋ ପବମାନ ବିଷ୍ଣୁମ୍ ।
 ମସ୍ତି ଶର୍ଯୋ ମାରୁତଂ ମସ୍ତି ଦେବାନ୍ତସ୍ତି ମହାମିନ୍ଦ୍ରମିନ୍ଦୋ ମଦାୟ ॥୫॥
 ଏବା ରାଜେବ କ୍ରତୁମାଁ ଅମେନ ବିଶ୍ୱା ଘନିଘ୍ନଜ୍ୱରିତା ପବସ୍ତୁ ।
 ଇନ୍ଦୋ ସୁକ୍ତାୟ ବଚସେ ବୟୋ ଧା ଯୂୟଂ ପାତ ସ୍ୱପ୍ତିଭିଃ ସଦା ନଃ ॥୬॥

॥ ଇତି ସପ୍ତମାଷ୍ଟକେ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଥଃ ସପ୍ତମୋଽଷ୍ଟକଃ ।
(ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୨୮)

=====

(୯।୯୧) ଋଷିଃ - ମାରୀଚଃ କଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପବନାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅସର୍ଜି ବକ୍ତା ରଥେଽୟାୟାଜୈ ଧିୟା ମନୋତା ପ୍ରଥମୋ ମନୀଷୀ ।
ଦଶ ସ୍ୱସାରୋ ଅଧି ସାନୋ ଅବ୍ୟେଽଜନ୍ତି ବହିଂ ସଦନାନ୍ୟଞ୍ଚ ॥୧॥
ବୀତୀ ଜନସ୍ୟ ଦିବ୍ୟସ୍ୟ କବ୍ୟେରଧି ସୁବାନୋ ନଦୁଷ୍ୟେତିରିମୁଃ ।
ପ୍ର ଯୋ ନୃଭିରମୃତୋ ମର୍ତ୍ୟେତିର୍ମର୍ତ୍ତଜାନୋଽବିତିର୍ଗୋଭିରଦ୍ଭିଃ ॥୨॥
ବୃଷା ବୃଷ୍ଣେ ରୋରୁବଦଂଶୁରସ୍ତୈ ପବମାନୋ ରୁଶଦୀର୍ତ୍ତେ ପୟୋ ଗୋଃ ।
ସହସ୍ରମୃକ୍ତା ପଥିଭିର୍ବଚୋବିଦଧୁସ୍ଥଭିଃ ସୁରୋ ଅଶ୍ୱଂ ବି ଯାତି ॥୩॥
ରୁଜା ଦୃଲ୍ହା ତିଦ୍ରକ୍ଷସଃ ସଦାଂସି ପୁନାନ ଇନ୍ଦ ଉର୍ଣ୍ଣୁହି ବି ବାଜାନ୍ ।
ବୃକ୍ଷୋପରିଷ୍ଠାଭୁଜତା ବଧେନ ଯେ ଅନ୍ତି ଦୁରାଦୁପନାୟମେଷାମ୍ ॥୪॥
ସ ପ୍ରଭୁବନ୍ନବ୍ୟସେ ବିଶ୍ୱବାର ସୁକ୍ତାୟ ପଥଃ କୃଣୁହି ପ୍ରାଚଃ ।
ୟେ ଦୁଃଷହାସୋ ବନ୍ଧୁଷା ବୃହତ୍ତସ୍ତ୍ରାଂସ୍ତେ ଅଶ୍ୟାମ ପୁରୁକୃତ୍-ପୁରୁକ୍ଷୋ ॥୫॥
ଏବା ପୁନାନୋ ଅପଃ ସ୍ୱର୍ଗା ଅସ୍ଥଭ୍ୟଂ ତୋକା ତନୟାନି ଭୂରି ।
ଶଂ ନଃ କ୍ଷେତ୍ରମୁରୁ ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ସୋମ ଜ୍ୟୋତ୍ନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ଦୃଶୟେ ରିରୀହି ॥୬॥

=====

(୯।୯୨) ଋଷିଃ - ମାରୀଚଃ କଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପବନାନଃ ସୋମଃ

=====

ପରି ସୁବାନୋ ହରିରଂଶୁଃ ପବିତ୍ରେ ରଥୋ ନ ସର୍ଜି ସନୟେ ହିୟାନଃ ।
ଆପଲ୍ଲୋକମିନ୍ଦ୍ରିୟଂ ପୁୟମାନଃ ପ୍ରତି ଦେବୀଂ ଅଭୁଷତ ପ୍ରୟୋଭିଃ ॥୧॥
ଅଛା ନୃତକ୍ଷା ଅସରତ୍-ପବିତ୍ରେ ନାମ ଦଧାନଃ କବିରସ୍ୟ ଯୋନୌ ।
ସୀଦନ୍ ହୋତେବ ସଦନେ ତମୁଷୁପେମଗ୍ନୁଷୟଃ ସପ୍ତ ବିପ୍ରାଃ ॥୨॥

ପ୍ର ସୁମେଧା ଗାତୁବିଦ୍ବିଶ୍ଵଦେବଃ ସୋମଃ ପୁନାନଃ ସଦ ଏତି ନିତ୍ୟମ୍ ।
 ଭୁବଦ୍ବିଶ୍ଵେଷୁ କାବ୍ୟେଷୁ ରକ୍ତାନୁ ଜନାନ୍ୟତତେ ପଞ୍ଚି ଧୀରଃ ॥୩॥
 ତବ ତ୍ୟେ ସୋମ ପବମାନ ନିଶ୍ୟେ ବିଶ୍ଵେ ଦେବାସ୍ତୟ ଶକାଦଶାସଃ ।
 ଦଶ ସ୍ଵଧାଭିରଧି ସାନୋ ଅବ୍ୟେ ମୃଜନ୍ତି ତ୍ଵା ନଦ୍ୟଃ ସପ୍ତ ଯଦ୍ଵୀଃ ॥୪॥
 ତନ୍ନୁ ସତ୍ୟଂ ପବମାନସ୍ୟାସ୍ତୁ ଯଦ୍ର ବିଶ୍ଵେ କାରବଃ ସଂନସନ୍ତ ।
 ଜ୍ୟୋତିର୍ଯଦହ୍ନେ ଅକୃଣୋଦୁ ଲୋକଂ ପ୍ରାବନ୍ଧୁନୁଂ ଦସ୍ୟବେ କରଭୀକମ୍ ॥୫॥
 ପରି ସନ୍ତେବ ପଶୁମାନ୍ତି ହୋତା ରାଜା ନ ସତ୍ୟଃ ସମିତୀରିୟାନଃ ।
 ସୋମଃ ପୁନାନଃ କଲଗ୍ନୀ ଅୟାସୀସ୍ରୀଦନ୍ତୁଗୋ ନ ମହିଷୋ ବନେଷୁ ॥୬॥

(୯।୯୩) ଋଷିଃ - ନୋଧାଃ ଗୌତମଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ସାକମୁଷୋ ମର୍ଜୟନ୍ତ ସ୍ଵସାରୋ ଦଶ ଧୀରସ୍ୟ ଧୀତୟୋ ଧନ୍ୱତ୍ରୀଃ ।
 ହରିଃ ପର୍ଯଦ୍ରବଞ୍ଜାଃ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଦ୍ରୋଣଂ ନନକ୍ଷେ ଅତ୍ୟୋ ନ ବାଜୀ ॥୧॥
 ସଂ ମାତୃଭିର୍ନ ଶିଶୁର୍ବାବଶାନୋ ବୃଷା ଦଧନ୍ତେ ପୁରୁବାରୋ ଅଦ୍-ଭିଃ ।
 ମର୍ଯ୍ୟୋ ନ ଯୋଷାମଭି ନିଷ୍ଠୃତଂ ଯଦ୍ରସଂ ଗଚ୍ଛତେ କଲଗ ଉସ୍ତ୍ରିୟାଭିଃ ॥୨॥
 ଉତ ପ୍ର ପିପ୍ୟ ଉଧରଘ୍ନାୟା ଇନ୍ଦୁର୍ଧାରାଭିଃ ସଚତେ ସୁମେଧାଃ ।
 ମୂର୍ଧାନଂ ଗାବଃ ପୟସା ଚମୁଷ୍ଠଭି ଶ୍ରୀଣନ୍ତି ବସୁଭିର୍ନ ନିକ୍ଳେଃ ॥୩॥
 ସ ନୋ ଦେବେଭିଃ ପବମାନ ରଦେନ୍ଦୋ ରୟିମଶ୍ଵିନଂ ବାବଶାନଃ ।
 ରଥିରାୟତାମୁଶତୀ ପୁରଂଧିରସ୍ଥଦ୍ର୍ୟଗା ଦାବନେ ବସୁନାମ୍ ॥୪॥
 ନୁ ନୋ ରୟିମୁପ ମାସ୍ତ ନୃବନ୍ତଂ ପୁନାନୋ ବାତାପ୍ୟଂ ବିଶ୍ଵଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରମ୍ ।
 ପ୍ର ବନ୍ଧିତୁରିନ୍ଦୋ ତାର୍ଯ୍ୟୟୁଃ ପ୍ରାତର୍ମଷୁ ପିୟାବସୁର୍ଜଗମ୍ୟାତ୍ ॥୫॥

=====

(୯।୯୪) ଋଷିଃ - କଣ୍ଠ୍ୟ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅଧି ଯଦସ୍ମିନ୍ନାଜିନୀବ ଶୁଭଃ ସ୍ୱର୍ପନ୍ତେ ପିୟଃ ସୁର୍ଯ୍ୟେ ନ ବିଶଃ ।
ଅପୋ ବୃଣାନଃ ପବତେ କବୀୟନ୍-ବ୍ରଜଂ ନ ପଶୁବର୍ଧନାୟ ମନ୍ତୁ ॥୧॥
ଦ୍ୱିତା ବ୍ୟାଶ୍ୱନ୍ନମୃତସ୍ୟ ଧାମ ସ୍ୱର୍ବଦେ ଭୁବନାନି ପ୍ରଥନ୍ତୁ ।
ପିୟଃ ପିନ୍ଧାନାଃ ସ୍ୱସରେ ନ ଗାବ ଋତାୟନ୍ତୀରଭି ବାବଶ୍ର ଇନ୍ଦୁମ୍ ॥୨॥
ପରି ଯଦ୍-କବିଃ କାବ୍ୟା ଭରତେ ଶୁରୋ ନ ରଥୋ ଭୁବନାନି ବିଶ୍ୱା ।
ଦେବେଷୁ ଯଶୋ ମର୍ତ୍ତାୟ ଭୂଷନ୍ନୟାୟ ରାୟଃ ପୁରୁଭୂଷୁ ନବ୍ୟଃ ॥୩॥
ଶ୍ରିୟେ ଜାତଃ ଶ୍ରିୟ ଆ ନିରିୟାୟ ଶ୍ରିୟଂ ବୟୋ ଜରିତୃଭ୍ୟୋ ଦଧାତି ।
ଶ୍ରିୟଂ ବସାନା ଅମୃତତ୍ୱମାୟନ୍ଭବନ୍ତି ସତ୍ୟା ସମିଥା ମିତଦ୍ରୋ ॥୪॥
ଇକ୍ଷମୂର୍ଜମଭ୍ୟର୍ଷାଶ୍ୱଂ ଗାମୁରୁ ଜ୍ୟୋତିଃ କୃଶୁହି ମହି ଦେବାନ୍ ।
ବିଶ୍ୱାନି ହି ସୁଷହା ତାନି ତୁଭ୍ୟଂ ପବମାନ ବାଧସେ ସୋମ ଶତ୍ରୁନ୍ ॥୫॥

=====

(୯।୯୫) ଋଷିଃ - ପ୍ରସ୍ନଶ୍ୱଃ କାଶ୍ୱଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

କନିକ୍ରନ୍ତି ହରିରା ସୃଜ୍ୟମାନଃ ସୀଦନ୍ନସ୍ୟ ଜଠରେ ପୁନାନଃ ।
ନୃଭିର୍ଯତଃ କୃଶୁତେ ନିର୍ଣ୍ଣିଜଂ ଗା ଅତୋ ମତୀର୍ଜନୟତ ସ୍ୱଧାଭିଃ ॥୧॥
ହରିଃ ସୃଜାନଃ ପଥ୍ୟାମୃତସ୍ୟେୟର୍ଯି ବାଚମରିତେବ ନାବମ୍ ।
ଦେବୋ ଦେବାନାଂ ଗୁହ୍ୟାନି ନାମାବିଷ୍ଟଶୋତି ବହିଷି ପ୍ରବାତେ ॥୨॥
ଅପାମିବେଦୁର୍ମୟସ୍ତର୍ଭୁରାଣାଃ ପ୍ର ମନୀଷା ଇରତେ ସୋମମକ୍ତୁ ।
ନମସ୍ୟନ୍ତୀରୂପ ଚ ଯନ୍ତି ସଂ ଚା ଚ ବିଶନ୍ଧ୍ୟଶତୀରୁଶନ୍ତମ୍ ॥୩॥
ତଂ ମର୍ମୃଜାନଂ ମହିଷଂ ନ ସାନାବଂଶୁଂ ଦୁହନ୍ଧ୍ୟକ୍ଷଣଂ ଗିରିଷ୍ଟାମ୍ ।
ତଂ ବାବଶାନଂ ମତୟଃ ସଚନ୍ତେ ତ୍ରିତୋ ବିଭର୍ତ୍ତି ବରୁଣଂ ସମୁଦ୍ରେ ॥୪॥
ଇକ୍ଷ୍ୟନ୍ନାଚମୁପବକ୍ତେବ ହୋତୁଃ ପୁନାନ ଇନ୍ଦୋ ବି ଷ୍ୟା ମନୀଷାମ୍ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ଯଦ୍-କ୍ଷୟଃ ସୌଭଗାୟ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ପତୟଃ ସ୍ୟାମ ॥୫॥

=====

(୯।୯୭) ଋଷିଃ - ପ୍ରତର୍ଦ୍ଧନଃ ଦୈବୋଦାସିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ସେନାନୀଃ ଶୂରୋ ଅଗ୍ରେ ରଥାନାଂ ଗବ୍ୟନ୍ନେତି ହର୍ଷତେ ଅସ୍ୟ ସେନା ।
ଭଦ୍ରାନ୍ କୃଶ୍ଣନ୍ନିନ୍ଦ୍ରହବାହୁସଖିଭ୍ୟ ଆ ସୋମୋ ବସ୍ତା ରଭସାନି ଦତ୍ତେ ॥୧॥
ସମସ୍ୟ ହରିଂ ହରୟୋ ମୃଜନ୍ତ୍ୟଶ୍ୱହୟୈରନିଶିତଂ ନମୋତିଃ ।
ଆ ତିଷ୍ଠତି ରଥମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସଖା ବିଦ୍ୱାଁ ଏନା ସୁମତିଂ ଯାତ୍ୟଞ୍ଚ ॥୨॥
ସ ନୋ ଦେବ ଦେବତାତେ ପବସ୍ତୁ ମହେ ସୋମ ପୁରସ ଇନ୍ଦ୍ରପାନଃ ।
କୃଶ୍ଣନ୍ନପୋ ବର୍ଷୟନ୍ୟାମୁତେମାମୁରୋରା ନୋ ବରିବସ୍ୟା ପୁନାନଃ ॥୩॥
ଅଜୀତୟୋଃ ହତୟୋ ପବସ୍ତୁ ସ୍ୱସ୍ତୟୋ ସର୍ବତାତୟୋ ବୃହତେ ।
ତଦୁଶନ୍ତି ବିଶ୍ୱ ଇମେ ସଖାୟସ୍ତଦହଂ ବଶ୍ମି ପବମାନ ସୋମ ॥୪॥
ସୋମଃ ପବତେ ଜନିତା ମତୀନାଂ ଜନିତା ଦିବୋ ଜନିତା ପୃଥିବ୍ୟାଃ ।
ଜନିତାଗ୍ନେର୍ଜନିତା ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଜନିତେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଜନିତୋତ ବିଷ୍ଣୋଃ ॥୫॥
ବ୍ରହ୍ମା ଦେବାନାଂ ପଦବୀଃ କବୀନାମୃଷିର୍ବିପ୍ରାଣାଂ ମହିଷୋ ମୃଗାଣାମ୍ ।
ଶ୍ୟେନୋ ଗୃଧ୍ରାଣାଂ ସ୍ୱପିତିର୍ବନାନାଂ ସୋମଃ ପବିତ୍ରମତ୍ୟେତି ରେଭନ୍ ॥୬॥
ପ୍ରାବୀବିପଦ୍ମାତ ଉର୍ମିଂ ନ ସିନ୍ଧୁର୍ଗିରଃ ସୋମଃ ପବମାନୋ ମନୀଷାଃ ।
ଅନ୍ତଃ ପଶ୍ୟନ୍ତୁଜନେମାବରାଣ୍ୟା ତିଷ୍ଠତି ବୃଷଭୋ ଗୋଷୁ ଜାନନ୍ ॥୭॥
ସ ମସ୍ତରଃ ପୃସ୍ତୁ ବନ୍ଧୁନ୍ନବାତଃ ସହସ୍ରରେତା ଅଭି ବାଜମର୍ଷ ।
ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପବମାନୋ ମନୀଷ୍ୟଂ ଶୋରୂର୍ମମୀରୟ ଗା ଇଷଣ୍ୟନ୍ ॥୮॥
ପରି ପ୍ରିୟଃ କଲଶେ ଦେବବାତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମୋ ରଶ୍ୟୋ ମଦାୟ ।
ସହସ୍ରଧାରଃ ଶତବାଜ ଇନ୍ଦୁର୍ବାଜୀ ନ ସପ୍ତିଃ ସମନା ଜିଗାତି ॥୯॥
ସ ପୂର୍ବ୍ୟା ବସୁବିଜ୍ଞାୟମାନୋ ମୃଜାନୋ ଅପ୍ସୁ ଦୁଦୁହାନୋ ଅତ୍ରୌ ।
ଅଭିଶସ୍ତିପା ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜା ବିଦଦ୍-ଗାତୁଂ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ପୂୟମାନଃ ॥୧୦॥
ତ୍ୱୟା ହି ନଃ ପିତରଃ ସୋମ ପୂର୍ବେ କର୍ମାଣି ଚକ୍ରୁଃ ପବମାନ ଧୀରାଃ ।
ବନ୍ଧୁନ୍ନବାତଃ ପରିଧୀରପୋର୍ଣ୍ଣୁ ବୀରେଭିରଶ୍ୱୈର୍ମଘବା ଭବା ନଃ ॥୧୧॥

ଯଥାପବଥା ମନବେ ବୟୋଧା ଅମିତ୍ରହା ବରିବୋବିଜବିଷ୍ଣାନ୍ ।
 ଏବା ପବସ୍ତୁ ଦ୍ରବିଣଂ ଦଧାନ ଇନ୍ଦ୍ରେ ସଂ ତିଷ୍ଠ ଜନୟାୟୁଧାନି ॥୧୭॥
 ପବସ୍ତୁ ସୋମ ମଧୁମାଁ ଋତାବାପୋ ବସାନୋ ଅଧି ସାନୋ ଅବ୍ୟେ ।
 ଅବ ଦ୍ରୋଣାନି ଘୃତବାନ୍ତି ସୀଦ ମଦିତ୍ରମୋ ମସ୍ତର ଇନ୍ଦ୍ରପାନଃ ॥୧୮॥
 ବୃଷ୍ଟିଂ ଦିବଃ ଶତଧାରଃ ପବସ୍ତୁ ସହସ୍ରସା ବାଜୟୁର୍ଦେବବୀତୌ ।
 ସଂ ସିନ୍ଧୁଭିଃ କଲଶେ ବାବଶାନଃ ସମୁସ୍ତ୍ରୟାଭିଃ ପ୍ରତିରନ୍ନ ଆୟୁଃ ॥୧୯॥
 ଏଷ ସ୍ୟ ସୋମୋ ମତିଭିଃ ପୁନାନୋଽତ୍ୟୋ ନ ବାଜୀ ତରତୀଦରାତୀଃ ।
 ପୟୋ ନ ଦୁର୍-ଧମଦିତେରିଷିରମୁର୍ବିବ ଗାତୁଃ ସୁୟମୋ ନ ବୋଲ୍ହା ॥୨୦॥
 ସ୍ୱାୟୁଧଃ ସୋତୃଭିଃ ପୁୟମାନୋଽଭ୍ୟର୍ଷ ଗୁହ୍ୟଂ ତାରୁ ନାମ ।
 ଅଭି ବାଜଂ ସପ୍ତିରିବ ଶ୍ରବସ୍ୟାଭି ବାୟୁମଭି ଗା ଦେବ ସୋମ ॥୨୧॥
 ଶିଶୁଂ ଜଞ୍ଜାନଂ ହର୍ଯତଂ ମୃଜନ୍ତି ଶୁମୃନ୍ତି ବହିଂ ମରୁତୋ ଗଣେନ ।
 କବିର୍ଗୀର୍ଭିଃ କାବ୍ୟେନା କବିଃ ସହସୋମଃ ପବିତ୍ରମତ୍ୟତି ରେଭନ୍ ॥୨୨॥
 ଋଷିମନା ଯ ଋଷିକୃସ୍ତୃଷୀଃ ସହସ୍ରଶୀଥଃ ପଦବୀଃ କବୀନାମ୍ ।
 ତୃତୀୟଂ ଧାମ ମହିଷଃ ସିଷାସହସୋମୋ ବିରାଜମନ୍ତୁ ରାଜତି ଷ୍ଟୁପ୍ ॥୨୩॥
 ଚମୁଷଛ୍ଲେ୍ୟନଃ ଶକୁନୋ ବିଭୃତ୍ୱା ଗୋବିନ୍ଦୁର୍ଦ୍ରଘ ଆୟୁଧାନି ବିଭ୍ରତ୍ ।
 ଅପାମୂର୍ମଂ ସଚମାନଃ ସମୁଦ୍ରଂ ତୁରୀୟଂ ଧାମ ମହିଷୋ ବିବକ୍ତି ॥୨୪॥
 ମର୍ଯ୍ୟୋ ନ ଶୁଭ୍ରସ୍ତନ୍ତଂ ମୃଜାନୋଽତ୍ୟୋ ନ ସୃତ୍ୱା ସନୟେ ଧନାନାମ୍ ।
 ବୃଷେବ ଯଥା ପରି କୋଶମର୍ଷନ୍ କନିକ୍ରଦକମ୍ବୋରା ବିବେଶ ॥୨୫॥
 ପବସ୍ତେୟୋ ପବମାନୋ ମହୋଭିଃ କନିକ୍ରଦତ୍-ପରି ବାରାଣ୍ୟର୍ଷ ।
 କ୍ରୀଳଞ୍ଚିମ୍ବୋରା ବିଶ ପୁୟମାନ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ତେ ରସୋ ମଦିରୋ ମମତୁ ॥୨୬॥
 ପ୍ରାସ୍ୟ ଧାରା ବୃହତୀରସ୍ତଗ୍ରନ୍ତକ୍ତୋ ଗୋଭିଃ କଲଶାଁ ଆ ବିବେଶ ।
 ସାମ କୃଶ୍ଣବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟୋ ବିପଶ୍ଚିତ୍-କ୍ରନ୍ଦନ୍ନେତ୍ୟଭି ସଖ୍ୟୁର୍ନ ଜାମିମ୍ ॥୨୭॥
 ଅପଘ୍ନନ୍ନେଷି ପବମାନ ଶତ୍ରୁନ୍ ପ୍ରିୟାଂ ନ ଜାରୋ ଅଭିଗୀତ ଇନ୍ଦୁଃ ।
 ସୀଦନ୍ତୁନେଷୁ ଶକୁନୋ ନ ପତ୍ତା ସୋମଃ ପୁନାନଃ କଲଶେଷୁ ସତ୍ତା ॥୨୮॥
 ଆ ତେ ରୁଚଃ ପବମାନସ୍ୟ ସୋମ ଯୋଷେବ ଯନ୍ତି ସୁଦୁଘାଃ ସୁଧାରାଃ ।
 ହରିରାନୀତଃ ପୁରୁବାରୋ ଅପ୍ସତିକ୍ରଦତ୍-କଲଶେ ଦେବୟୁନାମ୍ ॥୨୯॥

(୯।୯୭) ଋଷିଃ - ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣି ୧-୩, ବସିଷ୍ଠଃ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରମତିଃ ୪-୬, ବସିଷ୍ଠଃ ବୃଷଗଣଃ ୭-୯,
 ବସିଷ୍ଠଃ ମନ୍ଥ୍ୟଃ ୧୦-୧୨, ବସିଷ୍ଠଃ ଉପମନ୍ଥ୍ୟଃ ୧୩-୧୫, ବସିଷ୍ଠଃ ବ୍ୟାଘ୍ରପାତ୍ ୧୬-୧୮, ବସିଷ୍ଠଃ ଶକ୍ତିଃ
 ୧୯-୨୧, ବସିଷ୍ଠଃ କର୍ଣ୍ଣଶ୍ରୁତ୍ ୨୨-୨୪, ବସିଷ୍ଠଃ ମୃଳୀକଃ ୨୫-୨୭, ବସିଷ୍ଠଃ ବସୁକ୍ରଃ ୨୮-୩୦, ପରାଶରଃ
 ଶାକ୍ତ୍ୟଃ ୩୧-୪୪, କୁସ୍ତଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ ୪୫-୫୮, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପରମାନଃ ସୋମଃ

ଅସ୍ୟ ପ୍ରେଷା ହେମନା ପୃୟମାନୋ ଦେବୋ ଦେବେଭିଃ ସମପୃକ୍ତ ରସମ୍ ।
 ସୁତଃ ପବିତ୍ରଂ ପର୍ଯ୍ୟେତି ରେଭନ୍ ମିତେବ ସଦ୍ମ ପଶୁମାନ୍ତି ହୋତା ॥୧॥
 ଭଦ୍ରା ବସ୍ତ୍ରା ସମନ୍ୟା ବସାନୋ ମହାନ୍ କବିର୍ନିବତନାନି ଶଂସନ୍ ।
 ଆ ବତ୍ୟସ୍ତୁ ଚମ୍ପୋଃ ପୃୟମାନୋ ବିଚକ୍ଷଣୋ ଜାଗୃବିର୍ଦେବବୀତୌ ॥୨॥
 ସମୁ ପ୍ରିୟୋ ମୃଜ୍ୟତେ ସାନୋ ଅବ୍ୟୋ ଯୁଶସ୍ତରୋ ଯୁଶସାଂ ଶ୍ୱେତୋ ଅସ୍ତ୍ରେ ।
 ଅଭି ସ୍ବର ଧନ୍ବା ପୃୟମାନୋ ଯୁୟଂ ପାତ ସ୍ବସ୍ତିଭିଃ ସଦା ନଃ ॥୩॥
 ପ୍ର ଗାୟତାଭ୍ୟର୍ଚାମ ଦେବାନ୍ତ୍ରସୋମଂ ହିନୋତ ମହତେ ଧନାୟ ।
 ସ୍ବାଦୁଃ ପବାତେ ଅତି ବାରମବ୍ୟମା ସୀଦାତି କଲଶଂ ଦେବୟୁର୍ନଃ ॥୪॥
 ଇନ୍ଦୁର୍ଦେବାନାମୁପ ସଖ୍ୟମାୟତ୍ସହସ୍ରଧାରଃ ପବତେ ମଦାୟ ।
 ନୃଭିଃ ସ୍ତ୍ରବାନୋ ଅନ୍ନ ଧାମ ପୂର୍ବମଗନ୍ନିନ୍ଦ୍ରଂ ମହତେ ସୌଭଗାୟ ॥୫॥
 ସ୍ତ୍ରୋତ୍ରେ ରାୟୋ ହରିରର୍ଷା ପୁନାନ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ମଦୋ ଗଚ୍ଛତୁ ତେ ଭରାୟ ।
 ଦେବୈର୍ଯ୍ୟାହି ସରଥଂ ରାଧୋ ଅଚ୍ଛା ଯୁୟଂ ପାତ ସ୍ବସ୍ତିଭିଃ ସଦା ନଃ ॥୬॥
 ପ୍ର କାବ୍ୟମୁଗନେବ ବ୍ରୁବାଣୋ ଦେବୋ ଦେବାନାଂ ଜନିମା ବିବକ୍ତି ।
 ମହିବ୍ରତଃ ଶୁଚିବନ୍ଧୁଃ ପାବକଃ ପଦା ବରାହୋ ଅଭ୍ୟେତି ରେଭନ୍ ॥୭॥
 ପ୍ର ହଂସାସସ୍ତପଲଂ ମନ୍ଥ୍ୟମଚ୍ଛାମାଦସ୍ତଂ ବୃଷଗଣା ଅୟାସୁଃ ।
 ଆତ୍-ଶୁଷ୍ୟଂ ପରମାନଂ ସଖାୟୋ ଦୁର୍ମର୍ଷଂ ସାକଂ ପ୍ର ବଦନ୍ତି ବାଶମ୍ ॥୮॥
 ସ ରଂହତ ଉରୁଗାୟସ୍ୟ ଜୁତିଂ ବୃଥା କ୍ରୀଳନ୍ତଂ ମିମତେ ନ ଗାବଃ ।
 ପରୀଶସଂ କୃଣୁତେ ତିଗ୍ନଶୃଙ୍ଗୋ ଦିବା ହରିର୍ଦଦୃଶେ ନକ୍ତମୃଜ୍ରଃ ॥୯॥
 ଇନ୍ଦୁର୍ବାଜୀ ପବତେ ଗୋନ୍ୟୋଘା ଇନ୍ଦ୍ରେ ସୋମଃ ସହ ଇନ୍ଦୁନ୍ନଦାୟ ।
 ହକ୍ତି ରକ୍ଷୋ ବାଧତେ ପର୍ଯ୍ୟରାତୀର୍ବରିବଃ କୃଣୁନ୍ ବୃଜନସ୍ୟ ରାଜା ॥୧୦॥

ଅଧ ପାରୟା ମଧ୍ନା ପୃତାନସ୍ତ୍ରୋ ରୋମ ପବତେ ଅଦ୍ରିଦୁର୍-ଧଃ ।
 ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସଖ୍ୟଂ ଭୃଷାଣୋ ଦେବୋ ଦେବସ୍ୟ ମସ୍ତ୍ରୋ ମଦାୟ ॥୧୧॥
 ଅଭି ପ୍ରିୟାଣି ପବତେ ପୁନାନୋ ଦେବୋ ଦେବାହ୍ନସ୍ତେନ ରସେନ ପୃଷ୍ଠିନ୍ ।
 ଇନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟାଣ୍ୟତୁଥା ବସାନୋ ଦଶ ଶିପୋ ଅବ୍ୟତ ସାନୋ ଅବ୍ୟେ ॥୧୨॥
 ବୃଷା ଶୋଣୋ ଅଭିକନିକ୍ରଦଦ୍-ଗା ନଦୟନ୍ନେତି ପୃଥିବୀମୁତ ଦ୍ୟାମ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟେବ ବଗୁରା ଶୃଣୁ ଆଜୌ ପ୍ରଚେତୟନ୍ନର୍ଷତି ବାଚମେମାମ୍ ॥୧୩॥
 ରସାୟଃ ପୟସା ପିନ୍ଦୁମାନ ଇରୟନ୍ନେଷି ମଧୁମକ୍ତମଂଶୁମ୍ ।
 ପବମାନଃ ସଂତନିମେଷି କୃଣୁନ୍ତିନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ପରିଷିତ୍ୟମାନଃ ॥୧୪॥
 ଏବା ପବସ୍ତୁ ମଦିରୋ ମଦାୟୋଦଗ୍ରାଭସ୍ୟ ନମୟନ୍ ବଧସ୍ତୈଃ ।
 ପରି ବର୍ଣ୍ଣଂ ଭରମାଣୋ ରୁଗନ୍ତଂ ଗରୁ୍ୟନ୍ନୋ ଅର୍ଷ ପରି ସୋମ ସିକ୍ତଃ ॥୧୫॥
 ଭୃଷ୍ଣୀ ନ ଇନ୍ଦୋ ସୁପଥା ସୁଗାନ୍ଧ୍ୟରୌ ପବସ୍ତୁ ବରିବାଂସି କୃଣୁନ୍ ।
 ଘନେବ ବିଷ୍ଣୁର୍-ଦୁରିତାନି ବିଘ୍ନନ୍ଧି ଷ୍ଟୁନା ଧନ୍ୱ ସାନୋ ଅବ୍ୟେ ॥୧୬॥
 ବୃଷ୍ଣଂ ନୋ ଅର୍ଷ ଦିବ୍ୟାଂ ଜିଗତୁମିଳାବତୀଂ ଶଂଗୟାଂ ଜୀରଦାନୁମ୍ ।
 ସୁକେବ ବୀତା ଧନ୍ୱା ବିଚିନ୍ଦନ୍ନୁର୍ହିମାଁ ଅବରାଁ ଇନ୍ଦୋ ବାୟୁନ୍ ॥୧୭॥
 ଗ୍ରହ୍ନିଂ ନ ବି ଷ୍ୟ ଗ୍ରଥିତଂ ପୁନାନ ଋତୁଂ ତ ଗାତୁଂ ବୃଜିନଂ ତ ସୋମ ।
 ଅତ୍ୟୋ ନ କ୍ରଦୋ ହରିରା ସୃଜାନୋ ମର୍ଯ୍ୟୋ ଦେବ ଧନ୍ୱ ପସ୍ତ୍ୟାବାନ୍ ॥୧୮॥
 ଭୃଷ୍ଣୋ ମଦାୟ ଦେବତାତ ଇନ୍ଦୋ ପରି ଷ୍ଟୁନା ଧନ୍ୱ ସାନୋ ଅବ୍ୟେ ।
 ସହସ୍ରଧାରଃ ସୁରଭିରଦବ୍-ଧଃ ପରି ସ୍ରବ ବାଜସାତୌ ନୃଷହ୍ୟେ ॥୧୯॥
 ଅରଶ୍ମାନୋ ଯେଃପଥା ଅୟୁକ୍ତା ଅତ୍ୟାସୋ ନ ସସୃଜାନାସ ଆଜୌ ।
 ଏତେ ଶୁକ୍ରାସୋ ଧନ୍ୱନ୍ତି ସୋମା ଦେବାସସ୍ତ୍ରାଁ ଉପ ଯାତା ପିବଧ୍ୟୈ ॥୨୦॥
 ଏବା ନ ଇନ୍ଦୋ ଅଭି ଦେବବୀତିଂ ପରି ସ୍ରବ ନଭୋ ଅର୍ଣ୍ଣଷ୍ଟମୁଷୁ ।
 ସୋମୋ ଅସ୍ତ୍ରଭ୍ୟଂ କାମ୍ୟଂ ବୃହନ୍ତଂ ରୟିଂ ଦଦାତୁ ବୀରବନ୍ତମୁଗ୍ରମ୍ ॥୨୧॥
 ତକ୍ଷଦ୍ୟଦୀ ମନସୋ ବେନତୋ ବାଗ୍ଜ୍ୟଷ୍ଟସ୍ୟ ବା ଧର୍ମଣି କ୍ଷୋରନୀକେ ।
 ଆଦୀମାୟନ୍ଦ୍ରମା ବାବଶାନା ଭୃଷ୍ଣଂ ପତିଂ କଲଶେ ଗାବ ଇନ୍ଦୁମ୍ ॥୨୨॥
 ପ୍ର ଦାନୁଦୋ ଦିବ୍ୟା ଦାନୁପିନ୍ଦୁ ଋତମୃତାୟ ପବତେ ସୁମେଧାଃ ।
 ଧର୍ମା ଭୁବଦ୍ଭୁଜନ୍ୟସ୍ୟ ରାଜା ପ୍ର ରଶ୍ମିଭିର୍ଦଶଭିର୍ଭାରି ଭୂମ ॥୨୩॥

ପବିତ୍ରେଭିଃ ପବମାନୋ ନୃତକ୍ଷା ରାଜା ଦେବାନାମୁତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାନାମ୍ ।
 ଦ୍ଵିତା ଭୁବଦ୍ରୟପତୀ ରୟୀଶାମୃତଂ ଭରସ୍ତୁତୁତଂ ଚାର୍ବିନ୍ନୁଃ ॥୨୪॥
 ଅର୍ବା ଇବ ଶ୍ରବସେ ସାତିମଚ୍ଛେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବାୟୋରଭି ବୀତିମର୍ଷ ।
 ସ ନଃ ସହସ୍ରା ବୃହତୀରିଷୋ ଦା ଭବା ସୋମ ଦ୍ରବିଣୋବିତ୍-ପୁନାନଃ ॥୨୫॥
 ଦେବାବ୍ୟୋ ନଃ ପରିଷିତ୍ୟମାନାଃ କ୍ଷୟଂ ସୁବୀରଂ ଧନ୍ୱନ୍ତ୍ର ସୋମାଃ ।
 ଆୟଜ୍ୟବଃ ସୁମତିଂ ବିଶ୍ଵବାରା ହୋତାରୋ ନ ଦିବିୟଜୋ ମନ୍ତ୍ରତମାଃ ॥୨୬॥
 ଏବା ଦେବ ଦେବତାତେ ପବସ୍ତୁ ମହେ ସୋମ ପୁରସେ ଦେବପାନଃ ।
 ମହଶ୍ଵିଜି ଶ୍ଵସି ହିତାଃ ସମର୍ଯ୍ୟେ କୃପି ସୁଷ୍ଟାନେ ରୋଦସୀ ପୁନାନଃ ॥୨୭॥
 ଅଶ୍ଵୋ ନୋ କ୍ରଦୋ ବୃଷଭିର୍ଯୁଜାନଃ ସିଂହୋ ନ ଭୀମୋ ମନସୋ ଜବୀୟାନ୍ ।
 ଅର୍ବାଚୀନୈଃ ପଥିଭିର୍ଯେ ରଜିଷ୍ଠା ଆ ପବସ୍ତୁ ସୌମନସଂ ନ ଇନ୍ଦୋ ॥୨୮॥
 ଶତଂ ଧାରା ଦେବଜାତା ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରନ୍ଥସହସ୍ରମେନାଃ କବୟୋ ମୃଜନ୍ତି ।
 ଇନ୍ଦୋ ସନ୍ନିତ୍ରଂ ଦିବ ଆ ପବସ୍ତୁ ପୁରଏତାସି ମହତୋ ଧନସ୍ୟ ॥୨୯॥
 ଦିବୋ ନ ସର୍ଗା ଅସସ୍ତ୍ରଗ୍ରମହ୍ନଂ ରାଜା ନ ମିତ୍ରଂ ପ୍ର ମିନାତି ଧୀରଃ ।
 ପିତୁର୍ନ ପୁତ୍ରଃ କ୍ରତୁଭିର୍ଯୁତାନ ଆ ପବସ୍ତୁ ବିଶେ ଅସ୍ୟା ଅଜୀତିମ୍ ॥୩୦॥
 ପ୍ର ତେ ଧାରା ମଧୁମତୀରସ୍ତ୍ରଗ୍ରନ୍ଥାରାନ୍ୟତ୍-ପୁତୋ ଅତ୍ୟେଷ୍ୟବ୍ୟାନ୍ ।
 ପବମାନ ପବସେ ଧାମ ଗୋନାଂ ଜଞ୍ଜାନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟମପିନ୍ଦୋ ଅକୈଃ ॥୩୧॥
 କନିକ୍ରଦଦନ୍ତୁ ପତ୍ନୀମୃତସ୍ୟ ଶୁକ୍ରୋ ବି ଭାସ୍ୟମୃତସ୍ୟ ଧାମ ।
 ସ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ପବସେ ମସ୍ତ୍ରରବାନ୍ ହିନ୍ଦ୍ରାନୋ ବାଚଂ ମତିଭିଃ କବୀନାମ୍ ॥୩୨॥
 ଦିବ୍ୟଃ ସୁପର୍ଯ୍ୟୋଽବ ଚକ୍ଷି ସୋମ ପିନ୍ଦୁନ୍ନାରାଃ କର୍ମଣା ଦେବବୀତୌ ।
 ଏନ୍ଦୋ ବିଶ କଲଶଂ ସୋମଧାନଂ କ୍ରନ୍ଦନ୍ତିହି ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟୋପ ରଶ୍ମିମ୍ ॥୩୩॥
 ତିସ୍ରୋ ବାଚ ଇରୟତି ପ୍ର ବହିରୃତସ୍ୟ ଧୀତିଂ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ମନୀଷାମ୍ ।
 ଗାବୋ ଯୁକ୍ତି ଗୋପତିଂ ପୃଚ୍ଛମାନାଃ ସୋମଂ ଯୁକ୍ତି ମତୟୋ ବାବଶାନାଃ ॥୩୪॥
 ସୋମଂ ଗାବୋ ଧେନବୋ ବାବଶାନାଃ ସୋମଂ ବିପ୍ରା ମତିଭିଃ ପୃଚ୍ଛମାନାଃ ।
 ସୋମଃ ସୁତଃ ପୂୟତେ ଅଜ୍ୟମାନଃ ସୋମେ ଅର୍କାସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟୁଭଃ ସଂ ନବନ୍ତେ ॥୩୫॥
 ଏବା ନଃ ସୋମ ପରିଷିତ୍ୟମାନ ଆ ପବସ୍ତୁ ପୂୟମାନଃ ସ୍ଵସ୍ତି ।
 ଇନ୍ଦ୍ରମା ବିଶ ବୃହତା ରବେଶ ବର୍ଧୟା ବାଚଂ ଜନୟା ପୁରଂଧିମ୍ ॥୩୬॥

ଆ ଜାଗୁବିର୍ବିପ୍ର ଋତା ମତୀନାଂ ସୋମଃ ପୁନାନୋ ଅସଦକମୁଷୁ ।
 ସପତ୍ତି ଯଂ ମିଥୁନାସୋ ନିକାମା ଅଧୃୟବୋ ରଧିରାସଃ ସୁହସ୍ତାଃ ॥୩୭॥
 ସ ପୁନାନ ଉପ ସୁରେ ନ ଧାତୋଭେ ଅପ୍ରା ରୋଦସୀ ବି ଷ ଆବଃ ।
 ପ୍ରିୟା ଚିଦ୍ୟସ୍ୟ ପ୍ରିୟସାସ ଉତୀ ସ ତୁ ଧନଂ କାରିଣେ ନ ପ୍ର ଯଂସତ୍ ॥୩୮॥
 ସ ବର୍ଯତା ବର୍ଯନଃ ପୂୟମାନଃ ସୋମୋ ମୀର୍ହା ଅଭି ନୋ ଜ୍ୟୋତିଷାବୀତ୍ ।
 ଯେନା ନଃ ପୂର୍ବେ ପିତରଃ ପଦଜ୍ଞାଃ ସ୍ୱର୍ବଦୋ ଅଭି ଗା ଅଦ୍ରିମୁଷ୍ଟନ୍ ॥୩୯॥
 ଅକ୍ରାହ୍ନସମୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଥମେ ବିଧର୍ମଜ୍ଞନୟନ୍ପ୍ରଜା ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜା ।
 ବୃଷା ପବିତ୍ରେ ଅଧି ସାନୋ ଅବ୍ୟେ ବୃହସ୍ତୋମୋ ବାବୃଧେ ସୁବାନ ଇନ୍ଦୁଃ ॥୪୦॥
 ମହତ୍ତସ୍ତୋମୋ ମହିଷଶ୍ଚକାରାପାଂ ଯଦ୍-ଗର୍ଭୋଃବୃଣୀତ ଦେବାନ୍ ।
 ଅଦଧାଦିନ୍ଦ୍ରେ ପବମାନ ଓଜୋଽଜନୟତ୍-ସୁର୍ଯ୍ୟେ ଜ୍ୟୋତିରିନ୍ଦୁଃ ॥୪୧॥
 ମସ୍ତି ବାୟୁମିଷ୍ଟୟେ ରାଧସେ ଚ ମସ୍ତି ମିତ୍ରାବରୁଣା ପୂୟମାନଃ ।
 ମସ୍ତି ଶର୍ଯୋ ମାରୁତଂ ମସ୍ତି ଦେବାନ୍ନସ୍ତି ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଦେବ ସୋମ ॥୪୨॥
 ଋତୁଃ ପବସ୍ତୁ ବୃଜିନସ୍ୟ ହୃତ୍ତାପାମୀବାଂ ବାଧମାନୋ ମୃଧଶ୍ଚ ।
 ଅଭିଶ୍ରୀଶନ୍ପୟଃ ପୟସାଭି ଗୋନାମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ତ୍ୱଂ ତବ ବୟଂ ସଖାୟଃ ॥୪୩॥
 ମଧୁଃ ସୁଦଂ ପବସ୍ତୁ ବସ୍ତୁ ଉତ୍ରଂ ବୀରଂ ଚ ନ ଆ ପବସ୍ତା ଭଗଂ ଚ ।
 ସୁଦସ୍ତେନ୍ଦ୍ରାୟ ପବମାନ ଇନ୍ଦୋ ରୟିଂ ଚ ନ ଆ ପବସ୍ତା ସମୁଦ୍ରାତ୍ ॥୪୪॥
 ସୋମଃ ସୁତୋ ଧାରୟାତ୍ୟୋ ନ ହିତ୍ୱା ସିନ୍ଧୁର୍ନ ନିମ୍ନମଭି ବାଜ୍ୟକ୍ଷାଃ ।
 ଆ ଯୋନିଂ ବନ୍ୟମସଦତ୍-ପୁନାନଃ ସମିନ୍ଦୁର୍ଗୋଭିରସରସ୍ରମଦ୍-ଭିଃ ॥୪୫॥
 ଏଷ ସ୍ୟ ତେ ପବତ ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମଶ୍ଚମୁଷୁ ଧୀର ଉଶତେ ତବସ୍ତାନ୍ ।
 ସ୍ୱର୍ଚକ୍ଷା ରଧିରଃ ସତ୍ୟଶୁଷ୍ମଃ କାମୋ ନ ଯୋ ଦେବୟତାମସର୍ଜି ॥୪୬॥
 ଏଷ ପ୍ରତ୍ନେନ ବୟସା ପୁନାନସ୍ତିରୋ ବର୍ଯାଂସି ଦୁହିତୁର୍ଦଧାନଃ ।
 ବସାନଃ ଶର୍ମ ତ୍ରିବରୂପୟା ହୋତେବ ଯାତି ସମନେଷୁ ରେଭନ୍ ॥୪୭॥
 ନୁ ନସ୍ତୁଂ ରଧିରୋ ଦେବ ସୋମ ପରି ସ୍ରବ ଚମ୍ପୋଃ ପୂୟମାନଃ ।
 ଅୟୁ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟୋ ମଧୁମାଂ ଋତାବା ଦେବୋ ନ ଯଃ ସବିତା ସତ୍ୟମନ୍ତା ॥୪୮॥
 ଅଭି ବାୟୁଂ ବୀତ୍ୟର୍ଷା ଗୃଣାନୋଽଭି ମିତ୍ରାବରୁଣା ପୂୟମାନଃ ।
 ଅଭୀ ନରଂ ଧୀଜବନଂ ରଥେଷ୍ଟାମଭୀନ୍ଦ୍ରଂ ବୃଷଣଂ ବଜ୍ରବାହୁମ୍ ॥୪୯॥

ଅଭି ବସ୍ତା ସୁବସନାନ୍ୟର୍ଷାଭି ଧେନୁଃ ସୁଦୁଘାଃ ପୃୟମାନଃ ।
 ଅଭି ଚନ୍ଦ୍ରା ଭର୍ତବେ ନୋ ହିରଣ୍ୟାଭ୍ୟଶ୍ଚାନୁଧିନୋ ଦେବ ସୋମ ॥୫୦॥
 ଅଭୀ ନୋ ଅର୍ଷ ଦିବ୍ୟା ବସୁନ୍ୟଭି ବିଶ୍ଵା ପାର୍ଯ୍ୟବା ପୃୟମାନଃ ।
 ଅଭି ଯେନ ଦ୍ରବିଶମଶ୍ଚବାମାଭ୍ୟାର୍ଷେୟଂ ଜମଦଗ୍ନିବନ୍ଧୁଃ ॥୫୧॥
 ଅୟା ପବା ପବସ୍ତୈନା ବସୁନି ମାଁଶ୍ଚତ୍ଵ ଇନ୍ଦୋ ସରସି ପ୍ର ଧନ୍ୱ ।
 ବ୍ରହ୍ମଶ୍ଚିଦତ୍ର ବାତୋ ନ ଜୁତଃ ପୁରୁମେଧଶ୍ଚିତ୍ତକବେ ନରଂ ଦାତ୍ ॥୫୨॥
 ଉତ ନ ଏନା ପବୟା ପବସ୍ତାଧି ଶୁତେ ଶ୍ରବାୟାସ୍ୟ ତୀର୍ଥେ ।
 ଷଷ୍ଠିଂ ସହସ୍ରା ନୈଶ୍ଚତୋ ବସୁନି ବୃଷଂ ନ ପକ୍ଵଂ ଧୂନବଦ୍ରଶାୟ ॥୫୩॥
 ମହୀମେ ଅସ୍ୟ ବୃଷନାମ ଶୁଷେ ମାଁଶ୍ଚତ୍ଵେ ବା ପୃଶନେ ବା ବଧତ୍ରେ ।
 ଅସ୍ତ୍ରାପୟନ୍ନିଗୁତଃ ସ୍ନେହୟଜ୍ଞାପାମିତ୍ରାଁ ଅପାଚିତୋ ଅଚେତଃ ॥୫୪॥
 ସଂ ତ୍ରୀ ପବିତ୍ରା ବିତତାନ୍ୟେଷ୍ୟନ୍ତେକଂ ଧାବସି ପୃୟମାନଃ ।
 ଅସି ଭଗୋ ଅସି ଦାତ୍ରସ୍ୟ ଦାତାସି ମଘବା ମଘବଦ୍-ଭ୍ୟ ଇନ୍ଦୋ ॥୫୫॥
 ଏଷ ବିଶ୍ଵବିତ୍-ପବତେ ମନୀଷୀ ସୋମୋ ବିଶ୍ଵସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜା ।
 ଦ୍ରଘ୍ନା ଇରୟନ୍ନିଦଧେଷ୍ଟିନ୍ଧୁର୍ବି ବାରମବ୍ୟଂ ସମୟାତି ଯାତି ॥୫୬॥
 ଇନ୍ଦୁଂ ରିହନ୍ତି ମହିଷା ଅଦବ୍-ଧାଃ ପଦେ ରେଭନ୍ତି କବୟୋ ନ ଗୃଧ୍ରାଃ ।
 ହିନ୍ଦୁନ୍ତି ଧୀରା ଦଶଭିଃ କ୍ଷିପାଭିଃ ସମଞ୍ଜିତେ ରୂପମପାଂ ରସେନ ॥୫୭॥
 ତୁୟା ବୟଂ ପବମାନେନ ସୋମ ଭରେ କୃତଂ ବି ଚିନ୍ତୟାମ ଶଶ୍ଵତ୍ ।
 ତନ୍ନୋ ମିତ୍ରୋ ବରୁଣୋ ମାମହନ୍ତାମଦିତିଃ ସିନ୍ଧୁଃ ପୃଥିବୀ ଉତ ଦ୍ୟୌଃ ॥୫୮॥

(୯।୯୮) ଋଷିଃ - ଅମ୍ବରୀଷଃ ବାର୍ଷାଗିରଃ ଭାରଦ୍ଵାଜଃ ଋଜିଶ୍ଵା ଚ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୧୦, ୧୨,
 ବୃହତୀ ୧୧, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଅଭି ନୋ ବାଜସାତମଂ ରୟିମର୍ଷ ପୁରୁଷ୍ଠହମ୍ । ଇନ୍ଦୋ ସହସ୍ରଭର୍ଣ୍ଣସଂ ତୁବିଦ୍ୟାମ୍ନଂ ବିଭ୍ରାସହମ୍ ॥୧॥
 ପରି ଷ୍ୟ ସୁବାନୋ ଅବ୍ୟୟଂ ରଥେ ନ ବର୍ମାବ୍ୟତ । ଇନ୍ଦୁରଭି ଦ୍ରୁଶା ହିତୋ ହିୟାନ୍ନୋ ଧାରାଭିରକ୍ଷାଃ ॥୨॥

ପରି ଷ୍ୟ ସୁବାନୋ ଅକ୍ଷା ଇନ୍ଦୁରବ୍ୟେ ମଦରୁତଃ । ଧାରା ଯୁ ଉର୍ଧ୍ୱେ ଅଧିରେ ଭ୍ରାଜା ନୈତି ଗବ୍ୟୟଃ ॥୩॥
 ସ ହି ତ୍ୱଂ ଦେବ ଶଶ୍ୱତେ ବସୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାୟ ଦାଶୁଷେ । ଇନ୍ଦୋ ସହସ୍ରିଣଂ ରୟିଂ ଶତାତ୍ମାନଂ ବିବାସସି ॥୪॥
 ବୟଂ ତେ ଅସ୍ୟ ବୃତ୍ରହନ୍ତ୍ରସୋ ବସୁଃ ପୁରୁଷୃହଃ । ନି ନେଦିଷ୍ଟତମା ଇଷଃ ସ୍ୟାମ ସୁମୁସ୍ୟାପ୍ରିଗୋ ॥୫॥
 ଦ୍ୱିୟଂ ପଞ୍ଚି ସ୍ୱୟଶସଂ ସ୍ୱସାରୋ ଅଦ୍ରିସଂହତମ୍ । ପ୍ରିୟମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ କାମ୍ୟଂ ପ୍ରସ୍ନାପୟନ୍ତ୍ୟମିଶମ୍ ॥୬॥
 ପରି ତ୍ୟଂ ହୟତଂ ହରିଂ ବଭ୍ରୁଂ ପୁନନ୍ତି ବାରେଣ । ଯୋ ଦେବାନ୍ନିଶ୍ଚାଂ ଇପୁରି ମଦେନ ସହ ଗଚ୍ଛତି ॥୭॥
 ଅସ୍ୟ ବୋ ହ୍ୟବସା ପାତ୍ତୋ ଦକ୍ଷସାଧନମ୍ । ଯଃ ସୁରିଷୁ ଶ୍ରବୋ ବୃହଦଧେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ହୟତଃ ॥୮॥
 ସ ବାଂ ଯଜ୍ଞେଷୁ ମାନବୀ ଇନ୍ଦୁର୍ଜନିଷ୍ଠ ରୋଦସୀ । ଦେବୋ ଦେବୀ ଗିରିଷ୍ଠା ଅସ୍ତେଧନ୍ତଂ ତୁବିଷ୍ଠା ॥୯॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ପାତବେ ବୃତ୍ରଘ୍ନେ ପରି ଶିତ୍ୟସେ । ନରେ ଚ ଦକ୍ଷିଣାବତେ ଦେବାୟ ସଦନାସଦେ ॥୧୦॥
 ତେ ପ୍ରତ୍ନାସୋ ବ୍ୟୁଷ୍ଟିଷୁ ସୋମାଃ ପବିତ୍ରେ ଅକ୍ଷରନ୍ ।
 ଅପପ୍ରୋଧନ୍ତଃ ସନ୍ନତର୍ହ୍ନରଶ୍ମିତଃ ପ୍ରାତସ୍ତା ଅପ୍ରଚେତସଃ ॥୧୧॥
 ତଂ ସଖାୟଃ ପୁରୋରୁତଂ ଯୁୟଂ ବୟଂ ଚ ସୁରୟଃ । ଅଶ୍ୟାମ ବାଜଗନ୍ଧ୍ୟଂ ସନେମ ବାଜପନ୍ଥ୍ୟମ୍ ॥୧୨॥

(୯।୯୯) ଋଷିଃ - ରେଭସୁନୁ କାଶ୍ୟପୌ,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୨-୮,

ଦେବତା - ପରମାନଃ ସୋମଃ

ଆ ହୟତାୟ ପୃଷ୍ଠବେ ଧନୁସ୍ତନ୍ନନ୍ତି ପୌଂସ୍ୟମ୍ ।

ଶୁକ୍ରାଂ ବୟନ୍ତ୍ୟସୁରାୟ ନିର୍ଣ୍ଣିଜଂ ବିପାମଗ୍ରେ ମହୀୟୁବଃ ॥୧॥

ଅଧ କ୍ଷପା ପରିଷ୍ଠତୋ ବାଜାଂ ଅଭି ପ୍ର ଗାହତେ । ଯଦୀ ବିବସ୍ୱତୋ ପିୟୋ ହରିଂ ହିନ୍ଦୁନ୍ତି ଯାତବେ ॥୨॥

ତମସ୍ୟ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାମସି ମଦୋ ଯ ଇନ୍ଦ୍ରପାତମଃ । ଯଂ ଗାବ ଆସଭିର୍ଦଧୁଃ ପୁରା ନୁନଂ ଚ ସୁରୟଃ ॥୩॥

ତଂ ଗାଥୟା ପୁରାଣ୍ୟା ପୁନାନମତ୍ୟନୁଷତ । ଉତୋ କୃପନ୍ତ ଧୀତୟୋ ଦେବାନାଂ ନାମ ବିଭ୍ରତୀଃ ॥୪॥

ତମୁଷମାଶମବ୍ୟୟେ ବାରେ ପୁନନ୍ତି ଧର୍ଣ୍ଣସିମ୍ । ଦୂତଂ ନ ପୂର୍ବଚିତ୍ତୟ ଆ ଶାସତେ ମନୀଷିଣଃ ॥୫॥

ସ ପୁନାନୋ ମଦିନ୍ତମଃ ସୋମଶ୍ଚମୁଷୁ ସୀଦତି । ପଶୌ ନ ରେତ ଆଦଧତ୍-ପତିର୍ବଚସ୍ୟତେ ପିୟଃ ॥୬॥

ସ ମୃଜ୍ୟତେ ସୁକର୍ମଭିର୍ଦେବୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସୁତଃ । ବିଦେ ଯଦାସୁ ସଂଦଦିର୍ମହୀରପୋ ବି ଗାହତେ ॥୭॥

ସୁତ ଇନ୍ଦୋ ପବିତ୍ର ଆ ନୃଭିର୍ଯତୋ ବି ନୀୟସେ । ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମସ୍ତରିନ୍ତମଶ୍ଚମୁଷୁ ନି ଶୀଦସି ॥୮॥

=====

(୯।୧୦୦) ଋଷିଃ - ରେଭସୁନୁ କାଶ୍ୟପୌ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଅଭୀ ନବନ୍ତେ ଅଦ୍ରୁହଃ ପ୍ରିୟମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ କାମ୍ୟମ୍ । ବହ୍ନଂ ନ ପୂର୍ବ ଆୟୁନି ଜାତଂ ରିହନ୍ତି ମାତରଃ ॥୧॥
ପୁନାନ ଇନ୍ଦବା ଭର ସୋମ ଦ୍ୱିବର୍ହସଂ ରୟିମ୍ । ତ୍ୱଂ ବସୁନି ପୁଷ୍ୟସି ବିଶ୍ୱାନି ଦାଶୁଷୋ ଗୃହେ ॥୨॥
ତ୍ୱଂ ଧିୟଂ ମନୋୟୁଜଂ ସୃଜା ବୃଷ୍ଟିଂ ନ ତନ୍ୟତୁଃ । ତ୍ୱଂ ବସୁନି ପାର୍ଥିବା ଦିବ୍ୟା ଚ ସୋମ ପୁଷ୍ୟସି ॥୩॥
ପରି ତେ ଜିଗ୍ମ୍ୟଷୋ ଯଥା ଧାରା ସୁତସ୍ୟ ଧାବତି । ରଂହମାଶା ବ୍ୟବ୍ୟୟଂ ବାରଂ ବାଜୀବ ସାନସିଃ ॥୪॥
କ୍ରତ୍ୱେ ଦକ୍ଷାୟ ନଃ କବେ ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଧାରୟା । ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ପାତବେ ସୁତୋ ମିତ୍ରାୟ ବରୁଣାୟ ଚ ॥୫॥
ପବସ୍ତୁ ବାଜସାତମଃ ପବିତ୍ରେ ଧାରୟା ସୁତଃ । ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ବିଷ୍ଣୁବେ ଦେବେଭ୍ୟା ମଧୁମତ୍ତମଃ ॥୬॥
ତ୍ୱାଂ ରିହନ୍ତି ମାତରୋ ହରିଂ ପବିତ୍ରେ ଅଦ୍ରୁହଃ । ବହ୍ନଂ ଜାତଂ ନ ଧେନବଃ ପବମାନ ବିଧର୍ମଣି ॥୭॥
ପବମାନ ମହି ଶ୍ରବଶ୍ଚିତ୍ରେଭିର୍ଯ୍ୟସି ରଶ୍ମିଭିଃ । ଶର୍ଧନ୍ ତମାଂସି ଜିହ୍ୱସେ ବିଶ୍ୱାନି ଦାଶୁଷୋ ଗୃହେ ॥୮॥
ତ୍ୱଂ ଦ୍ୟାଂ ଚ ମହିବ୍ରତ ପୃଥିବୀଂ ଚାତି ଜଭ୍ରିଷେ । ପ୍ରତି ଦ୍ରାପିମମୁଞ୍ଚିଥାଃ ପବମାନ ମହିତୁନା ॥୯॥

॥ ଇତି ସପ୍ତମାଷ୍ଟକେ ଚତୁର୍ଥାଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

| ଅଥଃ ସପ୍ତମୋଽଷ୍ଟକଃ |

(ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ || ବର୍ଗାଃ ୧-୩୩)

(୯|୧୦୧) ଋଷିଃ - ଅନ୍ତୀଗୁଃ ଶ୍ୟାବାଶ୍ଵିଃ ୧-୩, ଯଜୁଃ ନାଦୁଷଃ ୪-୭, ନଦୁଷଃ ମାନବଃ ୭-୯, ମନୁଃ
ସାଂବରଣଃ ୧୦-୧୨, ବୈଶ୍ଵାମିତ୍ରଃ ବାତ୍ୟଃ ଙ୍଱ା ପ୍ରଜାପତିଃ ୧୩-୧୬,
ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ୧, ୪-୧୬, ଗାୟତ୍ରୀ ୨-୩, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପୁରୋଜିତୀ ବୋ ଅନ୍ଧସଃ ସୁତାୟ ମାଦୟିତୁବେ । ଅପ ଶ୍ଵାନଂ ଶୁଧିଷ୍ଠନ ସଖାୟୋ ଦୀର୍ଘଜିହ୍ଵୟମ୍ ॥୧॥
ୟୋ ଧାରୟା ପାବକୟା ପରିପ୍ରସ୍ୟନ୍ତତେ ସୁତଃ । ଇନ୍ଦୁରଶ୍ଵୋ ନ କୃତ୍ୟଃ ॥୨॥
ତଂ ଦୁରୋଷମଭୀ ନରଃ ସୋମଂ ବିଶ୍ଵାତ୍ୟା ଧିୟା । ଯଜ୍ଞଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତ୍ୟଦ୍ରିତିଃ ॥୩॥
ସୁତାସୋ ମଧୁମଞ୍ଜମାଃ ସୋମା ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମନ୍ଦିନଃ । ପବିତ୍ରବକ୍ତ୍ରୋ ଅକ୍ଷରନ୍ଦେବାନ୍-ଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ବୋ ମଦାଃ ॥୪॥
ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରାୟ ପବତ ଇତି ଦେବାସୋ ଅବ୍ରୁବନ୍ । ବାଚସ୍ପତିର୍ମଖସ୍ୟତେ ବିଶ୍ଵସ୍ୟେଶାନ ଓଜସା ॥୫॥
ସହସ୍ରଧାରଃ ପବତେ ସମୁଦ୍ରୋ ବାତମୀଙ୍ଗୟଃ । ସୋମଃ ପତୀ ରୟୀଶାଂ ସଖେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଦିବେଦିବେ ॥୬॥
ଅୟଂ ପୁଷା ରୟିର୍ଭଗଃ ସୋମଃ ପୁନାନୋ ଅର୍ଷତି । ପତିର୍ବିଶ୍ଵସ୍ୟ ଭୂମନୋ ବ୍ୟଖ୍ୟଦ୍ରୋଦସୀ ଉଭେ ॥୭॥
ସମୁ ପ୍ରିୟା ଅନୁଷତ ଗାବୋ ମଦାୟ ଘୃଷ୍ଣୟଃ । ସୋମାସଃ କୃଶ୍ଣତେ ପଥଃ ପବମାନାସ ଇନ୍ଦବଃ ॥୮॥
ୟ ଓଜିଷ୍ଠସ୍ତମା ଭର ପବମାନ ଶ୍ରବାୟାମ୍ । ଯଃ ପଞ୍ଚ ଚର୍ଷଣୀରତି ରୟିଂ ଯେନ ବନାମହୈ ॥୯॥
ସୋମାଃ ପବନ୍ତ ଇନ୍ଦବୋଽସ୍ତଭ୍ୟଂ ଗାତୁବିଞ୍ଜମାଃ । ମିତ୍ରାଃ ସୁବାନା ଅରେପସଃ ସ୍ଵାଧ୍ୟଃ ସ୍ଵର୍ବିଦଃ ॥୧୦॥
ସୁଷ୍ମାଶାସୋ ବ୍ୟଦ୍ରିତିଶ୍ଚିତାନା ଗୋରଧି ତୃତି । ଇକ୍ଷମସ୍ତଭ୍ୟମଭିତଃ ସମସ୍ତରନ୍ଦ୍ରସୁବିଦଃ ॥୧୧॥
ଏତେ ପୁତା ବିପଶ୍ଚିତଃ ସୋମାସୋ ଦଧ୍ୟାଶିରଃ । ସୂର୍ଯ୍ୟାସୋ ନ ଦର୍ଶତାସୋ ଜିଗନ୍ତୁବୋ ଧ୍ରୁବା ଘୃତେ ॥୧୨॥
ପ୍ର ସୁନ୍ଦାନସ୍ୟାନ୍ତସୋ ମର୍ତ୍ତୋ ନ ବୃତ ତଦ୍ଵତଃ । ଅପ ଶ୍ଵାନମରାଧସଂ ହତା ମଖଂ ନ ଭୃଗବଃ ॥୧୩॥
ଆ ଜାମିରକ୍ତେ ଅବ୍ୟତ ଭୁଜେ ନ ପୁତ୍ର ଓଶୋଃ ।
ସରଜ୍-ଜାରୋ ନ ଯୋଷଣାଂ ବରୋ ନ ଯୋନିମାସଦମ୍ ॥୧୪॥
ସ ବୀରୋ ଦକ୍ଷସାଧନୋ ବି ଯସ୍ତସ୍ତମ୍ନ ରୋଦସୀ ।
ହରିଃ ପବିତ୍ରେ ଅବ୍ୟତ ବେଧା ନ ଯୋନିମାସଦମ୍ ॥୧୫॥
ଅବ୍ୟୋ ବାରେଭିଃ ପବତେ ସୋମୋ ଗବ୍ୟେ ଅଧି ତୃତି ।
କନିକ୍ରଦଦୃଷା ହରିରିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟାଭ୍ୟେତି ନିଷ୍ଠୁତମ୍ ॥୧୬॥

=====

(୯।୧୦୨) ଋଷିଃ - ତ୍ରିତଃ ଆପ୍ତଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଠିକ୍,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

କ୍ରାଶା ଶିଶୁର୍ମହୀନାଂ ହିନ୍ଦୁନ୍ଦୁତସ୍ୟ ଦୀପିତିମ୍ ।
ଉପ ତ୍ରିତସ୍ୟ ପାଷୋରଭକ୍ତ ଯଦ୍-ଶୁଦ୍ରା ପଦମ୍ ।
ତ୍ରୀଶି ତ୍ରିତସ୍ୟ ଧାରୟା ପୃଷ୍ଠେଷ୍ଠେରୟା ରୟିମ୍ ।
ଜଜ୍ଞାନଂ ସପ୍ତ ମାତରୋ ବେଧାମଶାସତ ଶ୍ରିୟେ ।
ଅସ୍ୟ ବ୍ରତେ ସଜୋଷସୋ ବିଶ୍ଵେ ଦେବାସୋ ଅଦ୍ରୁହଃ ।
ୟମୀ ଗର୍ଭମୃତାବୃଧୋ ଦୃଶେ ଚାରୁମଜୀଜନନ୍ ।
ସମୀଚୀନେ ଅଭି ତ୍ଵନା ଯଦ୍ବୀ ରତସ୍ୟ ମାତରା ।
କ୍ରତୁ ଶୁକ୍ରେଭିରକ୍ଷତିରୂଶୋରପ ବ୍ରଜଂ ଦିବଃ ।

ବିଶ୍ଵା ପରି ପ୍ରିୟା ଭୁବଦଧ ଦ୍ଵିତା ॥୧॥
ୟଜ୍ଞସ୍ୟ ସପ୍ତ ଧାମଭିରଧ ପ୍ରିୟମ୍ ॥୨॥
ମିମୀତେ ଅସ୍ୟ ଯୋଜନା ବି ସୁକ୍ରତୁଃ ॥୩॥
ଅୟଂ ପୁରୋ ରୟୀଶାଂ ଚିକେତ ଯଦ୍ ॥୪॥
ସ୍ଵାର୍ହା ଭବନ୍ତି ରକ୍ତୟୋ ଭୁଷକ୍ତ ଯଦ୍ ॥୫॥
କବିଂ ମଂହିଷମଧ୍ଵରେ ପୁରୁଷ୍ଠହମ୍ ॥୬॥
ତନ୍ନାନା ଯଜ୍ଞମାନୁଷଗ୍ୟଦଞ୍ଜିତେ ॥୭॥
ହିନ୍ଦୁନ୍ଦୁତସ୍ୟ ଦୀପିତିଂ ପ୍ରାଧ୍ଵରେ ॥୮॥

=====

(୯।୧୦୩) ଋଷିଃ - ଦ୍ଵିତଃ ଆପ୍ତଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଠିକ୍,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପ୍ର ପୁନାନାୟ ବେଧସେ ସୋମାୟ ବଚ ଉଦ୍ୟତମ୍ ।
ପରି ବାରାଣ୍ୟବ୍ୟୟା ଗୋଭିରଞ୍ଜାନୋ ଅର୍ଷତି ।
ପରି କୋଶଂ ମଧୁଶ୍ଵତମବ୍ୟୟେ ବାରେ ଅର୍ଷତି ।
ପରି ଶେତା ମତୀନାଂ ବିଶ୍ଵଦେବୋ ଅଦାଭ୍ୟଃ ।
ପରି ଦୈବୀରନ୍ଧ୍ର ସ୍ଵଧା ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ଯାହି ସରଥମ୍ ।
ପରି ସପ୍ତିର୍ନ ବାଜୟୁର୍ଦେବୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସୁତଃ ।

ଭୃତିଂ ନ ଭରା ମତିଭିର୍ଭୁଜୋଷତେ ॥୧॥
ତ୍ରୀ ଷଧସ୍ତା ପୁନାନଃ କୃଶୁତେ ହରିଃ ॥୨॥
ଅଭି ବାଶୀରୂଷୀଶାଂ ସପ୍ତ ନୁଷତ ॥୩॥
ସୋମଃ ପୁନାନଶ୍ଵମ୍ନୋର୍ବିଶଦ୍ଵରିଃ ॥୪॥
ପୁନାନୋ ବାଘଦ୍ଵାଘଦ୍-ଭିରମର୍ତ୍ତ୍ୟଃ ॥୫॥
ବ୍ୟାନଶିଃ ପବମାନୋ ବି ଧାବତି ॥୬॥

=====

(୯।୧୦୪) ଋଷିଃ - କଶ୍ଵୋ ପର୍ବତନାରଦୌ କାଶ୍ୟପେଽଂ ଶିଖଣ୍ଡିନେଽଂ ଅପ୍ସରସୌ ଞ୍ଜା,

ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଠିକ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ସଖାୟା ଆ ନି ଶୀଦତ ପୁନାନାୟ ପ୍ର ଗାୟତ ।

ଶିଶୁଂ ନ ଯଜ୍ଞେଃ ପରି ଭୁଷତ ଶ୍ରିୟେ ॥୧॥

ସମୀ ବସ୍ତ୍ରଂ ନ ମାତୃଭିଃ ସୃଜତା ଗୟସାଧନମ୍ ।
 ପୁନାତା ଦକ୍ଷସାଧନଂ ଯଥା ଶର୍ଯାୟ ବୀତୟେ ।
 ଅସ୍ତ୍ରଭ୍ୟଂ ତ୍ବା ବସୁବିଦମତି ବାଣୀରନୁଷତ ।
 ସ ନୋ ମଦାନାଂ ପତ ଇନ୍ଦୋ ଦେବଦ୍ବରା ଅସି ।
 ସ ନେମି କୃଧ୍ୟସ୍ତଦା ରକ୍ଷସଂ କଂ ଚିଦତ୍ରିଶମ୍ ।

ଦେବାବ୍ୟଂ ମଦମତି ଦ୍ବିଶବସମ୍ ॥୨॥
 ଯଥା ମିତ୍ରାୟ ବରୁଣାୟ ଶଂତମଃ ॥୩॥
 ଗୋତିଷ୍ଠେ ବର୍ଣ୍ଣମତି ବାସୟାମସି ॥୪॥
 ସଖେବ ସଖ୍ୟା ଗାତୁବିଉମୋ ଭବ ॥୫॥
 ଅପାଦେବଂ ଦୃୟୁମଂହୋ ଯୁୟୋଧି ନଃ ॥୬॥

=====

(୯।୧୦୫) ଋଷିଃ - ପର୍ବତନାରଦୌ କଣ୍ଠୌ, ଛନ୍ଦଃ - ଭଷ୍ମିକ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ତଂ ବଃ ସଖାୟୋ ମଦାୟ ପୁନାନମତି ଗାୟତ ।
 ସଂ ବସ୍ତ୍ର ଇବ ମାତୃଭିରିନ୍ଦୁର୍ହିନ୍ଦାନୋ ଅଜ୍ୟତେ ।
 ଅୟଂ ଦକ୍ଷାୟ ସାଧନୋଽୟଂ ଶର୍ଯାୟ ବୀତୟେ ।
 ଗୋମନ୍ନ ଇନ୍ଦୋ ଅଶ୍ବବସୁତଃ ସୁଦକ୍ଷ ଧନ୍ୱ ।
 ସ ନୋ ହରୀଣାଂ ପତ ଇନ୍ଦୋ ଦେବଦ୍ବରସ୍ତମଃ ।
 ସନେମି ତ୍ବମସ୍ତଦାଁ ଅଦେବଂ କଂ ଚିଦତ୍ରିଶମ୍ ।

ଶିଶୁଂ ନ ଯଜ୍ଞେଃ ସୁଦୟନ୍ତ ଗୂର୍ତ୍ତିଭିଃ ॥୧॥
 ଦେବାବୀର୍ମଦୋ ମତିଭିଃ ପରିଷ୍ଠତଃ ॥୨॥
 ଅୟଂ ଦେବେଭ୍ୟା ମଧୁମଉମଃ ସୁତଃ ॥୩॥
 ଶୁଚିଂ ତେ ବର୍ଣ୍ଣମଧି ଗୋଷୁ ଦୀଧରମ୍ ॥୪॥
 ସଖେବ ସଖ୍ୟା ନୟୋ ରୁତେ ଭବ ॥୫॥
 ସାହୁଁ ଇନ୍ଦୋ ପରି ବାଧୋ ଅପ ଦୃୟୁମ୍ ॥୬॥

=====

(୯।୧୦୬) ଋଷିଃ - ଅଗ୍ନିଃ ଚାକ୍ଷୁଷଃ ୧-୩, ୧୦-୧୪, ଚକ୍ଷୁଃ ମାନବଃ ୪-୬, ମନୁଃ ଆୟୁବଃ ୭-୯,
 ଛନ୍ଦଃ - ଭଷ୍ମିକ୍, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଇନ୍ଦ୍ରମଜ୍ଜ ସୁତା ଇମେ ବୃଷଣଂ ଯନ୍ତୁ ହରୟଃ ।
 ଅୟଂ ଭରାୟ ସାନସିରିନ୍ଦ୍ରାୟ ପବତେ ସୁତଃ ।
 ଅସ୍ୟେଦିନ୍ଦ୍ରୋ ମଦେଷ୍ଟା ଗ୍ରାଭଂ ଗୃଭ୍ଣୀତ ସାନସିମ୍ ।
 ପ୍ର ଧନ୍ୱା ସୋମ ଜାଗୃବିରିନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବୃଷଣଂ ମଦଂ ପବସ୍ତୁ ବିଶ୍ବଦର୍ଶତଃ ।
 ଅସ୍ତ୍ରଭ୍ୟଂ ଗାତୁବିଉମୋ ଦେବେଭ୍ୟା ମଧୁମଉମଃ ।

ଶୁଷ୍ଠୀ ଜାତାସ ଇନ୍ଦବଃ ସ୍ବର୍ବିଦଃ ॥୧॥
 ସୋମୋ ଜୈତ୍ରସ୍ୟ ଚେତତି ଯଥା ବିଦେ ॥୨॥
 ବଜ୍ରଂ ଚ ବୃଷଣଂ ଭରସ୍ରମୟୁଜିତ୍ ॥୩॥
 ଦ୍ୟୁମନ୍ତଂ ଶୁଷ୍ଠମା ଭରା ସ୍ବର୍ବିଦମ୍ ॥୪॥
 ସହସ୍ରୟାମା ପଥିକୃଦ୍ବିଚକ୍ଷଣଃ ॥୫॥
 ସହସ୍ରଂ ଯାହି ପଥିଭିଃ କନିକ୍ରଦତ୍ ॥୬॥

ପବସ୍ତୁ ଦେବବୀତୟ ଇନ୍ଦୋ ଧାରାଭିରୋଜସା ।
 ତବ ଦ୍ରଘା ଉଦପୁତ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ମଦାୟ ବାବୁଧୁଃ ।
 ଆ ନଃ ସୁତାସ ଇନ୍ଦବଃ ପୁନାନା ଧାବତା ରୟିମ୍ ।
 ସୋମଃ ପୁନାନ ଉର୍ମିଶାବ୍ୟୋ ବାରଂ ବି ଧାବତି ।
 ଧୀର୍ଭିର୍ହନୁକ୍ତି ବାଜିନଂ ବନେ କ୍ରୀଳନ୍ତମତ୍ୟବିମ୍ ।
 ଅସର୍ଜି କଲଶାଁ ଅଭି ମୀଲ୍-ହେ ସପ୍ତିର୍ନ ବାଜୟୁଃ ।
 ପବତେ ହର୍ଯ୍ୟତୋ ହରିରତି ହୁରାଂସି ରଂହ୍ୟା ।
 ଅୟା ପବସ୍ତୁ ଦେବୟୁର୍ମଧୋର୍ଧାରା ଅସୃଷ୍ଟତ ।

ଆ କଲଶଂ ମଧୁମାହୁସୋମ ନଃ ସଦଃ ।।୭।।
 ତ୍ୱାଂ ଦେବାସୋ ଅମୃତାୟ କଂ ପପୁଃ ।।୮।।
 ବୃଷ୍ଟିଦ୍ୟାବୋ ରୀତ୍ୟାପଃ ସ୍ୱର୍ବିଦଃ ।।୯।।
 ଅଗ୍ରେ ବାତଃ ପବମାନଃ କନିକ୍ରଦତ୍ ।।୧୦।।
 ଅଭି ତ୍ରିପୃଷ୍ଠଂ ମତୟଃ ସମସ୍ତରନ୍ ।।୧୧।।
 ପୁନାନୋ ବାତଂ ଜନୟନ୍ନସିଷ୍ୟଦତ୍ ।।୧୨।।
 ଅଭ୍ୟର୍ଷନ୍ତୁସ୍ତୋତୃତ୍ୟୋ ବୀରବଦ୍ୟଶଃ ।।୧୩।।
 ରେଭନ୍ପବିତ୍ରଂ ପର୍ଯ୍ୟେଷି ବିଶ୍ୱତଃ ।।୧୪।।

=====

(୯।୧୦୭) ଋଷିଃ - ସପ୍ତର୍ଷୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୪, ୬, ୮-୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬, ୧୯, ୨୧, ୨୩, ୨୫,
 ସତୋବୃହତୀ ୨, ୫, ୭, ୧୧, ୧୩, ୧୫, ୧୮, ୨୦, ୨୨, ୨୪, ୨୬, ଦ୍ୱିପଦା ବିରାଟ୍ ୩, ୧୭,
 ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ପରୀତୋ ଶିଞ୍ଜିତା ସୁତଂ ସୋମୋ ଯୁ ଉତ୍ତମଂ ହବିଃ ।
 ଦଧନ୍ତା ଯୋ ନୟୋ ଅପ୍-ସ୍ୱତ୍ତରା ସୁଷାବ ସୋମମଦ୍ରିଭିଃ ।।୧।।
 ନୂନଂ ପୁନାନୋଃବିଭିଃ ପରି ସୁବାଦବ୍-ଧଃ ସୁରଭିଂତରଃ ।
 ସୁତେ ତିଷ୍ଠାୟୁ ମଦାମୋ ଅନ୍ଧସା ଶ୍ରୀଶକ୍ତୋ ଗୋଭିରୁତ୍ତରମ୍ ।।୨।।
 ପରି ସୁବାନଶ୍ଚକ୍ଷସେ ଦେବମାଦନଃ କ୍ରତୁରିନ୍ଦୁର୍ବିଚକ୍ଷଶଃ ।।୩।।
 ପୁନାନଃ ସୋମ ଧାରୟାପୋ ବସାନୋ ଅର୍ଷସି ।
 ଆ ରତ୍ନଧା ଯୋନିମୃତସ୍ୟ ସୀଦସ୍ୟୁସ୍ରୋ ଦେବ ହିରଣ୍ୟୟଃ ।।୪।।
 ଦୁହାନ ଉପର୍ଦିବ୍ୟଂ ମଧୁ ପ୍ରିୟଂ ପ୍ରତ୍ନଂ ସଧସ୍ତମାସଦତ୍ ।
 ଆପୃକ୍ଷ୍ୟଂ ଧରୁଣଂ ବାଜ୍ୟର୍ଷତି ନୃଭିର୍ଧୂତୋ ବିଚକ୍ଷଶଃ ।।୫।।
 ପୁନାନଃ ସୋମ ଜାଗୃବିରବ୍ୟୋ ବାରେ ପରି ପ୍ରିୟଃ ।
 ତ୍ୱଂ ବିପ୍ରୋ ଅଭବୋଃଈରସ୍ତମୋ ମଧ୍ୱା ଯୁଜ୍ଞଂ ମିମିକ୍ଷ ନଃ ।।୬।।
 ସୋମୋ ମୀତ୍ୱାନ୍ପବତେ ଗାତୁବିତ୍ତମ ଋଷିର୍ବିପ୍ରୋ ବିଚକ୍ଷଶଃ ।
 ତ୍ୱଂ କବିରଭବୋ ଦେବବୀତମ ଆ ସୁୟଂ ରୋହୟୋ ଦିବି ।।୭।।

ସୋମ ଉ ସୁବାଣଃ ସୋତୃଭିରପି ଶୁଭିରବୀନାମ୍ ।
 ଅଶ୍ୱୟେବ ହରିତା ଯାତି ଧାରୟା ମନ୍ତ୍ରୟା ଯାତି ଧାରୟା ॥୮॥
 ଅନୁପେ ଗୋମାନ-ଗୋଭିରକ୍ଷାଃ ସୋମୋ ଦୁଗ୍ଧ-ଧାତ୍ରିରକ୍ଷାଃ ।
 ସମୁଦ୍ରଂ ନ ସଂବରଣାନ୍ୟଗ୍ନୁନ୍ନୟୀ ମଦାୟ ତୋଶତେ ॥୯॥
 ଆ ସୋମ ସୁବାନୋ ଅଦ୍ରିଭିସ୍ତ୍ରୋ ବାରାଣ୍ୟବ୍ୟୟା ।
 ଜନୋ ନ ପୁରି ଚମ୍ପୌର୍ବିଶଜରିଃ ସଦୋ ବନେଷୁ ଦଧିଷେ ॥୧୦॥
 ସ ମାମୃଜେ ତିରୋ ଅଶ୍ୱାନି ମେଷ୍ୟୋ ମୀଲେହ ସପ୍ତିର୍ନ ବାଜୟଃ ।
 ଅନୁମାଦ୍ୟଃ ପବମାନୋ ମନୀଷିଭିଃ ସୋମୋ ବିପ୍ରେଭିରୁକ୍ତଭିଃ ॥୧୧॥
 ପ୍ର ସୋମ ଦେବବୀତୟେ ସିନ୍ଧୁର୍ନ ପିପେ୍ୟ ଅର୍ଣ୍ଣସା ।
 ଅଂଶୋଃ ପୟସା ମଦିରୋ ନ ଜାଗୃବିରକ୍ତା କୋଶଂ ମଧୁଶ୍ଚୁତମ୍ ॥୧୨॥
 ଆ ହର୍ଯ୍ୟତୋ ଅର୍ଜୁନେ ଅତ୍-କେ ଅବ୍ୟତ ପ୍ରିୟଃ ସୂନୁର୍ନ ମର୍ଜ୍ୟଃ ।
 ତମୀଂ ହିନ୍ଦୁତ୍ୟପସୋ ଯଥା ରଥଂ ନଦୀଷ୍ଟା ଗଭସ୍ତେୟାଃ ॥୧୩॥
 ଅଭି ସୋମାସ ଆୟବଃ ପବନ୍ତେ ମଦ୍ୟଂ ମଦମ୍ ।
 ସମୁଦ୍ରସ୍ୟାପି ବିଷ୍ଟପି ମନୀଷିଣୋ ମସ୍ତରାସଃ ସ୍ୱର୍ବିଦଃ ॥୧୪॥
 ତରସ୍ତମୁଦ୍ରଂ ପବମାନ ଉର୍ମିଣା ରାଜା ଦେବ ଋତଂ ବୃହତ୍ ।
 ଅର୍ଷନ୍ନିତ୍ରସ୍ୟ ବରୁଣସ୍ୟ ଧର୍ମଣା ପ୍ର ହିନ୍ଦାନ ଋତଂ ବୃହତ୍ ॥୧୫॥
 ନୃଭିର୍ଯୋମାନୋ ହର୍ଯ୍ୟତୋ ବିଚକ୍ଷଣୋ ରାଜା ଦେବଃ ସମୁଦ୍ରିୟଃ ॥୧୬॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ପବତେ ମଦଃ ସୋମୋ ମରୁତୃତେ ସୁତଃ ।
 ସହସ୍ରଧାରୋ ଅତ୍ୟବ୍ୟମର୍ଷତି ତମୀ ମୃଜକ୍ତ୍ୟାୟବଃ ॥୧୭॥
 ପୁନାନଶ୍ଚମ୍ ଜନୟନ୍ନତିଂ କବିଃ ସୋମୋ ଦେବେଷୁ ରଣ୍ୟତି ।
 ଅପୋ ବସାନଃ ପରି ଗୋଭିରୁଉରଃ ସୀଦନ୍ନନେଷ୍ଟବ୍ୟତ ॥୧୮॥
 ତବାହଂ ସୋମ ରାରଣ ସଖ୍ୟ ଇନ୍ଦୋ ଦିବେଦିବେ ।
 ପୁରୁଣି ବତ୍ତୋ ନି ଚରନ୍ତି ମାମବ ପରିଧୀରତି ତାଁ ଇହି ॥୧୯॥
 ଉତାହଂ ନକ୍ତମୁତ ସୋମ ତେ ଦିବା ସଖ୍ୟାୟ ବତ୍ର ଉଧନି ।
 ଘୃଣା ତପନ୍ତମତି ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ପରଃ ଶକୁନା ଇବ ପପ୍ତମ ॥୨୦॥

ମୃତ୍ୟୁମାନଃ ସୁହସ୍ତ୍ୟ ସମୁଦ୍ରେ ବାଚମିନୁସି ।
 ରୟିଂ ପିଶଙ୍ଗଂ ବହୁଲଂ ପୁରୁଷ୍ଟହଂ ପବମାନାଭ୍ୟର୍ଷସି ॥୨୧॥
 ମୃଜାନୋ ବାରେ ପବମାନୋ ଅବ୍ୟୟେ ବୃଷାବ ଚକ୍ରଦୋ ବନେ ।
 ଦେବାନାଂ ସୋମ ପବମାନ ନିଷ୍ଠୁତଂ ଗୋଭିରଞ୍ଜାନୋ ଅର୍ଷସି ॥୨୨॥
 ପବସ୍ତୁ ବାଜସାତୟେଃଭି ବିଶ୍ୱାନି କାବ୍ୟା ।
 ତ୍ୱଂ ସମୁଦ୍ରଂ ପ୍ରଥମୋ ବି ଧାରୟୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସୋମ ମହରଃ ॥୨୩॥
 ସ ତୁ ପବସ୍ତୁ ପରି ପାର୍ଥିବଂ ରଜୋ ଦିବ୍ୟା ଚ ସୋମ ଧର୍ମଭିଃ ।
 ତ୍ୱାଂ ବିପ୍ରାସୋ ମତିଭିର୍ବିଚକ୍ଷଣ ଶୁଭ୍ରଂ ହିନୁନ୍ତି ଧୀତିଭିଃ ॥୨୪॥
 ପବମାନା ଅସୃକ୍ଷତ ପବିତ୍ରମତି ଧାରୟା ।
 ମରୁତୁକ୍ତୋ ମହରା ଇନ୍ଦ୍ରିୟା ହୟା ମେଧାମତି ପ୍ରୟାଂସି ଚ ॥୨୫॥
 ଅପୋ ବସାନଃ ପରି କୋଶମର୍ଷତୀନୁର୍ହିୟାନଃ ସୋତୃଭିଃ ।
 ଜନୟଞ୍ଜ୍ୟାତିର୍ମନା ଅବୀବଶଦ୍-ଗାଃ କୃଶ୍ୱାନୋ ନ ନିର୍ଣ୍ଣଜନ୍ ॥୨୬॥

(୯।୧୦୮) ଋଷିଃ - ଗୌରିବୀତିଃ ଶାକ୍ତୟଃ ୧-୨, ଶକ୍ତିଃ ବାସିଷ୍ଠଃ ୩, ୧୪-୧୬, ଉରୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ ୪-୫,
 ଋଜିଶ୍ୱାଃ ଭାରଦ୍ବାଜଃ ୬-୭, ଉର୍ଧ୍ୱସଦ୍ଭା ଆଙ୍ଗିରସଃ ୮-୯, କୃତୟଶା ଆଙ୍ଗିରସଃ ୧୦-୧୧, ଋଶଂଚୟଃ
 ରାଜର୍ଷି ୧୨-୧୩, ଛନ୍ଦଃ - କକୁପ୍ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୫, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦,
 ୧୨, ୧୪, ୧୬, ଯୁବମଧ୍ୟା ଗାୟତ୍ରୀ ୧୩, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପବସ୍ତୁ ମଧୁମଉମ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ କ୍ରତୁବିଉମୋ ମଦଃ । ମହି ଦୁ୍ୟକ୍ଷତମୋ ମଦଃ ॥୧॥
 ଯୁସ୍ୟ ତେ ପୀତ୍ୱା ବୃଷଭୋ ବୃଷାୟତେଃସ୍ୟ ପୀତା ସ୍ୱର୍ବିଦଃ ।
 ସ ସୁପ୍ରକେତୋ ଅଭ୍ୟକ୍ରମୀଦିଷୋଃଛା ବାଜଂ ନୈତଶଃ ॥୨॥
 ତ୍ୱଂ ହ୍ୟଙ୍ଗଂ ଦୈବ୍ୟା ପବମାନ ଜନିମାନି ଦୁ୍ୟମଉମଃ । ଅମୃତଦ୍ୱାୟ ଘୋଷୟଃ ॥୩॥
 ଯେନା ନବଗ୍ନୋ ଦଧ୍ୟତ୍ତଂପୋର୍ଣ୍ଣୁତେ ଯେନ ବିପ୍ରାସ ଆପିରେ ।
 ଦେବାନାଂ ସୁମ୍ନେ ଅମୃତସ୍ୟ ଚାରୁଣୋ ଯେନ ଶ୍ରବାଂସ୍ୟାନଶୁଃ ॥୪॥
 ଏଷ ସ୍ୟ ଧାରୟା ସୁତୋଃବ୍ୟୋ ବାରେଭିଃ ପବତେ ମଦିକ୍ତମଃ । କ୍ରୀଳନ୍ତୁର୍ମିରପାମିବ ॥୫॥

ଯ ଉତ୍ତମା ଅପ୍ୟା ଅନ୍ତରଶ୍ଚନୋ ନିର୍ଗା ଅକୃତ୍ତଦୋଜସା ।
 ଅଭି ବ୍ରଜଂ ତତ୍ତ୍ରିଷେ ଗବ୍ୟମଶ୍ୟଂ ବର୍ମୀବ ଧୃଷ୍ଣବା ରୁଜ ॥୭॥
 ଆ ସୋତା ପରି ଷିଞ୍ଜିତାଶ୍ୟଂ ନ ସ୍ରୋମମପୁରଂ ରଜସ୍ପୁରମ୍ । ବନକ୍ରନ୍ତମୁଦପୁତମ୍ ॥୮॥
 ସହସ୍ରଧାରଂ ବୃଷଭଂ ପୟୋବୃଧଂ ପ୍ରିୟଂ ଦେବାୟ ଜନ୍ମନେ ।
 ଋତେନ ଯ ଋତଜାତୋ ବିବାବୃଧେ ରାଜା ଦେବ ଋତଂ ବୃହତ୍ ॥୯॥
 ଅଭି ଦ୍ୟୁମ୍ନଂ ବୃହଦ୍ୟଶ ଇଷୟତେ ଦିଦୀହି ଦେବ ଦେବୟଃ । ବି କୋଶଂ ମଧ୍ୟମଂ ଯୁବ ॥୧୦॥
 ଆ ବତ୍ୟସ୍ତ ସୁଦନ୍ତ ଚମ୍ପୋଃ ସୁତୋ ବିଶାଂ ବହିର୍ନ ବିଶ୍ଵତିଃ ।
 ବୃଷ୍ଣିଂ ଦିବଃ ପବସ୍ତୁ ରୀତିମପାଂ ଜିନ୍ମା ଗବିଷ୍ଠୟେ ପିୟଃ ॥୧୧॥
 ଏତମୁ ତ୍ୟଂ ମଦରୁ୍ୟତଂ ସହସ୍ରଧାରଂ ବୃଷଭଂ ଦିବୋ ଦୁହୁଃ । ବିଶ୍ଵା ବସୁନି ବିଭ୍ରତମ୍ ॥୧୨॥
 ବୃଷା ବି ଜଞ୍ଜେ ଜନୟନ୍ମମର୍ତ୍ୟଃ ପ୍ରତପଞ୍ଜ୍ୟାତିଷା ତମଃ ।
 ସ ସୁଷ୍ଠୁତଃ କବିଭିର୍ନିର୍ଣ୍ଣୁଜଂ ଦଧେ ତ୍ରିଧାତୃସ୍ୟ ଦଂସସା ॥୧୩॥
 ସ ସୁନ୍ଦେ ଯୋ ବସୁନାଂ ଯୋ ରାୟାମାନେତା ଯ ଇଳାନାମ୍ । ସୋମୋ ଯଃ ସୁକ୍ଷିତୀନାମ୍ ॥୧୪॥
 ଯସ୍ୟ ନ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ପିବାଦ୍ୟସ୍ୟ ମରୁତୋ ଯସ୍ୟ ବାର୍ଯ୍ୟମଶା ଭଗଃ ।
 ଆ ଯେନ ମିତ୍ରାବରୁଣା କରାମହ ଏନ୍ଦ୍ରମବସେ ମହେ ॥୧୫॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ପାତବେ ନୃଭିର୍ଯତଃ ସ୍ଵାୟୁଧୋ ମଦିତ୍ତମଃ । ପବସ୍ତୁ ମଧୁମଉମଃ ॥୧୬॥
 ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ହାର୍ଦି ସୋମଧାନମା ବିଶ ସମୁଦ୍ରମିବ ସିନ୍ଧବଃ ।
 ଜୁଷ୍ଟୋ ମିତ୍ରାୟ ବରୁଣାୟ ବାୟୁବେ ଦିବୋ ବିଷ୍ଠନ୍ତ ଉତ୍ତମଃ ॥୧୭॥

(୯।୧୦୯) ଋଷିଃ - ଅଶ୍ଵୟଃ ପିଷ୍ଠୟଃ ଐଶ୍ଵରୀଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଦ୍ଵିପଦା ବିରାଟ୍,

ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପରି ପ୍ର ଧନ୍ଦେନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମ ସ୍ଵାଦୁର୍ମିତ୍ରାୟ ପୂଷ୍ଠେ ଭଗାୟ ॥୧॥
 ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ତେ ସୋମ ସୁତସ୍ୟ ପେୟଃ କ୍ରତ୍ଵେ ଦକ୍ଷାୟ ବିଶ୍ଵେ ଚ ଦେବାଃ ॥୨॥
 ଏବାମୃତାୟ ମହେ କ୍ଷୟାୟ ସ ଶୁକ୍ରୋ ଅର୍ଷ ଦିବ୍ୟଃ ପୀୟୂଷଃ ॥୩॥
 ପବସ୍ତୁ ସୋମ ମହାହସମୁଦ୍ରଃ ପିତା ଦେବାନାଂ ବିଶ୍ଵାଭି ଧାମ ॥୪॥
 ଶୁକ୍ରଃ ପବସ୍ତୁ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସୋମ ଦିବେ ପୃଥିବ୍ୟୈ ଶଂ ଚ ପ୍ରଜାୟେ ॥୫॥

ଦିବୋ ଧର୍ତ୍ତାସି ଶୁକ୍ରଃ ପୀୟୂଷଃ ସତ୍ୟେ ବିଧର୍ମନ୍ତାଜୀ ପବସ୍ତୁ ॥୭॥
 ପବସ୍ତୁ ସୋମ ଦ୍ୟୁମ୍ନୀ ସୁଧାରୋ ମହାମବୀନାମନୁ ପୂର୍ବ୍ୟଃ ॥୭॥
 ନୃତିର୍ଯ୍ୟେମାନୋ ଜଞ୍ଜାନଃ ପୂତଃ କ୍ଷରଦ୍ବିଶ୍ଵାନି ମନ୍ତ୍ରଃ ସ୍ଵର୍ବିତ୍ ॥୮॥
 ଇନ୍ଦୁଃ ପୁନାନଃ ପ୍ରଜାମୁରାଣଃ କରଦ୍ବିଶ୍ଵାନି ଦ୍ରବିଶାନି ନଃ ॥୯॥
 ପବସ୍ତୁ ସୋମ କ୍ରତୈ ଦକ୍ଷାୟାଶ୍ଵୋ ନ ନିକ୍ତୋ ବାଜୀ ଧନାୟ ॥୧୦॥
 ତଂ ତେ ସୋତାରୋ ରସଂ ମଦାୟ ପୁନନ୍ତି ସୋମଂ ମହେ ଦ୍ୟୁମ୍ନାୟ ॥୧୧॥
 ଶିଶୁଂ ଜଞ୍ଜାନଂ ହରିଂ ମୃଜନ୍ତି ପବିତ୍ରେ ସୋମଂ ଦେବେଭ୍ୟ ଇନ୍ଦୁମ୍ ॥୧୨॥
 ଇନ୍ଦୁଃ ପବିଷ୍ଠ ଚାରୁର୍ମଦାୟାପାମୁପସ୍ଥେ କବିର୍ଭଗାୟ ॥୧୩॥
 ବିଭର୍ତ୍ତି ଚାର୍ବିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ନାମ ଯେନ ବିଶ୍ଵାନି ବୃତ୍ରା ଜଘାନ ॥୧୪॥
 ପିବନ୍ତ୍ୟସ୍ୟ ବିଶ୍ଵେ ଦେବାସୋ ଗୋଭିଃ ଶ୍ରୀତସ୍ୟ ନୃଭିଃ ସୁତସ୍ୟ ॥୧୫॥
 ପ୍ର ସୁବାନୋ ଅକ୍ଷାଃ ସହସ୍ରଧାରସ୍ତ୍ରିରଃ ପବିତ୍ରଂ ବି ବାରମବ୍ୟମ୍ ॥୧୬॥
 ସ ବାଜ୍ୟକ୍ଷାଃ ସହସ୍ରରେତା ଅଦ୍-ଭିର୍ମୃଜାନୋ ଗୋଭିଃ ଶ୍ରୀଶାନଃ ॥୧୭॥
 ପ୍ର ସୋମ ଯାହୀନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ କୁକ୍ଷା ନୃତିର୍ଯ୍ୟେମାନୋ ଅଦ୍ବିଭିଃ ସୁତଃ ॥୧୮॥
 ଅସର୍ଜି ବାଜୀ ତିରଃ ପବିତ୍ରମିନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମଃ ସହସ୍ରଧାରଃ ॥୧୯॥
 ଅଞ୍ଜିତ୍ଵ୍ୟନଂ ମଧ୍ଵୋ ରସେନେନ୍ଦ୍ରାୟ ବୃଷ୍ଟ ଇନ୍ଦୁଂ ମଦାୟ ॥୨୦॥
 ଦେବେଭ୍ୟସ୍ତ୍ୱା ବୃଥା ପାଜସେଃପୋ ବସାନଂ ହରିଂ ମୃଜନ୍ତି ॥୨୧॥
 ଇନ୍ଦୁରିନ୍ଦ୍ରାୟ ତୋଶତେ ନି ତୋଶତେ ଶ୍ରୀଶନ୍ନଗ୍ରୋ ରିଶନ୍ନପଃ ॥୨୨॥

(୯।୧୧୦) ଋଷିଃ - ତ୍ର୍ୟରୁଣତ୍ରସଦସ୍ତ୍ୟ, ଛନ୍ଦଃ - ପିପୀଲିକମଧ୍ୟା ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ୧-୩, ଉର୍ଧ୍ଵବୃହତୀ ୪-୯,
 ବିରାଟ୍ ୧୦-୧୨, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ପର୍ଯ୍ୟୁଷ୍ଠ ପ୍ର ଧନ୍ୱ ବାଜସାତୟେ ପରି ବୃତ୍ରାଶି ସକ୍ଷଶିଃ । ଦ୍ଵିଷସ୍ତ୍ରରଧ୍ୟା ଋଣୟା ନ ଇୟସେ ॥୧॥
 ଅନୁ ହି ତ୍ୱା ସୁତଂ ସୋମ ମଦାମସି ମହେ ସମର୍ଯ୍ୟରାଜ୍ୟେ । ବାଜାଁ ଅଭି ପବମାନ ପ୍ର ଗାହସେ ॥୨॥
 ଅଜୀଜନୋ ହି ପବମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ବିଧାରେ ଶକ୍ତନା ପୟଃ । ଗୋଜୀରୟା ରଂହମାଣଃ ପୁରଂଧ୍ୟା ॥୩॥
 ଅଜୀଜନୋ ଅମୃତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେଷ୍ଠା ଋତସ୍ୟ ଧର୍ମନ୍ନମୃତସ୍ୟ ଚାରୁଣଃ ।
 ସଦାସରୋ ବାଜମଚ୍ଛା ସନିଷ୍ୟଦତ୍ ॥୪॥

ଅଭ୍ୟାସି ହି ଶ୍ରବଣା ତତର୍ଥୋପାସ୍ତଂ ନ କଂ ଚିହ୍ନପାନମସିତମ୍ ।
 ଶର୍ଯାଭିର୍ନ ଭରମାଶୋ ଗଭସ୍ତୋଃ ॥୫॥
 ଆଦୀଂ କେ ଚିତ୍-ପଶ୍ୟମାନାସ ଆପ୍ୟଂ ବସ୍ତୁରୁଚୋ ଦିବ୍ୟା ଅଭ୍ୟନୁଷତ ।
 ବାରଂ ନ ଦେବଃ ସବିତା ବ୍ୟର୍ଣ୍ଣତେ ॥୬॥
 ଦ୍ବେ ସୋମ ପ୍ରଥମା ବୃକ୍ତବର୍ହିଷୋ ମହେ ବାଜାୟ ଶ୍ରବସେ ପିୟଂ ଦଧୁଃ ।
 ସ ତ୍ବଂ ନୋ ବୀର ବୀର୍ଯ୍ୟାୟ ଚୋଦୟ ॥୭॥
 ଦିବଃ ପୀୟୂଷଂ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ଯଦୁକ୍ଥ୍ୟଂ ମହୋ ଗାହାଢିବ ଆ ନିରଧୁଷତ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରମଭି ଜାୟମାନଂ ସମସ୍ତରନ୍ ॥୮॥
 ଅଧ ଯଦିମେ ପବମାନ ରୋଦସୀ ଇମା ଚ ବିଶ୍ବା ଭୁବନାଭି ମଜ୍ଜନା ।
 ଯୁଧେ ନ ନିଃଷ୍ଟା ବୃଷଭୋ ବି ତିଷ୍ଠସେ ॥୯॥
 ସୋମଃ ପୁନାନୋ ଅବ୍ୟୟେ ବାରେ ଶିଶୁର୍ନ କ୍ରୀଳନ୍-ପବମାନୋ ଅକ୍ଷାଃ ।
 ସହସ୍ରଧାରଃ ଶତବାଜ ଇନ୍ଦୁଃ ॥୧୦॥
 ଏଷ ପୁନାନୋ ମଧୁମାଂ ଋତାବେନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୁଃ ପବତେ ସ୍ବାଦୁରୂର୍ମିଃ ।
 ବାଜସନିର୍ବରିବୋବିଦ୍ବୟୋଧାଃ ॥୧୧॥
 ସ ପବସ୍ତୁ ସହମାନଃ ପୃତନ୍ୟତ୍ବସେଧନ୍ରକ୍ଷାଂସ୍ୟପ ଦୁର୍ଗହାଶି ।
 ସ୍ବାୟଧୁଃ ସାସହ୍ବାତ୍ବସୋମ ଶତ୍ରୁନ୍ ॥୧୨॥

(୯|୧୧୧) ଋଷିଃ - ଅନାନତଃ ପାରୁଲ୍ଲେପିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅତ୍ୟଷ୍ଟି, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଅୟା ରୁଚା ହରିଣ୍ୟା ପୁନାନୋ ବିଶ୍ବା ଦ୍ବେଷାଂସି ତରତି ସ୍ବୟୁଗ୍ବତ୍ତିଃ ସୁରୋ ନ ସ୍ବୟୁଗ୍ବତ୍ତିଃ ।
 ଧାରା ସୁତସ୍ୟ ରୋଚତେ ପୁନାନୋ ଅରୁଷୋ ହରିଃ ।
 ବିଶ୍ବା ଯଦ୍ରୁପା ପରିୟାତ୍ୟୁକ୍ତ୍ତିଃ ସପ୍ତାସ୍ୟେଭିରୁକ୍ତ୍ତିଃ ॥୧॥
 ତ୍ବଂ ତ୍ୟତ୍-ପଶୀନାଂ ବିଦୋ ବସୁ ସଂ ମାତୃଭିର୍ମର୍ଜୟସି ସ୍ତୁ ଆ ଦମ ଋତସ୍ୟ ଧୀତିଭିର୍ଦମେ ।
 ପରାବତୋ ନ ସାମ ତଦ୍ୟତ୍ରା ରଶନ୍ତି ଧୀତୟଃ ।
 ତ୍ରିଧାତୁଭିରୁଷୀଭିର୍ବୟୋ ଦଧେ ରୋଚମାନୋ ବୟୋ ଦଧେ ॥୨॥

ପୂର୍ବାମନୁ ପ୍ରତିଶଂ ଯାତି ଚେକିତସ୍ରଂ ରଶ୍ମିଭିର୍ଯୁତତେ ଦର୍ଶତୋ ରଥୋ ଦୈବ୍ୟା ଦର୍ଶତୋ ରଥଃ ।
ଅଗ୍ନନ୍ତୁକ୍ଥାନି ପୌଂସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରଂ ଜୈତ୍ରାୟ ହର୍ଷୟନ୍ ।
ବଜ୍ରଶ୍ଚ ଯଦ୍-ଭବଥୋ ଅନପରୂପତା ସମତ୍-ସ୍ବନପରୂପତା ॥୩॥

=====

(୯।୧୧୭) ଋଷିଃ - ଶିଶୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ପଞ୍ଜିଃ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ନାନାନଂ ବା ଭ ନୋ ପିୟୋ ବି ବ୍ରତାନି ଜନାନାମ୍ ।
ତକ୍ଷା ରିଷ୍ଟଂ ରୁତଂ ଭିଷଗ୍ନାସ୍ତୁ ସୁନ୍ଦ୍ରମିଚ୍ଛତୀନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୧॥
ଜରତୀଭିରୋଷଧୀଭିଃ ପର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶକୁନାନାମ୍ ।
କାର୍ମାରୋ ଅଗ୍ନିଭିର୍ଦୁଧିର୍ଦିଶ୍ୟବନ୍ତମିଚ୍ଛତୀନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୨॥
କାରୁରହଂ ତତୋ ଭିଷଗୁପଲପ୍ରକ୍ଷିଣୀ ନନା ।
ନାନାପିୟୋ ବସୁୟବୋଽନୁ ଗା ଇବ ତସ୍ମିନେନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୩॥
ଅଶ୍ୱୋ ବୋଲ୍ହା ସୁଖଂ ରଥଂ ହସନାମୁପପକ୍ତିଶଃ ।
ଶେପୋ ରୋମଶ୍ଚକ୍ତୌ ଭେଦୌ ବାରିନ୍ଧୁଶ୍ଚ ଇଚ୍ଛତୀନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୪॥

=====

(୯।୧୧୮) ଋଷିଃ - କଶ୍ୟପଃ ମାରୀଚଃ, ଛନ୍ଦଃ - ପଞ୍ଜିଃ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

=====

ଶର୍ଯ୍ଣଶାବତି ସୋମମିନ୍ଦ୍ରଃ ପିବତୁ ବୃତ୍ରହା ।
ବଲଂ ଦଧାନ ଆତ୍ମନି କରିଷ୍ୟନ୍ମୀୟଂ ମହଦିନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୧॥
ଆ ପବସ୍ତୁ ଦିଶାଂ ପତ ଆର୍ଜୀକାସୋମ ମୀଢ଼ଃ ।
ରତବାକେନ ସତ୍ୟେନ ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ତପସା ସୁତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୨॥
ପର୍ଜନ୍ୟବୃଦ୍ଧଂ ମହିଷଂ ତଂ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଦୁହିତାଭରତ୍ ।
ତଂ ଗନ୍ଧର୍ବାଃ ପ୍ରତ୍ୟଗୃଭ୍ଷନ୍ତଂ ସୋମେ ରସମାଦଧୁରିନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୩॥
ରତଂ ବଦନ୍ତତଦ୍ବ୍ୟମ୍ନ ସତ୍ୟଂ ବଦନ୍ତସତ୍ୟକର୍ମନ୍ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାଂ ବଦନ୍ତସୋମ ରାଜନ୍ନାତ୍ରା ସୋମ ପରିଷ୍ଠିତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୪॥

ସତ୍ୟମୁଗ୍ରସ୍ୟ ବୃହତଃ ସଂ ପ୍ରବନ୍ତି ସଂପ୍ରବାଃ ।
 ସଂ ଯନ୍ତି ରସିନୋ ରସାଃ ପୁନାନୋ ବ୍ରହ୍ମଣା ହର ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୫॥
 ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ରହ୍ମା ପବମାନ ଛନ୍ଦସ୍ୟାଂ ବାଚଂ ବଦନ୍ ।
 ଗ୍ରାବ୍ଣା ସୋମେ ମହୀୟତେ ସୋମେନାନନ୍ଦଂ ଜନୟନ୍ତିନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୬॥
 ଯନ୍ତ୍ର ଜ୍ୟୋତିରଜସ୍ରଂ ଯସ୍ମିଲ୍ଲୋକେ ସ୍ୱର୍ହିତମ୍ ।
 ତସ୍ମିନ୍ନାଂ ଧେହି ପବମାନାମୃତେ ଲୋକେ ଅକ୍ଷିତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୭॥
 ଯନ୍ତ୍ର ରାଜା ବୈବସ୍ୱତୋ ଯନ୍ତ୍ରାବରୋଧନଂ ଦିବଃ ।
 ଯନ୍ତ୍ରାମୂର୍ଯ୍ୟହୃତୀରାପସ୍ତ୍ରତ ମାମମୃତଂ କୃଧୀନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୮॥
 ଯନ୍ତ୍ରାନୁକାମଂ ଚରଣଂ ତ୍ରିନାକେ ତ୍ରିଦିବେ ଦିବଃ ।
 ଲୋକା ଯନ୍ତ୍ର ଜ୍ୟୋତିଷ୍ମତ୍ସ୍ତ୍ରତ ମାମମୃତଂ କୃଧୀନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୯॥
 ଯନ୍ତ୍ର କାମା ନିକାମାଶ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ରହ୍ମସ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁପମ୍ ।
 ସ୍ୱଧା ଚ ଯନ୍ତ୍ର ତୃପ୍ତିଶ୍ଚ ତତ୍ର ମାମମୃତଂ କୃଧୀନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୧୦॥
 ଯନ୍ତ୍ରାନନ୍ଦାଶ୍ଚ ମୋଦାଶ୍ଚ ମୁଦଃ ପ୍ରମୁଦ ଆସତେ ।
 କାମସ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରାପ୍ତାଃ କାମାସ୍ତ୍ରତ ମାମମୃତଂ କୃଧୀନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୧୧॥

(୯।୧୧୪) ଋଷିଃ - କଶ୍ୟପଃ ମାରୀଚଃ, ଛନ୍ଦଃ - ପଞ୍ଜିଃ, ଦେବତା - ପବମାନଃ ସୋମଃ

ଯ ଇନ୍ଦୋଃ ପବମାନସ୍ୟାନୁ ଧାମାନ୍ୟକ୍ରମୀତ୍ ।
 ତମାଦୁଃ ସୁପ୍ରଜା ଇତି ଯସ୍ତେ ସୋମାବିଧନ୍ନନ ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୧॥
 ଋଷେ ମନ୍ତ୍ରକୃତାଂ ସ୍ତୋମୈଃ କଶ୍ୟପୋଦ୍ବ୍ୟୟନ୍ତରିଃ ।
 ସୋମଂ ନମସ୍ୟ ରାଜାନଂ ଯୋ ଜଜ୍ଞେ ବୀରୁଧାଂ ପତିରିନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୨॥
 ସପ୍ତ ଦିଶୋ ନାନାସୂର୍ଯ୍ୟାଃ ସପ୍ତ ହୋତାର ଋତ୍ବିଜଃ ।
 ଦେବା ଆଦିତ୍ୟା ଯୋ ସପ୍ତ ତେଭିଃ ସୋମାଭି ରକ୍ଷ ନ ଇନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୩॥
 ଯତ୍ତେ ରାଜଜ୍ଞୃତଂ ହବିସ୍ତେନ ସୋମାଭି ରକ୍ଷ ନଃ ।
 ଅରାତୀବା ମା ନସ୍ତାରୀନ୍ନୋ ଚ ନଃ କିଂ ଚନାମମଦିନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୪॥

॥ ସପ୍ତମାଷ୍ଟକେ ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ଦଶମଂ ମଣ୍ଡଳେ କ୍ରମଶଃ... ॥

॥ ଇତି ନବମଂ ମଣ୍ଡଳଂ ସମାପ୍ତମ୍ ॥

Not for Commercial Use

This Sacred Book

Supported By

Scholar Shoppe Private Limited

No-39, B-12, 4th Main Road,
Gandhi Nagar, Adyar,
Chennai – 600020

Tamil Nadu

www.scholarshoppe.com

&

Fashion Brand

www.egearz.com